

Toen het Vuur viel

door F.A. Stroeffhoff

Documentair dagboek van een geestelijk Reveil

in het begin van de vijftiger jaren van de 20e eeuw

Inhoud:

[1 Cover](#)

[2 Verantwoording van de auteur](#)

Juni-Augustus 1951

[3 Een wonderbare reis](#)

[4 Geeft Acht! verkorte weergave toespraak Herm. Zaiss 7 febr. 1951 te Elberfeld](#)

[5 Openbaring en belofte, verkorte weergave toespraak Herm. Zaiss 15 april 1951 te Barmen](#)

[6 Bent u een meeloper ? verkorte toespraak Zaiss 22 april 1951 te Barmen](#)

Juli 1951

[7 Reacties en Correspondentie](#)

September 1951

[8 Een blijde boodschap, kort verslag van lezingen in de Herv.Bethelkerk in Den Haag, gehouden door Miss Elaine Button Richards, 17 september 1951](#)

Oktober 1951

[9 Een bijzondere week der genezing te 's-Gravenhage](#)

[10 Uit een brief van Hermann Zaiss](#)

[11 Brieven en hun beantwoording](#)

November 1951

[12 Als een bosbrand, uit Fries Dagblad \(West-Duitse Opwekkingsbeweging wil radicaal Christendom\)](#)

December 1951

[13 Arts G.E.ten Bokkel Huinink over de genezingsdienst in de Bethlehemkerk te 's Gravenhage](#)

[14 Uit een brief van Hermann Zaiss](#)

[15 Ds.A.v.d.Most schrijft in 't Haventje, het Schippersblad over Hermann Zaiss en de Wuppentaler beweging](#)

Januari 1952

[16 Reacties en Correspondentie](#)

April 1952

[17 Een Merkwaardige Hezenberg-Conferentie. De genezing der kerk door Miss Richards](#)

[18 De Bijbel en de Goddelijke Genezing door ds. P.C.van Leeuwen, Secr.van de Herv.Raad Kerk en Zieken](#)

[19 Reacties en Correspondentie](#)

[20 Het Zoeklicht over de Wuppertaler Beweging; Johannes de Heer](#)

Juni 1952

[21 Reacties en Correspondentie](#)

[22 Wij kijken verder in Wuppertal](#)

Juli 1952

[23 Reacties en Correspondentie](#)

September 1952

[24 Reacties en Correspondentie](#)

Oktober 1952

[25 Een man die leeft uit zijn geloof; artikel in De Zaanlander](#)

[26 Reacties en correspondentie](#)

[27 Durven wij God op Zijn Woord te geloven? Ds.J.van Dalen in het Chr. Geref.Weekblad Leer en Leven](#)

[28 Zaiss komt naar Nederland. Met verslagen en beoordelingen door Algemeen Handelsblad; Nieuwe Rotterdamse Courant; Arnhemse Courant; Haags Dagblad; Zeeuws Dagblad; Provinciale Zeeuwse Courant; Wieringerbode, Utrechts Nieuwsblad; Provinciale Overijsselse en Zwolse Courant en Nieuwe Provinciale Groninger Courant.](#)

December 1952

[29 Hermann Zaiss als gastspreker op De Hezenberg op de Predikanten-Conferentie in Hattem \(door Ds H.van Vliet\)](#)

[30 Tenzij iemand wederom geboren wordt! verkorte weergave toespraak Zaiss op 4 november in Leeuwarden](#)

[31 Geloven is meer dan genezen. Nieuwe Prov. Groninger Courant; De uitnemende grootheid Zijner kracht in ons die geloven](#)

[32 Reacties en Commentaren over Zaiss in Nederland](#)

Juli 1953

[33 Zaiss spreekt in de Grote \(of St.Bavo\)Kerk te Haarlem](#)

[34 Wat mij in Haarlem trof uit een toespraak van Zaiss in Schwelm \(Wuppertal\)](#)

Oktober 1953

[35 Zaiss spreekt drie avonden in de Ronde Lutherse Kerk te Amsterdam. Uitvoerig verslag verslag van het Algemeen Handelsblad over Zaiss' rede: De kracht van Christus' opstanding; Getuigenis van artsen](#)

Juni 1954

[36 Opnieuw in het Centrum der Beweging in Wuppertal, tevens de buitenlandse pers en stemmen over de Zaiss' samenkomsten in Denemarken](#)

[37 Over de grenzen heen Oostenrijk](#)

[38 Over de grenzen heen Frankrijk](#)

[39 Reacties van predikanten. Worstelt u met uw Bijbel? Ds.P.Lugtigheid, Herv.pred.te 's-Gravenhage i.v. met Zaiss in Nederland](#)

[40 Onze diepste Nood; Dr.Okke Jager in De Strijdende Kerk i.v. met Zaiss in Nederland en de Wuppentaler Beweging](#)

[41 Verwachting en geloof; Samenkomst in de Bethlehemkerk, te 's-Gravenhage \(Dienst der Genezing\); toespraken door Rev. William Wood en Pasteur R.E. Forget](#)

November 1954

[42 Van de toekomst des Heren toespraak van Hermann.Zaiss in Kino Odin te Barmen.](#)

[43 In Memoriam: Pauls Hesse \(1953\) en Hermann Zaiss \(1958\)](#)

[44 Tot Besluit](#)

Appendices

De appendices behoren niet tot het manuscript van F.A. Stroethoff, maar zijn toegevoegd om enige achtergrond informatie te geven over de werkzaamheid van Hermann Zaiss in Duitsland en het ontstaan van de opwekkingsbeweging Ecclesia.

[45 Clara Zaiss: Daß ihr viel Frucht bringet; Over de ontstaansgeschiedenis van de Ecclesia gemeenten geschreven in september 1958 kort voor het sterven van Hermann Zaiss \(originele versie in het Duits\).](#)

[46 uit: Karl von Hutten, Seher, Grübler, Enthusiasten, Die Heilungsbewegung in Deutschland. Artikel over het leven en werken van Hermann Zaiss \(in het Duits\).](#)

-

Toen het vuur viel

Documentair Dagboek van een GEESTELIJK REVEIL in het begin van de vijftiger jaren van deze eeuw.

Zij gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het Woord bevestigde door tekenen die er op volgden (Markus 16:20)

Opdat gij aan het volgend geslacht kunt vertellen: Waarlijk, zó is onze God (Ps. 48:14,15)

F.A. Stroethoff

[naar inhoudsoverzicht](#)

[naar inhoudsoverzicht](#)

2

Verantwoording

De twintigste eeuw die zo langzamerhand ten einde loopt, heeft zich ten aanzien van ons land, niet zo direct gekenmerkt door Opwekkingen, die in eigen gelederen zijn ontstaan, ook ontbrak het aan personen die op kennelijke wijze door God gebruikt zijn, om een Geestelijke Vernieuwing, een Reveil op gang te brengen. Wij waren wat dit betreft, afhankelijk van het buitenland.

Het zou misschien kunnen worden toegeschreven aan onze geestelijke zelfgenoegzaamheid; we staan als volk niet meer, zoals vroeger het geval was, als Christelijke Natie bekend, maar voor zover we dan nog prijs stellen op de christen-naam, als Bijbelvaste gelovigen. En dan nog als mensen die niet alleen hun eigen kerk of kerkje adoreren, maar ieder onze eigen kijk op de Bijbel en de geestelijke dingen hebben. We hebben en we weten het toch? Wie zou zich vermeten ons van de wijs te brengen, de rust van ons hart te verstoren? Een knap iemand, die in dit opzicht enige vat op ons zou hebben!

Het zou kunnen zijn, dat God ons daarom in de eerste helft van deze eeuw is voorbijgegaan en Zich instrumenten uit andere landen heeft uitverkoren. Wat Amerika betreft, denken wij in de eerste plaats aan Billy Graham, die met recht een wereld-evangelist kan worden genoemd. Een man die bereid is overal heen te gaan waar God hem zendt. Die in alle werelddelen de bodem van geestelijke zelfgenoegzaamheid, eigenwillige godsdienst, oppervlakkigheid, gemis aan geloofskracht en geloofsverzekerdheid heeft omgewoeld en in overvolle stadions duizenden en nog eens duizenden gebracht heeft tot de zekerheid, die alleen voor tijd en eeuwigheid gelukkig kan maken: Door genade ben ik een kind van God.

Opwekking in Wales

Ons land heeft in de aanvang dezer eeuw, dank zij Gods genade, toch de vruchten mogen plukken van de Opwekking in Wales. De man die daar de stem Gods was, in dat reveil, was Evan Roberts. Juist in het tijdvak, dat wij ons voor ogen hebben gesteld om nader te bestuderen (1950-1954), werd hij tot hoger heerlijkheid bevorderd. Een bericht in de Engelse Pers luidde: dat hij rustig ontsliep in een ziekenhuis te Cardiff, in de laatste week van januari 1951.

Een geestelijk ontwaken, waarbij God deze man wel bijzonder gebruikte, ontstond in het mijnndistrict te Wales. In de jaren veertig ontmoetten wij een jonge, actieve Engelse evangelist, zoon van een mijnwerker, die ons uitvoerig verhaalde, hoe zijn vader, die afkerig was van God en godsdienst, ook in deze opwekking tot bekering kwam. Gods Geest werkte zó machtig, dat de blinde mijnpaarden, die zovele honderden meters onder de grond, de lorries met de geladen vrachten steenkolen naar de mijnschachten vervoerden, de kluts kwijt raakten. Met vloeken en schreeuwen werden de dieren aangezet en voortgedreven. Toen daarvoor het zingen van de opwekkingsliederen in de plaats kwam, wisten de stomme dieren niet of ze nu links of rechts moesten!

Velen uit ons land, die van deze geestelijke opleving hadden gehoord, gingen óók naar Wales om daar gezegend te worden. Een van hen was Johannes de Heer. Als gevolg van dit gezegend bezoek is de bekende zangbundel ontstaan, die niet meer in ons land is weg te denken.

Zo stroomde de zegen ook ons land binnen, middels opwekkingssamenkomsten, waarin Johannes de Heer en zijn vriend van Essen in kerken en kringen getuigden van hetgeen zij in Wales gehoord en gezien hadden. De verbrokenheid, het zondebesef, de urenlange bidstonden, de samenkomsten, die tot diep in de nacht duurden, het nieuwe leven des Geestes.

Bij de dood van Evan Roberts las ik in de Engelse periodieken: Zijn heengaan veroorzaakte nauwelijks enige opwindning onder de drukke Christenen van onze dagen. Zo spoedig vergeet de Kerk hare profeten! Tijdens het eerste tiental jaren van de 20ste eeuw was de naam van Evan Roberts bekend, waar maar ook gelovigen baden en wachtten op een werking van God in levendmakende kracht. Als men zijn naam noemde, dacht men aan opwekking en evenmin kon zijn naam worden genoemd, zonder dat men dacht aan

berouw, sterk geroep en tranen; het wekte herinneringen op aan nachtenlange gebeden, aan gewijde ogenblikken waarop men liederen zong, aan geestelijk ontwaken, krachtdadige bekeringen en levensveranderingen, die als een bosbrand om zich heen grepen, ver buiten de oude Moria-kerk in Lougnor, waar het begon.

Evan Roberts

Evan Roberts hield er dezelfde traditie op na, als de profeten van Israël. Hij heeft nauwelijks zijns gelijke in de Kerkgeschiedenis en er is niemand in onze dagen, die ons aan hem doet denken. Hij stapte uit een teruggetrokken leven naar voren, om een werk met schrikbarende kracht te doen en trok zich toen weer in afzondering terug. Juist als sommige profeten van Israël, was het niet een man die er van hield om een werk langzaam-aan te doen; hij gebruikte al zijn kracht om het werk van 50 jaren in enkele maanden te doen en trok zich toen terug, om daarna, zelfs bij de ernstigste pleidooien van zijn broeders, elke oproep te weigeren. Maar - aldus een geschiedschrijver - hij volbracht in twee weken datgene, wat vele dominees tevreden zou hebben gesteld, als zij dat volbracht hadden in een mensenleeftijd.

In vele dingen was Roberts een geestelijk revolutionair. Hij was wars van kerkelijke vergaderingen en voorschriften. Hij imiteerde niemand en wie hem trachtte te imiteren, heeft jammerlijk gefaald. Datgene, wat men mag veronderstellen, dat een man nodig heeft om een succesvol geestelijk leider te zijn, miste hij. Voordat hij twaalf jaar oud was, verliet hij de school en zijn intellectuele gaven waren niet groot; hij kwam uit een arbeidersgezin en werkte als mijnwerker en smid, voordat hij ijn geestelijke kruistocht begon. Hij was geen geweldig prediker, noch een groot theoloog. Zijn dogma's waren weinig en eenvoudig. Hij had geen vertegenwoordiging bij de pers. Hij was niet bevriend met befaamde mannen, noch had hij iemand die financieel achter hem stond. Hij werkte bijna zonder geld in kas.

Alleen door anderen weten wij, hoe God hem boog en brak. Zijn geestelijke emoties waren zó sterk, dat zij zijn lichaam en ziel schudden. Dan Evans, die naast hem sliep, werd dikwijls wakker gemaakt door heftige bevindingen en luid schreeuwen. Zó groot was zijn bewogenheid voor zijn familie en verloren mannen en vrouwen in de wereld, dat het hem dreigde te verpletteren en wanneer het voor een poosje afnam, weende hij over wat hij noemde zijn lautheid. Bekeerd zijn is voor de mens punt één, zeide hij, maar het is nog iets heel anders voor hem om de doop van de Heilige Geest te ontvangen.

Hij had een eenvoudige formule voor zondaars, waarvan hij volhield dat hij ze van God ontvangen had. Dit was

1. belijdt God iedere zonde uit uw verleden.
2. doe elk ding, dat van twijfelachtige aard is, uit uw verleden weg.
3. onderwerp u volkomen aan de heilige Geest.
4. belijdt Christus in het openbaar.

Voor Christenen had hij één woord: Open uw hart wijd voor de heilige Geest en vraag de Heer u met de heilige Geest te vervullen. De rest is een kwestie van gehoorzaamheid.

Wat in Wales had plaatsgevonden, liet toch ons land niet onberoerd. We schreven het reeds; er werden Opwekkingskomsten georganiseerd en vele kansels werden aan Johannes de Heer, van Essen e.a. beschikbaar gesteld en zo kregen de - grotendeels uit het Engels vertaalde - liederen vat op de grote massa toehoorders. De Nederlandse Tentzending werd opgericht. Ze heeft tot na de eerste wereldoorlog, voortreffelijk evangelisatiewerk verricht. En de in die jaren telkens terugkerende Nationale Zendingsfeesten in de bossen van de omgeving van Soestdijk, die door Koningin-Moeder Emma ter be schikking van dit doel werden gesteld, waren in feite een uitvloeisel van de geestelijke opleving in het begin van deze eeuw. Ik herinner mij, tegen het eind van de dertiger jaren in Assen op het Zendingsfeest te hebben mogen spreken over Het Evangelie in de Jordaan en Oude-Binnenstad. Zo'n Zendingsfeest werd door duizenden bezocht.

Na de tweede wereldoorlog

De tweede Wereldoorlog brak uit en Nederland werd er op een afschuwelijke wijze bij betrokken. Ofschoon er een grote saamhorigheid te constateren viel, werden we toch, ieder voor zich, op ons zelf teruggeworpen. Wel werden de kerken en godsdienstige samenkomsten goed bezocht, maar toch werd een zekere diepgang gemist. En toen de oorlog was afgelopen had men het allemaal te druk met de restauratie en opbouw van een

nieuwe samenleving. Brood en spelen, en de vrijheid die men zoveel jaren had gemist, trokken de aandacht en de belangstelling.

De theologie zocht ook nieuwe wegen en allengs begon men in de verkondiging, een prediking te beluisteren, die niet eens zo lang na de bevrijding een zekere verdeeldheid in de hand werkte.

De liturgie deed haar intrede in vele kerken. Dit had tot gevolg dat de prediking werd verkort en daardoor ook aan verschraling ging lijden. Het gebed werd geformuleerd en in de meeste kerkdiensten was het met een uur afgelopen. Velen voelden zich onwennig onder het nieuwe, dat zich aandiende. Het gebed, de kurk, waarop het persoonlijke en gemeentelijke geloofsleven drijft, was en is niet meer de dominerende kracht. Er bestaat een grote kloof tussen het geen onze kerken en gemeenschappen moeten zijn en wat ze wérkelijk zijn! Er is een tegenstrijdigheid tussen hetgeen het Woord van God zegt en datgene wat gepredikt wordt en ervaren.

Het probleem van ons Christen-zijn trekt zich samen tot één vraag: of we al of niet geloven, dat het Woord van God meent, wat het zegt! Met andere woorden: Kunnen wij aanvaarden dat God dit Woord zó inspireerde, dat het kan voorzien in de noden van ziel én lichaam? Onze kerken, daarin geïndoctrineerd door hare professoraten en leerstoelen, redeneren tegenwoordig hele stukken eruit weg, als behorende tot de vroegste eeuwen onzer jaartelling en niet meer van toepassing voor de dag van vandaag.

Redding en verlossing zijn vage begrippen geworden. Het betekent in de theologie van heden niet meer het aannemen van Christus in ons leven, Christus in u, de hope der heerlijkheid, maar men heeft het verschoven naar de verlossing en bevrijding van een wereld, - de z.g. Derde wereld - die zucht onder kapitalistische onderdrukking. Verlossing betekent een proces in het hart door de Heilige Geest. Verlossing wordt beschreven door middel van termen als: wedergeboorte, een levend-worden uit de dood, een nieuwe schepping, waarbij de oude dingen zijn voorbijgegaan en alles nieuw is geworden. Dat vormt tegenwoordig niet meer de hoofdinhoud van de verkondiging. De bestrijding van het sociale onrecht lijkt wel van de grootste betekenis te zijn. En dat alles wordt dan opgehangen aan teksten, die de onharmonische elementen van ons geloof kunnen verklaren en beamen.

De beloften van Jezus

We geloven het wel, maar wij verwonderen ons niet, noch verblijden er ons over, als de Bijbel ons bij de volgende gebeurtenissen laat stilstaan. We lezen het als een wonder mooi sprookje dat toch niet echt kan zijn en voor onze tijd toch eigenlijk niet voor herhaling vatbaar is: *...en Hij riep Zijn twaalf discipelen tot Zich en gaf hun macht over onreine geesten om die uit te drijven en om alle ziekte en alle kwaad te genezen* (Matth. 10:1).

En vele scharen kwamen bij Hem, die lammen, kreupelen, blinden, stommen en vele anderen bij zich hadden, en zij legden die aan Zijn voeten neer. En hij genas hen, zodat de schare zich verwonderde, want zij zagen stommen spreken, kreupelen gezond, lammen lopen en blinden zien. En zij verheerlijkten de God van Israël (Matth. 15:30,31).

Voorwaar, Ik zeg u - indien gij geloof hebt en niet twijfelt - indien gij tot deze berg zegt: Hef u op en werpt u in de zee, het zál u geschieden. En al wat gij in het gebed gelovig vragen zult, zult gij ontvangen (Matth. 21:21,22).

Als deze geweldige beloften worden genomen, zoals ze daar staan en zoals ze ook bedoeld zijn, veroorzaken ze eigenlijk een schrikeffect. Want, waar is de Kerk die zich positief opstelt tegenover de geestelijke nalatenschap van de Heiland?...*Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in Mijn naam zullen zij boze geesten uitwerpen, in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks zullen drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden... Doch zij gingen heenen predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen, die er op volgden* (Mark. 16:17,18,20).

Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan henen...En zie, Ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der wereld (Matth. 28:18-20).

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en grotere nog dan deze, want Ik ga tot de Vader; en wat gij ook vraagt in Mijn naam, Ik zal het doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde. Indien gij Mij iets vraagt in Mijn naam, Ik zal het doen (Joh.14:12.14).

De praktijk van de apostelen

We missen de jaloersheid, wanneer we deze dingen lezen. Ze werden gesproken tot - en opgevolgd door onaanzienlijke, ongeletterde mannen, die - goed bezien - ook hun gebreken vertoonden. Een bijna kinderlijke onbevangingheid was hun en de latere oer-gemeente eigen. Wij zijn en worden, of we het willen of niet, beïnvloed door onze moderne theologische uitleggingen en verklaringen, door onze vooral logische conclusies. Want je hebt toch ergens je verstand en uitgedachte systemen van eronderstelde waarheid.

Hetgeen Jezus had beloofd, werd na Zijn heengaan geopenbaard in de levens van mannen en vrouwen. Dit duurde bijna drie honderd jaar voort, totdat Keizer Constantijn de Kerk aan de Staat verbond.

De beloften Gods, die in Christus ja en amen zijn, kwamen in vervulling bij Joden, Samaritanen en heidenen. Niet beperkt tot een bepaalde plaats, ras of klasse.

Lees de Handelingen der Apostelen er maar op na.

En door door de handen der apostelen geschiedden vele tekenen en wonderen onder het volk.....(zo) dat men de zieken op straat droeg en op bedden en matrassen legde, opdat, wanneer Petrus voorbijkwam, ook maar zijn schaduw op iemand van hen zou vallen (Hand.. 5:12,15).

En God deed buitengewone krachten door de handen van Paulus, zodat ook zweetdoeken en gordeldoeken van zijn lichaam aan de zieken gebracht werden en hun kwalen van hen weken en de boze geesten uitvoeren... en vrees overviel hen allen, en de naam van de Here Jezus werd grootgemaakt...Zo wies het Woord des heren krachtig en het werd sterker (Hand. 19:11-20).

De Evangelieverkondiging van Paulus was niet alleen in woorden. *Om heidenen tot gehoorzaamheid te brengen door woord én daad, door kracht van tekenen en wonderen, door de kracht des Geestes (Rom. 15:18,19). Mijn spreken en mijn prediking kwam ook niet met meeslepende woorden van wijsheid, maar met betoon van geest en kracht (1 Cor. 2:4).*

Omdat onze Evangelieprediking niet slechts in woorden tot u gekomen is, doch ook in kracht en in de Heilige Geest en in grote volheid... (1 Thess. 1:5).

Matheid en ongelooft

Het wordt wel heel erg moeilijk om een ondergaande wereld te doen geloven in een halve waarheid, om vertrouwen te stellen in iets wat verbonden is aan de toezeggingen Gods en wat - we citeerden het allemaal - nauw verband houdt met de Heilige Geest en - laat ons eerlijk zijn - op een vrome wijze, naar het land der fabelen of alleen voor toen wordt verwezen. We hebben de heilige Geest aan onze menselijke geest verbonden en het voor onmogelijk geacht werkzaam te zijn op dezelfde manier als toen.

Met erkenning van deze waarheid, onze geestelijke armoede, zouden we al op de goede weg zijn. Onze krachteloosheid is immers een bewezen zaak? Ernstige Bijbelstudie, onlosmakelijk aan het gebed verbonden, is de voorwaarde om opnieuw de heerschappij en almacht van God in Zijn Gemeente te openbaren. We leven in een tijd, dat we de beginselen van het Christen-zijn kwijt zijn, het bestuderen van Gods Woord en het gemeenschap met Hem zoeken in het gebed, om het wonder te ontdekken, dat daarin alleen de onbeperkte kracht schuilt voor ons menselijke leven. God had het beste met ons voor en wij hebben onszelf van de hemelse krachten beroofd.

Professor Brillenburg Wurth, schrijvende over de opwekkingsbewegingen, constateerde in het Gereformeerd Weekblad van 25 april 1952 dat er een grote matheid over het leven der Kerk én over ons aller leven gekomen is. Wij zijn tot geen grote dingen meer in staat. De geestelijke energie is over heel de linie ingezonken en schijnt hoe langer hoe meer in te zinken. En velen menen, dat ook te kunnen en te mogen verontschuldigen. Maar willen wij de levende christenen in de gemeente niet met geweld zelf drijven in de richting van de revivals, dan zullen wij zo beslist mogelijk er mee moeten ophouden het minimum-christendom, waaraan wij nu vaak lijden, te verontschuldigen en de suggestie te wekken alsof dat vanzelfsprekend is en het niet anders kan.

Dat is een pijnlijke vinger op de wondeplek van het geestelijk leven van het begin der vijftiger jaren, maar ook nú. Het brengt de kerken niet eens meer in verlegenheid! Men heeft wel andere dingen aan het hoofd en heeft het zwaartepunt verlegd naar modernisatie van rassiale en sociale verhoudingen. Voor zending is

tegenwoordig het magische woord dialoog in de plaats gekomen. Daarmede is geweld gedaan aan de opdracht van Jezus:

Gaat heen! Onderwijs alle volken! Doopt hen! Zoals de Vader Mij gezonden heeft - reddend, genezend, bevrijdend,- zó zend Ik óók U.

Het was reeds voor de vijftiger jaren, dat de begeerte om naar dit bevel van Jezus te handelen, vele kinderen Gods binnen, maar ook buiten, de officiële kerken had aangeraakt. Het was een nieuwe werking van Gods Geest. Er kwam beweging.

Elke beweging, die iets te maken had met de Blijde Boodschap van de Bijbel - waaronder die van *Geneest de zieken* - is, óf niet begrepen en meewarig aangezien, óf door officiële kerkelijke groeperingen ter zijde gesteld.

Men zou, wanneer men kon, ook zulke bewegingen van onze dagen zo willen be handelen, ze in de ijskast zetten, om de verhitte hoofden, zoals men dan zegt, wat af te koelen. Maar dan vergeet men, dat een warm hart niet kan passen bij een ijskoud hoofd.

We mogen het als een zegen van de Heer beschouwen dat reeds in de jaren dertig en veertig bij verschillende Christen-medici - voorsnog in het buitenland - de gesloten ogen opengingen voor het sterke verband, dat kan en moet bestaan tussen de ziekte van het lichaam en het geloof in de almachtige God.

Paul Tournier

Dr. Paul Tournier schrijft in zijn *Radicale Therapie*: We komen in de praktijk voortdurend patienten tegen die achtereenvolgens de meest verschillende ziekten krijgen. Nauwelijks hersteld van een longontsteking krijgen ze een aderontsteking, dan de everziekte, een nierontsteking of een hartzwakte. Als we dergelijke ziektegeschiedenissen onder de ogen krijgen, is het ons zonder meer duidelijk, dat het hier niet in hoofdzaak gaat om een nosologische (ziekteleer- kunde) diagnose, maar dat hier een tekort aan geestelijke weerstand bij de zieke is, die zich op vele verschillende manieren openbaart.

De pharmaceutische reclame heeft aan het publiek het denkbeeld opgedrongen, dat de gezondheid het best beschermd wordt door het gebruik van medicamenten. Zo heeft zij meegeholpen het geloof in de natuurkrachten van de mens, waarvan de werking afhangt van zijn levenswijze, te ondermijnen. Een geestelijk georiënteerde geneeskunde stelt meer vertrouwen in het organisme, om dat zij steunt op het geloof in God, van wie het organisme zijn kracht ontvangt. We mogen niet vergeten, hoezeer eigenlijk de chirurg voor de consolidatie bij een beenfractuur rekening houdt met de voor ons verstand verborgen krachten in God. Mijn lichamenlijk leven is, evenals mijn verstandelijk en geestelijk leven, direct afhankelijk van mijn gehoorzaamheid an God, en van de volkomen heerschappij van Jezus Christus over mijn lichaam, mijn hersenen, mijn gedachtenwereld en mijn zieleleven.

Het was wel merkwaardig dat het niet de theologen waren, doch bekende medici van naam, die tot de ontdekking kwamen, dat de krachten van het toekomstige Koninkrijk der hemelen, krachtens de beloften in het Evangelie, ons thans reeds ter beschikking worden gesteld.

Het is de kwalijke fout van ons kerkelijk denken, dat we de krachtadige werking van de Heilige Geest in het leven der gelovigen hebben onderschat. Als er over De Doop met de Heilige Geest wordt geschreven of gesproken, maken we ons er af, door dit als een hobby van Pinkstermensen te bestempelen.

William S. Reed

Dr. William S. Reed, een van de bekendste chirurgen in Amerika, die tot ver buiten dit werelddeel bekendheid geniet, die wij zelf met zegen in Zwitserland hebben beluisterd, sprak in Zürich op een vergadering van de Christelijke zakenlieden. Hij zei o.m.: Wij, in de Episcopale Kerk, belijden, dat we geloven in de Heilige Geest, de Heer en Gever van het leven. Het is de moeite waard om hier even bij stil te staan: De Heilige Geest is de Heer en Schepper van het leven!

Al dikwijls heb ik nagedacht over de uitdrukking *geloofsgenezers* en ik moet zeggen, dat ik die uitdrukking ook niet erg kan waarderen. Maar het is een feit, dat het geloof er bij te pas komt. Toch is het veel belangrijker, wat God in Zijn genade bereid is te doen. En als ik meen, dat geloof belangrijk is, is het óók

belangrijk om te weten, dat God bereid is, aan onze noden tegemoet te komen, op welk niveau deze zich ook mogen bevinden.

Onlangs wensten twee vrouwelijke artsen mij te spreken. Een van hen zei: Ik heb te hoge bloeddruk. Om die reden kan ik geen praktijk meer uitoefenen. Ik weet heel goed, dat er voor mij slechts één weg ter genezing is. Dat is door God, door geloof in Jezus Christus.

Nu, dokters weten, hoe waar dit is. Dus bad ik voor haar en zei: Here, U weet, dat ik geloof, dat het waar is, dat er een ontspanning plaats vindt op het niveau van de ziel, als men de doop van de heilige Geest ontvangt, die zoveel meer kan doen dan alle kalmeringsmiddelen en alle cocktails van de gehele wereld.

Ik zei nog: Indien deze andere dokteres en ik tesamen bidden, dan zijn er drie in Zijn Naam vergaderd en wij zullen vragen dat Zijn Heilige Geest over u zal komen en u de doop van de Heilige Geest ontvangt.

Ja, ik ben een Episcopaal en ik geloof in de doop met de Heilige Geest en ik geloof, dat Jezus Christus dezelfde is, gisteren, heden en tot in alle eeuwigheid en dat Hij de Doper is en nú bereid is met Zijn Geest te dopen, als wij Hem hierom ragen. Alles wat we te doen hebben is alleen maar bidden en te pleiten op het bloed van Jezus en dan Hem Zijn werk te laten doen.

En ik zag twee artsen, vervuld met de Heilige Geest en verlost van de hoge bloeddruk.

Ik geloof dat Paulus gelijk had toen hij zei in 1 Cor. 10:2b.: *De Geest onderzoekt ... de diepten Gods*. En één van de diepten Gods is uw onderbewustzijn. Ik geloof niet dat het nodig is, dat u bij een psychiater op de divan gaat liggen, iedere week weer, tegen een betaling van 25 dollar per uur, om te trachten u terug te brengen naar de situatie, waarin u vijf jaar oud was, om uit te vinden of u van uw moeder hield, of wat er in die tijd gebeurde, waardoor u nú, op veertigjarige leeftijd, op uw nagels bent gaan bijten. Ik geloof niet, dat het nodig is, dat u al deze dingen meemaakt.

Ik spreek niet tegen de moderne psychiatrie, maar ik ben van mening, dat niet zoveel mensen naar de psychiaters behoeften te lopen. Ik geloof, dat niemand kalmeermiddelen zou behoeven in te nemen, indien wij eenvoudig de diepste geestelijke herapie van de Heilige Geest, die reinigend neerdaalt in de diepste diepten van ons leven, zouden willen ondergaan. Eenvoudig het loslaten van al die oude boel en het brengen onder het Bloed van Jezus, om dan in staat te zijn te zeggen: Halleluja, ik ben vrij!

Bavink

Naast hetgeen deze chirurg vertelde, neem ik in dit verband een citaat over uit het boek van Prof.J.H.Bavinck: Ik geloof in de Heilige Geest Pag.88: Wij kunnen in onze dagen nog precies dezelfde tekenen van de Geest verwachten, als de gelovigen uit de dagen der apostelen. Er is principieel niets veranderd. Het is dezelfde Geest. Als wij dus in onze dagen niet dezelfde tekenen ontvangen, is dat alleen onze eigen schuld.

Stanley Jones

Reeds in 1935 heeft de bekende E.Stanley Jones zich de volgende vraag gesteld en die aan zijn tijdgenoten voorgehouden: Welke houding nemen wij aan tegenover ziekten van het lichaam?

Het antwoord, dat hij gaf, is nog altijd het antwoord: Onze triomf moet zich óók uitstrekken tot ons lichaam. Ons lichaam behoort zó krachtig te zijn, als mogelijk. Ik zeg: als mogelijk. Want sommige mensen hebben helaas een zwakke gezondheid. Zet allereerst de gedachte van u af, dat de ziekte u door God is gezonden. Dat is niet waar. God is tegen ziekte! Christus heeft nooit gezegd, dat een ziekte Gods wil was. Hij heeft de mensen genezen. Het Koninkrijk Gods is een offensief tegen alles, wat levens verminkt, ziekte niet uitgezonderd. Dr. Burnett Race had gelijk, toen hij zei: Als ge gelooft, dat het Gods wil is, dat gij iets anders zijt dan gezond en welgemoed, dat uw ziekte u door God gezonden is, dan zal de kracht van uw geestelijk leven, hoe goed dat ook ontwikkeld moge zijn, nooit doordringen tot uw lichaam. Ge hebt de grendel geschoven voor de tussendeur.

De British Medical Journal (het Engels Medisch Tijdschrift) zegt, dat er geen enkel weefsel is in het gehele menselijk lichaam, dat niet mede de invloed ondergaat van de geest. Als dat waar is, dan moeten we de kracht van ons geestelijk leven ook in ons lichaam laten doordringen. De Geest, die in u woont, zal uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest die in u woont. Naar verhouding behoorde de Christen gezonder te zijn, dan iemand die geen Christen is, want hij heeft een eigen krachtbron voor het lichaam. De grootste bron van kracht en gezondheid is de afwezigheid van spanningen en tegenstrijdigheid in de geest. Er zijn heel wat mensen, die lichamelijk in orde zouden zijn, als zij óók geestelijk in harmonie waren.

Houdt dus vast aan deze twee dingen: uw ziekte is niet de wil Gods. Ze kan samenhangen met de toestand van uw ziel. Het kan natuurlijk ook wel, dat er een andere oorzaak is. Maar normaliter is de eerste stap naar de lichamelijke gezondheid het zich bevrijden van innerlijke spanningen en complexen.

E. Howard Cobb

Het was en het is nog altijd nodig, dat de Kerk en de gelovigen op het tekort in haar prediking en in haar praktijk van de Bijbelse opdracht jegens zieken gewezen wordt.

E.Howard Cobb zegt in zijn boek Christus de Geneesheer: Zeker is dat menigeeen niet geneest door het gebrek aan geloof van familie en kennissen. Ik weet, dat dit herhaaldelijk is voorgekomen. Naar aanleiding van zo'n geval ging mij een licht op over het voordeel van een tehuis voor genezing, waar zieken konden ontkomen aan de sfeer van de twijfel. Deze verkeerde sfeer wordt vaak veroorzaakt door liefde, hoe vreemd dat ook klinkt.

De patient, te ziek om voor zichzelf te bidden, wordt omringd door mensen, die hem zo lief hebben, dat ze de gedachte niet kunnen verdragen, dat ze hem misschien zullen moeten missen. Dit wekt natuurlijk angst op. Diegenen, die kanalen moesten zijn voor de genezende genade, zijn zó vervuld met vrees, dat niet alleen de leidingen verstopt zijn, maar dat zij ook hun vrees op de zieke zelf overbrengen. Op die manier werpen ze een dam op van vrees en twijfel, die voor de genezende liefde van Christus een belemmering is om tot een mens te komen, die onder andere omstandigheden genezen zou zijn.

Het algehele ongeloof in de Kerk is zeker de grootste hindernis van alle. Vooral omdat dit ongeloof zo verbreid is onder hen, die gewijd zijn tot uitdelers van Christus' genezing. Het genezen van zieken immers is een van de opdrachten, die een predikant worden gegeven bij zijn ambtsaanvaarding. (Hier is sprake van de Engelse kerkelijke ritus. Str.). De geestelijkheid kan gemakkelijk beweren, dat hun eerste plicht is te zorgen voor het geestelijk welzijn van hun gemeenteleden en dat de ziel van de mens belangrijker is dan het lichaam, of dat ze het zo druk hebben met geestelijk werk in hun gemeente, dat ze er geen tijd voor hebben om aan de lichamelijke noden aandacht te schenken. Het veronachtzamen van de dienst der genezing is niet alleen ongehoorzaamheid aan het gebod van de Meester, maar heeft ook, veel meer dan we ons realiseren, de greep van de kerk op de massa verminderd. Die zegt nu, dat de kerk geen boodschap voor hen heeft....

Ds. P.C. van Leeuwen

Er is, in de periode waarover wij uitvoerig in dit boek hebben geschreven, veel - mogen wij zeggen heel veel - van de pers gekomen. We zouden alleen al een gehele pagina kunnen afdrukken met verschenen boeken, waarin de geloofsgenezing - wij spreken liever van De Dienst der Genezing - waarderend of kritisch wordt behandeld. Vooral met dat geloof en de vereenzelving van lijden en ziekte, hadden veel schrijvers en theologen het moeilijk. Het gaf b.v. Ds. P.C. van Leeuwen, de jarenlange secretaris van de Raad voor Kerk en Zieken der Ned. Herv. Kerk, die in Den Haag zoveel bekendheid kreeg door de oprichting van tientallen gebedskringen, aanleiding in een afzonderlijk geschrift, verschil tussen lijden en ziekte, het fundamentele verschil duidelijk te maken aan de hand van het Nieuwe Testament.

Schrijvende over de stelling: Lijden behoort normaal te zijn in de Gemeen te, maar ziekte abnormaal schrijft hij: Het lijden behoort tot het ambt van de christen, op dezelfde wijze als het behoort tot het ambt van Christus. Men moet bij het woord lijden dan niet alleen denken aan het lijden door vervolgingen, maar ook aan het lijden door kwaadspreken en lasteren, door verdachtmakingen en het uit de kring, uit de synagoge of de kerk gestoten worden, als deze de waarheid niet verdraagt.

Thans een paar van die Schriftplaatsen, ten eerste Mark.10:29,30: *Voorwaar, ik zeg u, er is niemand, die huis of broeders of zusters of moeder of vader of kinderen of akkers heeft prijsgegeven om Mij en om het Evangelie, of hij ontvangt terug; nú, in deze tijd, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, met vervolgingen, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven.* Met vervolgingen, staat er zo met goddelijke humor bij.

Ten tweede Joh.15:20: *Een slaaf staat niet boven zijn heer, indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen.*

En in hetzelfde Evangelie, hoofdstuk 16:33 lezen we: *Dit heb ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld lijdt gij verdrukking, maar houdt goede moed, Ik heb de werel overwonnen.*

Ananias krijgt van de Heer deze boodschap te horen aangaande Paulus (Hand.9:16): *Want Ik zal hem tonen, hoevel hij lijden moet terwille van Mijn naam.*

En in Hand. 14:22 lezen we, *dat wij door vele verdrukkingen het Koninkrijk Gods moeten binnengaan.*

De hele brief van Petrus staat vol over het lijden, maar dit slaat nooit op ziekte. Voor Petrus is lijden normaal: *Indien hij echter als Christen lijdt, dan schame hij zich niet* (1 Petrus 4:16) en in 5:9: *Wederstaat hem (de duivel) vast in het geloof, wetende dat aan uw broederschap in de wereld hetzelfde lijden wordt toegemeten.* Dat geldt niet alleen voor de tijd van vervolging, maar ook voor vandaag.

In 2 Thess.1:15 vinden wij: *Dat gij het Koninkrijk Gods waardig geacht zijt, voor hetwelk gij ook lijdt.....* en in Fil.1:29: *Want aan u is de genade verleend, voor Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar óók voor Hem te lijden.....*

En tenslotte in 2 Tim.2:3: *Lijdt met de anderen als een goed soldaat van Jezus Christus.*

Nog meer plaatsen zouden te noemen zijn, maar dat zou te lang worden.

Lijden normaal, ziekte abnormaal

Dus lijden is normaal. Daar tegenover staat, dat ziekte abnormaal is. Het is iets, dat er, volgens het NT niet behoort te zijn. Christus genas allen, die in het geloof tot Hem kwamen, zonder uitzondering.

Paulus drukt zich kras uit in 1 Cor.11:30. *Daarom zijn er onder u velen zwak en ziekelijk en ontslapen er niet weinigen.* Ziekte is abnormaal. Dat is ook de opvatting van de gelovigen in de eerste eeuwen na Christus, blijkens de geschriften van de Voor-Niceense kerkvaders.

Ds. van Leeuwen laat ook een sterk Bijbels licht vallen op het feit dat er vele zaligsprekingen zijn voor hen, die lijden, maar geen voor zieken (Zie in de eerste plaats de Bergrede zelf). Predikanten zijn geneigd de zieken zalig te spreken. Dit gebeurt geregeld en dat doen ze dan door b.v. uitspraken van Jezus over het lijden te betrekken op de ziekte om te trachten daarmee de zieke te troosten. Dat heeft Jezus nooit gedaan. Is het verder niet vreemd dat Jezus, die zó met ontferming bewogen was over de zieken, nooit de zieken heeft zalig gesproken? Er zijn twee zaligsprekingen voor hen die lijden om der gerechtigheid wil, maar er is geen enkele voor de zieken, niet in de Bergrede, maar ook niet op een andere plaats in het N.T.

Dit opmerkelijke wordt pas duidelijk, als we ons realiseren, dat voor Christus en voor de schrijvers van het N.T. ziekte iets is als van de duivel. Niet alleen bezetenheid ziet Jezus als iets van de boze, maar ook ziekte (men denke aan de vrouw, die achttien jaar reumatisch had). Men kan niet iemand zalig spreken, die, wat het lichaam betreft, in de greep is van de tegenstander.

Men moet een scherp onderscheid maken tussen ziekte en bezetenheid. Vele zieken zijn levendige getuigen van Christus.

Zalig zijn de zieken, is in het N.T. ondenkbaar. Maar Christus is nog steeds met innerlijke ontferming bewogen, juist over de zieken.

De populaire troostgronden: Het is geen mens, die je dit aandoet enz., blijken van heidense oorsprong te zijn. Via Boethius' boek over de troost der filosofie, dat in de middeleeuwen zeer populair was, zijn deze gedachten het Christendom binnengedrongen.

Er is nog een onomstotelijke Bijbelse Waarheid, die de aandacht vraagt, die ook verder in dit boek telkens aan de orde wordt gesteld. We brengen het onder de noemer van *naar uw geloof*.

Frank Uttley

Temidden van de vele geschriften over de dienst der genezing was daar ook het boek van Frank Uttley: *De grote heelmeeester* (met een inleiding van Ds. P.C. van Leeuwen), Uitg. H.Veenman & Zonen, Wageningen.

Wij citeren daar uit: Men ziet de volstreekte noodzaak van het geloof voor de genezing van de zieken het duidelijkst in het feit, dat Jezus zelf in Zijn macht werd belemmerd, wanneer het geloof ontbrak in de

mensen om Hem heen. We lezen, dat toen Hij in Nazareth kwam, waar Hij was opgegroeid en waar het grootste geloof in Hem had behoren te zijn, het volgende: *En Hij kon daar geen enkele kracht doen; alleen genas hij enige zieken door handoplegging* (Mark. 6:6).

Overall genas Hij velen, maar hier was Hij vreemd en machteloos. In al de getuigenissen over de genezingen was steeds geloof het ene nodige; óf het geloof van de Meester Zelf, óf van degene die genezen moest worden, óf het geloof van de een of ander, die belangstelling had voor de zaak.

Laten we enkele voorvallen, die dit duidelijk maken, eens nader bekijken. *Een vrouw, die twaalf jaar ziek was, kwam tot Hem, raakte de zoom van Zijn kleed aan. Want, zeide ze bij zichzelf, indien ik zijn kleed aanraak, zal ik behouden zijn. Maar Jezus keerde Zich om, zag haar en zeide: Houd moed, dochter, uw geloof heeft u behouden* (Matth.9:21).

We merken hier en ook op andere plaatsen op, dat Christus slechts het geloof en niets anders noemt, als de oorzaak voor de genezing. Hij spreekt niet over Zijn eigen macht, noch over Zijn bereidheid om te genezen.

Toen de melaatse, die genezen was terugkeerde om Jezus te danken, zeide de Meester: *Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden* (Luk. 17:19). Ook hier is het geloof van de man het enige, waarop bij zijn genezing de nadruk wordt gelegd.

Bij zekere gelegenheid brachten vier mannen een verlamde tot Jezus en lieten hem door het dak neer in de tegenwoordigheid van de meester. Hoewel dat zeer goed mogelijk zou zijn, wordt er in het verhaal geen melding gemaakt van de vriendschap en de hartelijkheid, die de mannen voor de lijder aan de dag legden, noch van de volharding, waarmee de vier mannen alle moeilijkheden hadden overwonnen, noch van enige andere deugd. We lezen slechts: *En daar Jezus hun geloof zag....., zeide Hij tot de verlamde: Sta op, neem uw matras op en ga naar uw huis* (Mark. 2:5-11). Hier was het weer het geloof, en slechts het geloof, dat genoemd wordt als oorzaak van de genezing.

Toen de blinde Bartimeüs tot Jezus riep op de weg en weigerde te zwijgen, zeide Jezus: *Ga heen, uw geloof heeft u behouden* (Mark.10:52).

Een Kananese vrouw kwam tot Jezus en werd door Hem op wonderlijke wijze beproefd. Zij doorstond de proef dapper. Jezus erkende dit en gaf haar de sleutel voor Zijn gehele hulp, toen Hij zei: *O, vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wenst* (Matth. 15:28). Opnieuw vestigde Jezus hier de aandacht op het geloof.

Een van de grootste voorbeelden van geloof, was het geloof van de Romeinse hoofdman, een man die niet bij de Joodse Gemeente hoorde. Jezus stond daar waarlijk verwonderd over. Ook tot hem, zei de Heiland: *Ga heen, u geschiede naar uw geloof*. Hij voegde er aan toe (Matth. 8:8-13): *Bij niemand in Israël heb ik een zó groot geloof gevonden. Dan vervolgt Jezus: velen zullen komen van Oost en West (mensen met eenzelfde geloof buiten het volk Israël) en zullen aanzitten met Abraham....in het Koninkrijk der hemelen, maar de zonen van het Koninkrijk zullen (blijkbaar om hun ongelooft) uitgeworpen worden in de buitenste duisternis* (Matth. 8:10,11,12).

Een jongen, die door een onreine geest bezeten was, werd door zijn vader bij de discipelen gebracht, en zij konden hem niet genezen. Toen zij Jezus later vroegen, waarom zij gefaald hadden, antwoordde Hij: *Vanwege jullie kleingeloof*. Hij gaf geen andere reden aan. Geen verzachtende omstandigheden liet Hij gelden.

Wanneer wij bedenken, hoe Christus voortdurend weer aandrang op geloof voor de genezing van de zieken en wij dan de ongelovige houding zien van de Kerk van onze dagen op dit punt, kunnen wij waarlijk wel begrijpen, waarom het vandaag aan de dag zo moeilijk is voor iemand om geloof te oefenen voor zichzelf en voor anderen. De toestand is net als in Nazareth, waar Jezus, zoals we zagen, geen enkele kracht kon doen tengevolge van de sfeer van ongelooft om Hem heen.

Jezus is heden Dezelfde

Dit moest ons van het hart en het zal de lezers, vooral hun, die voor het eerst met deze Boodschap in aanraking komen, helpen om de inhoud van dit boek beter te leren verstaan.

We leven in een tijd, die zich kenmerkt door een grenzeloze oppervlakkigheid, een gemis aan diepgaande bezinning, een overschrijding en negatie van Bijbelse grenzen en normen, het terugdringen van Gods beloften en toezeggingen. Men kan historisch voor waar houden, hetgeen Jezus en de Apostelen, alsmede de eerste Christelijke Gemeenten na hen hebben verricht, maar daaraan geen waarde en betekenis toekennen voor de tijd waarin wij nu leven. Dan miskennen wij ook, dat Jezus Christus heden Dezelfde wil zijn, die Hij in het verleden was (Hebr.13:8).

Het zal de Lezer duidelijk worden, hoezeer de Boodschap der Goddelijke Genezing, in het begin der vijftiger jaren, een ontzaglijke deining en opschudding heeft veroorzaakt. Bovendien kwam de boodschap uit het buitenland, waarbij wij vooral denken aan de Hoog-kerkelijke beweging in de Engelse Staatskerk, *The Church of England*. Ze had de steun achter zich van de officiële geneeskundige faculteiten. In ons land was de dienst der genezing des te opmerkelijker, doordat meerdere Christen-artsen zich achter deze opwekking stelden en in deze jaren bidstonden ontstonden van medici, die zich meerdere malen in het jaar verenigden om voor hun patienten in het gebed Gods zegen te vragen.

Het was voor velen het onderwerp van gesprek, zelfs de niet-christelijke pers, de z.g. neutrale pers, kon er niet meer om heen en vroeg zich af: Wat mag toch dit zijn? Wij hebben daarom ook aan de reacties uit die hoek aandacht geschonken.

Het was geen toeval dat de kerk - we denken speciaal aan Den Haag - deze buiten-kerkelijke beweging (van Hermann Zaiss) ontmoette. In deze stad ontstond een sterk contact met elkaar. Wij kunnen dan ook aan de zegen van deze, door meerdere Hervormde predikanten geleide, campagne, niet voorbijgaan. In maart 1952 schreef ds.P.C.van Leeuwen: Christus' opdracht aan Zijn Kerk luidt nog steeds: het Koninkrijk Gods te verkondigen en genezingen te doen. En allen, die tijdens het afgelopen jaar in ons land de dienst der genezing mochten verrichten of hebben ondervonden, weten van de vele lichamelijke genezingen, maar ook van grote geestelijke zegen. Zo ontstonden na de week der genezing in Den Haag spontaan 25 gebedskringen, terwijl vele gemeenten nog steeds spreken over een vergroting en verdieping van de pastorale zielzorg.

Na zovele jaren hebben deze gebedskringen zich nog altijd weten te handhaven.

Brieven

Uit de honderden brieven die ons in die jaren hebben bereikt, hebben we een keuze gemaakt, aan de hand van *De Oogst*, het maandblad van de Vereniging Tot Heil des Volks. Door dit blad was een ware storm veroorzaakt, waarvan we nimmer spijt hebben gehad. Deze correspondentie had - met de beantwoording - veel belangstelling. Ze geeft de lezer van vandaag een duidelijk beeld en goede indruk van het feit, hoezeer deze opwekking de hoofden en harten, maar ook de pennen bewoog.

Nu, meer dan een kwart eeuw later, is de herinnering van de ouderen aan het vervagen. We leven wel heel snel en wat heeft sindsdien al niet onze aandacht in beslag genomen. De ouderen worden weer door de lezing van dit boek herinnerd aan de dagen van ouds. En de jongeren, vooral de tallozen voortkomend uit het kerkelijk en godsdienstig milieu, die het niet meer zien zitten en in een vacuum zijn terecht gekomen, die vanuit de Kerk niet meer aanspreekbaar schijnen te zijn, worden gesteund en bemoedigd door er kennis van te nemen, dat er nog een rechterhand des Heren is, die krachtige daden doet; óók in deze tijd.

Het Evangelie is een Blijde Boodschap. Het wil nog altijd een Goede Tijding zijn voor gebrokenen van hart en verslagenen van geest. Het biedt nog altijd bevrijding voor gebondenen en bemoediging voor de depressieve mens. Het heeft er alle schijn van dat men de boodschap van bevrijding alleen wil monopoliseren voor hen die in andere werelddelen de ongebondenheid van het Westen nog niet hebben geproefd, terwijl men aan hen voorbijgaat, die in eigen omgeving met even sterke boeien van ziekte en gebondenheid gekluisterd zijn.

Wie het Evangelie van bevrijding alleen maar ziet als een wapen in de strijd om rechtvaardige verhoudingen tussen rassen en volkeren, doet de betekenis van het verlossingswerk van Christus geweld aan.

Wij hebben aan deze documentatie de vorm van een dagboek gegeven. Daardoor krijgt de lezer niet slechts een verhandeling over deze Opwekking, maar leeft ook mee in een boeiend groeiproces.

Voorts hebben wij ons gehouden aan onze opzet om een zo volledige indruk te geven van het begin der vijftiger jaren, (1950-1954). De jaren, die daarop volgden, brachten ons de campagnes met de onvermoeibare Billy Graham in het Amsterdamse Olympische Stadion en in dat van Feyenoord in Rotterdam, en verder de campagnes van de Amerikaanse healing-evangelist Osborn, op het Malieveld te 's-Gravenhage en in het Bodencentrum te Groningen. Wellicht dat het ons vergund wordt, ook die nog eens voor de tegenwoordige generatie, en voor de toekomstige generaties vast te leggen. Ook van deze evenementen, die de nodige emoties hebben veroorzaakt, hebben wij genoegzaam documentatiemateriaal bewaard. Na zovele jaren kan je ook beter van bepaalde dingen afstand nemen,

Het is de bede en wens van de auteur, dat hij met het schrijven van dit boek zijn vooropgesteld bereikt: het verkondigen van de grote daden Gods in deze tijd. Het is voorwaar in geen uithoek geschied. Wij laten getuigen aan het woord, die het gehoord en gezien hebben. We zijn dikwijls als gelovige christenen van die armetierige mensen, die naar een heel ver Bijbels verleden in hun denken terug moeten om over wonderen en tekenen te spreken en te zingen.

Geslacht aan geslacht zullen Uwe werken roemen, lezen we in de Psalmen. Maar voor velen uit ons geslacht behoren deze werken tot een voltooid - nimmer terugkerende - verleden tijd.

Wij sluiten ons van harte aan, bij het voorwoord, dat de Haagse Hervormde predikant Ds. P.C. van Leeuwen, vele jaren secretaris van de Synodale Raad voor Kerk en Zieken, vanwege de Hervormde Synode, aan Frank Uttley's *De grote Heelmeester meegaf*: Het is onze vurige hoop, dat de kerken niet - als eens Nazareth - de Heer door hun ongelooft zullen belemmeren om machtige daden te doen, maar dat zij zich met geloof zullen opstellen, opdat God de zieken en in de kerken én onder de volkeren geneze.

Dat zal gebeuren, indien uit de gemeente een voortdurend gebed opgaat tot God. Het gebed uit Handelingen 4: *.geef Uwe dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw woord te spreken, doordat Gij Uw hand uitstrekt tot genezing, en dat tekenen en wonderen geschieden door de naam van Uw heilige knecht Jezus.*

Dat God ook in deze tijd de tekenen van Zijn almacht wil tonen, mogen de volgende bladzijden genoegzaam duidelijk maken. De lezer heil!

[naar inhoudsoverzicht](#)

3

F.A. Stroethoff in "de Oogst": Een wonderbare reis

[naar inhoudsoverzicht](#)

Een wonderbare reis.

Ga er eens even tussen uit!, zo hadden goede vrienden in de bestuurskring onzer vereniging ons reeds in het begin van dit jaar aangeraden. Immers, de Kerstfeesten hadden veel voorbereidingen gevraagd. Een groot aantal avonden waren we voor de propaganda op reis geweest en inderdaad hadden we wel behoefte de dagelijkse gang der dingen te onderbreken. Maar telkens kwam er verhindering en het zou eerst tegen Hemelvaartsdag zijn, dat ik met mijn vrouw de koffer kon pakken.

Waar zouden we eigenlijk naar toe gaan? Het weer was nu ook niet van die aard, dat we ergens in een hotel konden neerstrijken. Koud en guur en wel een heel slecht voorjaar!

Op een wonderlijke wijze heeft God ons ook in dit opzicht willen leiden. Het woord uit de Psalmen: Ik zal u wijzen de weg die gij gaan moet en mijn oog zal op u zijn, heeft wel ditmaal een heel bijzondere betekenis voor ons gehad.

In een vorig maandblad vertelden wij iets van de grote dingen, die God bezig is te doen in Engeland, Duitsland en ook in andere landen, waar krachtige geestelijke opwekkingen gaande zijn. Toen wij dan ook een uitnodiging ontvingen om in Rheinland en Westfalen daarvan getuigen te zijn, meenden wij daarin een vingerwijzing te zien om enkele dagen, - hoogstens een week, zoals wij dachten - in Duitsland. door te brengen.

Naar het Wuppertal

Het was onze bedoeling om niet alleen van dit Geestelijk Réveil kennis te nemen, maar ook enige verenigingen en instellingen, die in het na-oorlogse Duitsland hard en intensief arbeiden, van naderbij, te leren kennen. Ook stond een bezoek aan de Bodenschwing-Anstalten te Bielefeld op ons programma.

Wie als Nederlander voor het eerst na de oorlog naar Duitsland gaat, heeft uit de aard der zaak veel natuurlijke tegenzin te overwinnen. Vooral wanneer men tijdens de oorlogsjaren geruime tijd door de Duitsers werd opgesloten, in twee gevangenissen Het is alleen aan Gods genade te danken geweest, dat we aan het Duitse schrikbewind ontkomen zijn.

Als je dan aan de Duitse grens weer een ontmoeting hebt met Duitse uniformen, zij het dan ook de Zollbeambten, dan spreekt het wel vanzelf, dat de oude herinneringen en ervaringen weer naar boven komen. Ik wil er aanstonds aan toevoegen, dat men mij en mijn vrouw ter plaatse op de meest voorkomende wijze heeft te woord gestaan. Het oponthoud aan de grens was wat langduriger dan een gewone grensoverschrijding pleegt te zijn, aangezien wij een Wirograph (een draadrecorder, voorloper van de huidige cassette recorder) bij ons hadden, een Amerikaans-Engels apparaat voor het opnemen van gesprekken, lezingen, muziek enz., waarvoor verschillende formaliteiten moesten geschieden. Toen we weer achter het stuur van onze auto hadden plaatsgenomen, hadden we een klein uur oponthoud gehad.

Dan, door de verwoeste gebieden, - reeds bij Emmerich gaat het langs spookachtige ruïnes, - over Rees, Wesel, Hamborn-Oberhausen, om dan via de prachtige Reichsautobahn, zuidelijk van Düsseldorf naar links af te buigen. Over Barmen, Elberfeld en Wuppertal, dat de afgrijselijke lidtekenen draagt van de bombardementen, stuurden wij op Schwelm, het eindstation van onze reis, aan.

Schwelm is een oud Duits stadje, dat ca. 28.000 inwoners telt. Zoals alle steden en dorpen, heeft ook dit plaatsje zeer geleden, maar ook hier herstelt zich weer de gang van zaken. Trouwens overal waar wij doorkwamen was men aan de wederopbouw bezig. Men vraagt zich alleen af hoe lang het zal duren voor het puin is opgeruimd. Wie Duisburg, Düsseldorf, Keulen en Barmen ziet, wordt wel heel sterk herinnerd aan de foto's en platen uit boeken en atlanten van de ruïnes van Pompeï.

In Schwelm werden we hartelijk verwelkomd en vonden daar grote gastvrijheid. Overdag waren we de gasten van de broeders en zusters ter plaatse, terwijl we, omdat het woningvraagstuk uit de aard der zaak in Duitsland nog précairder is dan bij ons, - denk even aan het vluchtelingenvraagstuk van mensen, die de oostelijke gebieden hebben ontvlucht - 'snachts een onderdak hadden in een z.g. Wirtschaft. Na een lange autotocht was de maaltijd, die Frau Sasse voor ons had gereed gemaakt, wel een zeer welkome verkwikking.

Ik moet nu iets vertellen over de Erweckung (de Opwekking), de nieuwe beleving van de geestelijke dingen, zoals die op dit ogenblik in Rheinland en Westfalen wordt aangetroffen en als een bosbrand zich uitbreidt. Het merkwaardigste is wel dat ongewone krachten, genezingen door handoplegging, als een betoning des Geestes en van Kracht, de verkondiging van het Evangelie vergezellen. Het is dezelfde boodschap, die hier gebracht wordt, als vroeger in Bad-Boll en Möttlingen, waaraan de namen van de beide Blumhardts, als ook die van Vader Stanger, ten nauwste verbonden zijn.

Wij weten niet of de arbeid vanuit deze plaatsen, na de oorlog, nog rechtstreekse voortgang heeft; Hitler heeft destijds Möttlingen gelijkwideerd. Op de Hezenberg bij Hattem wordt onder leiding van Ds. en Mevrouw Plug-Schreuder, de arbeid der Möttlinger-Broeders in ons land voortgezet en wij weten, dat ook daar ter plaatse God op buitengewone wijze zegent. In ieder geval is het heerlijk om te zien, dat God die zegen in geen geval aan één plaats bindt. De Kracht des Heiligen Geestes wordt overal openbaar, waar men in het geloof op Hem wacht.

De fabrikant Hermann Zaiss

Deze beweging is op de puinhopen van het Derde Rijk ontstaan. Het waren maar vijf mensen, die ongeveer vijf jaren geleden samen gingen bidden voor de nood van Duitsland en van de overige wereld en om de redding van zielen. Ze werden geleid door Hermann Zaiss, fabrikant van in Duitsland en daarbuiten zeer bekende scheermessen etc. te Solingen. Zaiss is een van de merkwaardigste figuren van het nieuwe Duitsland. Naast zijn dagelijkse arbeid als groot-industrieel is hij door God wel op een heel uitzonderlijke manier met Evangelistische gaven toegerust. Hij beweent de mensen tot het geloof in Jezus Christus! De triomf van het Kruis van Golgotha, het Bloed der Verlossing, de Kracht van Jezus' Opstanding, is het telkens weerkerend Leitmotiv van zijn verkondiging. De Bidstond onder zijn leiding breidde zich langzamerhand uit. Men legde zich intensief toe op Bijbelstudie. Er werd geëvangeliiseerd en in alle steden en dorpen ontstond er een honger naar het Evangelie. Vooral had de Bewegingen vat op hen, die tot nu toe zonder God in de wereld hadden geleefd.

Zoetsappigheid kan deze krachtfiguur en zijn mede-dienende broeder moeilijk worden verweten. Wie onder zijn prediking komt, merkt al heel spoedig, dat Zaiss geladen is met Gods Geest. Het meest wonderlijke is wel, dat velen in deze samenkomsten niet alleen bekeerd werden, maar dat ook zij, die door ziekten en kwalen aangetast waren, plotseling genazen. Zo kreeg deze man en verschillende broeders met hem, de overtuiging dat de gave der gezondmaking, waarvan 1 Cor.12 zo duidelijk spreekt, door God in hun midden was gegeven.

Zijn naaste medewerkers in het Evangelie zijn gewone en nuchtere mensen. We denken hier aan Br. Paul Hesse, een nu 69-jarige bakker, Br. Preiss, een fabriekingenieur, Gotlob Espenlaup, de bekende eerste Duitse zweefvlieger en eigenaar van de grote vliegtuigfabrieken in Langerfeld-Wuppertal, waar voor de oorlog 10.000 arbeiders werkzaam waren. Zijn kapitaal en fabrieken zijn hem weer door de Engelse bezetters teruggegeven. Na de oorlog werd ook deze man voor het Evangelie gewonnen! Met grote kracht prediken deze Broeders de Blijde Boodschap, waarbij in het bijzonder de nadruk wordt gelegd op de bekering en de wederkomst van Christus en de daaraan voorafgaande Opname der Gemeente.

De kracht van het geloof

Ook de kracht van het geloof wordt verkondigd. Die gelooft zullen hebben zullen deze tekenen volgen: *in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen..... op kranken zullen zij de handen leggen....* Tot beschaming van ons kerkmensen met onze theologische stokpaardjes, waarvan de een nog meer dan de ander het monopolie wil genieten met beide benen op de belijdenis te staan, gaat God hier het pastoraat en de kerk voorbij en gebruikt fabrikanten, bakkers, ingenieurs en anderen om het verlorene te redden.

Wanneer men voorts in aanmerking neemt, dat de kracht Gods daar is om te genezen, (Alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft!), kan men zich indenken, dat ook buiten de landsgrenzen van Duitsland deze Erweckung de aandacht heeft getrokken. Uit Italië, Amerika, Denemarken, Frankrijk, Zweden en Zwitserland komen de mensen over. Kort geleden nog had de politiepresident van Finland de samenkomsten bezocht en daar het woord gevoerd. Rijken en armen ontmoeten elkander. Een dame uit San Francisco, ziek naar het lichaam, had in Amerika al haar bezittingen verkocht om naar Westfalen te reizen en in de kring van de Broeders genezing te vinden. Zij vond die, nadat zij ook de redding van haar ziel ontvangen had, en reisde als een nieuw mens weer terug!

Een weduwe uit Sleeswijk-Holstein, moeder van twee jongens van 12 en van 10 jaar, de laatste totaal verlamd, had van deze grote dingen gehoord. Zij had het geloof, dat Jezus haar op deze wijze wilde helpen en haar verlamde jongen genezen. Met haar kinderen, - de lamme jongen in een handkar - legde zij het traject, een afstand van 633 Km., te voet af, samen met haar gezonde kind de wagen duwend. In boshutten en boerderijen werden de nachten doorgebracht. In Ohligs (Solingen), waar in het bijzonder met de vermoeiden en beladenen alsook met zieken wordt gebeden, vond zij genezing voor haar kind. De broeders ter plaatse wisten reisgeld bij elkaar te brengen, opdat zij op normale wijze naar haar dorp terug konden. Wie denkt daarbij niet aan het Bijbelverhaal: *..En Jezus haar geloof ziende..*

Samenkomsten

Op Hemelvaartsdag bezochten we de Versammlung te Schwelm. Het was ontzaglijk vol. Br. Paul Hesse sprak over Psalm 68 : 19: *Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o Here God.* Duidelijk, klaar en eenvoudig werd het Evangelie van de Hemelvaartsdag verkondigd.

Vrijdags naar Bad-Godesberg am Rhein, door het verwoeste Keulen, langs de rechter Rhein-oever, via Bonn, waar we familie van onze gastheer en gastvrouw bezochten. Een beeldhouwster, die ons verschillende van haar indrukwekkende scheppingen liet zien.

De daaropvolgende zondagmorgen sprak Hermann Zaiss te Barmen. Iedere Zondag spreekt hij in het grote, opnieuw gerestaureerde bioscooptheater, Kino Odin. Het gebouw, dat ca. 1200 zitplaatsen heeft, was ook nu tot de laatste plaats bezet. Velen kwamen uit de verderaf of dichterbij gelegen plaatsen met hun auto's. Een gemengd koor met ongeveer 100 leden, uit Elberfeld, opende en sloot met een lied. Enkele broeders gingen in kort gebed voor, waarna Hermann Zaiss sprak over Gen.14.

Hij behandelt op deze zondagen de geschiedenis van Abraham en was nu toe aan de strijd der koningen en Lot's bevrijding door Abraham. Lot, was door eigen schuld in de handen van de heidense koningen gevallen. Samenzang uit de Evangelisatiebundel Reichslieder, een liederenbundel, die wat melodieën en woorden aangaat, identiek is aan de bij ons bekende bundel van Joh. de Heer.

Voetje voor voetje schuifelden we, diep onder de indruk van de prediking, uit de bioscoop.

Ontmoeting met Hermann Zaiss

Zondagavond hadden wij, door vrienden geïntroduceerd, ten huize van Ir. Preiss, te Elberfeld, een ontmoeting met Hermann Zaiss. Enkele Zwitsers en Italiaanse dames waren mede aanwezig. In Schwelm hadden we de prediking van Br. Paul Hesse grotendeels op de band vastgelegd. Op onze vraag of wij ook een toespraak van Zaiss mochten opnemen, weigerde hij resoluut. Niet Zaiss moet in Holland de mensen overtuigen en bewegen tot het geloof. Neem uw eigen Hollandse Bijbel en zeg aan uw volk, dat ze niet half, maar onvoorwaardelijk aan Jezus Christus moeten geloven. Radikal, radikal, radikal, Herr Stroethoff! Van alles wat naar propaganda zweemt, heeft hij een hartgrondige afkeer. Wie door de Geest Gods geleid wordt, die verbeuzelt zijn tijd niet met reclame. Vandaar, dat Zaiss elk interview met journalisten afwijst. In dit eerste contact, dat wij met deze man mochten hebben, werden we door zijn persoonlijkheid en de leiding, die hij in de gesprekken nam, wel zeer diep getroffen.

God neemt de leiding over

Het was nu zondagavond en wij stelden ons voor nog enkele samenkomsten, die in verschillende plaatsen gehouden werden, te bezoeken, om dan overdag van naderbij kennis te nemen van de inrichtingen, die wij in het begin noemden.. De woensdag daarop zouden we dan weer naar Amsterdam gaan.

Van verschillende kanten drong men er bij ons op aan om pas na de Pinksterdagen te vertrekken. Immers op de tweede Pinksterdag zou de jaarlijkse grote samenkomst te Langerfeld-Wuppertal plaats vinden.

Duizenden werden daar verwacht en er was reeds weken van tevoren voor gebeden. Uit alle plaatsen van Rheinland en Westfalen werden mensen verwacht. Wij moesten dit afwijzen. Ons programma stond nu eenmaal vast. Wij beseften op dat ogenblik nog niet, dat Gods agenda voor mij en mijn vrouw voor de komende dagen nog heel andere punten bevatte. In één woord: Zijn wegen zijn nu eenmaal hoger dan onze wegen.

De karbonkel

Reeds in Holland had schrijver dezes tamelijk veel last van een ogenschijnlijk kleine verzwering ter hoogte van hals en achterhoofd. Het werd er in Duitsland niet veel beter op en we waren in afwachting of het ding dat ons zo hinderde, zou doorbreken. Het benam mij mijn nachtrust. De zalf, die we ter plaatse, in een apotheek hadden gekocht en die de eigenschap had, de zaak goed uit te trekken, mocht ook al niet veel baten en zo verlangden we toch wel naar de maandagmorgen daarop, naar het spreekuur van de dokter. Het was inmiddels welhaast een knoest geworden en een voortdurende handicap tijdens mijn nachtrust, bij de conversatie, maar ook achter het stuur van de auto.

Na een zeer onrustige nacht van zondag op maandag was ik die morgen reeds vroeg, ongeveer kwart voor acht, bij de dokter, die bij het zien van het gezwel direct zeer ontstelde. Hij opende de wond en terwijl zijn assistente zijn instructies opvolgde en een schaal met watten in mijn hals hield, spoedde hij zich naar een andere kamer, sloot de deur achter zich, greep de telefoon, belde het ziekenhuis op en vroeg een spoedbehandeling voor een Hollander. Na een peniciline-injectie ging ik welgemoed, zij het toch wel op een holletje, naar het dichtbij gelegen Städtisches Krankenhaus, in de vaste veronderstelling, dat ik, na een plaatselijke verdoving en behandeling, met een uurtje weer naar mijn gastheer en gastvrouw kon gaan, waar ook mijn vrouw op mij zou wachten.

Toen ik argeloos het ziekenhuis hinnenstapte, werd ik direct opgevangen en liep ik in de val, die voor mij was opgezet. Ik moest meteen doorlopen naar de operatiekamer. Dat er een paar doktoren en verpleegsters, alsmede een verpleger, om mij heenscharrelden, vond ik wel een grote eer, maar ik schonk er niet voldoende aandacht aan. Ook niet toen een van de doktoren mijn hartslag controleerde en een ander mij in de arm een injectie gaf. Telt u maar een, twee, drie, vier..

Twee uur later kwam ik bij uit de narcose. Ik lag in een goed bed in een even mooie kamer, terwijl een verpleegster mijn pols vasthield. Ik moet weer weggezonden zijn om enige tijd later langzamerhand het bewustzijn weer terug te krijgen. Ik keek om mij heen, maar ik kon toch niet direct de situatie in haar geheel overzien. Ik greep naar mijn hoofd, dat geheel in verband zat. Alleen m'n gezicht was open gehouden. Ik moet er uit gezien hebben als iemand, die door een verkeersongeluk was getroffen.

Mijn vrouw, dat was het eerste wat mij door het hoofd ging. Ze werd gewaarschuwd en ik had gelegenheid mij nader te oriënteren. Voor de eerste maal in mijn leven was ik geopereerd.

Men vertelde mij, dat direct ingrijpen noodzakelijk was: Een zeer ernstige karbonkel met verschijnselen van bloedvergiftiging naar de kant van de hersenen.

Ik heb later begrepen, dat mijn vraag, of ik er van middag uit mocht, tamelijk belachelijk was. "Daar is geen sprake van" was het antwoord van de chirurg. "Volkomen rustig blijven, mijnheer Stroethoff, daar hangt voor het ogenblik alles van af".

Mijn leven door Duitsers gered

Daar lag ik nu, in een Duits ziekenhuis. Hadden de Duitsers mij tijdens de oorlog naar het leven gestaan, nu hadden ze mij, naar de mens gesproken, het leven gered! Dat was een gedachte, die mij dankbaar ontroerde en het ijs van mijn vooroordeel en wrok, dat hier en daar nog in mijn hart verscholen lag, volkomen deed smelten. Met een buitengewone zorg hebben de doktoren en zusters mij verpleegd. Ik heb hun mijn wedervaren in oorlogstijd verteld. Ik leg de pen even neer. De ontroering is ons beiden, mijn vrouw en ik, meermalen te machtig geweest.

Mijn vrouw was spoedig aanwezig. Ik had een kamer voor mij afzonderlijk en mijn vrouw mocht mij vrijwel de gehele dag gezelschap houden. Met diepe erkentelijkheid denk ik terug aan de vriendelijke diaconessen van Kaiserswerth, die in dit mooie ziekenhuis de zieken verplegen, verder aan de bezoeken, die ik kreeg van de broeders en zusters uit Schwelm en omgeving, die wel zeer begaan waren met deze Hollanders. Ik denk terug aan het bezoek van de blinde pastor, de Krankenhausvater, die ook zijn tol aan de oorlog had betaald. Twee zoons had hij verloren en ging zelf als een gehavende door het leven. Och, we hebben families ontmoet, waar drie of vier zoons gesneuveld of vermist zijn, of kinderen of ouders zijn omgekomen bij de bombardementen. Br. Paul Hesse met zijn vrouw kwam ook op ziekenbezoek. Hij kwam uit Langerfeld en legde mij in de Naam des Heren de handen op.

Zo lag ik een week en moest mijzelf geweld aandoen om rustig met mijn hoofd op het kussen te blijven liggen. "Dat is nu mijn grootste zorg" zei Dr. Killmer tot mijn vrouw, "dat uw man niet rustig en stil met zijn hoofd blijft liggen". "Zijn nu alle Hollanders zo onrustig, mevrouw?" vroeg hij schertsend.

"Ik kan mij indenken, dat U graag met Pinksteren ontslagen wil worden, maar in geen geval mag U dan reeds naar Amsterdam terug. Als vrijdag het verband er weer af gaat, zal ik nader beslissen".

Een doorlopende penicilinebehandeling werkte er wel toe mee, dat het gevaar week en zo kon ik op zaterdagmorgen, zij het met knikkende knieën, uit mijn bed waggelen, ondanks vele protesten van een zuster, die zich niet kon voorstellen, dat ik er uit mocht. Zij had in ieder geval nog geen instructies. Om half negen reed de verbandwagen weer mijn kamer binnen en werd ik door de dokter en zijn assistent opnieuw onder de loupe genomen en werd mij verlof gegeven naar buiten te gaan, echter op voorwaarde, dat ik mij de tweede Pinksterdag 's morgens opnieuw vertonen zou.

Pinksteren in Barmen en Langerfeld

Misschien wel een beetje overmoedig, zat ik zondagmorgen weer achter het stuur, daarbij alle voorzichtigheid in acht nemend, om met mijn vrouw alsmede mijn gastheer en gastvrouw naar de Kino Odin te Barmen te gaan, een afstand van ca. 20 minuten rijden, om Zaiss te horen spreken. Gelukkig waren we bijtijds, zodat we een betere plaats hadden dan de eerste keer het geval was.

Het theater was ook thans afgeladen. Na een korte bidstond gingen de gordijnen van het toneel open en bracht het gezin van de organist, met violen, violoncello, en zijn echtgenote als soliste, de Pinkstercantate van Bach ten gehore: Jauchzet Gott in alle Länder. Alleen al de gedachte, dat zo iets in een filmtheater plaats vond, was op zich zelf ontroerend.

Hermann Zaiss volgde daarna de Pinkstergeschiedenis naar Hand.2 op de voet. Ik kwam onder de indruk van zijn fascinerend talent van spreken. "Ook de ongelovigen in ons midden krijgen t.z.t. hun Pinksterfeest. Ook hun zal eenmaal het vuur achtervolgen, als de elementen met vuur zullen vergaan, als geen schuilkelder of spelonk meer een beveiliging tegen de vloed van ontketende atoomenergie kan bieden". *En de koningen der aarde, en de groten en rijken, en de oversten over duizend, en de machtigen en alle dienstknechten en alle vrijen, verborgen zichzelf in de spelonken en in de steenrotsen der bergen en zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons en verbergt ons van het aangezicht Desgenen, die op de troon zit, en van de toorn des Lams* (Openb. 6). "Vandaag aan de dag is nog altijd Golgotha een beveiliging tegen deze vloed".

Onder het zingen van *Neem Heer mijn beide handen*, schuifelt de zaal leeg en ook van de grote gaanderij beweegt zich een grote massa aanwezigen langs de trappen naar de brede vestibule, waar de frivole reclameplaten van de film, die deze week loopt, ons weer midden in de wrange realiteit van het leven plaatst.

Zo was het wel zeer duidelijk, dat wij toch de grote samenkomst, die op de tweede Pinksterdag in Langerfeld Wuppertal zou gehouden worden, moesten meemaken. Te midden van de hoge koorts, na de operatie in het ziekenhuis, had ik steeds moeten denken aan de tekst: *Gij zult te Jerusalem blijven* tot de Pinksterdag. God vergist zich niet. Mijn programma was als een kaartenhuis in elkaar gestort. Die morgen eerst weer naar het Krankenhaus om opnieuw door de chirurg te worden verbonden en de wond te laten reinigen.

Ik heb reeds de opmerking gemaakt, dat Gotlob Espenlaup, de beroemde vliegtuigfabrikant, tot Zeiss' intieme vrienden en medewerkers behoort. Voor de grote samenkomsten stelt hij zijn grote fabriekshallen ter beschikking, die met gemak 3000 mensen kunnen bevatten. Die middag ontbrak hijzelf ook niet op het appèl. Toen wij omstreeks half drie arriveerden, was het fabrieksgebouw tot de laatste plaats bezet. Honderden stonden. Omdat we een verlamde hadden meegenomen en men van onze komst op de hoogte was, had men enkele stoelen in het midden met veel moeite weten open te houden. Honderden moesten worden teleurgesteld. Wat ons bijzonder trof was dat er zeer vele jongemensen aanwezig waren. Er werd veel gezongen; *Kom tot uw Heiland, toef langer niet, Door een blik op het Kruis*, enz.

Na een bidstond kwam Hermann Zaiss aan het woord. Hij sprak aan één stuk door twee-en-een-half uur. Men kon een speld horen vallen. Er was niet het minste gedraai, er was niets van onrust te bespeuren in de geweldige ruimte. (Luidsprekers maakten het gesprokene tot in de verste hoeken verstaanbaar.) Mijn vrouw wees mij op de jongens en meisjes, die staande en hangend over de balustrades, ademloos al die tijd toeluisterden. Zo moet het geweest zijn op de Pinksterdag.

Zaiss' toespraak heeft ons diep ontroerd. De inhoud was: Gods geest zegt aan ons hart, dat alle dingen mogelijk zijn, degene die gelooft.

Toen kwamen getuigenissen van hen, die uit de duisternis waren overgezet in het licht en van hen, die genezen waren van een of andere ziekte door oplegging der handen. Na een bidstond gingen Zaiss en de andere broeders tot deze schriftuurlijke handeling over. We waren er getuige van, dat een vrouw, die sedert

maanden haar stem kwijt was, na de handoplegging plotseling haar stem terugkreeg. Ze begon, rustig en kalm, zonder enige opwinding te zingen: *Nun danket allen Gott*. Achter ons, sloeg Zaiss, nadat bij met een kreupele gebeden bad, en de handen had opgelegd, de stok van de man op een bank in twee stukken. "Ga heen en boodschap je vrienden, dat Jesus Sieger ist" (Jesus is Overwinnaar). Toen we 's avonds half tien in onze auto stapten, kwamen we plotseling tot de ontdekking, dat we het brood dat onze gastvrouw had meegenomen, geheel onaangeroerd hadden gelaten. Het wonder van de Pinksterdag hadden we met eigen ogen hier zich zien herhalen. Hier was de werking van Gods Heilige Geest aan de harten merkbaar.

De Heilige Geest nodig

Ik moet in dit verband iets aanhalen uit een artikel in De Hervormde Kerk, van de hand van Prof. Dr. M.J.A. de Vrijer, *De ware nood van de Kerk*. Hij schrijft: de ware nood is de nood aan de Heilige Geest.

"Geloven wij wel, dat Hand.2 echt gebeurd is? En dat het zich herhalen kan? Toen in 1749 en 1750 te Nijkerk en elders vele gemeenten tot bekering kwamen - toen zich spreken in tongen en zielsverrukking vertoonden - wel, toen liepen de professoren van Leiden en de dominees in den lande, goede gereformeerden en cordate Coccejansen te wapen en noemden deze beweging een pest van Kerk - en Burgerstaat beiden.

Ik ben heus niet aan het speuren naar een sensatie op Pinksterdag, maar wel weet ik net als Dr. Kohlbrugge in 1850, dat de ware nood van de Kerk de nood aan de Heilige Geest is. Ik hunker naar de bekeerde mensen. Ik hunker naar de gaven uit I Cor.12. Ik hunker naar 't levende Woord en de beide heilige sacramenten. Ik hunker naar de ene Kerk".

"*Gij zult grotere dingen zien als deze*" zegt de Heiland. "*Alle dingen zijn mogelijk voor degenen die geloven*". Dat dat allemaal in de Bijbel staat, dat wisten we wel. We weten het zelfs zó goed, dat we het wèl weten, maar niet geloven. Dat onderscheid hebben we min of meer bewust gemaakt. Daar ben je nu als kerkmens, opgevoed bij het woord alleen, - in de zin dan van de verkondiging alleen - en daar gaat plotseling, op de puinhopen van het Derde Rijk, je hele theologie, je hele Barthiaanse boekenkast met ik weet al niet wat, onderste-boven. En je ontdekt, wat je eigenlijk best wist nl., dat het Koninkrijk Gods niet alleen in woorden bestaat, maar óók in kracht.

Deze mensen hebben door de oorlog, door de bombardementen, door de dood op de straten, van alle mensen leren afzien, ook van vrome mensen. Ook de Kerk liet, op enkele uitzonderingen na, de mensen daar in de steek. Ze hebben zo radikaal leren afzien ook van zichzelf, dat ze al hun vertrouwen, hun ganse geloof op God hebben geworpen.

Ik heb telkens in deze dagen moeten denken aan Kaj Munk, de bekende Deense predikant, die door de Duitsers is omgebracht. Hij heeft deze dingen tot in zijn uiterste consequenties doordacht. Het was zeker geen toeval, dat ik op mijn verjaardag die in april valt, juist twee boeken van zijn hand ten geschenke kreeg, die ik in één adem heb uit gelezen.

Vermoeiden en beladenen

Als er zich geen complicaties zouden voordoen, mocht ik woensdagmorgen, na een nieuwe geneeskundige controle, de terugtocht naar Holland aanvaarden. Zo was het mogelijk, dat we dinsdagavond nog de bijeenkomst voor vermoeiden en beladenen in Ohligs (Solingen) konden mee maken. De Broeders hebben in deze plaats, vanwaar de Opwekking zich als een olievlek heeft uitgebreid, een flinke barak gebouwd. Eenvoudig, maar toch keurig. Rijen banken, een podium met spreekgestoelte, een aangebouwd kamertje. Achter het podium is op de wand een kruis geschilderd, waaronder de tekst: *Wij prediken Jezus, de Gekruisigde*. Met grote ontroering zagen we, hoe de zieken op draagbaren uit auto's werden binnengedragen, kreupelen, blinden en lammen. Door hetgeen we zagen, waren we zeer getroffen. Wie moet dan niet denken aan hetgeen de Bijbel ons vertelt van het ziekenhuis Bethesda, van die vele zieken, die wachten op de beroering van het water? Naast onze stoelenrij lag een vrouw op een baar, een jonge moeder, door haar man en een familielid behoedzaam en voorzichtig naar binnen gedragen. Ze kon zich niet verroeren, noch zich oprichten.

Pas om vijf uur kwamen Br. Hermann Zaiss en de overige broeders. Ook nu hadden we de tijd doorgebracht met het zingen van liederen. Vooral de lofliederen en aanbiddingsliederen, worden in deze kringen gezongen. Zelf moest ik steeds maar denken aan het gezangvers: *Nooit kan 't geloof teveel verwachten, Des Heilands woorden zijn gewis. 't Faalt aardse vrienden vaak aan krachten, Maar nooit een Vriend als Jezus*

is. Wat zou ook Zijne macht beperken. 't Heelal staat onder Zijn gebied! Wat Zijne liefde wil bewerken, Ontzegt hem Zijn vermogen niet.

Br, Zaiss sprak een uur lang, rustig en kalm. Wie uit sensatie kwam, om wat te zien, werd vriendelijk verzocht de zaal te verlaten. In het begin besteedde hij weinig aandacht aan de zieken. Eerst sprak hij over de noodzaak van bekering des harten.

Aan de uitnodiging, die daarop volgde, gaven tientallen gehoor; ook nu weer vele jonge mensen. Daarop volgde een bidstond, die mijn vrouw en ik wel nimmer zullen vergeten. "Leg uw noden in korte woorden voor de Heer neer". Elk gebed wordt dan ondersteund door het amen der anderen. "Hebt u zonden in uw hart, boze gedachten; belijd het voor God. Hebt ge moeite om eerlijk te zijn; vertel het aan Jezus".

Er werd gebeden om redding van ongelovige broers en zusters, om herstel van zieken. De Heilige Geest was op een duidelijke wijze in deze samenkomst werkzaam aan de harten van alle aanwezigen. Geen zweem van geforceerde extase. Er was alleen geloof en gebed, dat de Here God de Naam van Zijn heilig Kind Jezus in deze samenkomst zou verheerlijken. Anderhalf uur duurde deze bidstond en het was ons, alsof een stuk van de hemel voor ons was opengegaan. Tenslotte ging Hermann Zaiss zelf voor in gebed. Het was treffend hoezeer deze grote figuur klein werd voor God.

Na het amen boog hij zich voorover, sprak enkele woorden met de zieke, die naast ons lag, greep haar hand en zei: "In de Naam van de Here Jezus, sta op". Hij trok haar overeind, liet haar aan zijn hand enige heen- en weer- bewegingen maken. Ze stond nog wel wat wankel op haar zwakke enkels en zocht tussen de overvolle rijen haar echtgenoot, die totaal verbijsterd, dit wonder had gadeslagen. Br.Paul Hesse vroeg, of ze nog eens even wilde lopen. Getuigenis afleggen kon ze niet. Daarvoor was ze door emotie niet in staat, maar ze ging - zij het wat zwak en onwennig - naar het orgel op het poditium en speelde: *Dank nu de Heer. Hij is genadig. Zijn goedertierenheid blijft in der eeuwigheid.*

Zelf konden we niet meezingen, omdat ons de ontroering te machtig werd. We hebben meerdere dingen die avond gezien. Ik denk aan die man op leeftijd, die met zijn dochter naar de kamer was geweest, geleund op zijn stok en die rechtop met zijn verheugde dochter de zaal verliet. Ik kan niet alles hier neerschrijven. God is de Getuige, dat hetgeen ik hier neerschrijf, waar is.

Aan het eind van de samenkomst met blijde en van dankbaarheid schreiende mensen, verzocht Br. Zaiss ons even te willen wachten. Hij had ons nog een boodschap mee te geven voor Holland. "Breng de Bijbel, zoals 't er staat en geloof wat er staat. Ge hebt het met eigen ogen gezien. Ge zult nog grotere dingen zien dan deze. In Holland en Zwitserland weten de mensen het allemaal zo goed door hun eigen verschillende godsdienstige inzichten. Zeg ze alleen, dat Jezus leeft".

Afscheid van het Wuppertal

Toen we in de late avond de terugtocht aanvaardden en de grote koplampen van onze auto de straten, wegen en ruïnes van Solingen, Elberfeld en Barmen verlichtten, waren we in het begin sprakeloos. Als de discipelen waren we op de Berg der Verheerlijking geweest. Wij konden hen nazeggen: Wij zagen Zijne heerlijkheid.

Frau Cläre Grossbach, met wie we meerdere malen een ontmoeting hadden, die zelf 18 jaar in een wagentje was voortgeduwd en plotseling volkomen genezen was, verbrak als eerste de stilte. Het ene lied na het andere weerklonk in onze auto en dat in weerwil van het feit, dat we tijdens de dienst in dit opzicht al heel wat hadden gepresteerd.

Dat ik eerst in het ziekenhuis moest belanden en geopereerd worden, om deze herhaling van het Pinksterfeest mee te maken! De volgende morgen, voor we de terugreis naar Holland aanvaardden, toch nog weer eerst naar het Krankenhaus. Dan ons verabschieden en op huis aan.

Jezus leeft! Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde! *Heb ik u niet gezegd, dat zo gij geloven zult, gij de heerlijkheid Gods zult zien?*

Getuigenis

Een Zwitserse, die evenals wij de Opwekkingsbeweging meemaakte, geeft haar indrukken als volgt weer: "Alles wat ik zag, hoorde en beleefde in de Opwekkingsbeweging in Rheinland, weet ik met geen treffender woorden weer te geven dan met het woord van Jezus tot Maria: *Wanneer gij geloven zult, zult gij de heerlijkheid Gods zien* (Joh.11: 40.). Deze belofte van de Heiland wordt daar in Rheinland en Westfalen zeer ernstig opgevat! De meesten onzer zullen, als zij dit woord lezen, het ook wel geloven. En toch... waarom beleven wij zo weinig van de heerlijkheid Gods in ons leven en in onze omgeving? Waar schuilt de fout? De

bekende Pastor Kroeker heeft gezegd: "Geloven wil zeggen: ja zeggen op hetgeen God geoordeeld heeft en ja zeggen op hetgeen hij beloofd heeft". Met andere woorden: In Jezus geloven, gelijk de Schrift zegt. En wat belooft de Heiland aan hen die geloven? *Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien* en dan kan er een opwekking ontstaan. En in dit *al wie gelooft* zijn gij en ik mede begrepen. Daarom bidden wij reeds lang in ons land (Zwitserland) om een opwekking. Wij wachten op God en daarbij wacht Hij op ons. Hij kan ieder gebruiken die in Hem gelooft. Daarom dragen wij een grote verantwoordelijkheid. Houden wij misschien zelf de opwekking tegen? Toen ik mij gereed maakte naar Rheinland te reizen, deed ik het niet met de vooropgezette bedoeling daar tekenen en wonderen te zien, of als kritische waarnemer alles wat te zien en te horen viel, onder de loupe te nemen, maar ik ging er heen met de begeerte open te zijn voor de mij door God toegedachte zege. En ik werd gezegend door het verkondigde Woord, door het levende aanschouwelijke onderwijs en door de gemeenschap van de levende, getuigende en, in de goede zin des woords, voor hun Heiland propagerende kinderen Gods. Ik was er oog- en oorgetuige van, hoe in een *Mühseligen-Versammlung* plotseling een verlamde genezen werd en lopen kon, hoe een vrouw in één minuut haar gezwel kwijt was, hoe een dove man het gehoor, een blinde het licht der ogen weer teruggeschonken werd en dat een groot aantal aanwezigen zich de zekerheid mochten toeëigenen van het eeuwige leven.

Het zal mij onvergetelijk blijven, hoe de zo-even bedoelde lamme, plotseling opstond, haar krukken achterlatend, de eerste wandel-pogingen maakte, die met iedere tred zekerder werden, en dan eensklaps, de omgeving om haar heen vergetend, de handen tesamen vouwde en uit riep: "Ik kan gaan, ik kan gaan! Heiland, Heiland, ik dank U. Ik kan gaan!"

O, zo moet het ten tijde van Jezus geweest zijn, toen de gezondgemaakten neervielen en dankten, loofden en jubelden. En als nu vandaag aan den dag zulke dingen worden beleefd, dan kan het niet anders, of de ongelovige wordt overweldigd en moet voor Christus beslissen. Is het verwonderlijk, dat als de Heer Zijn heerlijkheid openbaart, grote menigten van mensen toestromen en de samenkomsten zich steeds uitbreiden? Wat hebben we allemaal al niet uitgedacht om de mensen weer te trekken en wat wordt dan in den regel geboden? Waren het allemaal dan openbaringen van de heerlijkheid Gods? Van de stad Düsseldorf heette het onlangs nog: Het is daar een harde bodem. In September had ik reeds de indruk, dat ook daar het ijs gesmolten was. Men kon het de mensen aanzien, in welke verwachting zij naar de samenkomst gekomen waren nl. als mensen, die innerlijk iets verlangden voor hun hongerige zielen. Toen ik daar was, werd over het thema de wil Gods gesproken. Die bestaat daarin, dat alle mensen zalig worden en tot de kennis der waarheid komen. De mooiste samenkomst die ik in het Rheinland mee mocht maken, was die in Schwelm. Deze plaats is dan ook wel het centrum van de broeders. Welk een verkwikking is het toch altijd maar weer jonge kinderen van God te zien, die in hun eerste liefde tot de Heiland verkeren. Hoeveel meer, indien meerdere honderden van zulke jonge gelovigen bijeen komen, zoals in de Schwelmer bijeenkomst het geval is.

Juist die Schwelmer samenkomst weerlegt afdoende de steeds weer geuite bewering van buitenstaande gelovigen, dat in deze opwekkingsbeweging veel te grote nadruk op de genezing van zieken wordt gelegd. Toen ik de Schwelmer samenkomst bezocht, werd over de hel gesproken. Ik had mij er op voorbereid, dat nu werkelijk verschrikkelijke dingen over de hel zouden worden gezegd. En hoe verwonderd was ik, toen de voor de 1000, bijna ademloos tobende, aanwezigen in de eerste plaats de hemel begerenswaardig werd gemaakt. Daarna pas werd over het verlorengaan gesproken. Het kwam mij voor, dat iedere onbekeerde in de zaal aangeraakt werd. Mij viel op, dat niet over de hoofden heen werd, maar dat ieder zich aangesproken wist, ieder iets meekreeg. Het is altijd een boodschap voor allen, gelovig of ongelovig, voor beginners en hen die verder op de weg zijn, een boodschap voor allen". Tot zover onze Zwitserse schrijfster.

Brief uit Schwelm

We willen dit artikel eindigen met enkele zinnen over te nemen uit een brief die wij, even voor het ter perse gaan van De Oogst, van onze vrienden in Schwelm ontvingen, d.d. 23 Juni 1951: Een groot wonder, dat de Heer de vorige week in Ohligs gedaan heeft, willen wij U ook nog meedelen. Het betreft een oud moedertje, helemaal krom en doofstom. Ze woog nog maar 65 pond. Zij was naar de zaal gebracht. Br. Zaiss vertelde later, dat hij bang was geweest om tot deze vrouw te gaan en het eigenlijk liever aan Br. Hesse wilde overlaten. Toen kwam plotseling de Heilige Geest over hem en gaf hem de opdracht voor deze vrouw te bidden. Even plotseling werd zij recht en nadat Br. Zaiss haar voor de tweede maal de handen bad opgelegd kon zij stamelen en werd daarbij zo recht als een kaars. Ze kon opstaan en door de zaal lopen en God loven en danken.

Andermaal in het centrum der West-Duitse opwekkingsbeweging.

Opnieuw vertoefden we in Wuppertal om temidden van onze Wuppertaler-broeders onze vakantie door te brengen. We hadden ons voorgenomen om ten minste enkele samenkomsten te laten schieten, maar moeten eerlijk opbiechten, dat van dit voornemen vrijwel niets is terecht gekomen.

Het was toch eigenlijk ook zo, dat we wel wat heimwee hadden naar deze gezegende omstreken, waar God Zich door Zijn Woord en Geest aan velen bekend heeft gemaakt. Over de mooie natuur, de bergen en dalen van Wuppertal, wil ik thans niet schrijven.

Ook daarvan hebben wij genoten, in weerwil van de regen, die zich niet onbetuigd heeft gelaten. De omgeving vergoedt veel tegenover het gehavende van de steden Barmen en Elberfeld. Wij brachten een bezoek aan Bethel, de Bodelschwing-Anstalten te Bielefeld. De indrukken daar ontvangen, zullen we zeker ook spoedig aan u doorgeven. Maar thans nog iets over onze nieuwe ervaringen. Ik weet daarmee ook aan de wens van vele schrijvers van brieven te voldoen; tot in Schwelm toe ontvingen wij dagelijks vele hrieven uit Holland om inlichtingen.

Logeeradressen in het Wuppertal

Hetgeen ons zeer verblijd heeft, is wel de ontmoeting met verschillende onzer landgenoten, die - mede naar aanleiding van onze publicaties - naar Duitsland zijn gegaan. Voor de meesten heeft dat voldoen aan de plotselinge impuls wel wat moeilijkheden gegeven, aangezien ook deze dingen van tevoren moeten worden geregeld. De hotels zijn peperduur en de broeders, die wat beter behuisd zijn, hebben meestal gedwongen inwoning van plaatsgenoten of families uit de Oost-zone. Zodoende kwam het wel eens voor, dat vreemdelingen, die zo plotseling uit de lucht vielen, voor nachtlogies naar het 50 km. zuidelijker gelegen Keulen moesten gaan, omdat zij in Schwelm en omgeving met de beste wil niet konden worden geherbergd. Verschillende Geschwister hebben nu, op ons verzoek, voor de Hollanders hun bescheiden woning opengesteld en het lijkt ons het beste, dat men zich vooraf tot ondergetekende wendt, indien men voornemens is de zegen van deze Erwekkingsbeweging mee te maken, die gaarne bereid is met inlichtingen omtrent pensioenprijs enz, van dienst te zijn.

Vrome vuurblussers

Iemand schreef ons: "Hoe staat de kerk in Duitsland tegenover deze nieuwe beweging?" Wij hebben aan de dame, die ons deze vraag stelde, de wedervraag voorgelegd: "Vindt u dat oordeel dan beslissend?" Het is altijd zo geweest - denk aan het Réveil, aan de Opwekking in Wales, in het begin van deze eeuw - dat steeds enige honderden brandweerlieden aantreden wanneer ergens het vuur van een opwekking of uitslaand geestelijk leven ontbrandt. Paulus had reeds in zijn dagen met vrome vuurblussers te maken, getuige zijn waarschuwing *Blus de Geest niet uit!*

Prof. De Vrijer schreef ons: "De Geest waait waarheen Hij wil". Inderdaad, in geen geval waar de mensen willen. Och, dat men toch beseftte, ook in onze kerken, dat de kerk er nimmer schade door lijdt. De Opwekking die in 1905 uit Wales tot ons overwaaide, is er het bewijs van. Ook nu weer staan, zowel in Duitsland als in ons land, de bijbelvaste schrift-geleerden als brandweerlieden in de frontlinie. Maar naar onze overtuiging in het front van de uitdovers van Gods Geest, soms zonder dat ze het zelf door hebben. Hoeveel echt leven van jonge christenen, nu eens niet rechtstreeks door de kerk gewonnen, wordt daardoor vernietigd, Het behoort bijna tot de goede toon in ons christelijk en kerkelijk Nederland, geringschattend over opwekkingen te spreken. En vooral wanneer er dan ook genezingen plaatsvinden. Dat kan toch immers niet? Want het zijn allemaal bewegingen die uitgaan van pietistisch gezinde mensen. Allemaal onbarmhartige, onschriftuurlijke miskenningen van de krachtdadige werkingen van Gods Geest.

Dr. H. Müller Eckhard, directeur van de gezondheidsdienst voor het gehele Wuppertal, een gelovig geneesheer, schreef naar aanleiding van een fel artikel van de hand van Friedr. Heitmüller in het blad *Der Gärtner* (tegen de opwekkingsbeweging), een even fel als fier protest in de te Keulen verschijnende *Sonntagsbote*. Hij schreef o.a.: „Hoe diep is de ergernis, dat buiten de gemeenten om iets geschiedt, waarnaar in de Gemeente zelf ook vol verlangen wordt uitgezien. Maar.. men stelle zich eens een ouderling of ander kerkeraadslid voor, die op ziekenbezoek gaat en een goed woord heeft voor handoplegging. Zo iemand wordt al heel spoedig van sectarisme verdacht. In de Gemeente geschiedt evenwel in het openbaar niets! De gezagbebbende positie van de voorganger en van de kerkeraad spreekt het laatste woord." Hij wijst

er voorts op, dat in onze kerken zo weinig plaats is voor de genadegaven van 1 Cor.12. Waar is de onmiddellijke kracht van Christus als levende Heer? Waar zijn de uitstralingen van Zijn tegenwoordigheid? Naar onze mening is deze Opwekkingsbeweging, die als een bosbrand om zich heen grijpt, een reactie op een starre verkerkelijking van het geestelijk leven der gemeente.

Samenkomsten

Ja, wat zullen we nu opnieuw schrijven over de tijd, die we hier mochten doorbrengen? Over de ontroerende viering van het Heilig Avondmaal in het bioscooptheater Odin te Barmen, waaraan 800 mensen deelnamen? Zo als ik reeds schreef, bedient Hermann Zaiss - broeder Hermann genoemd - hier iedere zondagmorgen het Woord. Hij las eerst voor 1 Cor.11:23-30 en legde bijzondere nadruk op het 30ste vers. Vriendelijke lezer, sla deze tekst eens op en laat ze, in verband met het voorafgaande, goed op u inwerken. Aan het slot, na het uitspreken van de zegen, klinkt de samenzang So nimm denn meine Hände. Dit slotlied wordt gezongen, terwijl men de hand van zijn buurman of buurvrouw vasthoudt en aldus een gebedsketen vormt.

Ik denk aan de grote opwekkingssamenkomst op 16 juli in Schwelm, ter gelegenheid van het feit, dat 2 jaar geleden daar de eerste bijeenkomsten plaats vonden. Er waren naar schatting 1400 mensen aanwezig. Vele blijde getuigenissen van mensen, die waren bekeerd of lichamelijk waren genezen. Op uitnodiging van broeder Zaiss mocht ik iets vertellen over de ongekende reactie in Holland. In deze Versammlung ontdekten we ook Pred. Urban uit Elberfeld, die voor de oorlog op verschillende Zoeklichtconferenties een geliefd spreker was. Ook hij gaf een getuigenis. Onvergetelijk zal het voor ons blijven, dat op deze avond een verlamde, Budefeld geheten, totaal genezen werd. Hij leed aan ruggegraatsverkromming, leunde op twee stokken, die bij weldra niet meer nodig had. Hij gaf enkele dagen later een krachtig getuigenis in een bidstond.

In Ohligs (Solingen) ligt het krachtcentrum van de opwekkingsbeweging. Iedere dinsdagmiddag vindt daar de bijeenkomst plaats met vermoeiden en beladenen, onder leiding van de broeders Zaiss en Hesse. Ook hier waren we weer op bekend terrein. Ik moet eigenlijk weer in herhaling vervallen. Gods Geest werkte kennelijk aan de harten. Nog zie ik die dame, die op aandringen van broeder Zaiss haar stok moest laten staan en tot wie gezegd werd in de Naam van Jezus te gaan lopen. Ze wierp hem tegen, dat ze niet kon gaan. Zaiss liet niet los en zei dat het beslist wel ging, als ze niet op hem, maar alleen op Jezus zag. Ze probeerde op te staan en te wandelen. Even dreigde ze te vallen, maar toen Zaiss zei: "Bid toch: Here Jezus help mij", ging ze weer verder door de zaal. Het gelaat van deze vrouw zullen we ons leven lang niet vergeten. Toen ze weer naar haar plaats terugging, vroeg ze aan broeder Zaiss: "Wat moet ik doen, Ik kan gaan?" Kort en bondig was zijn antwoord: "Danken!" Dat deed ze. Later ging ze gewoon lopend naar huis. Een jonge man die met twee krukken binnenkwam, werd ook genezen. Dat was wat men zintuiglijk kon waarnemen. Ook in het bidkamertje, waar hoogstens voor 10 mensen plaats is, waren we er getuige van, dat na gebed en bandoplegging bij doven genezing volgde. Natuurlijk wil dat niet zeggen, dat ieder zonder onderscheid beter wordt. Maar hij of zij neemt dan toch iets mede van de diepe vrede door het Bloed des Kruises, het kardinale thema van de Evangelieverkondiging in deze opwekking. Ik denk dan bijzonder aan die jonge tandarts uit Straatsburg, die tengevolge van een ongeval ongeveer vier maanden geleden, blind is geworden. Hoewel hij niet aan stonds genezen werd, straalde er toch een glans van blijdschap uit zijn blinde ogen en uit die van zijn vrouw, toen wij hen de avond daarop ontmoetten in de grote aula van het Lyceum te Elberfeld, waar Zaiss iedere woensdagavond het woord voert. Ook hier is de zaal, die 800 personen bevatten kan, altijd stampvol en moeten velen zich met een staanplaats tevreden stellen.

Wij komen naar u toe

Hun, die in dit najaar in huiselijke of in bredere kring een samenkomst in verband met deze dingen willen organiseren, willen wij gaarne meer vertellen over de opwekking. En dat kunnen wij doen aan de hand van enkele Wirograph-opnamen, waarbij u de mensen hoort zingen, getuigen en spreken. Door ons aandringen hebben we tenslotte toch Br. Zaiss er toe kunnen bewegen ons toestemming te geven één toespraak in Elberfeld op te nemen. De opbrengst van zo'n avond komt ten goede aan de Vereniging Tot Heil des Volks. Bidt voorts voor een Opwekking in ons eigen land. "Jezus leeft!", roept men in Duitsland elkaar toe. En daarmee wil ik ook dit artikel eindigen.

[naar inhoudsoverzicht](#)

[naar inhoudsoverzicht](#)

4

Geeft acht

1 Sam 3:19

Verkorte weergave van een toespraak door Hermann Zaiss, (gehouden op 7 febr. 1951 te Elberfeld).

Samuël is de laatste naam die in Hebr.11 genoemd wordt. Deze Samuël heeft een zeer goed oor. Hij lette op het Woord van God. Als de Here God merkt, dat een mens op Zijn Woord acht geeft, dan spreekt God tot deze mens meer als tot degene, die geen acht op Hem slaat. Deze Oud-Testamentische norm kunnen wij ook op de nieuwe bedeling toepassen. Die heeft, die zal gegeven worden, opdat hij de volheid ontvangt; wie niet heeft, van die zal genomen worden, ook wat hij meent te bezitten, het allerlaatste. Wij Christenen van vandaag hebben ongehoord gezondigd, hebben overtreden en zijn nalatig geweest. De Satan heeft het klaargespeeld de tegenwoordige Christenen in boeien te slaan, en hen door inzetten, formuleringen en reglementen gevangen te houden. Dat is treurig, dat is niet goddelijk.

God spreekt ook heden nog als ten tijde van Samuël. Er is een voortschrijdende Openbaring, een voortgaan van kracht tot kracht. Wij verkeren niet in de nabijheid Gods en door ons gemis aan omgang met Hem hebben wij geen uitstraling. Waarom zijn wij toch niet als de wonderbare figuren, die de Bijbel ons voorhoudt?

De duivel maakt ons wijs: dat was alles slechts voor vroeger. Naar in Joël 2 lezen wij van dromen, gezichten, enz. waarvan men nu zegt: Dat is geweest.

Daniël heeft gezichten en openbaringen gehad. Hij was een profeet. In 1 Cor.12 lezen wij, dat de Geest uitdeelt, aan wie Hij wil, o.a. de gave der profetie. Men mag dan maar niet zo in de Bijbel de Gaven des Geestes doorstrepen.

Wat is profetie?

Profetie is de uitlegging van het Woord van God. Waar zijn nog profeten in de gemeente? Let daarbij niet op anderen, maar sla een blik in uw eigen hart. In ditzelfde hoofdstuk worden ook de gaven der gezondmaking genoemd. Waarom wordt de genezing van zieken zo kritisch bekeken? Spreek ik met ongelovigen over het geloof, dan staan zij daar kritisch tegenover; spreek ik met sommigen van degenen, die hier aanwezig zijn, over genezing van zieken, dan nemen zij dezelfde houding aan als de ongelovigen.

Laat mij bij de Geest blijven. Een levend kind is mij liever dan een dode geleerde. Wij moeten ons schamen. Daniel stond dag en nacht innerlijk met God in verbinding. En Samuël? Naast hem stond de Hogepriester Eli, een verbitterd mens. Hij had zijn zonen voorgetrokken boven God. Hier zijn velen aanwezig, die zich dat op zichzelf kunnen betrekken. Men verontschuldigt alles en altijd, terwijl de Vader in de hemel achtergesteld en beledigd wordt. Wij moeten God in de eerste plaats gehoorzamen.

Wij moeten alles haten, wat niet past in onze verhouding en onze omgang met de levende God.

Hebt ge wel eens een gitaar zien bespelen, waarop de snaren ontbraken? Ik zeg u: op uw harp ontbreken de snaren. Het Woord Gods moet weer verkondigd worden als de Boodschap des Levens en van Kracht. Het moet een vanzelfsprekendheid zijn, dat er wonderen geschieden.

Genezingen worden een natuurlijk gebeuren, als we de moed hebben om onze hemelse Vader meer leren te vertrouwen dan de leer van onze kerken en gemeenschappen.

Openbaringen vinden er vandaag aan de dag nóg plaats. Ik ken een aantal broeders en zusters, die gezichten hebben gezien. Als u slechts een pink in het Lichaam van Jezus Christus zou zijn, dan zou er al iets van te bespeuren zijn.

Let toch nauwkeurig op de getuigenissen van de broeders en zusters die ik zo-even bedoelde, hoe onmogelijk u dat ook moge toeschijnen. Dromen is schriftuurlijk. De jongeren dromen meer dan de ouderen. Zijn de ouden dan uitgedroomd?

Samuël leefde in een bijna onmogelijk vrome omgeving. Toch is in deze atmosfeer een zo wonderbaar man als Samuël groot geworden.

Vraag toch nooit naar dat, wat niet met het Woord van God overeenstemt.

Gij zult de leidsman van uw volk eren, hem niet vloeken, hem niet kwaad bejegenen.

Wij horen niet één enkel woord uit de mond van Samuel komen over het schandelijk gedrag van Eli en diens gezin. Dat is de adel des Heiligen Geestes. Merck er toch op. Ik kan mij echter indenken dat hij wel zeer veel voor hen gebeden heeft. Hij was een profeet, hem was het goddelijke lief.

Een priester van God, die volkomen met God verkeert en voor Hem openstaat, die in een sterk geestescontact met God leeft, is óók bij de mensen aangenaam. Is het niet vreselijk, dat de Heilige Geest Zich niet in ons midden zó kan openbaren als Hij dat gaarne zou doen?

Ja, er komen veel mensen tot geloof. Gisteren kwam er in Ohligs nog een groot aantal mensen tot de Heer. Ik zeg u, de Here Jezus zou reeds lang zijn wedergekomen, als Zijn Heilige Geest zó in ons midden zou kunnen werken als in deze Samuël.

Als hier predikanten, ouderlingen, voorgangers van andere gemeenten zijn, meet ik uw daadkracht in de Heilige Geest af naar de mensen, die in uw samenkomsten wedergeboren worden. Waar gezonde kinderen worden aangetroffen, moeten er ook gezonde ouders zijn. Laat toch de Heilige Geest Zijn werk aan ons doen. Waarom ziet gij uw zuster in het geloof scheef aan, als zij een gezicht heeft gezien?

Paulus had ook een gezicht Hij zag een Macedonisch man, die tot hem zeide: *Kom over en help ons.* God zond deze Geest des Gezichts.

Zeg mij, waarom niet ook vandaag nog? Waarom zou de Vader dat ook heden niet doen? Is het dan niet noodzakelijk dat ook op ons een zodanige Geest wordt uitgegoten?

Paulus volgde dit visioen. En...hij werd geslagen. Hij komt zelfs in de gevangenis. Smarten, lijden, plagen. Als hij niet op een duidelijke wijze deze roepstem had gehoord, dan had hij gezegd: Ach, Vader in de hemel, heb ik me dan zó vergist?

Neen, nu zingt hij in de grootste smarten. Het lied is de beste medicijn. Zingen werkt genezend. Hij en zijn medearbeider zingen. Zij zingen tweestemig hun heerlijke psalmen en liederen te midden van de heidenen. Die zien het bloed aan Paulus' voeten. Zo zingen Paulus en Silas het heil van Christus het hart der heidenen in. En de hemel antwoordt.

God let op u, mijn broeder en zuster, wanneer gij tot Hem schreit en tot Hem de toevlucht neemt, wanneer gij u in de onmogelijkste omstandigheden bevindt en een halleluja zingt. Op de lofzang aan God volgde het *wat moet ik doen om zalig te worden?* van de gevangenbewaarder. En het antwoord luidde: *Geloven in de here Jezus Christus en uw huis zal zaligheid geschieden.* En in deze gevangenis wordt de eerste gemeente van Europa geboren. God gaat menigmaal een andere weg dan wij denken. Uw hersencellen zijn kromgetrokken, net als uw gedachtengang. Gods gedachten passen niet in uw scheefgetrokken denken.

Het oordeel Gods kwam over de Hogepriester Eli.

Samuël correspondeerde met God. Hij heeft met God een geestelijke briefwisseling. Hebt dat toch óók! Er zijn vele kinderen Gods, die niet waard zijn dat ze gefrankeerd worden als brief van Jezus Christus. Een Christen is in de hemel thuis. Wanneer gij met de hemel corresponderen wil, benut dan uw dromen, gezichten, en openbaringen. Lees toch 1 Cor.12 en 14. Deze gaven ontbreken ons. En toch staat er: *Jaag er naar.* Merkwaardig toch, dat ik bijna nimmer iemand om de geestelijke gaven hoor bidden.

Vraagt slechts komende nacht aan de Heer, waarom gij geen gaven van Hem hebt ontvangen. De liefde van Jezus Christus openbaart zich door onderrichting des heiligen Geestes, tot heil en zegen der gemeente. Door de geestegaven zouden in korte tijd hier in Wuppertal duizenden mensen tot het geloof kunnen komen. Wee degene, die er zijn eigen mening over het Woord Gods op na houdt. De richtlijnen van het Woord van God behoren de richtlijnen van het leven te zijn. De gemeente van Jezus Christus is hoog-heilig en staat onder Gods bescherming. Wie haar aanraakt kan ook een hoogspanning van 100.000 volt met zijn hand aanraken. Heilig, heilig, heilig is Hij in Zijn gemeente.

Van Mozes lezen wij in Deut. 4: *Zijn oog was niet donker geworden en zijn kracht was niet vergaan.* De ogen van de Hogepriester Eli waren zwak. Mozes stierf in de Heer en werd begraven bij God. Hij was de meest geslaagde mens van alle tijden, dapper en sterk. Hij was als Samuël: *trouw in zijn ganse huis.*

Laten wij het Woord Gods toch tot ons laten spreken. Verootmoedigen wij ons toch onder de machtige hand Gods.

Wij willen alle broeders liefhebben, de afkerigen wel het allermeest. De lief de is een geheim-middel Gods.

Wij willen de Heer dienen met allerlei geestesgaven, zoals geschreven staat in Gods Woord. Tot heil van de gelovigen en tot zegen van de wereld.

[naar inhoudsoverzicht](#)

naar inhoudsopgave

5

Openbaring en belofte

Verkorte weergave van een prediking over Gen.12 door Herman Zaiss in Kino Odin te Barmen, op zondag 15 april 1951

De grondslagen van alle levend geloof zijn de openbaringen en de beloften Gods.

God openbaarde Zich aan Abraham. Alles wat niet als fundament openbaring en belofte heeft, is religie en deugt voor God absoluut niet. Openbaring is, evenals belofte, levend en persoonlijk. Religie is algemeen, ze kan zelfs een eenheid vormen met de staat. De organisatie van religie is van Satan. De openbaring, de belofte, het organisme, is van God. Dat kunnen wij heden niet sterk genoeg duidelijk maken. De religie geeft; openbaring en beloften nemen, en wel alles, wat de mens als natuurlijk mens bezit.

Bij de religie heet het: Laten wij ons aaneensluiten en een toren bouwen. Religie is gecultiveerde wetenschap, afgodendienst.

Hoe ver hebben wij het gebracht? Wat zijn wij toch voor een volk? Openbaring is een Du und Du (persoonlijke) verhouding met de levende God. Wie in zichzelf nog iets is, die is verdoemd, ten dode opgeschreven. Wie al zijn weten en zijn zijn, zijn ganse existensie bij God kwijtraakt, die is gered! Er is geen compromis tussen religie en Christendom.

Onze tegenstanders zeggen van zichzelf: Wij hebben Abraham tot een Vader. Dat hebben de Joden ten tijde van Jezus ook gezegd en zij waren de ergste vijanden van de Heiland.

God verwekt Abraham geen kinderen uit religie, want in de religie worden alleen voorname, gecultiveerde, duivelen geboren. Abraham was een boer, een landheer. Ik kan mij voorstellen dat hij een dapper en een zeer vlot man was. Hij had tussen de 300 en 400 knechten. Hij was dus een man van formaat. Hij kon zeggen: In deze ganse landstreek ben ik de rijkste. En daar zegt God tot hem: *Ga!*

Wanneer de Vader in de hemel vanmorgen tot u zou zeggen: *Ga!*, dan zoudt u zeggen: Ik heb toch zulk 'n prachtpositie.

Ga!, zegt God.

Alles, wat gij bezit in Christus Jezus, is een hoofdstuk van eeuwig formaat. Wie onzer zou bereid gevonden worden heden te gaan? God heeft niet gezegd: Uw sneltrein gaat om 12.24 naar Parijs of Londen. Nee... naar een land dat Ik u wijzen zal. En Abraham ging. Hij had een moeilijke strijd met zijn verwantschap, juist als wij die hebben. *Ga*, heeft God tot Abraham gezegd. *Ga!*, *Ga!*, *Ga!* Een ijzerharde, drievoudig scherpe scheiding.

Meent u, geliefde broeders en zusters, dat de levende God, als Hij zo de mensen overziet, op deze aarde ooit een betere Abraham gevonden heeft? Hij botst op een radicaal. Abraham was een rebel tegenover de wereld. De waarheid heeft niets uit te staan met de leugen.

Waar God is, daar is onvoorwaardelijkheid. Lot onderhandelt, Maar Abraham nooit. Dat is het gemis van ons leven, dat wij de radicaliteit missen. Dat wij niet gaan. Abraham ging!

Ik zal u tot een groot volk maken, zegt God. Niet uw ik, maar Zijn wil en genade moeten het zwaartepunt in uw leven worden.

Deze diepste radicaliteit dringt zich door alle poriën heen. Het drijft een wig tussen ons en de maatschappij. Wanneer u een kind van God bent, dan hebt u u af te scheiden. Wanneer u de hoogste eenheid met God wilt bereiken, dan heeft God niets te doen met Belial.

God zal nimmer half zegenen. Bij Hem is geen halfheid. Hij doet het alleen volkomen. De Heilige Geest straft ons genadiglijk als wij niet in de rechte verhouding staan.

Abraham scheidt zich af van de hoogste eigenlust. Hij verlaat zich alleen op de zegeningen die hem uit de openbaring en de belofte toevloeien. Hij ging naar het land der belofte.

Wat ben ik toch voor een stumper, bij deze man vergeleken. Iets anders weet ik niet te zeggen. Wat zij wij toch nietige mensen geworden, ledepoppen tussen God en de wereld.

En hoe rijk zegent God deze rebel der maatschappij, omdat hij Hem gelooft. We lezen in Hebr. 11: *Niet wetend waar hij komen zou*. Hij had daar helemaal niets! Toch ging hij er heen. Maar daar had hij toch iets. Nee hij had alles; het geloof!

En dan mag de wereld komen met haar propagandatrucs. Maar Abraham gaat weg van Babel, weg van de wereld, maar...richting God!

Hij wendt zich af van de cultuur der mensen, van de afgodendienst. Hij kiest de dienst van God. Hij droomt ook niet van zelfverlossing; dat zal ik wel klaarspelen.

Weet u waar hij van droomt? Hij droomt van de verkiezing. Hij droomt er van, dat God hem uitverkoren heeft.

De hoogste ervaring van de uitverkiezing is het beleven van Jezus Christus. Wie Jezus Christus aan het kruis van Golgotha beleefd heeft, die leeft in de hemel!

Toen Abraham alles had doorgecalculeerd, de prijs berekend, toen wist hij: Deze openbaring: Gods zal met mij meegaan, dwars tegen alle gemis in.

Kunt u niet eens voor deze Abraham blijven staan en zeggen: O God, laat mij dat ook beleven, leid ook mij tot het uiteindelijke doel van alle dingen: het leven.

En u, kinderen Gods, vertel toch ook anderen van het leven. U moet hen de kracht des levens brengen. Die kracht is Jezus. Spreek eens over het bloed van Jezus Christus met uw medemensen.

God heeft met deze Abraham gewerkt. Hij heeft iets met hem ondernomen. Hij heeft met deze afzonderlijke mens gearbeid en deze enkeling is tot velen geworden. Hij redt deze enkele mens, opdat Hij ze allen zou winnen. Deze Abraham is daarom de vader der gelovigen geworden.

Wij allen zijn Abrahams zonen, lezen wij in de Schrift. Hoevele zonen toch, heeft Abraham voortgebracht? Gij allen zijt Abrahams zaad. Als hij niet geloofd had, zou hij ongeschikt voor deze voortbrenging geweest zijn. Hij mag toch op de hoge eer aanspraak maken, dat uit zijn bloed, naar het vlees, de Christus Gods geboren is, die Zich voor ons allen overgegeven heeft? Wanneer gij uit de Geest geboren zijt, komt het vlees vanzelf. God heeft deze geheel enige vader der gelovigen, uit de wereld getrokken.

En hoe staat het met die wereld? Verlangt zij niet naar een Abraham? Is dat niet hét wereldleed, dat wij bij haar waarnemen? Ziet gij niet hoe de gehele wereld ons toeschreeuvt: Tempo, tempo, tempo? Mij is het goed nabij God te zijn. Zij racen de dood tegemoet. Probeer het eens een uur buiten de Heer te leven? Gaat het u dan goed?

De wereld heeft een onzegbaar heimwee naar het koninkrijk Gods. Ieder schepsel zucht!

U bent de gezanten van Christuswege! U mag de wereld uitnodigen en zeggen: Laat u met God verzoenen! Als u tot rust wilt komen, moet u tot Jezus Christus gaan! Jezus Christus brengt u tot rust, niemand anders. God zegt tot driemaal toe: *Ga, ga, ga!*

Maar met Zijn zevenvoudige zegen vergezelt Hij ons (Gen.12:2, 3). Zevenvoudig is Abraham in de belofte gezegend. Op de zevende dag de rust. Wie deze zevenvoudige zegen verkregen heeft, als deze Abraham, gaat in in de rust.

Abrahams kracht was de gemeenschap met God.

Op grond van de openbaring is Abraham tot rust gekomen. Zevenvoudig zijn ook uw zegeningen, Gij Zoon Abrahams, Gij Zoon des levenden Gods!

Golgotha is het doel van ons geloof en over Golgotha heen, de woningen des lichts, het burgerschap in de hemelen. Broeders en zusters, laat ons marcheren, niet wetend waarheen, maar met het Woord Gods tot grondslag. Het doel wordt bereikt door Gods genade en ons geloof!

[naar inhoudsoverzicht](#)

naar inhoudsopgave

6

Bent u een meeloper?

(Genesis 13)

Verkort weergegeven toespraak van Hermann Zaiss, op zondagmorgen 22 april 1951 in Kino Odin te Barmen.

De vorige zondag hebben wij gezien, hoe Abraham, tengevolge van een geloofszwakheid, in verband met een hongersnood, het land der belofte verliet, en naar Egypte, het land der vleespotten ging. Ik maakte toen de opmerking, dat zelfs de vader der gelovigen in de verzoeking niet staande kon blijven, maar dat hij het altaar God in Bethel verliet en zijn eigen overleggingen en ingevingen volgde. Hij moest dat met zijn vrouw betalen.

Iedere weg van een gelovig mens, een wedergeboren mens, een mens die door de Heilige Geest verzegeld is tot de dag der verlossing, iedere weg, die niet op de openbaring van de levende God is gegrondvest, is niet slechts een kromme weg, doch ook een dwaalweg.

U moet die weg opnieuw gaan om bij de troon van de levende God te komen. Abraham blijft niet uit weerspanning in Egypte door te zeggen: Als gelovig mens kan mij hier niets overkomen. Nee, hij zegt: Weg! Ten koste van wat het wil. De vriendschap der wereld is vijandschap tegen God. Terug naar Bethel. Hebt u er op gelet, dat Abraham van Bethel naar Egypte en van Egypte naar Bethel gaande, geen altaar voor zijn God heeft gebouwd? Nergens lezen wij in deze periode: En hij bad God aan en offerde. Op deze gehele weg is daar nergens sprake van.

Kunt gij nog bidden? Zijt gij in uw gebed niet verstokt? Kunt gij uw God aanbidden? Is er in uw hart een effen baan voor het gebed? Kunt gij uw God het voorwerp van uw lied maken?

Hoe ver reikt uw vleugelbreedte, wanneer gij met uw geest de hemel wilt tegemoet vliegen?

Ook wij bouwen geen altaar, wanneer wij de plaats in de steek laten, waar God ons gesteld heeft. Dan ebt alles weg en vloeit alles stroomafwaarts. Het beste wordt ons afgenomen. Abraham ging terug. En toen hij in Bethel, bij zijn tempel en altaar kwam, lezen wij: En Abraham riep daar de naam des Heren aan. Daar werd alles weer hersteld.

Van de andere mens, van Lot, staat geschreven: En Lot trok met hem. De sterkte van Lot was Abraham en niet de God van Abraham.

Zó gaat het ook in kerken en kringen. Meelopers zonder eigen mening, zonder eigen wil. Zij beslissen nimmer positief voor God. Zij nemen de zegen van Abraham, maar niet Hem die Zegent Zelf. Zij worden rijk, maar bereiken nimmer God. Maar de werkelijke rijkdom is slechts in God te vinden.

Lot trok met hem en beiden hebben ze nu een les te leren. Voor Abraham komt nu de derde en definitieve scheiding: en uit uws vaders huis. Abraham en Lot gaan uiteen. Lot, de enigste, die nog met Abraham reisde en helemaal niets bezat, heeft plotseling ook kudden. En zijn kudden werden geweldig. En in het land, waarin hij meetrok, was geen plaats voor beiden. Abraham zegt tegen Lot: Lot het is niet goed, dat mijn knechten met de uwen twisten. Wij moeten uiteengaan. Alleen het echte kan u zegenen, de namaak zal u ten slotte tot een last en een vloek worden.

Abraham had in Egypte geleerd de Heer te vertrouwen. Zalig de mens die, al is de hemel nog zo donker, de wolken nog zo zwart, zeggen kan: Mijn verwachting is van de Heer.

Lot, deze meeloper, greep de hem geboden gelegenheid spoedig aan. Bij hem was het: Vroom met Abraham en bedacht op eigen voordeel. Dat is zijn devies. Vriendelijk tegenover het aardse bezit, maar op een wijze, dat men niet kon zeggen: Hij hangt de vrome uit. Hij zorgde er wel voor, dat niemand dat beweren kon. Heb ik niet aan de bouw van het altaar de behulpzame hand geboden? Ben ik niet neergeknield? Heb ik niet gebeden, toen Abraham bad? Heb ik niet? Heb ik niet? Heb ik niet?

Maar één ding had hij niet. Hij had niet de openbaring. Wanneer wij een weg bewandelen zonder de openbaring Gods, dan is dat een dwaalweg. Lot wil eigenlijk zeggen: nevel, sluier, dekmantel. Bij hem is niets helder en klaar, bij hem is geen vaste, duidelijke, kijk. Bij hem kan niemand tot een oordeel komen. Men weet nooit, wat hij wil.

Abraham is kristalhelder, zonder sluier, zonder dekmantel. Bij Lot echter, bij mijnheer Sluier is alles onduidelijk. We zien de dingen omneveld. Men blik niet in het gelaat zelf. Men kijkt door de sluier en alles wat Lot doet, is omgeven door waas.

Zie, nu begint hij zich te openbaren, te onthullen.

Abraham had de moed, in het midden van een sterke heidense omgeving, een altaar te bouwen. Lot stond als toeschouwer daarbij. Abraham had slechts één bedoeling: vrede met God. Bn hij vond vrede in de scheiding.

Het zal u niet lukken, vrede te hebben met de vrome mensen, met de religieuze mensen in deze wereld. U moet u afscheiden van alles, wat religie heet. Anders gaat gij met Lot onder in een schijnbare overwinning. Lot gaat heen.

Hoe wonderbaar trekt Abraham uit zijn nederlaag in Egypte de consequenties. Hij zegt: *Al mijn bronnen zijn in U, O Here God*. Daarom is hij zo rijk, dat hij zelfs de wereld verzaken kan.

Het geloof is een in mensen geopenbaarde kracht Gods.

Rechts of links speelt voor Abraham geen rol meer. Hij heeft zich naar boven gericht en in opwaartse zin beslist.

Wij willen dit toch eens praktisch bezien. Stel u voor, dat u in conflict met de een of ander geraakt zijt. Laten we aannemen over een spaarbankboekje. Hier is een met 50.000 Mark, daar een met 10.000. Hebt u de moed te zeggen: Als gij die met 50.000 wil, dan neem ik genoeg met 10.000? Hebt u de moed? En Lot, de meeloper, nam de 50.000. Achter zijn sluier grinnikte hij. En ik wil u niet vertellen, hoe en wat hij over zijn oom gedacht heeft.

En als u beslist zou hebben, zou ik mij ook kunnen indenken, dat u door een sluier kijkt en ik ook. Wat was Abraham liefelijk. Wie zich in de richting van de aarde orienteert, die heeft geen zegen van de hemel meer te verwachten.

Onze Godsdienst is Jezus Christus. Wie Jezus Christus in het geloof aangrijpt, diens burgerschap is in de hemelen. Hoe sterker wij hemelwaarts geörienteerd zijn, des te geringer worden de dingen van deze wereld.

Wie zijn wil en begeerten gekruisigd heeft en Jezus Christus en God in zijn leven heeft toegelaten, die zal in alles wat hem wedervaart, al is het nog zo zwaar, het antwoord ontvangen: *God is liefde!*

[naar inhoudsoverzicht](#)

[naar inhoudsoverzicht](#)

Juli 1951

7

Reacties en Correspondentie

Reacties op de Wonderbare reis

Toen wij de wonderbare reis in De Oogst gepubliceerd hadden, konden wij nauwelijks vermoeden dat op dit artikel zo'n grote reactie zou volgen. Honderden exemplaren werden aangevraagd, terwijl wij zeer vele brieven, (die later tot enkele duizenden zouden aangroeien), tot uit het buitenland toe, ter beantwoording kregen. Het Persbureau van de Nederlands Hervormde Kerk nam in zijn wekelijkse berichten een groot gedeelte van ons artikel over, terwijl ook het weekblad Timotheüs (dat enkele jaren later ophield te verschijnen) het vrijwel geheel afdruckte. De bekende radio-predikant Dr.J.R.Koole, van de Gereformeerde Kerk te Bloemendaal, sprak erover in zijn maand rubriek Kerk zonder Grenzen, op een wijze, die ons wel zeer verheugde. Het heeft ons wel zeer getroffen, dat vele vooraanstaande figuren uit Hervormde, Gereformeerde en andere kerkformaties verlangend uitzien naar een nieuwe beleving van de geestelijke dingen, evenals het feit dat, meer dan wij eigenlijk dachten, in den lande mensen uit verschillende kerken en gemeenschappen zich verbonden hebben om voor een opwekking te bidden. Wij danken zeer hartelijk voor de vele sympathieke en bemoedigende correspondentie. De brieven zullen wij zeker één voor één beantwoorden, maar er is, juist door de stroom van reacties enige achterstand ontstaan. Eveneens dank voor de toezeggingen, die wij ontvingen om een evangelisatie-campagne van de Wuppertaler broeders eventueel ons land financieel mogelijk te maken. Vermoedelijk zal dat voorlopig wel op moeilijkheden stuiten, omdat zij van oordeel zijn daartoe nog geen innerlijke opdracht te hebben ontvangen. Een ander voorstel, dat verschillende briefschrijvers ons deden (óók predikanten) was om onder onze leiding in het late najaar met belangstellenden naar Westfalen en het Rheinland te gaan, om daar deze bijeenkomsten mee te maken en getuige te zijn van de dingen, die God bezig is te doen. Dit zou zeker de overweging waard zijn. Laten we het maken tot het onderwerp van ons dagelijks gebed. Voor het heden leven wij het in Gods hand en danken Hem voor de verrassende en zo zeer bemoedigende gevolgen van onze reisbeschrijving. Door de vele aanvragen zijn wij radicaal door de extra gedrukte exemplaren heen, maar zouden wij bereid zijn van het bedoelde artikel nog een voorraad te laten afdrukken, indien er voldoende afname zou zijn.

Dit schreven wij in juli 1951. We hebben na die. tijd talrijke malen onze drukker opdracht moeten geven weer een duizendtal op de pers te leggen. En wij hebben die nieuwe drukken met nieuwe ervaringen kunnen uitbreiden.

Nieuwe rubriek in de Oogst: Correspondentie met de redacteur

Dat was het ogenblik dat wij in De Oogst een rubriek openden *Correspondentie met de Redacteur*. In die honderden brieven, die wij sedertdien ontvangen hebben, zo schreven wij, treffen wij veel aan, waarin ongetwijfeld ook anderen belang zullen stellen en dat verwerken wij in deze rubriek, die wij in het volgend maandblad hopen voort te zetten. Uiteraard waren er veel vragen omtrent reisgelegenheid, plaatsen en andere adressen, waar de samenkomsten in Duitsland gehouden worden en naar logiesgelegenheid. Door een nauw contact met de Beweging in Wuppertal, had men daar ook een commissie gevormd, om de Hollanders op te vangen. De Berlijnse muur was er nog niet, zodat men met het opvangen van gasten uit de Oost-zone reeds ervaring had opgedaan. In de volgende bladzijden zullen onze lezers met veel reacties uit die tijd kennis maken; hier en daar met ons antwoord. Het draagt er ongetwijfeld toe bij, hoezeer in het begin van de vijftiger jaren Gods Geest op een wonderbare wijze aan de harten van duizenden werkzaam was. We openden met:

Mevr.N.V.-N. te B. Ik ben niet ver van de 70 jaar. Ik heb mijn Bijbel veel gelezen en herlezen. En als ik las, wat de Here Jezus gedaan heeft, toen Hij op aarde rondging, dan werd ik heel stil en stelde mij de vraag: Kan en wil de Here dat nu ook niet doen? Hij is en blijft toch dezelfde tot in eeuwigheid? Ik heb daarover veel met dominees en evangelisten gesproken. De meesten zeiden mij: Dat was voor vroeger. Ik las in de Rotterdammer , dat Maranatha over uw bezoek aan Duitsland schreef.

De heer en mevr. J.-S-. te H. schrijven: Temidden van de chaos in het politieke en maatschappelijke leven is Gods Geest werkzaam. Terwijl ik dit schrijf, luisteren we naar de uitzending van Revival-Songs uit Engeland en horen we: *Tell me the old Story of Jesus and His love*. Ja, dat oude Evangelie doet het nog over het rond der aarde. Afgelopen week mochten we enige avonden achtereen samenkomsten van Corrie ten Boom in de Ned.Herv.Kerk in Zandvoort bijwonen, waarbij zij vertelde van Gods werk in Hollywood; hoe daar onder die filmsterren velen tot bekering kwamen door de dienst van Billy Graham en tientallen nu naar de Moody Bible School gaan om een opleiding als evangelist te krijgen en er ook meteen op uitgaan om een getuigenis te geven, zoals daar gebruikelijk is. We hebben veel aan deze toespraken gehad en bidden om een doorbraak van Gods Geest, ook in ons land.

Antwoord: Veel dank voor uw mededeling. Het is verblijvend. Nog niet zo lang geleden kwam, onder de prediking van Hermann Zaiss, een toneelspelers-echtpaar tot bekering. Zij gaven hun spel er aan, kochten een weefgetouw en van de opbrengst voorzien ze in hun levensonderhoud, terwijl zij in Zuid-Duitsland trouwe getuigen Gods bevonden werden. Op een zondagmorgen, tijdens een godsdienstoefening in het bioscooptheater Odin te Barmen, zat er enkele rijen voor ons een dame, die zich tijdens de samenzang onderscheidde door een prachtige stem. Toen wij onze gastvrouw daarop attent maakten, zei deze: Geen wonder, het is de bekende opera-zangeres, die en die. Ze gaf haar hart aan Jezus en haar stem in Zijn dienst.

Mevr. D.M.-v.d.S. te G.: Vurig hoop ik, dat de broeders inderdaad naar Holland zullen komen en dat ze in dit zo christelijke land niet zullen worden uitgewezen, zoals dat verleden jaar die Sadhoe uit India overkwam (Lam Jevarethnam). Hij werd in de kranten de duivelbezweerder genoemd. Ik ben bang, dat men tegenover deze opwekking ook weer sceptisch staat. Wat niet uit de Kerk, liefst dan een bepaalde kerk voortspruit, geniet weinig Nederlandse belangstelling. Hetzelfde geldt voor Jezus' wederkomst, die toch waarschijnlijk niet ver meer af is. Dat duurt nog wel 2000 jaar, zei me dit voorjaar een vooraanstaand gereformeerde. Dit zeg ik niet, om ten nadele van de gereformeerde kerk te willen spreken. In onze Hervormde kerk is het op dit gebied werkelijk niet beter. Maar juist omdat men zo weinig rekening houdt met Jezus' tweede komst, reken ik er op, dat het zeer nabij is. De wijze maagden kunnen óók slapen, naar Zijn eigen woord.

Mej. H.D. te L. las met grote vreugde Een Wonderbare Reis. Zij schrijft ons voorts d.d. 31 juli 1951 vanuit De Hezenberg te Hattem. Merkwaardig, dat Ds. en Mevr. Plug juist uit Engeland met dergelijke berichten terug zijn gekomen. Alhoewel de kerk daar veelal dood is, komen in enkele kringen weer vele dingen naar voren, die de kerk min of meer verwaarloosd had, o.a. de genezing van zieken. Ik had het geestelijk en lichamenlijk nodig voor enige dagen hier te zijn en nam de bladen De Oogst, die ik ter lezing had gekregen, mee om die hier eens rustig in te zien. Juist was er vanmorgen in de dagwijding de nadruk op gelegd, dat we meer moeten geloven en Gods beloften nemen voor de ziel én voor het lichaam. Vanavond is hier een dienst van de voorbede.

Mej.A.H.V. te D. heeft het reisverhaal wel zesmaal gelezen. Wat heerlijk die opwekking in Rheinland en Westfalen. Wat heeft het me diep ontroerd, toen ik las van de genezing van dat oude, verkromde moedertje en toen die lamme werd opgericht en juichte: Heiland, Heiland, ik dank U, ik kan gaan! Wat dit voor die zieken was, kan ik zo goed begrijpen, want zelf ben ik reeds vele jaren verkromd door een zeer pijnlijke gewrichtsrheuma. De spieren werden krachteloos, de gewrichten vergroeid, zodat ik geheel hulpbehoevend werd en niet lopen kan. Ik geloof, dat God aanwijst, voor wie het wonder der genezing is. Het is alleen tot Zijn eer en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk. Ik hoop van harte, dat die Duitse broeders ook hier zullen

komen. Ik heb de Heiland reeds vele jaren lief. Hij is mijn Trooster en Toevlucht in alles. Ik zou Zijn liefde uit willen stralen, maar ik schiet zo vaak nog te kort in alles. Ik Zou het heerlijk vinden om door handoplegging geheel genezen te worden. Hoe zouden mensen ongelovig kunnen blijven, wanneer zij zó Gods macht aanschouwen? En tóch...ook in het land van Israël verwierpen velen de Heiland en konden niet ingaan door ongeloof.

Antwoord: Ik meen u ook reeds beantwoord te hebben, maar wil ook op deze plaats daar nog even op terug komen. Met ontroering heb ik uw brief gelezen. Ik moet daarbij denken aan het bekende lied van Nellie van Kol: *Wandel maar stillekens achter Hem aan*. Geloof in Zijn liefde, maar ook in Zijn almacht en trouw. Hetgeen wij in Duitsland nu weer opnieuw gezien hebben, ontnemt ons voor goed alle vrome brutaliteit om te durven beweren, dat zulke dingen, nl. de goddelijke genezing van zieken, zoals die in de Schrift voorkomen, vandaag aan de dag niet meer geschieden. Hij kon geen tekenen meer doen vanwege hun ongeloof. Het blijkt zelfs mogelijk om de doorwerking van de Heilige Geest machteloos te maken. Natuurlijk denken wij er niet over de medische wetenschap uit te schakelen of te kleineren. Maar men zal de kost moeten geven aan die goed-christelijke mensen, die inplaats van de toevlucht te nemen tot Hem, Die gezegd heeft: *Ik ben de Heer uw Heelmeester*. (Ex.15:26), de wachtkamers van magnetiseurs, enz. bevolken. Tegelijkertijd vinden zij de zaken, waarover wij schreven maar wat mal en sektarisch.

Men. C.V.R.te B.schrijft:Twijfel en onzekerheid betreffende waarheid en ernst van het gepubliceerde, zullen helaas wel weer veel tegenwerken. Het komt mij voor, dat de publicatie van de zeer merkwaardige openbaringen, vooral voor serieuze jongeren in onze ontredderde tijden van grote betekenis kunnen zijn.

Antwoord: Tegen de twijfelaars, dat zijn dan in de regel de vrome twijfelaars, kan men het beste zeggen: Kom en zie!

Het is wonderlijk, hoezeer ongodsdienstige mensen door deze opwekking en haar verschijnselen (*En de Here werkte mede en bevestigde het woord door teken, die daarop volgden*, Mark.16:20) gegrepen worden. De vrome twijfelaars zingen duizendvoudig uit: *Nooit kan 't geloof teveel verwachten*, maar in feite blijft het toch maar een schrale boel in hun leven. Hetgeen u schrijft over serieuze jongeren is volkomen juist. In de samenkomsten, die wij in Duitsland bijwoonden, nu ook weer in juli, waren ook veel frisse jongelui, die gegrepen waren door het Evangelie.

Mej.F. de B. te A. is leidster van een meisjeshuis van een bekende stichting. Zij schrijft: In mijn omgeving zijn zoveel mensen, die Christus nog niet als hun Verlosser kennen en die nog niet weten, wat voor een machtige Heiland wij hebben en wat voor een rijkdom zij kunnen bezitten, als zij hun leven, zonder terughouding, in Zijn handen leggen. Ik vind, wat de heer Stroethoff schreef, zo radicaal en juist; die radicaliteit hebben wij nodig.

Antwoord: Juist in onze christelijke omgeving hebben we het dikwijls het moeilijkst. Alles wat even buiten het gareel gaat, wordt, zo niet ketters, dan toch overdreven gevonden. Dat is ook in christelijke inrichtingen het geval, op christelijke scholen, enz. Alle arbeid onder de jeugd, die niet gedaan wordt uit liefde tot Jezus, heeft niet de minste eeuwigheidswaarde. Wie zich in christelijke arbeid stort, moet eerst de vraag worden voorgelegd: Weet u zich het persoonlijk eigendom van Christus? Maar men beschouwt een diploma van een school voor maatschappelijk werk of van de kinderverzorging toch als praktischer dan een vraag naar een pietistische instelling. Maar mensen als Bodelschwing en Heldring leefden dan toch maar uit dit beginsel en lieten alleen die krachten tot het werk toe, die wilden meehelpen redden, omdat ze eerst zelf gered waren.

Men. J.G. te A. is conducteur bij de Nederlandse Spoorwegen en schrijft: Gelukkig maar dat u geen dominee is, anders was uw ontslag wellicht verzekerd geweest. De grootste armoede van de gemeente Gods is het manco van de Heilige Geest! Alles wat maar enigszins afwijkt van de normale, kerkelijke vastgelegde begrippen, dat dwaalt, is overgeestelijk, het zijn dwepers, fanatiekelingen, het is geestdrijverij of sektarisch. Heeft het de kerkmensen niets te zeggen, dat deze dingen, voor zover ik weet, altijd buiten de officiële kerken plaats hebben?

Antwoord: Uw uitvoerige schrijven had mijn volle aandacht. Dank voor uw bemoediging. Ik kan u tot mijn blijdschap medelen, dat juist de reactie van kerkelijke zijde, - zowel Hervormd als Gereformeerd - mij en mijn vrouw voor 100% is meegevallen.

Ik kan ze niet meer bijhouden, de kerkelijke periodieken, die het overnamen en welwillend commentariëerden. In het Gereformeerd weekblad, onder redactie van prof. Berkhouwer, werd ons artikel overgenomen onder de titel Wonderen des geloofs. De theologie is op een dood punt aangeland, schreef mij een gereformeerd predikant; Zij stelden de Heilige Israëls een perk (Ps.78:41). Zij verwachten geen grote dingen meer van God. Zij hebben God, Christus en de Heilige Geest afgepaald. Daarom verblijdt het ons zo zeer, dat de kerk daarin gaat meeleven. In Ohlig's ontmoetten wij Ds. G. De Vries, N.H. Predikant te Holten, die op reis in Duitsland voor het blad de Hervormde Kerk en De Waagschaal een verslag moest schrijven over de opwekking.

De samenkomst, die deze dominee meemaakte, heeft hem zeer gezegend en daarvan zal ook het verslag gewagen. Hartelijk dank voor uw belangstelling. Mijn vriend, de conducteur, ik wens u op reis naar de stad der eeuwigheid (Bunyan), onderweg veel passagiers gewonnen voor de hemeltrein.

Mevr. A.A. te M. woont in een plaats waar vele kleine kerkelijke gemeenschappen elkaar het licht in de ogen niet gunnen, maar ook elkaar trachten te overtroeven in het klagelijk preken, allemaal in het genre van och, mocht het mij ook nog eens staan te gebeuren. Maar - zo gaat onze briefschrijfster voort - ze komen er niet, want Christus, zoals ons die in de Schriften verkondigd wordt, nemen ze niet aan. Deze mensen verwekken haar niet tot jaloersheid. Wél die gelovigen in Duitsland b.v. waarvan ze gelezen heeft. Maar toch is ze niet met zichzelf tevreden. Er hapert nog iets aan haar geestelijk leven. Ze geeft geen ander dan zichzelf de schuld. Bidden kan ze moeilijk. Ze wordt zo spoedig afgeleid. Zingen gaat beter. Daarin kam ze haar gedachten en verlangens tot uiting brengen.

Antwoord: Als ik het goed zie, dan lijdt u wel wat aan geestelijke bloedarmoede. Ziet u maar niet teveel op die klagelijke predikers. De Heiland heeft aan deze mensen niets. Het woord van Paulus: Verblijdt u in de Here te allen tijd, schijnt niet voor hen geschreven te zijn en in plaats van levende brieven van Christus te zijn, die anderen tot jaloersheid verwekken, zijn ze de oorzaak dat zoekende zielen worden afgestoten. Deze eigengerechtigde vrome zielen, zullen het later nog zwaar te verantwoorden krijgen. Zie niet op hen of op welke vrome mens ook, maar ...zie op Jezus. Is er in uw plaats geen bidstond-kring? De meest gezegende is die, waarin men iedere week met kinderen Gods uit alle kerken en kringen bij elkaar komt. Waarin men samen bidt en uw gebed samenvloeit met dat van de anderen. Probeer deze beide heerlijke dingen te combineren. Ds. Jan de Liefde, de stichter van Tot Heil des Volks dichtte het lied van onze kinderjaren: *Bidt en zingt, want geen ding, gaat er zonder bidden goed.* En geef de Bijbel een plaats in uw dagelijks leven. Als u de woorden voor het gebed niet kunt vinden, dank God dan maar voor elke dag, dat ge door het bloed van Zijn Zoon verlost zijt. Om daarvoor dankbaar te zijn zal de eeuwigheid nog te kort zijn. Dan verwekt u die zwart-zware broeders nog tot jaloersheid.

Men. W.V. te A. lijdt reeds tien jaar aan verkalking in de ruggewervels. Kon hij zich de eerste twee jaar nog over de grond bewegen, daarna werd hij langzamerhand volkomen invalide en lag plat op de rug. Hij behoort tot de Gereformeerde Kerk. De jaren door heeft hij het sterke geloof gehad, dat God hem genezen zal. De dokter heeft hem openhartig meegedeeld, dat - medisch gezien - geen genezing kan volgen. Toen hij las van de grote dingen, die God bezig is te doen, heeft hij gezegd: Dit is het antwoord op mijn gebed, daar wil ik naar toe. Door vriendenhand in staat gesteld, ging hij met bed en al, vergezeld van zijn vrouw, alsmede de bestuurder van de luxe auto op dinsdag 21 augustus (1951) naar Ohlig's. Wij laten hem hier zelf aan het woord:

In het kort wil ik u even een verslag geven van mijn reis naar Duitsland. Wij vertrokken 's morgens 8 uur uit A. en arriveerden om half elf aan de grens, waar de douane-formaliteiten een uur oponthoud vroegen. Na een mooie tocht, die zeer voorspoedig verliep, waren we om 3 uur in de Neptunstrasse. Daar hebben we tot kwart over vijf in de auto gewacht, ons wat opgefrist en zijn tegen vijf uur naar de zaal gegaan. Ik zelf werd door een paar broeders op een stoel naar het podium gedragen. Na een gloedvolle toespraak van br. Zaiss, waarin hij zeer nadrukkelijk het accent legde op Jezus en op Hem alleen, werd er door allen gezamenlijk

gebeden en de eerste groep zieken in het kamertje ontboden. De achterblijvers, waaronder wij behoorden, luisterden naar een toespraak van br. Hesse. Hij wees er op, dat wij de hulp niet slechts in het kamertje moesten verwachten, maar dat deze, zeer zeker ook in de zaal tot uiting zou kunnen komen. Een poosje daarna voelde ik door mijn zieke, rechterbeen, een warme stroom, die aandeed, als was het been elektrisch geladen. Dit duurde een hele tijd en ik probeerde om de voet plat op de grond te zetten, hetgeen voordien steeds onmogelijk was. Het gelukte mij. Toen de tweede groep aan de beurt was, waartoe ook ik behoorde, wist ik, dat ik naar het kamertje zou kunnen lopen. Ik ging staan en aan weerskanten ondersteund, liep ik inderdaad naar het kamertje. Ik was zeer dankbaar en voelde, dat de genezing met Gods hulp verder zou gaan. Blijkbaar waren er evenwel toen anti-Goddelijke machten met mij bezig en het verdere resultaat bleef dan ook uit, hoewel de broeders enige malen baden en de handen oplegden. Het ongeloof was zeker te sterk, zodat satan te veel nacht over me had! Tóch ben ik daarna grotendeels de afstand van ca. 15 meter naar de auto, zij het ondersteund, lopende gegaan. Vermeldenswaard is nog dat ik 4 uur op een harde, houten stoel heb gezeten. Hoewel wij 's nachts niet veel geslapen hebben, heb ik de terugreis, ongeveer 160 km, zittend afgelegd, zonder dat ik er tot dusverre nadelen van heb ondervonden. Vanavond heb ik weer enige passen in de kamer gedaan en wij zullen nu elke avond oefenen. Wij blijven volharden in gebed en geloven zeker dat volledig herstel volgen zal. Wij danken God dat Hij ons daar verschillende genezingen met eigen ogen heeft doen zien, waarmede ons geloof wel zeer is versterkt.

Men. J.D.E. te A. Schrijft: Met meer dan gewone belangstelling lees ik, hetgeen u schrijft over de bijzondere dingen, die thans in Wuppertal gebeuren. Dat is buitengewoon verkwikkende lectuur voor iemand als ik, die als handelsman dagelijks het gevaar loopt niet zozeer te vermaterialiseren, als wel geestelijk te verdorren. Ik kan u dan ook zeggen, dat ik intens dankbaar ben voor alles, wat u ons bericht en dat ik het lees en herlees. Zonder een zweem van sentimentaliteit schrijf ik u, dat ik het lees met een ernstig gebed, dat ook in onze omgeving grote dingen mogen gaan gebeuren, zodat jongeren en ouderen tot vernieuwde overgave of ontwaken komen.

Nimmer verzuim ik uw stukken voor te lezen in de kring van mijn gezin. Wat hebben onze kinderen het nodig als brood, dat ze met dergelijke feiten in aanraking, worden gebracht. En wat is het leerzaam om hun reacties te horen op hetgeen geschiedt.

Dan merk je hoe het ongeloof ons eigenlijk in het bloed zit. Allerlei bedenkingen komen naar voren: "Ik zou nu wel eens willen weten, hoe deze genezen mensen zich veertien later gevoelen, of ze er dan nog zoveel beter aan toe zijn", of: "Het is toch pure suggestie". Uw mededeling dat toneelspelers tot bekering komen en het toneel vaarwel zeggen, ontlokte één mijner kinderen - 20 jaar - de uitlating: "alsof je geen christen kunt zijn en tóch toneelspeler; ik zou niet weten waarom niet". Ook zei er een: "Ik snap niet, dat je daarvan nu niets in de kranten leest", waarop ik haar antwoordde, dat de kranten aan dergelijke dingen geen aandacht plegen te geven. Die hebben veel belangrijker copy, waarmede ze ondertussen de mensen de doodsangst op het lijf jagen.

Ja, dat zou goed zijn, om er met je kinderen heen te kunnen gaan, opdat ze het eens zouden zien en daardoor geholpen worden tot persoonlijke overgave en besliste keuze voor Jezus. Ik vraag me af, of hier voor jongerenkringen een taak ligt, om met een clubje daarheen te trekken. Het is - zoals u schrijft -, dat zo'n onderneming niet alleen een zakelijke, maar zeker niet minder een geestelijke voorbereiding eist. Als men zo'n tocht met een aantal jongeren zou kunnen ondernemen, zou hun duidelijk gemaakt moeten worden, dat alle sensatie, a priori geweerd moet zijn. Het gaat hier alleen om Gods grote daden te mogen beleven en erdoor geholpen en gezegend te mogen worden. Maar is het misschien straks niet onnodig om naar de broeders en zusters ginds te gaan, als onze gebeden verhoord worden om een opwekking hier, waar we zelf met onze gezinnen en ook onze zaken in betrokken worden en de blijde zekerheid Jezus leeft!, in de krachten, die geschieden, bevestigd wordt? Laten we ons maar in geloof hierop voorbereiden. En ook werkelijk verwachten! Stoor u maar niet aan de tegensprekers. Zij zullen straks ook nog verbaasd staan en eindelijk eens sprakeloos worden. Dat is wel de grootste zegen, die veel gareelchristenen, ten deel kan vallen, gelooft u óók niet?

Antwoord: Om met het laatste te beginnen, nu, óf ik het geloof! Er zijn voorts machtige aanwijzingen, die er op duiden dat de stroom van de geest des tijds, die uit de afgrond komt, toch niet zó sterk kan zijn, of ook vele jongeren worden door de macht van Gods Geest onweerstaanbaar gegrepen. Zeer zeker niet alleen door de Erweckungsbewegung, waarvan wij meerdere malen getuige waren. In Hagen (Westfalen) zag ik een

spandoek, dwars over de straat gespannen, aan twee ruïnes vastgespijkerd, waarop met grote letters te lezen stond: De jeugd voor Christus!

Een Amerikaans en Hollands team verkondigt daar aan de vastgelopen Duitse jeugd, opgegroeid bij het Hitler-regiem, de gebroken bakken, die geen water konden houden, dat Jezus niet alleen de Redder van de wereld is, maar ook van iedere jongen en ieder meisje persoonlijk. Ik heb het verslag daarvan gelezen; honderden van deze jongeren hebben in overvolle samenkomsten Jezus als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker aanvaard. Mijn hart trilt van vreugde en dankbaarheid, dat God in Christus nog eenmaal in deze decadente wereld doorbreekt met de kracht van Zijn Geest. Uit alle landen komen in dit opzicht moedgevende berichten. Er is een geruis van een overvloedige regen! En als Zijn Goddelijk waarmerk, werkt de Heer mede met tekenen en krachten. Treffend is het te zien, hoe juist deze nieuwe bewegingen radicaal zijn, als scherpe reactie op zoveel christendom, dat maar meeholt en van geen offer weet. U moet die lif-laf onderwerpen eens zien, die voor de zondagmorgen-jeugdpreek dikwijls in onze kerkelijke blaadjes staan aangegeven. Een tijdje geleden zei een jonge, frisse kerel tegen me: wat denkt die snuiter wel (hij bedoelde zeer oneerbiedig de dominee), dat we nou helemaal gek zijn? (Voor dat woord gek gebruikte hij een gans ander woord, dat ik om der wille van het minder gebruikelijke, hier niet herhalen zal).

Laat ons veel voor de jeugd bidden Maar nog meer voor de leiders, ook de kerkelijke leiders die invloed op de jeugd hebben, of menen te hebben. Dat ook zij straks deel mogen hebben aan een nieuwe doorbraak van Gods Geest. Dat zal heerlijk verkwikkend wezen. Op de valleien en bergen. zal er nieuw leven dan zijn.

J.C.H. te H. Schrijft: Met zeer veel genoegen hebben wij weer het laatste nummer van De Oogst van A tot Z gelezen. Toen wij een dezer dagen een boekje opzochten over Möttlingen, vonden wij daarin een verslag liggen uit de Hengelose Courant. Dit verslag vermeldt een samenkomst, waarin Ds. Plug en br. Gehring de leiding hadden. Hierbij kwam door gebed een vrouw tot genezing, die sinds maanden te bed had gelegen en nu lopend de zaal uitgegaan is. Later hebben wij deze vrouw nog weer gesproken. Ze kwam uit Enter, en vertelde toen, dat zij diezelfde zomer nog gezwommen had. Het is dus geen wonder, dat wij voor een en ander veel belangstelling hebben, doch wij vinden het nog een groter wonder dat een predikante, die nog steeds in onze plaats als vrijzinnige optreedt, zó in deze dingen leeft. In haar laatste predikdienst heeft zij zelfs over de Möttlinger-beweging gesproken en over de volkomen overgave aan Christus.

Antwoord: God gaat in onze dagen rustig door met Zijn werk. En hij kiest Zijn instrumenten uit. Het is een wonder in onze ogen. Kerkelijke ogen vooral gaan open voor deze waarheid uit Gods Woord.

Ik zal u eens wat vertellen. Momenteel vertoeft in ons land Miss Richards, speciaal door de Engelse Staatskerk, de Church of England, voor de ziekdienst geordend. In Amsterdam heeft zij in het ministerie van Predikanten der Ned. Herv. Gemeente, in tegenwoordigheid van 25 dominees, over deze dingen gesproken. Zelf had ik het voorrecht haar ten huize van een arts en diens echtgenote te mogen ontmoeten, waarbij verschillende gelovige doktoren aanwezig waren, alsmede een bekend hoogleraar in de biologie. Zij heeft de vinger gelegd op de door de kerken verwaarloosde opdracht om niet alleen het Evangelie te verkondigen, maar ook om op de zieken de handen te leggen in de Naam des Heren. Die gelooft zullen hebben, die zullen deze tekenen volgen, op zieken zullen zij de handen leggen...enz.(Mark.16:17, 18). Ze plaatste de kerkelijke ambtsdragers voor het feit, dat ze de opdracht van de Heiland niet waren nagekomen. Ik prees mij gelukkig van haar de uitnodiging te mogen ontvangen om met mijn vrouw en met enkele speciale genodigden iets van ons wedervaren in Duitsland te mogen vertellen. Merkwaardig hoe niet alleen daar, maar ook in Engeland, en nog wel in de hoog-kerkelijke Engelse Staatskerk deze dingen weer levend zijn geworden en God wonderbare genezingen schenkt. Ik ben haar erkentelijk voor het verzoek mede te willen werken aan de onder haar leiding georganiseerde, half september te houden Ziekendienst in de Bethlehemkerk te 's-Gravenhage. Zij wordt daarin bijgestaan door enkele Haagse predikanten. Na afloop van deze dienst zullen bij zieken, die dat in het geloof begeren, de handen zullen worden opgelegd. Laten we hartelijk hopen en bidden, dat ook de andere kerken, hun roeping en opdracht in dit opzicht zullen beseffen.

F. P.W. te D. schrijft: Ik ben met mijn vrouw naar Ohligs geweest, alsmede naar Barmen en Düsseldorf. We hebben een zeer aangename reis gehad en hopen daar weer eens te komen. We ervoeren de gemeenschap der Heiligen en de band des geloofs, die Gods kinderen samenbindt.

Antwoord: Dank voor dit bericht. Maandagavond 3 september waren we in de Hervormde Kapel aan de Albertus Perkstraat te Hilversum. Er was een grote schare opgekomen om te luisteren naar de heren S.F.Tamsma, secretaris van het kerkelijk Evangelisatiewerk aldaar, en Sydney Wilson, de bekende Youth for Christleider, alsmede de heer en mevrouw van Essen. Dit kwartet had ons reisverslag gelezen en wilde zelf nu eens zien, wat daar nu allemaal waar van was. Wij zaten zelf rustig in het kerkrui en we waren verblijd van hen te horen, hoezeer het bezoek aan Rheinland en Westfalen, deze mensen gepakt heeft. Ik denk vooral aan hetgeen mevr. van Essen vertelde van het bezoek aan Ohligs, waar zij van de grote daden Gods getuige mocht zijn en waarvan zij op ontroerende wijze mededeling deed.

Dames A.S. en A.M. te R: Toen wij een en ander lazen. was ons hart vervuld met dankbaarheid en blijdschap. Als je eenmaal dat wonder in je leven hebt meegemaakt, kun je het niet meer met het surrogaat van het Evangelie doen. Echt moet het zijn. Ik zelf - zo gaat de briefschrijfster verder ben 24 jaar ziek geweest en kon nog drie dagen leven. Ook mij zijn de handen opgelegd. Doch óók was satan aanwezig. Er was een strijd tussen Christus en satan, maar Jezus was Overwinnaar! Halleluja! Het was zo: Al mijn spieren werden samengetrokken; alles was ontstoken, niets was meer goed bij mij. Het woord uit de Jakobusbrief kwam tot mij: het gebed des geloofs zal de zieke behouden (5:14). En dat is waar geweest! Dat is nu 25 jaar geleden en deze ziekte is nooit teruggekeerd. God doet nooit half werk! Ons verlangen en bede is ook voor ons land: Och. of Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt. Het ganse schepsel zucht naar de openbaring der kinderen Gods. Eenmaal per week komen ook wij samen om voor een opwekking te bidden. Mijn vriendin had een arm, die er af moest. Het was één zweer van boven tot haar vingertoppen toe, maar Jezus was ook hier de Overwinnaar. Kunt u het nú begrijpen, wat het ons te zeggen had, toen wij dit alles lazen? Dat de Heiland ons nu maar heel klein mag houden..

Antwoord: Voor het laatste, daar zorgt God wel voor! Opdat we ons, zoals de apostel Paulus schrijft: vanwege de uitnemendheid dezer openbaring niet zouden verheffen. U schreef mij ook over de dorheid en de doodsheid onzer kerken. Maar ik kan u de verzekering geven, dat de adem den Geestes, ook vandaag aan de dag door onze kerken gaat waaien. Ik hoorde een dominee zeggen: O, door de gebeurtenissen van de laatste tijd ben ik er met mijn neus boven op gedrukt. Ik heb de jaren door over het hoofd gezien, dat ik een prediker van de Blijde Boodschap moet zijn. Weer een ander schreef mij: Het zou een zegen zijn, als we onze boekenkast waar de theologische werken uitpuilen, eens een tijdje met rust lieten en de Bijbel zelf wat meer ter hand namen. Ik wil u vertellen, dat ik de laatste weken heerlijke preken heb gehoord. Je hoort van verschillende mensen de opmerking: Het lijkt net of er iets in de preken aan het veranderen is. Bidt veel voor de dominees en allen die in een geestelijk ambt staan. Welk een zegen zal het zijn als de stroom van Gods Geest levend en krachtig door de Kerk gaat.

Mej. G. S. te A. is een jonge onderwijzeres aan een christelijke school in Amsterdam. Zij is, door hetgeen zij over de opwekking in Duitsland las, zozeer getroffen geworden, dat zij niet alleen 500 ex. van Een wonderbare reis bestelde, doch ook in de vakantie er heen snelde. Zij stuurt ons een uitvoerig verslag, waaruit wij het volgende lichten:

Ik heb verschillende samenkomsten mogen meemaken en ben Soli Deo Gloria zéér versterkt in mijn geloof teruggekeerd naar Holland. De eerste samenkomst maakte ik mee op woensdag 8 augustus 1951 in de aula van het Gymnasium te Elberfeld. Anderhalf uur voor de aanvang stonden reeds tientallen mensen te wachten op het opengaan van de deuren. Het was half zeven, toen de organist het orgel ging bespelen. Het geroezemoes verstomde. Met krachtige stem gaf de organist een lied op uit de bundel Reichs-Lieder en terwijl de mensen nog steeds binnenstroomden, weerklonken uit honderden kelen de mooie liederen. Och, wanneer je dan als nuchtere Hollandse, die toch wel openstaat voor het Evangelie voor het eerst een dergelijk zingen hoort, kun je maar nauwelijks je aandoening meester blijven.

Bij het optreden van br. Zaiss flitste het door mijn hoofd: Zoals weleer Hitler bevangen was door een demonische geest, is thans deze man vervuld van Gods Geest. Opvallend was het, hoe deze Godsgezant zijn Schriftverklaringen steeds verduidelijkte met nauwkeurige heenwijzingen naar andere Bijbelplaatsen, zonder ook maar enigszins van aantekeningen gebruik te maken.

Ook zij vertelt van de samenkomsten met zieken en van hetgeen zij daar zag en hoorde. Zij had het voorrecht, met 13 andere Hollanders, Hermann Zaiss op diens kantoor te mogen ontmoeten. Het was een gesprek van bijna drie kwartier. Op de vraag, hoe en wanneer hij dit heerlijke werk heeft aangevangen, kregen we een uitvoerig antwoord. Hier volgt het in beknopte vorm: Begonnen met 4 mensen in juni 1944. Geen gebouw ter beschikking. Drie maanden samengekomen op een stuk weiland te Ohligs. Hun gebed om goed weer tijdens de samenkomsten is altijd verhoord. Nu na zeven jaar worden de samenkomsten gehouden in 17 steden van Rheinland en Westfalen. Honderden zijn sindsdien tot bekering gekomen. Zonder aanzien des persoons probeert hij de mensen te bewegen tot het geloof; de burgemeester net zo goed als de werkster, de winkelbediende en de postbode. Voor allen geldt dezelfde boodschap. Zij eindigt haar enthousiaste brief met: Heeft dit gebeuren in Duitsland ons kerkmensen niet veel te zeggen? Zien wij, met onze ruim vijftig verschillende kerken, óók zoveel vruchten? Ook voor vandaag geldt nog het woord van Jes.59:1: Zie, de hand des Heren is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen.

Antwoord: U begrijpt wel, dat ik me zeer verheugd heb over het uitvoerig verslag van uw vakantie-trip. Ik zou voor een lief ding willen, dat meer onderwijzer(essen)s uw voorbeeld gevolgd hadden. Ik heb van meerderen vernomen, dat ze, vanwege het slechte weer, hun geld in het binnen-of het buitenland in armoede verteerd hadden. Nu, dan ben je wel duur uit geweest! U bent innerlijk rijker teruggekomen. Geef het maar door in de kring van uw collega's en zeg het op een wijze, die kinderen kunnen verstaan, dat Jezus leeft. Hunner is het Koninkrijk der hemelen, zegt de Heiland.

P.L. te B. en enkele anderen, stuurden mij het septembernummer van Youth for Christ Nieuws, waarin Sydney Wilson het relaas geeft van het bezoek, dat hij in gezelschap van de heer Tamsma, alsmede de heer en mevrouw van Essen, allen uit Hilversum, aan het opwekkingscentrum in Duitsland bracht. Ik neem er het volgende uit over, voorafgegaan door en notitie mijnerzijds: Sydney Wilson begint met een zeer openhartige opmerking, die ik hem niet kwalijk nemen kan. Dat hebben meerderen gedaan, die mijn artikelen lazen, totdat ze het persoonlijk hadden meegemaakt. Hij schrijft dan: Zou het allemaal waar kunnen zijn, wat verteld werd? We besloten zelf een kijkje te gaan nemen. Hij vertelt van de samenkomsten in Düsseldorf, Barmen en Schwelm, van het onderhoud, dat zij met nog meerdere Hollanders op Zaiss' kantoor hadden. (zie voorgaande correspondentie met Mej.G. S. te A. die tot deze groep behoorde) en gaat dan verder:

Om ongeveer tien voor vijf moesten we ophouden, omdat de avondbijeenkomst om vijf uur begon. Terwijl de meeste bijeenkomsten betrekkelijk kort zijn duurt deze, die speciaal voor zieken is, officieel van 5-10 uur n.m. Deze avond was het iets korter. Het was in een grote barak. Vele honderden waren weer bij elkaar. Ettelijke jongeren hebben vier uur lang gestaan.

Zaiss gaf een inleiding tot de bidstond; op zijn manier natuurlijk en lang niet van humor ontbloot, hetgeen erg meehelpt om het geheel fris en gezond en nuchter te houden. Hij laakte de mensen die lang bidden. Het is erg, dat sommige broeders, ellenlange gebeden bidden, zei hij. Eén, die het op zondagmorgen blijkbaar een beetje te bont gemaakt had, werd behoorlijk aan de kaak gesteld met zeer uitgesproken instemming van de andere aanwezigen. Wij moeten niet in het gebed evangeliseren of onze theologie luchten, zei Zaiss. Ook niet mürmeln. Laut beten, nicht mürmeln - wir verstehen doch nicht was du mürmelst! Bete, aber plappere nicht. Viele plappern! (Bidt; geen kletspraatjes!)

Men moet inderdaad bereid zijn alles te accepteren, wanneer men daar komt, want de waarheid wordt altijd rücksichtlos en onomwonden gezegd. Tegen een vrouw, die tijdens zijn spreken opstond en naar een ander deel van de zaal ging, zei hij: Wast ist dir, du unruhiger Geist? Wat is er toch, gij onrustige geest!

Toen het gebed begon, was het weer opvallend, welk een drang er bij deze mensen leeft. Nauwelijks had de één amen gezegd of een ander begon, dikwijls twee, drie tegelijk. Als regel zwegen dan één of twee en lieten de ander bidden, hoewel het ook wel gebeurde, dat twee tegelijk baden. Er werd gebeden voor ongelovige echtgenoten, kinderen, voor zieken. Zeer opvallend was ook, dat velen dankten voor de ontvangen genezing van kanker, t.b.c. enz.

Na een klein uur vertoonde de stroom van gebeden nog geen teken van verflauwing en greep Zaiss zelf in. Later op de avond werd echter weer meerdere malen tot gemeenschappelijk gebed de gelegenheid gegeven. Het bidden voor zieken met oplegging der handen, gebeurde hier niet in het openbaar, maar in een zijkamer. Met groepen van misschien twintig tegelijk ging men naar binnen. Wat er daar gebeurde, konden we

natuurlijk niet zien. Eén van onze groep echter, die dicht bij de deur van dit zaaltje zat, hoorde een asthmapatient uitroepen: Ich habe Luft! Het meest treffend was het geval van een oude vrouw, die naar binnen gedragen werd. Een onzer heeft zelfs meegeholpen haar te dragen. Toen zij normaal rechtop lopend de spreekkamer uitkwam, ging er een gejuich van verbazing onder de mensen op. Het is moeilijk, ja onmogelijk om onze indrukken goed weer te geven. Een ding staat vast: God doet hier een groot werk. En deze laatste avond hebben velen daar ook voor Nederland gebeden, dat God ook op machtige wijze in Holland mocht ingrijpen. Hier zijn uit de toespraken van Zaiss enkele dingen die we genoteerd hebben en die de man en zijn boodschap typeren.

De Geest van God moet over jou komen, precies zoals Hij over Jezus kwam.

Gods Geest werkt in elk wedergeboren mens! Werkt Gods Geest ook in jou?

Wie lust heeft tot gebed, in die werkt Gods Geest.

Wij zijn zo dikwijls bedelaars in de geweldige rijkdommen van God.

Zogenaamde gelovige mensen zijn er een heleboel - gehoorzame mensen maar heel weinig.

Wat wij aan een ander geven, geven we aan Christus. (Voor zoveel gij dit aan een van deze mijne minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat aan Mij gedaan. Matth. 25:40).

Laten we niet de ouwe rommel weggeven, die we zelf niet meer gebruiken kunnen. (90% van alle geschenken zijn Schwindel.)

Wat hij zei over christelijke dames, die hun schoothondjes met chocolade voeren, terwijl kinderen honger lijden en geen schoenen hebben, laat zich hier nauwelijks neerschrijven. Het zou haast een gat in het papier branden!

Het telkens weerkerend refrein was echter: Alles ist ja möglich dem der da glaubt. (Alle dingen zijn mogelijk degene, die gelooft.)

Onzerzijds maakten wij in De Oogst daar de volgende opmerking bij: Ja, onze broeder Hermann Zaiss is een zeer merkwaardige figuur. Hij ontziet niets of niemand en kijkt geen mens naar de ogen. Wanneer hij maar even het vermoeden heeft, dat de eer van God er mee gemoeid is, dan is deze man een leeuw gelijk. Mensen die zo maar, van buiten-af, uit louter nieuwsgierigheid en niet om gezegend te worden, in een samenkomst binnenvallen, die nemen in de regel een verkeerde indruk mee. Zo sprak ik iemand, die tegen het slot van een samenkomst in Ohligs, tegen 9 uur was binnengerold en daarop zijn kritiek op Zaiss bouwde. Hij neemt nu eenmaal geen blad voor de mond. Er is in zijn optreden en in zijn spreken iets uitdagends. U had hem moeten zien in stikvolle bijeenkomsten, waarin de warmte de mensen tegensloeg. Hoe hij, voordat hij spreken ging, zijn colbertje uittrok, zijn mouwen opstroopte en toen zijn Bijbel nam en zei: Wat kijken jullie me aan? God ziet het hart aan, hoor. Onze mooie pakken bedekken in de regel een voddebaal.

Het meeste last heb ik van vrome vijanden, heb ik hem eens horen zeggen. Toen ik de eerste keer onder zijn gehoor kwam, moest ik denken aan Von Zinsendorf, die eens gezegd heeft: Ik heb maar één hartstocht en dat is Jezus. Daarvoor loopt hij zijn tegenstanders desnoods ondersteboven. Het is te begrijpen dat zo'n man veel vrienden maar ook veel vijanden heeft. God heeft hem een gans eigen taak gegeven. Hij beweegt die mensen tot het geloof, op wie de Kerk in Duitsland, mede door haar houding in de oorlog, alle vat heeft verloren. Men kan het betreuren, maar men moet het als een feit aanvaarden, dat deze mensen voor Christus zijn gewonnen, maar voor de Kerk verloren zijn. Men moet daarvoor zeer precies de Duitse omstandigheden weten. Er is b.v. in de kerkelijke wereld veel te doen geweest over het feit, dat hij enkele predikanten in de omgeving van Barmen, die hun catechisanten voor een bezoek aan samenkomsten van br. Zaiss en de anderen hadden gewaarschuwd, had toegevoegd: De toorn Gods kome over u. Men mag dat liefdeloos vinden - en vooral tegenover dominees (stel je eens voor. God zegene hen). Maar deze zakenman, die zichzelf niet ontziet en 's nachts opstaat om te studeren, zag daarin een verhindering om de jeugd tot Christus te brengen.

Ik herinner mij, hoe mijzelf iets in deze samenkomsten overkwam. Het was in Ohligs, waar iedere dinsdag met de zieken gebeden wordt. Het liep tegen het einde en ik had zo'n kleine vier uur achtereen op dezelfde stoel gezeten.

Het z.g. twaalfuurtje was er ook bij ingeschoten, zodat ik maar al te gretig het broodje aannam, dat mijn gastvrouw mij aanbood. Plotseling klonk vanaf het podium de stem van br. Zaiss: "Maar br. Stroethoff kunt u nu, terwijl Gods Geest nog werkt, in deze na-samenkomst zo rustig uw broodje staan te eten. Ga met deze blinde man bidden!" (het was die blinde jonge tandarts waarover ik in mijn Een wonderbare reis geschreven had. U had moeten horen, hoe die opmerking er uitkwam. En ik was niet de enige, die een broodje uit het

vuistje at. Ik mag Zaiss tot mijn goede vrienden rekenen. Hij had gelijk. Wat kunnen wij dikwijls een bepaalde geestelijke sfeer bederven door, ja.., waardoor al niet. Misschien wel door op een kerkeradsvergadering de Geest Gods met behulp van sigaren- en sigarettenwalm op de vlucht te jagen.

[naar inhoudsoverzicht](#)

naar inhoudsopgave

8

Een blijde boodschap

Een kort verslag van de eerste der serie lezingen, gehouden in de Bethelkapel en de Bethlehemkerk der Ned. Herv. Gem. te 's-Gravenhage (maandag 17 september 1951) door Miss Elaine Button Richards.

Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze ziekten gedragen (Matth.8:17).

Het is niet te verwonderen, dat genezing in de Naam van Jezus, vandaag aan de dag, grote belangstelling in alle landen trekt. Wat mag daarvan de reden zijn? Het antwoord moge luiden: Omdat wij allen genezing nodig hebben. Genezing van de geest en van het lichaam, of één van beiden. Niemand is er, die kan zeggen: Ik heb geen genezing nodig. Christus geneest nog heden ten dage door Zijn Kerk, zoals de apostelen deden. Het geloof in de Naam van de Here Jezus Christus, brengt nog steeds zegeningen en genezing. *Hij is gisteren en heden en tot in eeuwigheid toe dezelfde* (Hebr.15:8). Hij zegt: *Zie, Ik ben met u, al de dagen, tot aan de voleinding der wereld.* (Matth.28:20). Daarom is Zijn tegenwoordigheid bij ons om ons te zegenen. Sommige mensen menen, dat ze volmaakt kunnen worden door het lijden. Als dat zo zou zijn, dan moet dat ook met onze gehele wil in overeenstemming zijn. Er zijn veel mensen de mening toegedaan, dat het hun door God is opgelegd om ziek te zijn en ze berusten daar in (!). Doch als er een nieuw middel, een nieuwe behandeling, of een operatie uitkomst kan geven of helpen, dan zijn ze er aanstonds bij om dit op zichzelf toe te passen, ondanks hun bewering, dat God het hen heeft opgelegd en zij de ziekte aanvaarden moeten. Lijden kan ontstaan door:

1. persoonlijke zonden,
2. zonden van voorgelacht of van ouders,
5. zonden van de gemeente,
4. zonden als centra van satan.

Meermalen wordt de vraag gesteld: Waarom genezen zovelen niet ondanks hun gebed?

Het antwoord kan daarop luiden: Meestal door ongeloof. (Matth.17:19, 20; Mark.6:6).

Jezus beloofde ons geen bewijzen om ons te doen geloven. Hij bevestigt Zijn Woord door tekenen en wonderen.

Wanneer wij de gebedsgenezing prediken, worden wij er van beschuldigd te veel aandacht aan het lichaam te schenken. Laat ons echter ten volle bedenken, dat ons lichaam een tempel van de Heilige Geest is. (1 Cor. 3:16).

Opmerkelijk is het, dat de mensen, die het lichaam dan eigenlijk minderwaardig vinden, hun oog- oor- en voetspecialisten hebben en gaarne hun lievelingspsychologen aan hun bed. God zegt echter: *Ik ben de Heer, uw Heelmeester* (Ex.15:26).

In de oud-Israëlitische wetgeving wordt gehoorzaamheid bevolen aan de wet der volksgezondheid. God Zelf was de Waker voor de gezondheid van Zijn volk. We moeten goed zien, dat ziekte een kwaad is. Wellicht hebben we allen wel eens mensen ontmoet, die zich koesteren in hun slechte gezondheid. Zij houden hierdoor, zij het onbewust, iets verkeerd vast.

Is het Gods wil om zieken te genezen? Ons antwoord is: Ja, en we gronden dat antwoord op het Woord van God.

Het woord redding, behoudenis of zaligheid, kan ook naar de Griekse afleiding (soteria) genezing, betekenen. De Here Jezus beval Zijn discipelen ook de zieken te genezen. Hij genas alle ziekten. Het laatste bevel als zodanig lezen wij in Jakobus 5:14. In Jesaja 55 en Matth. 8:17 wordt ons voorgehouden, dat Christus niet alleen de zonde, maar ook de ziekte op Zich nam aan het Kruis. De Schrift is daarin zeer duidelijk, als ze ons leert, dat de genezing in de verzoening ligt. Dus kunnen we niet bidden: Uw wil geschiede, evenmin alsof het Gods wil zou kunnen zijn, dat de zonden niet vergeven worden.

In Rom. 8:11 lezen we: *En indien de Geest desgenen, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, die u woont, zo zal Hij, die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, die in u woont.* Hier is het toch wel zeer duidelijk, dat een sterfelijk lichaam geen dood lichaam is. Er is een hoeksteen in dit tekstvers, dat er op wijst, het Gods wil is, dat de zieke geneest. *De Heer zal hem oprichten* (Jak.5:15).

Hoe moeten we de genezing van de Heer ontvangen?

Het antwoord zou kunnen luiden:

1. door het geloofsgebed van vrienden
2. door het opleggen der handen (Hierbij denken we vooral aan bewustelozen, kleine kinderen, geesteszieken en aan hen die veel pijn lijden en daarom niet kunnen bidden).
3. Genezing door het lezen van het Woord des Heren.
4. Door het heilig avondmaal des Heren.

Het geloof wacht niet op bewijs, maar gelooft de beloften Gods. Er was een vrouw in Engeland, die een ongeneeslijke kwaal had. De predikant vond haar in de kerk in gebed. Zij verzocht om de handoplegging. De dominee zelf geloofde het niet, maar voorzag moeilijkheden als hij weigerde. Hij knielde neer en bad en legde aan de vrouw de handen op. Het eenvoudige geloof van de vrouw werd niet beschaamd. Zij werd op hetzelfde ogenblik genezen..Zij had van tevoren reeds gedankt. Een andere vrouw die zelfmoord wilde plegen en veel lijden moest verduren, ging op raad van haar moeder naar een Healing-Service, een genezingsdienst, zoals die de laatste jaren door de Engelse Staatskerk, de Church of England gehouden worden. Haar werden de handen opgelegd in de Naam des Heren. Zij zei tot haar moeder: Er is niets met mij gebeurd. Drie dagen later, terwijl ze de kamer aan het afstoffen was, voelde zij plotseling een schok in haar hoofd en werd zij zich helder bewust, dat Christus met Zijn Geest woning bij haar maakte. Van dat ogenblik af, werd zij een ander mens.

Als wij door Jezus worden aangeraakt, verandert het gehele leven en niet slechts het lichaam alleen. Wij handelen dikwijls, als die kleine jongen in het volgend verhaal: Hij kwam in de genezingsdienst en terwijl de predikant hem de handen oplegde, begon hij hardop te lachen. Na afloop vroeg de dominee aan de moeder van de jongen, waarom het kind zo luidkeels gelachen had. De moeder schaamde zich een beetje en zei dat ze het ook niet begreep. Haar jongen gedroeg zich nimmer zo ongepast in een kerk. Toen de dominee opnieuw bij hem kwam, barstte hij weer in luid lachen uit en zei dat de handoplegging op het verkeerde been was geschied. Het kon dus niet geholpen hebben. De beste jongen begreep niet, dat deze handeling het gehele lichaam gold. Zijn wij niet vaak ook zo? Jezus Christus wil ons geheel gezond maken. Er was een vrouw, die een ziekte aan de oren had. Zij bad ernstig om genezing. Maar, hoe meer zij bad, des te erger werd de kwaal. Doch zij was zover in het gebed des geloofs gevorderd, dat, hoewel de gewenste resultaten nog uitbleven, zij volhield te danken voor haar genezing, die toen ook plotseling kwam.

Wanneer wij een gave ontvangen hebben, moeten wij dan nog blijven vragen? Neen, wij moeten danken! Jezus Christus heeft ons alles gegeven, wat wij voor het leven nodig hebben.

Wat moet men verstaan onder het opleggen der handen? Er zijn mensen, die dat maar vreemd vinden. De Bijbel is er echter zeer duidelijk in. Christus en ook Zijn discipelen deden het. De eeuwen door is het gebeurd. Doch helaas heeft de kerk niet altijd haar roeping verstaan tegenover zieken.

Hij, die de handen oplegt is, alleen maar het kanaal voor hetgeen God doen wil. De discipel heeft niets van zichzelf. Christus heeft niet meer Zijn zegenende handen zichtbaar op aarde, maar Hij laat het Zijn discipelen doen. God geeft genade in de oplegging der handen.

Deze handeling is zó eenvoudig, dat een klein kind, dat zelf genezen was, zijn handen op het hoofd van zijn zieke moeder legde. Zij ondervond de zegen van het geloof van dit jonge kind. Wij moeten niet aan de tussenpersoon denken, die ons de handen oplegt, maar alleen aan Jezus Christus en zonder uitstel Hem danken.

Sommigen vragen: Wat is de waarde en betekenis van het zalven met olie? Ons antwoord luidt: In de olie als zodanig is geen waarde. Olie is het uiterlijk teken en het beeld van de Heilige Geest. Ons leven moet de Heer toegewijd zijn en de zalving met olie is een teken van het in bezit nemen van het leven van heiligmaking.

Het gebeurt wel eens, dat een lijder aanvankelijk geneest, doch dat toch volkomen beterschap uitblijft. De oorzaak hiervan kan zijn, dat er een bepaald iets niet aan de Heer is uitgeleverd. Is dit eenmaal geschiedt,

dan volgde menigmaal onmiddellijke genezing. De dingen, die de Here Jezus bedoelt, zijn altijd eenvoudig. Hij zegt: Geneest de zieken! Wij argumenteren en bespreken het inplaats van tot Hem te komen. We moeten dit alles niet als een soort toverkracht beschouwen, doch bedenken, dat het de Heilige Geest is, die door ons heen gaat. Op eenvoudig gebed krijgt u Zijn antwoord. Door handoplegging worden sommigen genezen en weer anderen bevrijd van zonden. In de genezingsdienst wordt Geesteskracht uitgedragen, die de mens opheft op een hoger plan. Vraag uzelf af, of Christus in staat is dit alles te doen. Wij zullen dat met ja moeten beantwoorden. Maar wij beperken Gods macht door ons ongelof.

Wonderen, waarvan de Bijbel ons vertelt, gebeuren er nog steeds in de gehele wereld; daar waar geloof en vertrouwen is in Gods Woord.

De volgende avond (dinsdag 18 september) zette zij haar toespraak voort:

In Mattheüs 15:21-29 is er sprake van een vrouw, die smekend tot Christus kwam. Zij vroeg de genezing van haar dochter. Vandaag roepen er ook velen om genezing, genezing van geest, ziel en lichaam. Vaak weten zij niet, tot wie zij zich moeten wenden. Maar zij moeten leren de zoom van het kleed van Jezus aan te raken, even als de vrouw, waarvan we lezen in Matth.9:21.

Het is Gods wil, dat de zieken gezond worden. God zendt de ziekte niet, doch zij ontstaat door eigen zonde of door satan, die het lichaam aanvalt. Genezing komt door het geloof en als antwoord op het gebed. Het gebed des geloofs is niet een bidden in hoop of wanhoop, doch geloof is gebaseerd op de kennis van Zijn wil. Die in zijn hart twijfelt, zal niet ontvangen. Wij bidden immers ook niet, of zondenvergeving naar Zijn wil is. Wij weten dat. Zo is het ook met het vragen om genezing.

Het Woord Gods zegt, dat het Zijn wil is te vergeven en te genezen. Geloven is meer dan kennen. Het is een persoonlijk kennen van Jezus Christus. Als wij dat niet weten, heeft de vrees de overhand. De Here zegt, dat wij de Schriften hebben te bestuderen. (Joh.5:39-41; 10:9-11).

De gedachten, die ons leven beheersen, zijn die, welke in ons onderbewustzijn leven. Elke poging om deze gedachten meester te zijn, maakt de vrees groter. De kracht van de Waarheid, die in Jezus Christus is, die zullen wij moeten kennen. Die Waarheid maakt ons vrij. (Joh.8:32). Zolang wij denken, dat wij het weten, is het onmogelijk voor ons om te leren. Alleen als wij toegeven niets te weten, zijn wij in staat de Waarheid te kennen.

Jezus te kennen betekent een volledige overgave aan Hem. God wil ons gebruiken in Zijn dienst, zoals we in de volgende teksten zullen zien. Hij heeft ons gekozen, niet wij Hem (Joh.5:16).

Terwijl ik vanmorgen met de zieken sprak, was het een vreugde het eenvoudige geloof te zien. Hoe eenvoudig, zij de handoplegging ontvingen. Anderen maakten de fout, om alleen de genezing van het lichaam te zoeken, inplaats van in de eerste plaats naar Jezus te vragen. Als wij de levende Jezus zoeken, zullen wij spoedig leren alles te hebben, omdat Hij Zichzelf aan ons gaf. Hij zegt: *In Mijn naam zult ge duivelen uitwerpen* (Mark. 16:17). Dat gebeurt nog steeds: Ook geesteszieken worden genezen in de Naam van Jezus. Het gebeurt waar liefde en krachtig geloofsgebed is.

In Engeland hebben zich speciale gebedsgroepen gevormd voor hen, die geestesziek zijn en in inrichtingen verpleegd worden. De patienten worden in deze tehuizen omringd door negatief denken. Er zijn anderen, die de ziekenhuizen bezoeken en de zieken de handen opleggen. Deze gebedsgroepen brengen nieuw leven in de kerk. Er worden daardoor verschillende hindernissen weggenomen. Velen weten niet, waar zij zich moeten vervoegen voor het gebed des geloofs, is mij gebleken; ook niet waar zij voor handoplegging terecht kunnen. Daardoor blijven zij ongenezen. Ga naar uw kerk, vraag, bid er om en werk er voor en het zal in orde komen, want de heilige Geest heeft dat verlangen gewekt. Wij mogen niet rusten, alvorens de kerk in deze haar plicht verstaat!

Genezing wordt gegeven als antwoord op het geloof. Genezing blijft, als we gehoorzaam zijn. Genezing wordt niet geschonken om het oude leven weer op te nemen. Maar met de bedoeling, dat ons leven wordt gewijd aan Zijn dienst. Wanneer wij genezing zoeken, moeten wij tot de Heilige Geest gaan en vragen wat fout is in ons leven. Wij zoeken dan God niet om zijn gaven, doch om Hemzelf. Als we de tegenwoordigheid van de levende Christus ervaren, zullen we ook genezen. Genezing verheerlijkt immers de Naam van God (Matth.11:4-6; Joh.11:4).

Het volgende is in Engeland gebeurd: Een vrouw was zeer ernstig ziek en de dokter vertelde aan haar man, dat dit een hopeloos geval was, tenzij er een wonder geschiedde. Tijdens hun gesprek kwam een kleine jongen de kamer binnen. Hij had gehoord, hetgeen de dokter aan zijn vader had verteld. Hij greep zijn spaarpot en keerde die om. De inhoud bedroeg 30 penny. Hiermede haaste hij zich naar de kruidenier en

vroeg voor dit bedrag wonder. De winkelier begreep het kereltje niet en bracht hem aan het verstand dat hij geen wonder verkocht.

De kleine koper was zeer teleurgesteld en de man, die medelijden had, nadat de knaap hem had verteld, wat er aan de hand was, stuurde hem naar de apotheek. Vol moed toog hij er heen en vroeg ook daar voor zijn zieke moeder voor 30 penny's wonderen.

De apotheker gebood het ventje even te wachten. terwijl hij zelf zijn oude moeder, die een vrouw van veel gebed en geloof was, van boven riep en haar de geschiedenis vertelde. Zij bedacht zich niet lang, doch ging met de jongen mee. Bij het ziekbed gekomen, zond zij het gebed des geloofs naar de hemel en God verhoorde haar. De moeder werd genezen. Zij nam God op Zijn Woord.

Kunnen wij deze dingen ook ontvangen, wanneer wij op verre afstand vertoeven? Natuurlijk; door genezing bij handoplegging kan bv. ook een vriend dit voor de zieke doen. De zieke moet omringd worden door gebed, liefde en geloof dat hij geneest. Zijn wij zelf ziek, zoek dan onze Heer en vraag de Heilige Geest tot u te spreken. Er kunnen onbeleden zonden zijn of zonden, waarover geen berouw is. Belijdt deze dan eerst voor u naar een genezingsdienst gaat. Velen weten wel, welke hindernissen een genezing tegenhouden.

Jezus Christus is gisteren en heden en tot in eeuwigheid Dezelfde (Hebr.13:8).

Op woensdag 19 september hield Miss nichards de laatste toespraak als voorbereiding voor de Dienst der Genezing op vrijdag 21 september.

Het avondmaal mag in feite de grootste genezingsdienst worden genoemd. In 1 Joh. 4:1-9 lezen wij de ernstige waarschuwing geen acht te geven op de valse profeten, waarvan er velen in de wereld zijn uitgegaan. Helaas doen velen dit, omdat zij Gods Woord zelf niet kennen. Daardoor komen velen bedrogen uit. Spraken wij gisteren over de noodzakelijkheid van het belijden van zonden. Nú moet ik een waarschuwing richten speciaal tot zenuwachtige patiënten om niet het verleden te gaan onderzoeken. Daardoor maken zij het zichzelf alleen maar moeilijker. Als u in een genezingsdienst komt, denk dan aan Jezus alleen en niet aan het menselijk kanaal, waarvan de Heiland Zich bedienen wil. Sommigen zeggen: Ik ben niet goed genoeg om genezen te worden. Onthoud echter goed, dat niemand zich een genezing waardig kan maken. Met het willen wachten op een grotere heiligheid komen wij er niet! Alleen door ons afhankelijk te voelen van de Heer! Wij durven komen, omdat Hij ons verlost heeft. Wij komen in Zijn geloof. Dit is moeilijk te begrijpen, maar vraag de Heilige Geest om u dat duidelijk te maken, zodat u zich bewust wordt voor Jezus Christus Zelf neer te knielen.

Toen de Heiland de zieken genas, stelde Hij nimmer een genezing uit, omdat eerst het geloof moest worden versterkt. Wij zijn zo licht geneigd om ónze zwakheid en óns ongelooftoe te schrijven aan Hem. "God laat ziekte toe als straf". Meermalen geeft men Hem de schuld, inplaats van te zeggen, dat wij niet aan de voorwaarden voldoen, die ons gesteld zijn, of dat wij door ons ongelooftoe de genezing tegenhouden.

Er zijn twee manieren voor genezing:

1. De genade van Jezus Christus is genoeg om van ogenblik tot ogenblik van Hem te ontvangen en ook dag na dag de heiligmaking te aanvaarden.
2. De directe genezing, doordat wij zien dat door Zijn striemen ons genezing is geworden. (Jes.53:5).

Verder zijn er drie Waarheden van de grootste betekenis:

1. Redding door het geloof.
2. Heiligmaking door het geloof.
3. Genezing door het geloof.

Onze bewuste geest hoopt op directe genezing. Diep in ons onderbewuste loert de vrees en twijfel en daar kan alleen maar de Heilige Geest genezen. Het is nog altijd: Heer, ik geloof; kom mijn ongelooftoe hulp. Wanneer we waarachtig geloof hebben in een genezingsdienst, dan kunnen we de taxi, die ons naar de kerk brengt, wegsturen, om lopend naar huis te gaan, in de volle overtuiging van onze genezing. Maar niet bij allen gaat het zo; bij menigeen gaat de vermeerdering van het geloof langzamerhand. Het geloof wordt vaak op de proef gesteld, doordat krachten der duisternis proberen het weg te trekken van hetgeen God belooft. De duivel is altijd druk in de weer en tracht ons te beroven van Gods Woord. Een waarschuwing is hier wel op zijn plaats.

Het komt meermalen voor, dat de pijn na handoplegging heviger wordt als tevoren. Satan doet een geweldige aanval op de genezene. Zeg dan niet: O, mijn ziekte is teruggekomen. Men zij toch gewaarschuwd tegen de activiteit van de duivel. Petrus roept ons in zijn zendbrief (5:18) toe: *Zijt nuchter en waakzaam, uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een briesende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden.* Een genezing, die uitgesteld wordt, is geen mislukking. Wij komen nooit aan het eind van het onderricht van de Heilige Geest.

Er was een vrouw, die zeer kreupel liep. Zij had bij vele doktoren hulp gezocht, maar zij gaven geen hoop. Ze bleef echter volharden in het geloof aan Gods beloften en werd tóch, na vele jaren genezen. In haar geval was het haar toenemend geloof dat de overwinning behaalde, terwijl toch alle hoop op herstel was opgegeven.

Anderen beweren, dat als zij in bepaalde zonden blijven, God hen er niet voor behoeden kan. Ze hebben niet begrepen, dat ze de strijd aan de Heer moeten overgeven en dat de overwinning alleen in de Heer te verkrijgen is. Hij is in staat ons voor struikelen te bewaren, zo lezen wij in Gods woord (Judas:24). Velen vallen af van het christelijk geloof. Nooit hebben ze geleerd te overwinnen (Hebr. 7:25; Rom.6).

Als wij ziek blijven, vertrouwen wij Hem nog niet om onze ziekten te dragen. Vrees is de wortel; altijd angst voor het terugkeren van de ziekte. Deze voorstelling leeft in ons onderbewuste. Vreesgedachten moeten wijken voor positieve gedachten. Dat wil de Heilige Geest doen. Dus vragen wij Hem niet slechts de ziekte, maar óók de vrees voor de ziekte weg te nemen.

Gebedsgroepen hebben dikwijls moeilijkheden met hun geloof, omdat het vaak op de proef gesteld wordt. Soms, als zij horen van het herstel van zieken, tonen zij grote verwondering, inplaats van de Heiland te aanbidden.

We kunnen steeds meer van God krijgen, alles wat Hij heeft; ge moogt het uit het Mijne nemen; altijd aanzitten aan een gedekte tafel. Doch we moeten leren, hoe het te ontvangen. Verhoort God vaak niet onverwachts ons gebed? Wanneer wij niet spoedig verhooring vinden, zijn wij maar al te gauw geneigd Hem de schuld te geven en we vragen ons niet af, of wij wel klaar waren om het in ontvangst te nemen.

Gods beloften zijn - de Schrift zegt het ons - in Jezus Christus ja en amen. Abraham was overtuigd, dat God in staat was te doen, hetgeen Hij beloofd had. Zijn wij dat ook? Wij komen tot de levende Christus. Wij mogen met onze geestelijke, maar ook met onze lichamelijke noden tot Hem komen.

[naar inhoudsoverzicht](#)

[naar inhoudsoverzicht](#)

September 1951

9

Een bijzondere week der genezing te 's-Gravenhage

Uit de Oogst, oktober 1951

Wij kunnen zelfs niet bij benadering zeggen, hoeveel ons schreven: Is God nu aan bepaalde plaatsen gebonden? Waarom moeten we nu juist naar het buitenland, hetzij naar Duitsland of Engeland, om de Bijbelse waarheden van de blijde boodschap der genezing te beluisteren en om hare sterke uitstralende kracht te ondergaan? Dan hebben zij immers, die financieel tot zo'n reis in staat zijn, toch eigenlijk een streep voor boven anderen, die daartoe niet in de gelegenheid zijn.

Deze vragen, die niet ten onrechte gesteld worden, kunnen wij thans dankbaar beantwoorden. Het is de wonderbare leiding van Gods Heilige Geest dat ook in ons eigen land - vroeger dan wij het zelfs hadden durven hopen en verwachten - deze bevrijdende boodschap doorbreekt, dikwijls tegen alle menselijke, soms zeer vroom lijkende redeneringen, in.

Het zijn drie Haagse Ned. Herv. predikanten geweest, bij wie de nood van de zieken op het hart werd gebonden. Nadat zij deze zaak biddend voor Gods aangezicht hadden gebracht, stelden zij de volgende kennisgeving samen, een circulaire, die wij om haar grote belangrijkheid in haar geheel overnemen:

Week van de boodschap der genezing

Het Evangelie is niet alleen de blijde boodschap der vergeving, maar óók de blijde boodschap der genezing. In het Nieuwe Testament zijn beide nauw verbonden. Het Griekse woord *soteria* kan b.v. vertaald worden met redding, behoudenis of zaligheid, maar ook met genezing (Hand.4:12). En als Jezus de zeventig uitzendt, is dit om het Koninkrijk Gods te verkondigen én genezingen te doen (Luk.9:2). Ook bij de uitzending der twaalfen zijn prediking en genezing nauw verbonden (Mark. 6:12,13). Dit geldt eveneens na Christus' opstanding (Mark. 16:17), zoals ook de Handelingen en de eerste eeuwen der kerkgeschiedenis ons leren. Ook nu nog zijn voor hen, die geloven, de heerlijke beloften van kracht, die onze Heiland gaf (Matth. 17:19b; 18:19, Mark. 9:22b, 28b; 11:24, Luk.11:5, Johannes 14:12).

In de komende dagen willen wij ons verdiepen in die vreugdevolle tijding van totale genezing (geest, ziel en lichaam). Komende vrijdag- en zaterdagavond zijn bedoeld als inleiding tot deze week. Zondag zullen verschillende predikanten de bijbelse visie op zonde en ziekte behandelen in de dienst des woords. Maandag- dinsdag- en woensdagavond 17, 18 en 19 september, zal Miss Elaine Button Richards, die dit werk uit twaalfjarige arbeid kent, drie aaneensluitende lezingen geven, omdat één avond zelfs voor een samenvatting te kort is. Zij spreekt in het Engels, zal echter vertaald worden. Er bestaat die avonden tevens gelegenheid een afspraak te maken voor een persoonlijk onderhoud met Miss Richards op de volgende morgens, dus dinsdag-, woensdag- en donderdagmorgen in Bethel. Donderdagavond zal het heilig Avondmaal worden gevierd, het Sacrament ook der vergeving en der gemeenschap met de Heer (Joh.15:1-8). Tenslotte wordt deze week op vrijdagavond besloten met een dienst der genezing, waarbij in gehoorzaamheid aan Gods Woord, ook de handoplegging zal plaats vinden (zie o.a. Jak-5:14-16).

En de reactie?

Voor allen, die bij de organisatie van deze wel zeer bijzondere samenkomsten betrokken waren, is deze week van de boodschap der genezing wel een openbaring geworden.

Reeds op de eerste avond bleek dat de Bethel-Kapel te klein was om de mensenmenigte te bevatten, zodat vanaf dinsdag 18 september, de dicht in de buurt staande Bethlehemkerk, gelegen aan de Laan van

Meerdervoort 627, in gebruik moest worden genomen. Omdat wij bij deze dingen zeer nauw betrokken waren, hebben we op één avond na, al deze bijeenkomsten bijgewoond. Met meerderen vroegen wij ons af: Wat moet dat de laatste avond worden? Immers de vrijdagavond zou het speciale karakter van een dienst der genezing hebben.

Reeds geruime tijd tevoren was deze prachtige kerk, de kerk van ds. Straatsma, tot in de verste hoeken met een dichte mensenmenigte bezet. Voor zieken, die op brancards, in wagentjes, rolstoelen enz werden binnengereden, was in de looppaden van de kerk voldoende ruimte gereserveerd. Ziekenauto's reden af en aan, terwijl vele Hagenaars hun auto's voor het vervoer van patiënten ter beschikking hadden gesteld. Er waren vele blinden. waarvan meerderen werden begeleid door hun trouwe viervoeter.

Ook waren er vele geesteszieken. Het was diep aangrijpend al deze mensen in dit kerkgebouw te zien, vergaderd met de gemeente des Heren, om van de Here Jezus genezing af te smeken, omdat Zijn bloed niet alleen van alle zonden reiningt, maar óók - naar het woord van Ps. 103 - *Uw krankheden kent en liefderijk geneest*. Uit de aard der zaak waren er ook veel verpleegsters en diaconessen.

Na een korte, aangrijpende prediking van ds.H.J.Drost werd een zeer beknopte liturgie geleid door ds. P.C. van Leeuwen, secretaris van de Raad voor Kerk en Ziekenzorg der Ned. Herv. Kerk. Onder diepe stilte las hij die Schriftplaatsen voor uit het Oude-en Nieuwe Testament, die handelen over de genezing van het lichaam en de opdracht aan de kerk van alle eeuwen: *Geneest de zieken die er zijn*.

Het woord van Ds. Drost, die er in zijn toespraak reeds op gewezen had, dat het vanavond niet ging om de sensatie, maar om de gehoorzaamheid van de kerk aan een reeds eeuwen lang verwaarloosde opdracht uit het Woord van God, vormde met de Schriftlezing van ds. van Leeuwen een aangrijpende eenheid.

Miss Richards gaf voorts een korte uiteenzetting over hetgeen thans zou volgen, waarna, onder het zingen van een lied, de dienst der handoplegging een aanvang nam.

Aan deze handoplegging werd deelgenomen door de Haagse predikanten (in toga) ds. P.C. van Leeuwen, Valeton, Elderenbosch (Voorburg) en ds. Plug, de bekende Möttlinger-dominee van de Hezenberg te Hattem. Voor het eerst in deze bijzondere dienst voor de handoplegging was het lekenapostolaat ingeschakeld, met name miss Richards, mevrouw Plug (de echtgenote van ds.Plug) en de heer F.A.Stroethoff uit Amsterdam.

Nadat eerst een viertal van hen van de anderen de opdracht knielend had ontvangen, en er was omgewisseld, en dus onderling de handen waren opgelegd in de Naam des Heren, ging men twee aan twee het schip der kerk in om de handen op te leggen aan die zieken, die straks niet in staat zouden zijn zelf naar voren te komen om daar, geknield bij een van de zestien stoelen, die naast elkander waren geplaatst op het brede bordes, voor de kansel, de handoplegging te ontvangen.

Daarna begaven de zo even genoemde acht broeders en zusters zich weer naar het bordes, plaatsten zich achter de stoelen en was er gelegenheid knielend de handoplegging te ontvangen. Honderden stonden op en vormden lange rijen om naar voren te komen.

Men had in de verste verte niet durven vermoeden, dat er zovelen in het geloof deze handeling wilden ondergaan, hetzij voor zichzelf, hetzij voor hun zieke familieleden of vrienden, hetzij voor schuldvergeving of voor vernieuwing van het leven. Op een kaartje hadden de meesten met een enkel woord hun ziekte of bekommernis neergeschreven, of zij deelden dit aan de handopleggende predikant, broeder of zuster mee, waarna in een gebed van weinig woorden, de genezing of vergeving zoekende ziel aan de Heer werd opgedragen, steeds onder oplegging der handen. Degenen, die tot deze dienst geroepen waren hadden eerst vier groepen van twee gevormd. Maar de toeloop was zo geweldig, dat men het groepsverband moest loslaten en individueel moest handelen.

Het bleef maar toestromen; ouders die hun zieke kinderen naar voren brachten, ogenschijnlijk krachtige mannen of vrouwen die, een ieder met zijn of haar eigen leed of vertwijfeling, door de Heiland wilden aangeraakt worden. Het ging alles in volmaakte orde. Stond iemand weer uit zijn knielende houding op, dan werd zijn of haar plaats door een ander ingenomen.

Terwijl dat alles rustig doorging, gaf ds.Drost het prachtige lied op van Malan naar Jesaja,53:9 naar de vertaling van J.J.L. ten Kate: *Versterkt dan nu de slappe handen, en zet hem vast, de wank'le voet!*

Zegt tot wie zucht in pijn en banden: Wees sterk, vrees niet, heb goede moed!

En dat andere: *Dan ziet het oog des blindgeboren, Uw schepping in haar zomerglor. Dan dringen tot des doven oren, Uw goddelijke woorden door. De kreup'le zal van vreugde springen, de sprakeloze tong zal zingen; hosanna's meng'len tot Uw lof. En stromen levend water spreiden, hun zilv'ren beekjes door de heide, Zo fris als eens in Edens hof.*

Het was reeds half elf geweest, toen de dienst der handoplegging een einde had genomen en met het hardop bidden van het Onze Vader werd geëindigd. Wij spraken vele kerkelijke ambtsdragers; ook zij die buiten den Haag woonachtig zijn. Velen merkten op: Ik wist niet dat er zo'n nood was! En wat zijn we, ook als gemeente daar blind voor geweest!

En Jezus zeide tot hen: *Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen En die gelooft zullen hebben.....op zieken zullen zij de handen leggen; en zij zullen gezond worden* (Mark.16:15-18). *Hem nu, die machtig is meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht die in ons werkt, Hem zij alle heerlijkheid in de gemeente door Christus Jezus in alle geslachten, tot in eeuwigheid. Amen* (Ef. 3:20, 21).

[naar inhoudsoverzicht](#)

[naar inhoudsopgave](#)

10

Uit een brief van Hermann Zaiss

1 Oktober 1951

Wij hadden hem uitvoerig geschreven over de dingen, die God ook in Holland, op dit ogenblik bezig is te doen; van de wonderbare genezingen, die in den Haag, na de samenkomst in de Bethlehemkerk gebeurd zijn.

Hij schrijft dan:

Genade en vrede zij U vermenigvuldigd. Mijn ziel lofzingt de Heer, die u ook in Holland deze blijdschap geschonken heeft. Zijn Naam zij eeuwig eer en aanbedding.

Uw schrijven heeft mij wel een grote vreugde bereid. Ik zie daarin duidelijk, dat ook Holland openstaat voor de genade van onze verheerlijkte Here Jezus Christus. Ik zie daaruit ook, dat de kinderen Gods de alomvattende verlossing, die door Christus van God tot ons gekomen is, verstaan en aangrijpen. Ik mag daar ook uit zien, dat er broeders en zusters zijn, die de Heer vertrouwen en van Hem tekenen en wonderen en machtige daden verwachten. Hebt moed, geliefde broeders; God zal u niet teleurstellen, maar Hij zal u, evenals ons, rijkelijk zegenen. Het geloof is onweerstaanbaar, dapper, wagens, overwinnend. *Met mijn God spring ik over een muur*, zegt David (Ps.18). Hij wist óók niet, wat er achter de muur lag. Of er zich een modderkuil of een steenhoop bevond; hij waagde de sprong in geloof en vertrouwen. Doe het op dezelfde wijze en uw heerlijk Holland zal dat heil ervaren.

Ik verblijd mij zeer met u allen. Het begin is er, de oogst zal volgen. 1 Cor.15:28 zij mijn groet aan u allen: *Zo dan, mijne broeders, zijt stand vastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig in het werk des Heren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in de Heer.*

Gisteren hadden wij weer een rijkelijk door God gezegende dinsdagbijeenkomst in Ohligs. Een zuster vertelde, hoe haar zoon T.B.C. had; op de ene kant van de longen, een gat zo groot als een gulden, op de andere kant vlekken. Hij kwam hier naar toe. Er werd met hem gebeden. Acht dagen later toonde de Röntgenopname aan, dat de vlekken verdwenen waren en het gat dichtgegroeid. Vandaag aan de dag is de jonge broeder volkomen gezond en doet dienst bij de tram in Wuppertal.

Het tweede geval: Voor 14 dagen geleden kwam er een, voor enkele weken ge leden gelovig geworden, jonge man, wenend tot mij. Hij vroeg mij om een pyjama voor zijn broer, die nierstenen had en geopereerd moest worden. De Geest Gods kwam over mij en ik mocht zeggen: Broeder, uw broer wordt genezen door Christus, hij wordt niet geopereerd, want binnen veertien dagen is hij volkomen gezond. Gisteren was hij er. Op de dertiende dag was de niersteen weg, zonder operatief ingrijpen. Een verlamde ging in op het bevel om in de Naam van Jezus op te staan. Een ander wierp de stok weg. Heerlijke dingen zou ik u kunnen berichten, maar het ontbreekt mij werkelijk aan tijd.

Maar het zal u grotelijks verblijden, als ik u vertel, dat 's zondags de politie voor Odin (het bioscooptheater, waar iedere zondagmorgen de godsdienstoefening wordt gehouden) de verkeersregeling in handen moet nemen, want reeds een uur voor de aanvang staan er al 500 mensen en wachten op de opening van de deuren. De laatste zondag waren er 1700 mensen in de zaal, die 1050 zitplaatsen heeft. Wij hebben grote zorg, hoe het de a.s. zondag moet gaan.

Zondag voor acht dagen werden er 65 mensen gedoopt. Schwelm is overvol. Elberfeld is overvol. Hagen, onze nieuwe arbeid, is geheel bezet. Düsseldorf eveneens. Vele mensen komen tot bekering tot de levende God en velen worden gezond door de genade van onze Here Jezus Christus. Zegepraal over de gehele linie.

Een nieuwe, ongehoord sterke beweging gaat door alle rijen van de kinderen Gods. Men ziet duizenden stralende gezichten. Zij weten allen, waarom het gaat: Om de zaak Gods.

Ik groet uw lieve vrouw en allen, die de Here Jezus Christus liefhebben.

P.S. In verband met de omvang, die onze opwekking aanneemt, kan ik voorlopig niet naar Holland komen.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

11

Brieven en beantwoording,

november 1951

Gerrie K. te S. is ook in de Bethlehemkerk te 's Gravenhage geweest op vrijdagavond 28 september: Ik zat vlak voor de kansel, schrijft ze, Ze hebben me erheen gedragen en ik ben er met een auto naar toe gebracht. Ik kon er zó niet in, daar ik geheel stijf ben! Ik heb een avond gehad om nooit te vergeten! Wat heerlijk! Ik heb er altijd naar verlangd en nu dit. U was er ook bij, hè? Er zijn zieken genezen. Misschien moet ik wachten. Ik kan wachten. Ik heb al zo lang gewacht en heb nog wel geduld.

De Heiland in nog dezelfde als van vroeger. Bij God in toch alles mogelijk? God was in ons midden. Ja, wonderlijk, dat ik dit mocht meemaken, terwijl ik daar altijd zo naar verlangd heb. Ik teer er nog heel lang op; om nooit te vergeten.

Antwoord: Beste Gerrie. Dank voor je schrijven. Ik ben er bij geweest hoor. Ds. P.C. van Leeuwen, die ook die avond medewerkte, vertelde mij dat God op wonderlijke wijze Zich in deze samenkomst als een Geneesheer van zieken heeft geopenbaard.

Anderen zijn er, die een ontmoeting met de Heiland hebben gehad en die avond de zekerheid van het geloof of vergeving van zonden hebben ontvangen. Er viel plotseling een loodzware last van mij af, schreef mij iemand. Heerlijk dat je zo duidelijk de tegenwoordigheid van God hebt gevoeld, Gerrie. Hou aan in het gebed en ik doe het met jou ook voor vele andere zieken. De Heer helpt niet alleen dragen, maar draagt ons zelf mee. Als ik in de buurt ben, kom ik je in het rusthuis waar je verpleegd wordt, opzoeken.

Ds. W.A.P. te H. is ook naar Duitsland geweest. Hij schrijft: Wij waren van harte blij om dit alles in Wuppertal en omgeving te mogen meemaken en te zien, hoe de Heiland ook daar door br. Zaiss en zijn medewerkers bezig is om velen tot Zich te trekken en aan te raken naar lichaam en ziel. ... Het is een verkwikking om temidden van die ontzettende verwoesting, die juist in Wuppertal te zien is, mee te maken hoe honderden, ja duizenden door het Evangelie gepakt worden en het leven vinden in Jezus Christus.

Antwoord: Met de ontvangst van uw uitvoerig schrijven, waaruit ik enkele zinsneden heb gelicht, was ik zeer verheugd. Ik zou zo graag willen, dat meerdere predikanten zo'n geestelijk verfrissingsbad namen. Ik wens u en uw echtgenote veel zegen op uw heerlijke arbeid op de Hezenberg.

MeJ. M.v.D. te N. was ook in de samenkomst in Den Haag. Haar verloofde is zo goed als verlamd: Ik ben niet naar deze dienst gegaan om de directe genezing van mijn verloofde, maar allereerst om zijn geloof te versterken. Ik heb dan ook een zeer gezegende avond gehad. Helaas was het mij onmogelijk tot het eind toe te blijven, daar ik nog een uur moest fietsen en mijn huisgenoten ongerust zouden zijn. Het was toch nog twee uur middernacht, maar het was het mij waard; ja zelfs méér dan waard.

Ik heb die avond de vreugde mogen ontvangen van het biddend alles aan Gods wil over te laten. Tevens leeft in mij de hoop, op grond van Zijn Woord, dat mijn verloofde genezen mag. Voor ons mensen te wonderlijk, te onmogelijk. Mocht dit toch eens plaats vinden, wat zal dán in onze zo zeer christelijke kringen, waar wij midden in leven, wel gebeuren!

Antwoord: Ja, ik kan me indenken, dat deze avond u wel zeer bijzonder getroffen heeft. Ook vanwege een wonderbare ontmoeting, die hier niet ter zake dient, maar als een leiding Gods moet worden beschouwd. Ik ben daarvan zeer onder de indruk gekomen.

Geef uw beider lot in handen van uw Vader. Laat uw toekomst over aan de Heer. Hart vol onrust, ziet, Zijn licht komt nader. En de bergen werpt Zijn almacht neer. U schrijft over verwondering in christelijke kringen.

U zult misschien bepaalde kerkelijke kringen bedoelen. Ik meen de theologische wind uit de hoek van uw omgeving, wel te kunnen vaststellen. Waarlijke christenen, mensen die waarachtig uit het geloof leven, zullen dat allemaal heel gewoon vinden. Zo ver zijn we zelfs van de hoofdwaarheden van de Heilige Schrift afgedwaald, dat we ons ongeloof en ons kleingeloof voor de normale toestand zijn gaan aanzien. Mijn gedachten gaan in deze tijd, veel naar u beiden uit. Vrees niet; geloof alleen. De Heiland bevelen!

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

12

Als een bosbrand

Fries Dagblad, donderdag 8 november 1951

West-Duitse Opwekkingsbeweging wil radikaal Christendom; Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde.

(van één onzer verslaggevers)

Als wij - dat zijn enkele Duitse vrienden en uw verslaggever - op een dinsdagavond de aula van het Elberfelder Lyceum binnenstappen, is de ruime zaal al overvol. Toch is het nog ver voor zevenen, het aanvangsuur van de wekelijkse opwekkingsbijeenkomst hier. Maar ieder komt graag vroeg om zeker te zijn van een zitplaats. En zolang Hermann Zaiss nog niet achter de kathedraal staat, zingen zij het ene lied na het andere, blij en fris en gelovig. De melodieën zijn mij meest bekend en vertrouwd: *Veilig in Jezus' armen*, hoor ik bij mijn entree en later nog andere, zoals wij die o.m. kennen uit de bundel van Joh.de Heer. Dat is op zichzelf al een goede voorbereiding. Als eindelijk het orgel zwijgt en het gezang wegebt, kan er geen muis meer bij in de zaal. Velen staan, anderen moeten genoegen nemen met een plaatsje op de gangen. Dan roept de man achter de lessenaar ons toe: Wij groeten u in Jezus naam. *Amen* antwoordt de gemeente. En het wordt het stil, heel stil. Gebed en schriftlezing (uit de Hebreënbrieff) gaan aan de verkondiging vooraf. Dan spreekt die gedrongen grijze man een uur lang over een tekst uit deze brief. Warm en bewogen is zijn stem, soms fluisterend, soms heftig, fel en hartstochtelijk; overtuigend en welsprekend zijn gebaren, meeslepend en bezielend heel zijn preek, waarvoor hij geen enkele blik op papier hoeft te slaan. Het gaat vlot voor de vuist weg en nog maar zelden heb ik zo indrukwekkend het Woord Gods horen verkondigen. Ook nog nooit zo direct en zo radicaal als door hem, Hermann Zaiss, de groot-industrieel (scheermessenfabrikant) uit Solingen. Als ik hem gehoord heb, begrijp ik, waarom deze zeldzaam-begaafde man de centrale figuur is van de zgn. Opwekkingsbeweging in het Duitse Rijnland, de beweging, waarvan gezegd is, dat zij zich als een bosbrand uitbreidt.

Nieuwe beleving

Ik zal u niet verder vermoeden met een verslag van die Versammlung daar in Elberfeld. Laat het u genoeg zijn, te weten dat dit een zuivere en directe Evangelie-verkondiging was. De gekruisigde en levende Christus stond in het middelpunt die avond - zoals Hij op elke samenkomst, waar Herr Zaiss (broeder Herman zoals hij genoemd wordt) spreekt, in het middelpunt staat. Na de prediking werd gebeden; d.w.z. ieder die daaraan behoefte gevoelde, kon in weinig woorden God danken en tot Hem bidden.

Velen in de zaal deden dit ook; mannen en vrouwen getuigden zo in het openbaar van de ontvangen zegeningen en smeekten hun God om geloof. Na het korte en krachtige slotgebed van broeder Zaiss zong men samen nog het lied *Neem, Heer mijn beide handen*, en toen schoven de mensen langzaam, zingend de zaal uit.

Genoeg hierover. Laat ik u liever iets mogen, vertellen over deze Erweckung, die nieuwe beleving van de geestelijke dingen, die niet alleen in Duitsland, maar in heel West-Europa en zelfs in Amerika zozeer de aandacht trekt. En dat niet uitsluitend omdat door dit Réveil velen tot het geloof in Christus komen, doch vooral door de wonderlijke gebedsgenezingen van zieken en invaliden. Mensen, die jarenlang door ziekte geplaagd waren, doven, lammen, kreupelen en blinden zijn en worden nog op het gebed van broeder Zaiss en anderen volslagen van hun doorn in het vlees verlost.

Persoonlijk heb ik met een genezen vrouw gesproken en van anderen (voor honderd procent betrouwbare ooggetuigen) heb ik gehoord, hoe het ongeloofelijke gebeurt, dat blinden ziende worden, dat doven weer horen, dat kreupelen hun stokken weggooien, dat verlamden rondspringen en door rheuma kromgebogen mensen rechtop kunnen gaan.

Door geloof is alles mogelijk.

Ja, ongelooflijk lijkt het, maar Zaiss beroept zien eenvoudig op Gods Woord en op Zijn beloften: Alles is mogelijk dengene die gelooft. Wat voor tweeduizend en meer jaren kon gebeuren, is ook vandaag nog mogelijk. Als je maar gelooft. Vast en onvoorwaardelijk geloof in Christus' kracht. Hij, Gods Zoon, is, immers *Dezelfde, gisteren en heden en tot in alle eeuwigheid?* Wie dat niet alleen met de mond belijdt, maar het als een vaste zekerheid in zijn hart heeft, weet dat Gods Woord, Gods kracht, Gods Geest vandaag nog dezelfde macht, heeft als vroeger. Maar helaas is ons geloof te zwak en te klein om de krachten te kunnen doen, die eens de discipelen in Jezus' naam deden. En daarom eisen broeder Zaiss en zijn medewerkers in deze Opwekkingsbeweging geloof, geloof en nog eens geloof. Onvoorwaardelijk geloof en absolute overgave. Met die boodschap en met het volle Evangelie van het verlossend bloed trekken zij door het Wuppertaler land. Dag aan dag, avond aan avond hebben zij hun samenkomsten in Elberfeld, in Barmen, in Solingen, in Ohligs, in Düsseldorf en in al die zo zwaar getroffen steden van dit dichtbevolkte industriegebied. Zij spreken in zalen en bioscopen, in fabriekshallen of in de openlucht. Wáár zij komen, is de belangstelling enorm. Ouderen en jongeren, die veelal de Kerk de rug toegekeerd hebben, van het Evangelie vervreemd zijn, onverschilligen en vijandigen horen door hen het Woord Gods. En velen, ontelbaar velen, komen tot het geloof.

Natuurlijk trekt de roep van de wonderbaarlijke genezingen op de samenkomsten heel wat nieuwsgierigen. Zaiss voelt voor deze ongezonde belangstelling echter niets, zo goed als hij ook wars is van elke reclame en propaganda. Gods Geest moet het doen, zegt hij. Wie dan ook uit sensatiezucht komt of om iets te zien, wordt beleefd naar dringend verzocht de bijeenkomst te verlaten. Juist om deze niet-gewenste belangstelling de kop in te drukken, wordt met de zieken en invaliden dan ook niet meer - zoals tot voor kort - in openbare bidstonden gebeden, maar in kleine besloten samenkomsten.

Na mijn eertse contact op een bijeenkomst in Elberfeld, bromde ik de andere dag naar Barmen om daar na veel zoeken en vragen enkele broeders van de Gemeinde der Christen in een onaanzienlijke volksbuurt te vinden. Dit tekent al meteen de positie van deze Erweckung. De leidende figuren behoren tot alle klassen en rangen der maatschappij.

Ik noemde u al de stuwende kracht Hermann Zaiss, de groot-industrieel en fabrikant. Tot zijn naaste medewerkers behoren o.a. ook broeder Preiss, een ingenieur, en Gotlob Espenlaub, eens Duitslands eerste zweefvlieger, eigenaar van een vliegtuigfabriek in Wuppertal met 10.000 arbeiders (voor de oorlog dan). Zijn fabrieken draaien weer, maar hij zelf werd voor Christus gewonnen en spreekt nu openlijk van zijn Verlosser en Zaligmaker. Grote samenkomsten, zoals bv. jaarlijks met Pinksteren, worden in zijn enorme fabriekshallen gehouden. Maar behalve deze vooraanstaande en aanzienlijke mannen zijn er ook nog de ongeleerde en eenvoudige leiders, zoals de 69jarige bakker Paul Hesse en andere arbeiders. Waren ook Jezus' discipelen geen gewone handwerkslieden? Juist deze laatsten hebben misschien nog de grootste invloed op de arbeidersmassa, die men bereiken wil, die men uit haar apathie en onverschilligheid voor de geestelijke dingen wil wekken en brengen aan de voet van het verlossende Kruis.

Geloof alleen!

Maar goed, ik sprak die middag in Barmen dan met enkele van de (ongeleerde) broeders, die mij uiteraard niet kenden, zomin als ik hen. Maar direct was er contact en met grote blijdschap, vol blijmoedig geloof vertelden zij mij van hun ervaringen.

De Bijbel lag er open op de tafel en - onbescheiden als een journalist nu eenmaal beroepshalve (soms) moet zijn - bladerde ik er eens in. Overal potloodstrepen en aanhalingen, verwijzingen en uitroeptekens; Gods Woord lééft voor deze mensen. Zij hebben geen ander doel, dan het levend en werkelijk te presenteren in de ontwrichte maatschappij van vandaag. Heel het chaotische Duitsland, heel dit losgeslagen volk, willen zij wakker schudden, willen zij wijzen op Christus, als de enige Redder uit alle nood. *Jesus ist Sieger* (Jezus is Overwinnaar) - ziedaar hun boodschap.

Natuurlijk spraken wij ook over de gebedsgenezingen, over - laten we het woord maar gerust gebruiken - over de wonderen, die gebeuren. Voor hen waren het echter volstrekt geen wonderen. Alleen maar tekenen van Gods macht en kracht, van de werking van Zijn Geest. God is Dezelfde van vroeger, en Jezus Christus kan vandaag-de-dag nog doen, wat Hij door Zijn discipelen tweeduizend jaar geleden deed. Maar wat bij velen ontbreekt, is het geloof, dat dit inderdaad nog mogelijk is. Er is in het Christendom te veel kleingeloof. En daarom vragen broeder Hermann en zijn medewerkers, alvorens met de zieken te bidden:

Heb je geloof? Het positieve, onvoorwaardelijke geloof, dat Jezus Christus door Zijn kracht en Geest je helpen en redden kan? Wie daarop niet van harte Ja kan zeggen, zal vergeefs bidden.

Geen suggestie!

Deze broeders vertelden van genezingen, die zij zelf van dichtbij hadden meegemaakt. 1 Cor.12 wordt anno 1951 werkelijkheid ... En terwijl wij hierover nog spraken, kwam als levende illustratie van hun getuigenis toevallig een nog jonge vrouw op bezoek. Van haar geboorte af had zij door vergroeiing van de tenen nooit normaal kunnen lopen. Altijd ging zij mank en strompelend door het leven, totdat enkele jaren geleden broeder Hermann met haar gebeden en de handen opgelegd had. Van dat moment af kon zij normaal als ieder ander lopen. Met stralende ogen vertelde deze eenvoudige vrouw van haar nieuwgevonden geluk in het geloof.. In tegenstelling tot voor de oorlog, had zij het nu met haar werkloze man arm en moeilijk, maar de blijde zekerheid van het in God geborgen zijn vergoedde alles. Vorig jaar brak zij door een val van de trap haar arm. Drie maanden mee in verband lopen, zei de huisdokter. Maar toen zij daags daarna de viering van het heilig Avondmaal meemaakte, hoorde zij tot drie maal toe een innerlijke stem, die tot haar zei: Doe je arm uit die doek. Twee keren weigerde zij aan die stem te gehoorzamen; de derde maal deed zij het, geholpen door de naastzittenden. En zie, de arm was volkomen genezen! Toen ik de andere dag naar de dokter ging, wilde deze mij niet geloven, vertelde de vrouw mij. Hij heeft mijn arm, evenals mijn voeten, lang en nauwkeurig onderzocht, maar moest uiteindelijk toch toegeven, dat alles volkomen normaal was en mij niets meer mankeerde. Suggestie, meende de man, en de wetenschap, die voor een raadsel stond. Geloof en gebed en de kracht Gods, wist de vrouw, die niet moe werd mij van haar blijdschap te getuigen. Inderdaad denken velen bij deze wonderbaarlijke genezingen aan suggestie, aan inbeelding. Maar kan het suggestie zijn, - zoals één van de broeders vertelde - als van een op moeders arm gedragen baby, het door een gevaarlijke uitslag rood-ontstoken gezichtje, na het bidden plotseling een gezonde kleur krijgt en de uitslag verdwenen is? Toch had hij er zelf bij gestaan, dat het gebeurde.

Gods kijk op de ruïnes

De heer F. A. Stroethoff, directeur van de bekende Amsterdamse (Jordaan) *Vereniging Tot heil des volks*, heeft deze zomer veel en langdurig contact gehad met de Erweckungs-Bewegung. In het weekblad *Timotheüs* heeft hij frappante dingen verteld, dingen, die hij persoonlijk gezien en meegemaakt heeft; dat kreupelen genezen werden, dat doven konden horen, dat stommen een danklied tot God gingen zingen en verlamden hun krukken wegwierpen, omdat zij ze niet meer, nodig hadden. En God is mijn Getuige, dat hetgeen ik hier neerschrijf, waar is, zegt hij in één van zijn artikelen.

Vele orthodox-kerkelijken zullen misschien wat schouderophalend, over zo'n piëtistische opwekkingsbeweging met hun oordeel klaar staan. Het zij zo. Maar een feit is het toch maar, dat op de puinhoen van het Derde Rijk daar in het Rijnland een krachtig geestelijk leven opbloeit, waardoor duizenden tot het geloof komen en zich volstrekt aan Jezus en Zijn dienst overgeven. Indien.ergens, dan is dat zeker in het na-oorlogse Duitsland bitter nodig. Want het land is niet alleen materieel en economisch door en door verwoest en kapot. Nee, erger,oneindig veel erger is de geestelijke ruïne van dit verslagen volk. Geïnfecteerd door onverschilligheid, apathie en vijandschap tegen de godsdienst, lijkt Duitsland ongeneeslijk. Alléén het Christendom zal hier kunnen helpen, kunnen redden. En misschien heeft God juist daarom nu in dit land mannen verwekt, die Zijn vrijmakend Evangelie op deze wijze uitdragen; die door woord èn daad getuigen dat Jezus leeft, ook vandaag; die het aan een vertwijfeld volk toeroepen, dat Gods oude beloften waarachtig zijn en nieuw als de dag van heden. Als stoottroepers voor de Kerk van Jezus Christus bouwen zij op de ruïnes aan het Godsrijk. Laat ons dat genoeg zijn om hen niet schouderophalend voorbij te gaan.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

13

Genezingsdienst in de Bethlehemkerk te 's-Gravenhage

Arts, Dr. G.E. ten Bokkel Huinink over Goddelijke genezing

In 't Duikelaartje, het maandblad van de CJMV. Ziekendienst, december 1951 schrijft de Amsterdamse arts, G.E. ten Bokkel Huinink over de dienst der genezing in de Bethlehemkerk, den Haag, het volgende:

Deze dienst zal ik nooit vergeten. Voor zeer velen is deze week en deze dienst een openbaring geworden. Dit was de eerste kerkelijke genezingsdienst op het vasteland. Hier was iets te merken van Jezus, die met deernis vervuld is met de lijdenden. Ook kerkelijk is dit een gebeurtenis geweest. Stel je voor, vijf predikanten in toga, mevrouw Plug, Miss Richards en de heer Stroethoff, acht mensen, die in een grote, stampvolle kerk, komen uit naam van God tot mensen in nood. Predikanten zijn de ogen opengegaan voor de grote nood, die er is. Het was verkwikkend te zien, hoe deze acht mensen zich één voelden in hun opdracht van hun Heer. Ze waren slechts dienaren, die stonden in naam van hun Heer.

Ds. P.C. van Leeuwen, de secretaris van de raad voor Kerk en Ziekenzorg der Hervornde Kerk, die ook meewerkte aan de dienst der genezing, kon enige dagen later melding maken van tien buitengewone genezingen. In Duitsland en Engeland wordt ook lang niet elke zieke genezen.

In Duitsland is de beweging van Zaiss buitenkerkelijk. Ook in de kerken in Duitsland schijnt op dit gebied iets te leven. In Engeland hebben de kerken aandacht gegeven aan de genezing, die God geven wil. Er zijn daar in verschillende kerken groepen mensen, die zich geroepen voelen op dit gebied te werken. De verschillende kerken hebben een interkerkelijke raad gevormd voor genezing. De aartsbisschop van Londen opende de laatste vergadering van deze raad.

Ook in de Scandinavische landen wordt aan de goddelijke genezing aandacht geschonken. In Amerika, het land van de onbegrensde mogelijkheden, kent men ook de directe genezing door God. Een Amerikaan, Pastor Brown, heeft ook enkele malen in de laatste weken in Nederland gesproken over wat God ons wil geven in Jezus. Hij werd door Ds. van Leeuwen uitgenodigd. Toen ik later Pastor Brown hoorde, werd ik verblijd door de grote dingen, die God daar nu nog doet en doen wil. Hij zei, dat God belang stelt in onze moeilijkheden, op welk gebied die ook liggen. Zo vertelde hij, dat God zeer duidelijk hielp in gevallen van financiële nood, ongeneeslijke ziekten en geestelijke nood. Vele medisch ongeneeslijke zieken, als lijdensaan kanker, en andere ernstig zieken worden in Amerika genezen.

Het is verheugend te merken dat, al zijn er verschillen (in accent?) bij de diverse bewegingen, de kern toch hetzelfde is. Het gaat er bij allen om, dat God goed is en wil, dat wij niet verloren gaan, maar tot verlossing, tot blijdschap komen.

Ook vroeger kwamen wonderbare genezingen voor. Andrew Murray, die in Nederland studeerde en in Afrika werkte, schreef een boekje: Jezus geneest de zieken. Hij leerde in ongeveer 1890 geloven, dat Jezus ook nu nog geneest. De laatste jaren is door medisch wetenschappelijk werk gebleken, hoe groot de invloed is van de geest op het lichaam. Een benauwde geest geeft lichamelijke afwijkingen. Een maagzweer en asthma bijvoorbeeld zijn meestal gevolg van gemoedsconflicten. Het werk o.a. van Dr. Tournier in Zwitserland en van Dr. Groen in Nederland hebben dit zeer aannemelijk gemaakt, ja, wel haast bewezen. Indien nu Gods Geest in ons komt zal ook ons lichaam daar de heilzame invloed van ondergaan. Hoe de werking van de geest op ons lichaam is, is ons voor het grootste deel onbekend. Dat deze inwerking er is, is zeker. Wij kunnen ons van het een en ander wel een voorstelling maken. Als God in ons leven komt, komt er orde in de geest en conflicten verdwijnen. Ons leven wordt evenwichtiger, rustiger en blijder. Dat heeft zijn uitwerking ook op het lichaam. Maar hoe een plotselinge genezing tot stand komt, zoals we lezen van de genezingen, die Jezus deed, en die ook nu voorkomen, weten we niet. Maar dat is ook niet zo belangrijk. Er is zo veel, wat we niet weten.

Nu zal menige zieke, die dit stuk leest, bij zichzelf zeggen: Dat is mooi, maar hoe kan dit mij gebeuren? Want ik wil ook graag beter worden. Wel, mijne vrienden, begin met God te danken, dat Hij u lief heeft en

dat Hij u genezen wil en stel u dan geheel in Zijn hand. Geef u geheel aan Hem over, verlustig u daarin, dat Hij u helpen wil. Naarmate God dan een grotere plaats inneemt in uw leven, zal ook uw blijdschap toenemen. Dit zal ook op uw lichaam van invloed zijn. Maar evenals er een geleidelijke verlossing of vrijmaking is van onze geest, is er ook vaak een geleidelijke genezing van het lichaam.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

14

Br. Hermann Zaiss schrijft ons

Hermann Zaiss: brief 27 dec. 1951

Wij beleven tegenwoordig in onze samenkomsten een heerlijke tijd. Niet slechts dat vele mensen zich tot de levende God bekeren; nee, daar zijn wel zeer merkwaardige bekeringen onder. De eigenaardigste was wel dat een Mohammedaanse door een artikel van een Vrij-Evangelische Gemeente (richting Heitmüller), dat in een Hollandse krant tegen mij verscheen, met een afdruk van de philippica van broeder Heitmüller, op mij opmerkzaam was geworden. Aan het eind van een reis van tienduizenden kilometers over Ceylon, Singapur, Hong Kong, Phillipijnen, Amerika, Egypte, Italië, Holland, Frankrijk, Zwitserland, naar Duitsland was gekomen. Na een harde, maar heerlijke strijd, was het mij vergund, haar van Jezus Christus te overtuigen en hoe wonderbaarlijk klinkt het heden nog in mijn oren, toen ze sprak: Voortaan geloof ik, dat Jezus Christus de Zoon van God is, Die voor mij Zijn leven gegeven heeft. En nu ben ik ook bereid mijn leven, indien dit nodig mocht zijn, onder mijn volk voor Jezus Christus te offeren. Enige dagen daarvoor zei ze, tijdens ons eerste langdurige gesprek met haar: Allah is God en Mohammed is zijn Profeet! Jezus is ook een profeet, maar Mohammed is groter. Jezus is niet Gods Zoon! Hoe heerlijk en stralend echter klonk haar gebed, dat zij in een uur voor Mühseligen und Beladenen als haar eerste, tot Jezus Christus gerichte gebed, overluid in haar moedertaal bad.

Eén ding zou ik daaraan nog willen toevoegen. Is het geen schande, dat gelovigen aan een Mohammedaanse, een tegen mij gericht artikel in handen spelen en dat het gelovigen zijn, die met alle middelen proberen deze Islamitische van mij verre te houden? "Maar ik ga naar hem toe" zette zij onverschrokken door, en Jezus Christus nam haar aan als Zijn eigendom. Gelukzalige ogen lichtten uit deze donkergekleurde, zeer intelligente vrouw. Nooit zal ik haar woorden vergeten: Ik zocht het overal en dacht het in Amerika te vinden, wat ik zocht. Ik vond het echter nu in Duitsland!

Het zal niet lang duren en Mohammed moet met een zendelinge van Jezus Christus rekenen. Zulks betekent des te meer, daar deze vrouw wel acht tot tien talen spreekt, buitengewoon intelligent is en van hoge beschaving.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

15

Uit Boek en Blad

In 't Haventje, het maandblad onder redactie van ds.A. van der Most, Hervormd schipperspredikant te Rotterdam, schrijft laatstgenoemde in het decemnummer 1951 over Hermann Zaiss:

Hier en daar wordt er nog al eens op gewezen. dat deze beweging zo buiten de Kerk haar weg gaat. Het is de vraag, of dit ook anders kan. Als een rivier in het voorjaar het sneeuwwater krijgt toegevoerd, dan kan de bedding van de rivier het water niet meer leiden. Het water zoekt buiten de oevers zijn weg. Zo is het ook hier. De stroom van de grote dingen, die daar in het Wuppertal gebeuren, vindt geen ruimte genoeg in onze kleine kerkelijke bedding. Onze kerk tracht wel wat van deze beweging een bedding te geven. Er gebeuren in het Wuppertal ook wonderen van genezingen. En daarvoor leeft er in onze kerk grote belangstelling. Op een samenkomst hier, in Rotterdam, waar Rev. Brown uit Amerika iets van genezingen in zijn land vertelde, was het eerste woord niet: danken, dat God ons deze wonderen weer gaf, maar werd er in de eerste plaats voor gedankt, dat deze genezingen binnen de ruimte van de kerk plaats vonden. De kerkelijke interesse voor genezingen kan onze kerk wel eens duur te staan komen.

De kerk springt een steen over. En dat zal zich wreken. De kerk springt over de steen der prediking heen. Begrijpelijk, want de prediking is de eigenlijke verlegenheid der kerk.

Hermann Zaiss is niet zoals in ons land, begonnen met de genezing maar met de prediking. En toen hij het Evangelie rücksichtlos, zonder enige reserve bracht, gingen de wonderen gebeuren. Als Jezus tot Zacheüs spreekt, dan gaat de overste der tollenaars zijn zonden belijden. Zo heb ik het ook bij Zaiss gezien. Onder zijn prediking gingen de mensen hun zonden belijden. En als de Heiland in Kapernaüm is, waar Hij het Woord tot de schare predikt, dan staat de verlamde op. Als het Woord gebracht wordt, dan gaan de kreupelen lopen, de blinden zien en de doven horen. De kracht van dit réveil ligt dan ook in de prediking. Een groot zakenman vertelde ze dezer dagen met tranen in de ogen, hoe hij onder de prediking van Zaiss gezegend is geworden. Als een vernieuwd mens is hij daarna weer aan zijn werk gegaan. Hij was voor zaken in Duitsland, Ook in zijn zaken zag hij allerlei dingen nieuw. In Keulen ging hij naar een client, die hij al jaren kwijt was. Toen hij binnenkwam, werd hij begroet met blij u te zien, ik zit op u te wachten! Ook voor zijn rheumatische vrouw had hij nieuwe hoop. Toen hij weer eigen huis binnenstapte, begroette zijn vrouw hen met het gaat veel beter met mij.

Zaiss woont in Ohligs, een voorstadsje van Solingen. Een Hollander vroeg een kastelein of hij Hermann Zaiss ook kende en wat hij van hem dacht. Volgens deze kastelein was Zaiss een Verrückte, een gek, zouden we zeggen. Dat laat zich verstaan. Toen Petrus op Pinksteren van zijn Meester getuigde, spotten sommige mensen, dat hij dronken was, ondanks dat het nog maar de derde ure van de dag was. De bijbel vertelt evenwel van Petrus, dat hij was vervuld met de Heilige Geest. Dat zelfde kunnen wij ook beter van Zaiss zeggen. Een man vol van de Heilige Geest. Niet alleen kasteleins, ook wel dominees verwijten hem Schwärmerei. Toen ik daarover met Zaiss sprak, zei hij: Liebe Pfarrer, nur wenn die Bienen schwärmen, geben sie Honig. Deze woordspeling is moeilijk te vertalen, maar voor wie Duits verstaan, is dit antwoord duidelijk.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

16

Correspondentie met onze lezers

Uit de Oogst:

Januari 1952

H.P.J.te N. is een gereformeerde jongeman, maar ligt toch met de kerk overhoop. Hij heeft zijn godsdienstige opvattingen en richting nog niet bepaald. Allerlei vragen rijzen bij hem op. Hij hoopt, dat de redacteur van De Oogst er ook moeite mee gehad heeft, "want mensen die op 19-jarige leeftijd al overtuigd Calvinist zijn, mag ik niet erg". De vragen, die het hem het moeilijkste maken zijn die betreffende de uitverkiezing, het lot der heidenen, de veelheid van godsdienstvormen (ook theosofische) in de wereld, bijzonderlijk door zijn diensttijd in Indonesië, de onduidelijkheid van de Bijbel en het uitblijven van wonderen in deze tijd. Bij het lezen van een wonderbare reis was de eerste vraag, die bij hem opkwam: is dit geen suggestie of een vorm van magie? Waarom wordt dit niet door de radio bekend gemaakt; zo iets moois en belangrijks. Ik ben zo bang dat alles doodbloedt. Men haalt dan de schouders op en de twijfelaars twijfelen nog meer.

Antwoord: Ik zou mij, als ik u was, met die uitverkiezing maar niet zo druk maken. Ik geloof aan de uitverkiezing, als zodanig! Maar dan als een troost voor de gelovigen, en niet in de karikatuur, die heel wat vrome mensen er van maken. Zij degraderen het tot een z.g. Goddelijke uitpik-theorie. God legt de Geest van de aanneming tot kinderen in onze eigen handen en daarmee legt Hij ook op ieder, die de boodschap hoort, de verantwoordelijkheid.

Zovelen Hem, (Christus) hebben aangenomen, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. nl. die in Zijn Naam geloven! (Joh.1:12). En voorts: *Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld* (Joh.3:18). Laat u toch alstublieft niet ophouden met al die strijd om beuzelingen. De wereld gaat naar de kelder en onderhand maken gelovige mensen de boodschap krachteloos door te beweren, dat het je toch maar gegeven moet worden, en je weet toch maar niet, of je uitverkoren bent. Haast u om uws levenswil. De discipelen zaten ook blijkbaar eens met elkaar daarover te kibbelen. Tenslotte gingen ze met deze vraag tot Jezus. Zegt U nou eens, *zijn er ook weinigen die zalig worden?* En het antwoord van de Heer was duidelijk op de man af: *Strijdt u om in te gaan door de enge poort*. Die open poort laat de ingang vrij, voor wie komt binnenvlieden. Aan rijk en arm, aan u en mij, komt Jezus vrede bieden. De Bijbel onduidelijk? Als u biddend Gods Woord onderzoekt, dan zult u, op mijn woord ondervinden, wat er in Ps.119 staat, dat het Woord een pad ten licht is, om 't donker op te klaren. Vraag u bij de lezing daarvan af: Doe ik dat? Weet ik dat? Kan ik dat? Ik heb Johannes de Heer eens horen zeggen: Wat je niet begrijpt, sta daar dan niet te lang bij stil. Er is in dit opzicht een opgroeien en toenemen in de kennis en genade. Eet de vis op en laat de graatjes dan maar liggen. En of de wonderen, die in Duitsland gebeuren geen suggestie of een vorm van magie kunnen zijn? Neem uw bijbeltje eens ter hand en sla op Hand.4:29,30. Dát gebed wordt niet meer gebeden..., maar in Duitsland, in deze opwekkingsbeweging wèl. Men gelooft dáár wat men geloven moet! Dat is nu het gehele geheim. U vraagt mij ook in uw brief, mijn kerkelijke richting. Ik weet niet wat u daarmee bedoelt. Ik reis in de richting van de hemel. U ook? Ik hoop overigens, omdat de hemel niet zal voorbijgaan nog lang op deze aarde te mogen vertoeven, om de blijde boodschap te brengen, dat Jezus leeft! Voor uw twijfel heb ik maar één recept: *Geloof in de Here Jezus Christus en gij zult zalig worden!*

Mej. M.W.te A. kreeg op 2 okt. jl. (1951) van iemand Een wonderbare reis te lezen en twee dagen later hoorde zij de schrijver daarvan op een wijkavond van Dr. R.B. Evenhuis in Schinkelhaven, Amsterdam Zuid, daarover spreken. Zij is, als zovelen zelf naar Duitsland gegaan en schrijft ons nu, d.d. 28 dec. 1951 vanuit Schwelm, Westfalen:

Kerst in Ohligs (Wuppertal)

Gistermorgen vroeg br. Zaiss mij, of ik u wilde schrijven over onze bijeenkomst op 25 dec. in Ohligs. "Hoewel in deze weken verschillende diensten uitvallen in verband met de feestdagen, gaan de samenkomsten op dinsdag in Ohligs door, of het nu Kerstfeest of Nieuwjaarsdag is", had br. Hesse aangekondigd. Ik had niet gedacht, dat er erg veel mensen zouden komen, omdat Weihnachten in Duitsland zo'n genoeglijk familiefeest is. Maar het was nog voller dan anders. Br. Zaiss sprak over het kindje in de kribbe en over de wijze, waarop wij het geboortefeest van dit Kind vieren. Wij eten veel feestgebak en wij geven elkaar geschenken en als iemand ons een bijzonder mooi cadeau geeft, dan gaan wij uitrekenen, hoeveel dat wel gekost zal hebben. Dan zorgen wij er voor, dat het cadeau, dat wij als tegenprestatie sturen, even waardevol is. Maar wat willen wij voor dat Kindje in de kribbe doen? Ja, wat willen jullie voor dat Kind doen? vroeg br. Zaiss met nadruk. Ik zie dat Kind in een man, ik zie dat Kind in een vrouw, ik zie dat Kind in een jongen en dat Kind vraagt: Wat wil je voor Mij doen? Dat Kind heeft een kamer nodig en twee bedden en een tafel en nog zo veel meer.

Toen begon br. Zaiss een verhaal te vertellen van twee Duitse broeders, die met hun vrouwen en kinderen, (de één had een dochter, de ander een zoon) op een schip waren weggevaren. Zij waren hier tot geloof gekomen en omdat zij geen werk hadden, waren zij op het idee gekomen weg te varen en het Evangelie verder te verkondigen. Hun schip verongelukte echter in de mond van de Rhône in Zuid-Frankrijk. In de buurt waren twee kanoboten geweest en net op tijd werden zij gered door de mensen, die daarin zaten. De ene broeder, Max Lange, had weer werk gekregen op een Frans schip, dat wijn vervoert (Weindämpfer) en zijn vrouw en kind wonen in Bordeaux. (Hij was voor de oorlog al kapitein op een groot schip). De andere broeder, Paul Fribel, had echter geen werk kunnen vinden. Hij is een oorlogsgewonde, hij heeft een kunstbeen. Hij heeft een tijdlang in een schuur gewoond in de allergrootste armoede. Hij en zijn vrouw sliepen op de grond en hadden geen stukje huisraad. Het gezin voedde zich met wilde vijgen en met de druiven, die de boeren hun gunden. Na enige tijd had hij iets kunnen verdienen met bij de boer te helpen. Het was een grootse gebeurtenis, toen hij met vrouw en kind voor het eerst brood at. Zij kochten ook wat huisraad.

Kort daarop kwam de overstroming. En zó raakten zij wéér alles kwijt! Een Fransman, die twee en een half jaar in een Duits concentratiekamp had gezeten en het daar natuurlijk slecht had gehad, wilde kwaad met goed vergelden en nam het Duitse gezin in zijn huis op. Voor het eerst sliepen ze weer in een bed.

Maar nú, zei br. Zaiss, nu moeten ze toch beslist naar Duitsland terugkomen. Alles moet er echter zijn om hen te ontvangen. Schrijf op een stukje papier, wat je hun geven wilt, met je adres. Wij hebben wel een auto om het af te halen. En als er iets dubbel is, dan geven wij het aan andere armen. Je kunt natuurlijk ook geld geven. Ik stuur nu een broeder rond met een collectezak. Het was verbazingwekkend wat de opbrengst was. Er was een zuster, die het gezin de eerste veertien dagen in huis wilde nemen en verzorgen.

Verder werden aangeboden tafels, stoelen, tafelbestek, bedden, matrassen, wollen dekens, kachels om op te koken, een gashaard, zelfs zakken met kolen. Er was veel meer dan ik mij nu kan herinneren en opnoemen. Br. Zaiss zei, dat de man ook werk moest hebben en dat hij zelf geen plaats voor hem had, anders zou hij hem wel nemen. En zowaar, er was ook iemand, die een baan voor hem had. Dan was er iemand die voor een tweekamer woning wilde zorgen. Verder bracht de collecte rond 500 DM. op.

Br. Zaiss zei, dat diezelfde avond nog het telegram naar Paul zou gaan, dat alles klaar was om hem en zijn gezin te ontvangen. Br. Zaiss straalde van vreugde en zei: *Ich bin stolz auf euch!*

De volgende ochtend werd in de samenkomsten van Elberfeld en Schwelm ook voor dit doel gecollecteerd. In Elberfeld sprak Zaiss zelf. Een onbekende heer kwam bij br. Zaiss, stelde zich voor en vertelde, dat hij een zaak in Parijs had en dat hij er meteen voor kon zorgen, dat de Marken voor Franse francs werden gewisseld, zulks met het oog op de reis door Frankrijk. Zo was ook dit probleem in een minimum van tijd opgelost. Het was werkelijk heerlijk om deze dienst in Ohligs mee te maken en de opofferingsgezindheid te zien. Dat deed ons denken aan de eerste Christengemeenten. Daar zal het beslist net zo zijn toegegaan. Toen ik br. Zaiss in de ochtend van 27 dec. sprak, was hij nog laaiend van enthousiasme. Zijn vrouw vertelde, dat hij de afgelopen twee nachten van vreugde nauwelijks had kunnen slapen. Vertel dit maar aan br. Stroethoff. Vertel hem, wat deze mensen, die zelf zoveel geleden hebben van de bombardementen, die vaak

zelf het allernodigste nog niet bezitten, hebben gegeven voor hun terugkerende broeder, zei Zaiss. En laat br. Stroethoff aan de mensen in Holland vragen: *Was hast du für das Kindlein in der Krippe getan? Want, Was ihr getan habt einem unter diesen geringsten Brüdern, das habt ihr mich getan* (Matth.25:40).

Ik hoop, dat mijn verhaal volledig is. Ik heb opgeschreven, wat ik heb meegemaakt en gehoord van broeders, die Max Lange en Paul Fribel kenden.

Antwoord: Met ontroering hebben wij het relaas van deze wel zeer bijzondere Kerstfeestviering gelezen. Ja, in deze beweging wordt wel heel praktisch gepreekt. Allemaal werkheiligheid, zeggen vrome nurksen. Maar dan ben je meteen voor een koopje christen! Natuurlijk sta je er dan net buiten. God geve ons meer van Von Zinsendorff, aan wie Christus verschenen is als de lijdende Knecht des Heren: *Dit deed Ik voor u, wat doet gij voor Mij? Maar wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan!* Als u weer terug bent in Nederland, geef de boodschap maar weer door!

W.V.te A. heeft tot tweemaal toe, tot grote zegen van zijn eigen hart en leven, de Duitse opwekkingsbeweging bezocht. De warme douche heeft hij dáár gekregen, de kerkelijke broeders in zijn woonplaats hebben voor de koude afwassing gezorgd. Het is zeer moeilijk om de mensen warm te maken - zo schrijft hij - voor de opwekkingsbeweging en om tot het vormen van gebedskringen te komen. Een dezer dagen heb ik bijna twee uur met mijn wijkpredikant er over gesproken; resultaat: nihil, zelfs geen opname van een kort reisverslag in het kerkblad. Ik zal nu trachten contact te krijgen met broeders van de andere kerk.

Antwoord: Dat u ze niet kan warmmaken voor de revival over onze grenzen, zij deze broeders van harte vergeven. Onbekend maakt nu eenmaal onbemind. Als alles in de kerk of gemeente, waar je lid van bent, rustig zijn gang gaat en koek-en-ei is, waarom zou je dan verlangen naar buitenissigheden als een opwekking b.v.? Anders staat het met het feit, dat men geen behoefte heeft aan bidstonden.

O ja, zeker, zo zei me onlangs iemand: we hebben toch tweemaal per jaar een bidstond in ons dorp? Voor het gewas en dan na de oogst, nog een dankstond op de koop toe. Maar hoe goed en prijzenswaard ook, dat is toch niet de bidstond in bijbelse zin.

Ds. Plug over het gebed in het blad “Jezus is Overwinnaar”

In het januarinummer van *Jezus is Overwinnaar*, het maandblad van de Möttlinger-Beweging in Nederland, is een morgen-aandacht opgenomen, gehouden door ds. W.A. Plug, Ned.Herv.predikant, de bekende leider van de Hezenberg in Hattem. Ik neem daaruit het volgende over:

Ons afvragende, wat het kenmerk van het leven van de discipelkring geweest is, komen wij er voor te staan, dat deze mensen telkens weer met elkander bidden. Wij horen voortdurend, welk een grote rol het gebed in dat gemeentelven heeft. In dat leven komt tot uiting, wat ook het leven van Jezus gekenmerkt heeft, nl. zowel de vijandschap van de mensen, als de voortdurende vertrouwelijke omgang met de Vader in het gebed. Want ook in de Evangeliën lezen we, hoe Jezus telkens weer in gebed is, hoe Hij Zich dan terugtrekt van de zijnen om ongestoord in gemeenschap met de Vader te kunnen zijn. Was daar overdag geen gelegenheid toe, dan gebruikte Hij de nacht daarvoor. We lezen, hoe Jezus vroeg opstaat en Zich terugtrekt in de bergen. Aan ieder belangrijk ding gaat het gebed vooraf, waarin Jezus heel bijzonder met de Vader spreekt en Hem zoekt. Voor de discipelen is het zó opvallend, dat zij Jezus vragen: Here, leer ons bidden. Zij ervaren, hoeveel kracht er van Hem uitgaat, juist door Zijn voortdurende omgang met de Vader. Lukas, die behalve het Evangelie, ook de Handelingen schreef, legt sterk de nadruk op het gebed, zowel in het leven van Jezus, als in dat van zijn Gemeente. Daar ligt het geheim, zegt Lukas. Telkens weer vinden we dat.

In de tijd, direct nadat Jezus van de Zijnen is weggenomen, in die tien dagen, zullen de discipelen ook wel andere dingen gedaan hebben, maar met nadruk wordt vermeld, dat zij bijeen zijn in gemeenschappelijk gebed (Hand.1:14). Daarop volgt de uitstorting van de Heilige Geest. Ook verder horen wij telkens over gemeenschappelijk bidden. Zeker zal ieder ook persoonlijk gebedsleven gekend hebben, maar er staat, dat op het gebed, na de vrijlating van Petrus en Johannes, de plaats waar zij vergaderd waren, bewogen werd en dat zij opnieuw vervuld werden met de Heilige Geest! Daar gebeurt wat!

Vergelijken we hiermede het gebedsleven, niet alleen van ons persoonlijk, maar ook dat van de gemeente of kerk, waartoe wij behoren, dan ligt hier een van de redenen, waardoor we als vanzelf verstaan, dat er niet zo'n kracht van ons gemeentelijk leven uit kan gaan. Natuurlijk wordt er in de kerk door de predikant gebeden. Maar is dat hetzelfde als wat in de eerste gemeente (Hand.12:1-19) gebeurde? Telkens moeten wij zeggen: neen! Maar al te vaak staat men onwennig tegenover dit bidden en moet men er speciaal toe opgeroepen worden. Ik weet, dat in kleine kringen dit gemeenschappelijk bidden nog gebeurt en ook hier zijn wij daartoe gekomen (op de Hezenberg te Hattem), eenvoudig in gehoorzaamheid aan wat Gods Woord ons zegt. Want daar staat het duidelijk en klaar.

Tot zover ds. Plug.

En hiermede wordt meteen de vinger gelegd op de wondeplek van het kerkelijke leven van onze dagen. In Hand.12 lezen wij, hoe de gemeente er zelfs de nachtrust voor opofferde. Op dát gebed haalt God Petrus uit de gevangenis. In de gelijkenis van de onrechtvaardige rechter zegt de Heiland (Luk.18:7): *Zal God dan geen recht doen aan zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen?* De nood van het persoonlijke, van het kerkelijke en van het wereldleven om ons heen, is nog niet groot genoeg om de kerkmensen 's avonds bij elkaar te krijgen. En dan nog de nacht erbij? Kom nou! Dat heet piëtisme. Voorlopig zal je in onze kerkbladen wel geen nachtelijke bidstond zien aangekondigd. Aan de regelmatige door-de-weekse bidstonden zijn de meeste kerken en gemeenten nog niet eens toe. In Duitsland, zeer bijzonderlijk in het centrum der opwekkingsbeweging in Rheinland en Westfalen, zijn die bidstonden de vuurhaarden.

In Duitsland was ik nog al eens in de gelegenheid om ook de kerkelijke roosters van werkzaamheden na te pluizen. Muziek en zang, toneel en lekenspel, Jugendarbeit, geen gebrek. Maar ik speurde nergens Gebetsstunden. En dat zijn gelijktijd de kerken, die menen tegen de Nieuwe Beweging te moeten waarschuwen.

Een Herv. predikant in Friesland schrijft: Dat kleine boekje van u, *Een Wonderbare Reis*, heeft mij zo blij en dankbaar gemaakt. Het is mij zelfs meer waard dan een dikke dogmatiek, van wie dan ook. Met alle respect voor de grote theologen natuurlijk, acht ik echter deze dingen van zó groot belang voor a.s. predikanten en alle gemeenteleden. Een nieuw licht op allerlei Bijbelteksten gaat op. En de intense vreugde gaat ons vervullen, dat Jezus leeft en werkt in Duitsland. Overall zullen er toch nieuwe opwekkingsbewegingen komen. Ik bid er tenminste dagelijks om. Onze preken, ons huis-en ziekenbezoek, onze catechisaties, het kan alles nieuwer en blijder en heerlijker worden. Dat is bij mij, Gode zij dank, ook reeds het geval, sinds ik in het begin van dit jaar in aanraking, kwam met een Maranatha-kring. En nu deze geweldige dingen in Duitsland!

Antwoord: Het treft mij vooral, dat Friesland zo voor deze boodschap openstaat. Dat merk ik niet alleen aan de verschillende verzoeken om in deze provincie te komen spreken, aan de geweldige belangstelling, die men onlangs in Heerenveen aan de dag legde, toen de op één na grootste zaal van Heerenveen, het Posthuis aan de Fok, tot barstens toe vol was, aan de machtige samenkomst in de Grote Kerk in Sneek op 17 jan.(1952), toen 800 mensen luisterden naar deze boodschap, een Hervormde dominee mij inleidde en een heilsoldaat het slotwoord sprak, maar ook uit de vele brieven, die ik uit Friesland ontvang. En niet te vergeten, de prachtige artikelen in het Fries Dagblad, dat echt naar Friese wetenschap, zelf hom of kuit wilde hebben en een journalist naar Duitsland stuurde om eens poolshoogte van die Opwekking te nemen. De verslaggever kwam niet slechts enthousiast, maar ook gezegend terug: Waar wij behoefte aan hebben is aan bekeerde dominees.

Maart 1952

J.H.v.W. te B heeft de beschuldiging horen uiten, dat br. Hermann Zaiss de kerken afbreekt en bezig is met het stichten van een sekte.

Antwoord: Mij niets van bekend. Een kerkelijke ordening heeft hij niet ontvangen, maar wie deze eenvoudige lekenprediker gehoord heeft, die onderschrijft volkomen wat ds. A. V.d. Most uit Rotterdam schreef: Een man vol van de Heilige Geest! Hij is door God geroepen. Je hebben het nu eenmaal te

aanvaardden, dat God Zelf Zich Zijn dienaren uitkiest. De opwekking in Wales, die ook voor ons eigen land zulke gezegende gevolgen heeft gehad, is in de steenkolenmijnen van Wales begonnen. Evan Roberts, een jonge mijnwerker, werd krachtdadig bekeerd en Gods Geest werkte zó machtig, dat ook de kerken er door werden aangestoken. In opwekkingstijden worden er ook wel eens - schrik niet - nieuwe kerkformaties geboren. In Openb.2 krijgt de gemeente van Efeze, de boodschap thuis, dat ze de kandelaar, (de verkondiging), verspeeld heeft, wanneer ze zich niet bekeert. En dat dan de kandelaar verplaatst wordt.

In tijden van Opwekkingen krijgen de kerken de rekening gepresenteerd. Ik hoop van harte dat zij ook in deze dagen een flinke bloedtransfusie ontvangt.

Och, en wat sektarisme betreft; Paulus verantwoordt zich tegenover de Stadhouder (Hand. 24:14) met deze woorden: maar dit wil ik u wel zeggen, dat ik naar die weg, welke zij (de Joodse kerkelijke overheid), een sekte noemen, de God der vaderen dien, gelovende alles wat in de Wet en de Profeten geschreven is (verg. Hand. 28:22). In de zin van deze Paulinische uitspraak, doorgetrokken tot het Nieuwe Testament, ben ik óók een sektariër, Onze kerken hebben dit sektarisme zo nodig als brood. Ook de Duitse kerken, die op het altaar van Hitler hebben geofferd en enkele jaren geleden profeteerden, dat de beweging van Zaiss zou verzanden. Nu deze beweging zich, onder Gods zegen, als een bosbrand uitbreidt, is slechts plaats voor zelfonderzoek van het kerkelijk geweten. Het is een reactie op de theologische stromingen, die ons kerkelijk en geestelijk leven dreigen te verstarren.

De heer H.v.I. is hoofd van een christelijke School te H. Hij las ook van de dingen, die God over de grenzen doet en is met enkele familieleden naar Duitsland geweest, om evenals de Bereërs in het boek der Handelingen, te zien, of deze dingen zo waren. Wij zijn altijd zeer blij met deze getuigenissen en vinden de moeiten van onze publicaties altijd rijk beloond door de brieven van dankbaarheid, die - soms bij meerderen tegelijk - op onze redactietafel neerstrijken. Hij schrijft ons dan o.a.:

U weet, dat ik met mijn vrouw en dochter in Schwelm ben geweest. Nu, we hebben er een gezegende tijd doorgebracht. Donderdagavond 3 januari (1952), hadden we in Schwelm 's avonds een zeer gezegende dienst onder leiding van br. Hesse. Hij sprak zo eenvoudig en direct op de man af, naar aanleiding van Rom.13:11-14. Hij zei in die volle zaal: Misschien denken we nu: wat hebben we hier toch mooie diensten, wat worden we gezegend, wat spreekt de voorganger goed en dan de getuigenissen nog, van mensen die verlost worden van zonden en van krankheid. Ja, we kunnen nu wel een beetje gaan rusten en ons laten drijven op deze stroom van zegeningen. Echter, deze dingen zo te bedenken is van de duivel, die ons graag in slaap wiegt. God echter zegt: Uit de slaap ontwaken. Juist nu de zaligheid ons nader is, dan toen wij voor het eerst geloofd hebben. Satan moet in zijn eigen gebied worden aangevallen. Dus: zielen winnen voor de Heiland.

Laten wij wandelen als kinderen des daags in reinheid en heiligheid. Jezus Christus moet het kleed zijn, dat wij dragen, zodat anderen steeds Zijn beeld zien in ons. Laten wij het vlees niet verzorgen tot begeerlijkheden, maar sober en matig zijn om in dit jaar, als dienaar van Jezus Christus, Zijn werk te doen, wakker en bekwaam.

De volgende bidstond was ook heerlijk. Na afloop hebben met onze broeder Hesse gesproken. De volgende avond zijn we bij hem geweest, met nog een paar onderwijzeressen uit Hilversum. Dat was een heerlijke avond en de getuigenissen uit de mond van onze broeder waren ook wonderbaar; ook hoe de Here hem persoonlijk genezen heeft van Multiple-Sclerose. Toen hem gezegd werd, dat hij een onnutte dienstknecht was, als hij thuisbleef, besloot hij om mee te gaan. In die bidstond zegende God toen wonderbaar en hij noemde mensen, die toen genezen zijn. Hij moest zichzelf de heuvel opslepen om zijn huis te bereiken. Thuisgekomen zei hij tot de Heer: Heer, dat is toch een wondere tegenstelling. Ik bid met anderen. Die worden gezond, en ikzelf ben een wrak. help mij, Heer! Toen hij de volgende morgen opstond, was hij volkomen genezen. Deze man is vol van de Heilige Geest, een stoere strijder voor de Heer.

Over de zondagochtendienst in Odin, schrijft de heer van I. verder: Ze was buitengewoon. Daar maakten we dan voor het eerst kennis met br. Zaiss. Wat een heerlijk samenzijn, wondere eenheid in gebed en lied. En toen de prediking over Hebr.2:6 en 7: *Wat is de mens dat Gij zijner gedenkt of de mensenzoon, dat gij hem bezoekt? Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen.* De preek was wonderbaar en volkomen gefundeerd in de ontzaglijke liefde Gods, die ons in Jezus Christus zeer nabij is geworden. Ik zou deze prediking onrecht doen, als ik er hier en daar iets uit naar voren bracht. Mijn dochter zei: Pa, daar heb ik enige dagen voor nodig om het enigermate te verwerken. Het werd zo'n lofprijzing van Jezus Christus, dat ik de drang in mij voelde voor deze Heiland neer te knielen. Na afloop van de dienst hebben we nog met

br. Zaiss gesproken. Mijn dochter vroeg hem, of hij, zodra hij een zieke de handen oplegde, ook het geloof had dat de genezing zou intreden. Hij gaf als voorbeeld, dat een blinde zuster tot hem kwam. Terwijl hij haar de handen oplegde, zei hij eerst in zichzelf: Here, deze zieke komt tot mij. Wilt gij het geloof, dat zij in Uw hulp heeft, niet beschamen en geef mij geloof voor haar genezing. Ze genas. Terwijl hij dit zei, trad juist een dame naar buiten, die deze woorden opving. Ze zei: die zuster was Ik. Dit alles maakte op ons een diepe indruk.

Ds. A.d.M. Nederlands Hervormd predikant te R.:

Hermann Zaiss spreekt graag van de *Regie des des Geistes*, van de leiding van de Geest. Zo maakte ik het in Schwelm mee, dat een vrouw, die vier bloedvloeïngen gehad had en daarbij zeer veel bloed verloren, helemaal gezond voor de eerste maal in de Schwelmer samenkomst kwam. Niemand wist, dat zij er was. Ze was alleen gekomen en had zich ergens neergezet in de zaal met duizend mensen. Voor het begin kwam er een dame bij Hermann Zaiss en vroeg om de voorbede voor een zuster, die al vijf weken aan bloedvloeïngen leed. Deze dame zocht daarna een plaatsje in die grote zaal en kwam precies te zitten naast die vrouw, die zoveel bloed verloren had. Dat is nu *Regie des Geistes*, zei Zaiss. Die dame kon aan die bloedverliezende zuster gaan vertellen, wat God voor een wonder in een gelijk geval als het hare gedaan had. Als dit *Regie des Geistes* is, dan is het ook leiding des Geestes, dat na honderd jaar in dezelfde streek een in vele opzichten dezelfde prediking gebracht wordt, als Kohlbrügge dat gedaan heeft. Een van de bekendste van Kohlbrügge is die over Rom-7:14 *Want vrij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde.*

Op een samenkomst in Ohligs hoorde ik Zaiss over precies dezelfde tekst spreken. Is dit ook geen Regie des Geistes?. In het gesprek hierover met Zaiss, vertelde hij me, dat hij Kohlbrügge alleen van naam kent en niet van zijn boeken. Zaiss leest überhaupt geen theologie. Hij leest alleen de Bijbel.

Met deze achtergrond, met deze onder-grond van Kohlbrügge, zal toch rekening gehouden worden bij de beoordeling van deze Wuppertalse geestelijke opwekking. Er zit bij vele luisteraars een overgeërfde Schriftkennis, van ouders en grootouders uit de tijd van Kohlbrügge, die ze wel nodig hebben bij de schriftuurlijke prediking van de scheermesjesfabrikant Zaiss en van de oud-bakker Paul Hesse.

Heel fris, jong leven vind je in dit reveil. Op zaterdagavond vergadert men in Düsseldorf, in de aula van een meisjesschool. Er kan geen verwarming die avond branden, omdat vrijdag de meisjesschool gesloten wordt. De mensen bleven er niet om weg op een koude zaterdagavond in december. De catacomben waren ook niet verwarmd, zo begint Zaiss. En hij voegde de wens er aan toe, dat het nog maar een koude winter mocht worden. Zo'n vuurproef, of liever zo'n kouproef hebben vele gelovigen nodig.

Een zondagmorgen in Odin-Palast, de grootste bioscoop van Barmen. De organist speelt voor de dienst liederen op het bioscooporgel en de mensen zingen van harte mee. De Wuppertalers zijn toch niet voor niets met een gezangboek geboren? De woorden zijn belangrijker dan het rythme. Als ze een keer lied 432 zingen, staat Paul Hesse na het tweede vers op en zegt: nou komt het. Ik weet dat U nog grotere dingen mij tonen zult, dan U tot heden toe aan mij gedaan hebt! Dit was in Ohligs in de samenkomst voor vermoeiden en beladenen, waar al zulke heerlijke dingen gebeurd zijn. Allen staan met Hesse op en zingen dan: *Ich weiß, daß Du noch größeres mir erseigert, als das was Du bis hierher schon an mir getan.* Het lied heeft daar een grote plaats, ook het gebed. In Ohligs vroeg Zaiss op een dinsdagmiddag, wie daar nog nooit gebeden had. Tientallen vingers gingen onhoog. Zaiss vroeg, of anderen die middag niet wilden bidden. Toen gingen deze tientallen voor de eerste maal hardop bidden, welk gebed voor velen tot een volkomen geestelijke doorbraak werd.

Wat ons toch het meest treft in dit Réveil, is de prediking, zowel van Zaiss als van Bakker Hesse. De zonde wordt in al zijn verschrikkelijkheid, maar Christus wordt ook in al Zijn verlossingsheerlijkheid genoemd. Men beleeft dan ook beide. Er komen zowel mensen tot schuldbelijdenis, als tot volkomen bevrijding.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

April 1952

17

Een merkwaardige Hezenberg-Conferentie

Van 23-25 april was er op de Hezenberg te Hattem, een predikanten-conferentie, waarbij ook voorgangers van andere kerkgroeperingen en kringen waren uitgenodigd en waar speciaal over de Dienst der Genezing zou worden gesproken. Ook mijn vrouw en ik hadden een uitnodiging ontvangen.

Wij aarzelen niet om te zeggen, dat deze dagen voor velen een openbaring zijn geweest. Hoewel het aantal Hervormde predikanten overwegend was, waren er toch ook uit de Gereformeerde, Doopsgezinde en andere kerken en kringen. We denken aan de 86 jarige broeder Johannes de Heer, aan voorgangers van Pinkstergemeenten, enz. Verschillende predikanten en evangelisten hadden hun vrouwen meegebracht.

We hebben wel heel sterk onze eenheid in Christus gevoeld en beleden in die dagen en ik heb het sterke geloof, dat het daar gehoorde en besprokene en doorleefde, voor heel wat pastoriën zeer verstrekkende gevolgen zal hebben. Vooral het referaten van ds. P.C. van Leeuwen, de secretaris van de Raad voor Kerk en Zieken der Ned. Hervormde Kerk, over wat de Schrift ons van de Goddelijke genezing leert, en dat van Miss E. Richards, over de Genezing der Kerk, hebben een diepe indruk nagelaten.

Ik denk aan die machtige bidstond, waarin de Heilige Geest neerdaalde en de Geest der gebeden op allen beslag legde, pastorale schulden voor de Heer werden beleden, vele predikantsvrouwen in gebed voorgingen, de Heer aanliepen voor moeilijkheden in de Gemeente, of hun zieken met name aan de grote Geneesheer opdroegen. Er was verbreking des harten onder het honderdtal mensen, die staan in de dienst. De meesten gingen later naar voren om neer te knielen, predikanten met hun vrouwen, voorgangers van kringen, die hetzelfde deden. Ik heb aldoor moeten denken aan het woord uit de Handelingen: *Er was grote genade onder hen allen*. En de Heilige Geest is er voor garant, dat de Here mee zal werken door wonderen en tekenen, die daarop volgen.

's Avonds. - hoe kon het anders - de viering van het Heilig Avondmaal. Het was wonderbaarlijk! De Hervormde dominee zat daar naast zijn gereformeerde of Doopsgezinde collega en die zat weer naast de Pinksterbroeder. Men reikte elkaar de tekenen van Brood en Wijn door. Ik denk aan de liederen die wij samen aan tafel zongen. De Heiland openbaarde Zich in het midden van ons.

Er is een profetie geweest, van wat God straks doen zal in het midden van ons eigen volk en land. Bidt voor een opwekking! *Heiligt u, gij die de vaten van het Huis des Heren draagt. Heiligt u, want morgen zal de Here wonderen in uw midden doen.*

Wij noemden zo even de toespraak van Miss E. Richards en laten daarvan een résumé van de hoofdpunten volgen:

De genezing der kerk

door Miss E. Richards

De Kerk is ziek en wacht op haar genezing. Het gebed van de Heer is: dat zij allen één zijn. Wanneer wij waarlijk één in Christus zijn en in Zijn liefde. Dan is het voor de wereld mogelijk te geloven dat wij één zijn in Zijn heerlijkheid en tegenwoordigheid. In zo'n atmosfeer kunnen er bovennatuurlijke dingen gebeuren. De mensen zullen geloven om de werken, die zij zien, doch niet om onze leerstellingen. De werken der liefde echter nemen ze wel aan. Johannes zegt dikwijls: *Wij weten (!) Geliefden, nu zijn wij kinderen Code, en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is* (1 Joh.3:2).

Men spreekt onder de christenen wel van eenheid, doch de waarlijke harmonie is er niet. De christenheid is wel ver verwijderd van het ideaal: de boom met de takken, die door het sap van de heilige Geest gevoed wordt. Christus is niet verdeeld en de Heilige Geest in niet verdeeld, doch wij hebben de verdeeldheid gemaakt door ons intellect, onze trots, enz. Denkt u eens in, wat het voor de wereld zou betekenen, wanneer we een ééngeworden kerk op aarde zouden krijgen om het Koninkrijk Gods op de wereld te bevestigen en wij zouden bidden om het gebed van de Heilige Geest. Het gebed is het gebod der liefde.

De dienstknecht is riet meerder dan zijn Heer. Als wij elkander liefhebben, zal de wereld ons haten. *Wij zijn het lichaam van Christus*, zegt Paulus; *wij zijn elkkanders leden*. Wanneer iemand tot een andere kerk behoort, zeggen we: Ik heb mijn broeder lief, doch met zijn leerstellingen kan ik het niet eens zijn. De stroom van de Heilige Geest moet echter kunnen vloeien. In een gezin, waar de liefde zoek is, gaat alles kapot. Niemand voelt zich vrij in zichzelf en allen zijn ongelukkig. Hoe zouden we als kerkgezin gelukkig kunnen zijn als deze band, die der liefde, hersteld zal zijn. We kunnen zoveel van elkaar leren (Ef.4:1-17).

Als we de kerk bezien, dan zijn we ons bewust dat we Pinksterkerk moeten worden. Want zonder de kracht van de Heiligen Geest kunnen we niets doen. Sommigen zeggen: Ik heb de heilige Geest in alle kracht ontvangen, maar bij nadere beschouwing blijkt het niet zo te zijn. De Kerk heeft de volle pinksterzegen nodig (Lees: Audrey Murray).

De Heilige Geest kan veel in een enkeling doen. Soms ontmoet men iemand, die vervuld is met de Heilige Geest. Hij heeft iets, dat anderen missen. Wat heerlijk als de Kerk met de Heilige Geest vervuld zou worden. Dus realiseren we ons goed, dat we dit niet alleen voor onszelf zoeken, maar ook voor de hele kerk. Dan zou het in waarheid zijn: *als één lid lijdt, lijden allen*. Is de enkeling er tevreden mee, dat hij de Heilige Geest niet heeft, dan lijdt daardoor de gehele kerk.

Het is van groot belang, dat wij inzien, wat de Heilige Geest met de kerk wil doen.

Op de Pinkstermorgen waren er 120 mensen bijeen, ongeletterden, wachtend op de Heer. Het waren vissers, tollenaars, vrouwen. Dezen zouden het koninkrijk van God moeten stichten. Waardoor konden zij dat doen? Omdat zij vervuld waren met de Heilige Geest. Wat is er toch veel van onszelf en hoe weinig van de kracht van de Heilige Geest in ons. Door die kracht konden ze in het openbaar spreken. Het leven van de heilige Geest bevrijdt ons van zonde en ziekte. Hoe weinig zien we ervan. Toen ik onlangs ergens sprak, zei een dominee: Ik zondig alle dagen en zal dit blijven doen. Maar dit is geen openbaring van de kracht van de heilige Geest. Op deze wijze is het belijden van zonde geen schande meer, zó zijn we eraan gewend geraakt.

Kan de wereld nog onderscheiden wat kerk en wat wereld is? De kerk heeft gebrek aan heiligmaking, zij scheidt zich niet meer af. De kerk is ziek en heeft genezing nodig. Het ontbreekt haar aan de pinksterzegen, ze moet vervuld worden met de heilige Geest.

Herstel zal niet gemakkelijk zijn. De Here Jezus moest er drie jaar voor nemen om zijn apostelen voor te bereiden. Elke Kerk wil de beste gave hebben; dat is echter de liefde (1 Cor.13).

Alleen in gehoorzaamheid en trouw aan Christus, kunnen we één kerk worden; één in Hem, zoals Hij één is met de Vader. Wanneer wij de positieve kant van de zaak bekijken, dan zien wij dat de kerk bezig is terug te keren, omdat zij in berouw terugkomt n.l.: Verkondig het Evangelie en genees de zieken. Dat kan echter alleen in een sfeer van liefde; zie naar de genezingsdienst.

Doch de mensen zijn over het algemeen bang voor hun gevoel. Laat ons toch niet vergeten dat onze christelijke godsdienst een godsdienst van emoties is. Ook Jezus weende en was vol medelijden voor zieken. Ook Jezus zong psalmen, Paulus eveneens en toch zeggen de dominees: In mijn kerk heerst een gepast enthousiasme. Doch we moeten met ons gehele hart bidden, door de kracht van de heilige Geest.

Onlangs stuurde een vader zijn zoontje naar de kerk. Zelf ging hij niet, maar vond het voor zijn jongen goed. De jongen kon niet vinden, dat God liefde was; de sfeer van het Godshuis vond hij niet liefdevol; van de preek begreep hij niets.

Thuiskomend vroeg zijn vader, waarover de dominee gepreekt had en wat de tekst was. Ik weet het niet meer, was zijn antwoord; Ik geloof zoiets van velen waren koud en bevroren. Nou kijk, dit kan men ook werkelijk van vele kerken in ons land zeggen.

In Engeland gaan veel zendingsgenootschappen samenwerken. De kerken gaan begrijpen dat zij gemeenschappelijk dit genezingswerk moeten beginnen. Zij doen het zonder aarzeling. Ze zien ziekte als een kwaad en staan er net zo vijandig tegenover als tegenover de zonde. De medische wetenschap gaat óók zien, dat een mens bestaat uit geest, ziel en lichaam. Dit alles is aan het licht gekomen door gebed. Het gebed is de taal der liefde. Genezing gaat samen met boetedoening.

Ieder kerkgenootschap moet gaan zien, dat zij het zonder de ander niet stellen kan. Zij heeft de andere kerk nodig. De verdeeldheid moet weg, eerst dan gaan er grote dingen gebeuren.

Vader, vergeef ons wat wij doen!

De wereld heeft niet gezien, dat God liefde is. De Kerk moet goed inzien, in welke toestand zij verkeert en openlijk voor alle mensen schuld belijden. Het genezingswerk is de weg om de wederkomst van Christus voor te bereiden. *Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zó zend ik ook u*. De Heer zoekt een gemeente, die klaar is. *Die gereed waren*, staat er in de Bijbel, *gingen mee naar het feest*.

We moeten boete doen en openlijk onze nood belijden. Er moet een voortdurend waken en bidden zijn tegen alle vernietigingen. God heeft ons een machtige kracht gegeven, nl. het gebed. De Gemeente kan niet bidden, als de band verbroken is.

Kort geleden bezocht ik België. Door de wereldoorlog waren er op een bepaalde plaats mensen van 35 nationaliteiten bij elkaar gebracht. Niemand kon men vertrouwen, de een was bang voor de ander. Het waren werkelijk schapen zonder herder. Wij hielden er een samenkomst met christenen uit allerlei gemeenschappen, ook vele ongrlovigen, doch er werd één taal gesproken, nl. die der liefde.

Het meest noodzakelijke voor ons is het gebed. We moeten onze geestelijke longen gebruiken en vroeg opstaan om met God alleen te zijn. Niet zoals ik wel eens meemaakte, dat er gezellig een sigaar wordt opgestoken, of een lange preek in het gebed gehouden wordt, doch alleen in stilte, zodat de Heilige Geest in uw hart kan werken.

Paulus zei: *Laat alle dingen in liefde geschieden*. Johannes zei: Als de liefde in uw hart woont, woont God in u. Laat ons elkander liefhebben, want de liefde is God.

Ons hart moet brandende in ons zijn, want de wederkomst van Christus is aanstaande. *De Geest en de Bruid zeggen: Kom!* Zijn onze kerken en gemeenschappen bereid Hem tegemoet te gaan. Ziet, de Bruidegom komt!

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

18

De Bijbel en de Goddelijke genezing

door Ds. P.C. van Leeuwen

Verkorte weergave van een referaat gehouden op De Hezenberg te Hattem, tijdens een conferentie van predikanten en voorgangers van Kerken en kringen, door Ds. P.C. van Leeuwen, Secretaris van de Raad voor Kerk en Zieken, der Ned.Herv.Kerk op 25 april 1952

In de Kerk hebben wij:

A. de Dienst des Woords;

B. de Dienst der Sacramenten;

C. de Dienst der Gebeden (tot op zekere hoogte)

D. de Dienst der genezing kennen wij niet. Ik zou daarover willen spreken aan de hand van 12 stellingen.

1. In de Bijbel zijn lichaam en ziel nauw verbonden.

Soteria kan betekenen: behoudenis, zaligheid, redding, genezing. Handelingen 4 spreekt duidelijk over genezing. De kerk leeft nog steeds onder de invloed der Griekse cultuur. Wij als kerk moeten ons door de medische wetenschap laten waarschuwen o.a. door Groen en Tournier. Het is voor de kerk zeer beschamend, dat de doktoren haar een halt moeten toeroepen.

2. Iedere zonde leidt tot ziekte. Niet iedere ziekte leidt tot zonde.

Ex.15:26: het Magna Carta van alle gezondheidsvragen (Barth). Een duidelijk verband tussen ziekte en zonde vinden wij bij het gebruik van alcohol, verder b.v. ook bij geslachtsziekten, enz. Het gaat echter veel dieper. We beginnen te zien, hoe de Bijbel het alles bezieet; de zonde van haat, egoïsme, jaloersheid, enz. hebben hun uitwerking ook lichamelijk. Dit geldt niet alleen voor functionele (hysterie b.v.), doch ook voor organische kwalen. 90% van de maagzweren, een bepaalde vorm van tuberculose, hartgebreken, huidziekten, kortom 80% van de ziekten zijn psychogeen. Bekering en biecht zijn van grote betekenis. Er zijn gevallen waarin genezing wordt gevraagd om de uiterlijkheden weg te nemen, doch dit is een egoïstische instelling. Ook kan een bepaalde vorm van handoplegging een soort magie worden, wanneer de patiënt niet de kans krijgt zijn zonden te belijden of zich te bekeren.

3. God wil genezing voor allen.

In de Evangeliën staat: Hij genas allen die tot Hem kwamen, met de klemtoon op kwamen, wat aanduidt, dat er geloof voor nodig is. We hebben rekening te houden met de realiteit van het demonische. Genezen is totaal maken, dus normaal maken!

4. Genezen, ook ónze opdracht.

Niet alleen Christus heeft genezen doch ook de apostelen. Christus heeft niet genezen om te laten zien, dat Hij Gods Zoon was, doch door innerlijke ontferming gedreven. Men zegt thans: In onze tijd zijn geen wonderen meer nodig. In de eerste eeuwen was het in zekere zin nog normaal: Genezing en liefdebetoon. Is het voor óns apostolaat ook niet de weg? Zou de kracht niet meer doen dan onze woorden? Deze wonderen kwamen nog voor o.a. bij Ignatius, Origenes en een enkele maal bij Augustinus.

Als de Kerk staatskerk wordt, sterft dit alles uit. Eigenlijk daar al voor. Gelden deze dingen (charismata) alleen voor begaafden? In de Schrift wordt de opdracht gegeven in Luk.9:1-3,6; 10:9,17. Hier is een opdracht voor alle twaalf en voor de zeventig. We kunnen toch moeilijk veronderstellen, dat ze allen de gaven der gezondmaking hadden. Dan hebben we ook nog Jak. 5:14. Het charisma van de gezondmaking is een opdracht aan kerk en ook aan gelovigen (Mark.16:17); dus niet uitsluitend aan de kerk gegeven.

5. Zonde en ziekte parallel (verband tussen zonde en ziekte).

Lezen we Ps.103, waarin staat: Ongerechtigheid - krankheid - vergeving - genezing. Jes.53:4. Hij heeft onze krankheden op Zich genomen. enz.; vergelijk Matth. 8:16-18 (verwezen werd naar art. van Brongers in Ned. Theol. Tijdschrift.) Christus heeft niet alleen de zonden vergeven, doch ook de ziekten gedragen.

6. Ziekten en lijden niet parallel.

Mark.10:29-31 (met de vervolgingen); Joh. 15:20 (vervolging); Joh.16:33 (verdrukking). Er is iets mis met de kerk, als er geen vervolging is. Vervolging is lijden en is normaal voor de gelovige; ziekte is abnormaal. Er is geen zaligspreking voor zieken, niet in de Zaligsprekingen en niet in de Evangeliën. Christus, die met grote barmhartigheid bezielde was, had toch geen zaligspreking voor de zieke; wij geven ze bij honderdtallen uit!

7. Meer dan persoonlijk geloof nodig.

We moeten ook onder de ogen zien, dat men de mensen op kan jagen tot geloof, een soort kramp, een sektarische kortsluiting. Genezing mag niet losgemaakt worden van de Boodschap. De omgeving b.v. is van de grootste betekenis voor genezing. Elke psychiater geeft dat toe. De genezing kan belemmerd worden b.v. van een kind, doordat de ouders onverzoend zijn. Mark. 6:5: Hij kon geen enkele kracht doen, daar waar scherp ongelooft was. Het Geloof van de collectiviteit is nodig, daarom moeten er gebedsgroepen gevormd worden; dat hebben de zieken nodig!

8. Ook plaatsvervangend geloof is belangrijk,

b.v. voor een baby, een krankzinnige, enz. De ouders geloven dan voor het kind. Dat is Bijbels. De vader van de epileptische jongen (Mark.9) gelooft en de jongen geneest Dan de Syrophoenicische vrouw; haar dochter geneest, omdat de moeder gelooft.

Ook de hoofdman over honderd is een voorbeeld hiervan. Toen de verlamde tot Christus gebracht werd, zo staat er: *En Jezus hun geloof ziende.* Ten slotte Jac.5 (het *krachtig gebed van een rechtvaardige*).

9. Het pastorale bezwaar:

Er worden verwachtingen gewekt in veler hart, doch de meesten genezen niet. Dit zal een schok voor het geloof geven en een achteruitgang van de gezondheid. Wanneer er echter werkelijke pastorale voorbereiding is geweest, komt dat niet voor. Het is niet logisch. Ook al geneest men niet, dan wordt men tóch gezegend.

10. Ziekte wordt niet door God gezonden.

God wil genezing voor allen. Nergens zegt de Bijbel, dat God de ziekte zendt. Er is veel christelijk gepraat en christelijk gedaas. Pijn heeft niet automatisch het gevolg, dat men tot God komt. Er kan ook verbittering uit voortkomen. Pijn is iets animaals. God wil ons verlossen van ziekte. God is geen tiran, die we iets moeten ontwringen (Matth.7:11).

11. Geen lijdensschuwheid.

Men beschuldigt hen, die dit alles leren van Engels optimisme en oppervlakkigheid. Men ziet gevaar in de healing Gospel, dat genezing op de eerste plaats wordt gezet. Dit noemt men de theologie van de heerlijkheid, doch niet van het kruis. Joh.14:12 leert ons echter, dat de gelovigen groter dingen zullen doen.

12. De beloften gelden ook ons.

Matth.18:19-21; 17:19b-21; Mark.9:23b; 29; 11:24; Luk.11:9-11; Joh.14:12-14.

vorige (17 Een merkwaardige Hezenberg-conferentie) volgende (19 Reacties en Correspondentie)

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

April 1952

19

Reacties en Correspondentie

Pred. B.Götze, was lang voor de oorlog in Polen als evangelist werkzaam. In de twintig- en dertiger jaren had hij ook in ons land bekendheid gekregen vanwege zijn spreekbeurten op de Zoeklicht-Conferenties onder leiding van Johannes de Heer en ook op de door de auteur van dit boek geleide en drukbezochte opwekkingssamenkomsten, iedere week in de Engelse kerk op het Amsterdamse Begijnhof. Wij hebben hem vertaald, toen hij over zijn arbeid in Rusland en Polen sprak. Woonde hij vroeger te Warschau, na de oorlog in Uslar. Hij schrijft ons in het voorjaar van 1952:

In Schwelm benutte ik de gelegenheid, weer eens een bijeenkomst van Hermann Zaiss te bezoeken. Minstens een half uur voor de aanvang vult zich reeds de grote Reuter-zaal, die ca. 1000 personen kan bevatten. En wie kort voor de aanvang of iets later komt, kan slechts een sta-plaats vinden.

Twee dingen zou ik van deze samenkomst ook hier willen onderstrepen:

1. Een zeer duidelijke, christocentrische Woord-verkondiging. Men kan iedere zin onderstrepen en beamen.
2. het feit dat in deze bijeenkomsten of daardoor, altijd nog mensen van hun lichaamskwalen genezen worden.

Terwijl ik daar aanwezig was, werd in de samenkomst in het openbaar de genezing van meerdere, zeer kranke personen medegedeeld, waarvan de doktoren gezegd hadden, dat ze ongeneeslijk waren. Deze feiten kunnen niet worden gelogenstraft. Hier trof ik ook geliefde broeders uit Holland, die deze bijeenkomsten bezochten en die dezelfde dienst in hun eigen land, onder hun eigen landgenoten verrichten. Ik leerde daar broeders van mijn vroegere bezoeken aan Holland kennen en heb hen leren hoogachten en liefhebben. Het weerzien van deze broeders, waaronder ook broeder Plug, de Hervormde dominee uit Hattem van De Hezenberg, was tot onze wederzijdse blijdschap.

G.S.te B. schrijft ons: Met belangstelling lees ik de Oogst en vooral de artikelen, die geschreven worden inzake de opwekking in Duitsland. Dat ook in Nederland reeds dergelijke samenkomsten zijn gehouden, heb ik eveneens met belangstelling gelezen en me daarin verblijd. Bij het lezen doen zich echter zo nu en dan vragen voor. Ik ben zo vrij er een paar naar voren te brengen, met het verzoek t.z.t. te willen antwoorden.

In het blad van december 1951, staat onder Een Blijde Boodschap, het verkorte resumé van het gesprokene door Miss Richards in de Bethlehemkerk in den Haag, o.m.: *Het is Gods wil dat de zieken gezond worden. God zendt de ziekte niet, doch zij ontstaat door eigen zonde, of door satan die het lichaam aanvalt. God laat nooit een bidder staan, die in het geloof tot Hem komt om verzoening van de zonden.*

Maar sluit dat in, dat God op het gebed ook alle zieken wil genezen? Ook het ziek zijn kan toch strekken tot Gods eer?

Hoe menigmaal horen we niet van God verheerlijkende zieken, waardoor zelfs anderen wel getrokken worden. Bij al de smarten toch de blijdschap des geloofs en geen genezing in de middellijke weg, terwijl toch ook daarom vaak ernstig wordt gebeden.

God heeft in dat eval echter een andere bedoeling met de ziekte. Hij wil ons veelal ook door ziekte reinigen en heiligen, opdat we Hem meer zullen dienen en van Hem getuigen. Daarbij zijn er ook vele, voor hun hele leven, ongelukkigen langs de weg, in de inrichtingen, blinden, enz. Zijn die er dan niet, opdat wij daardoor gedrongen worden, God met de ons geschonken gaven te dienen en hun barmhartigheid te bewijzen?

Staat vergeving en genezing van lichaamskwalen wel op één lijn? Die zijn zonden belijdt en laat, zal barmhartigheid ontvangen, maar die om genezing bidt, wordt niet altijd (zeer vaak, niet) genezen. Als we werkelijk de vergeving der zonden deelachtig zijn, is het dan wel erg dat we nog enige tijd moeten lijden en in afzondering soms moeten leven?

Het lijden, de zorgen des levens, moeite en verdriet blijven er toch ook. Dat wordt ook niet altijd op ons gebed van ons afgenomen en tenslotte is er de dood, een gevolg van de zonde, maar we moeten die toch allen ondergaan.

Deze en soortgelijke vragen doen zich bij het lezen voor en daarom ben ik zo vrij ze u eens voor te leggen. Dan nog dit: Wordt door die personen in Duitsland ook verband met een bestaan de kerk gezocht, met de Evangelische kerk b.v.?

Verwacht u van deze beweging ook een ontwaken in de gevestigde kerken?

Ik zal het hierbij laten. U hebt ongetwijfeld de handen vol met correspondentie e.d. Ik ben dan ook met een kort antwoord tevreden. Ik besluit met de hoop dat uw werk verder zal gezegend worden en nog velen mogen komen tot oprecht geloof in Jezus Christus.

Reactie: Omdat ik in die tijd zelf voor een uitvoerig antwoord, waar de vraagsteller iets aan zou hebben, geen directe tijd kon vinden, vroeg ik dat mijn vrouw te doen. Zij had van het begin af aan met deze vragen geworsteld en was niet tevreden, voordat zij voor zichzelf, onder de voorlichting van Gods Heilige Geest, die toch in alle waarheid leidt, een Bijbels licht had ontvangen. Zij liet toen het volgende antwoord volgen.

Antwoord: Ja, ik geloof inderdaad, dat het Gods wil is, dat de zieken genezen, waarmede ik niet wil beweren, dat God ziekte niet zou toelaten om zijn kinderen te reinigen en te heiligen van de dingen, die in hun leven voor Hem niet in orde zijn.

Satan echter valt hen aan door ziekten en kwalen en heeft het op hun ondergang voorzien. De vader van de leugen zou niets liever willen, dan dat zij door de ziekte God leren vervloeken, wat ook bij sommigen zeker zal gelukken. Maar de Here stuurt satan's plannen vaak in de war en is zo genadig, dat wat als vernieling bedoeld was, door Gods barmhartigheid gebruikt kan worden tot groter heiliging van Zijn kinderen. Er zijn meerdere ziekbedden, die tot eer van God zijn, door het geduldig gedragen lijden.

Toch wil dit alles m.i. nog niet zeggen, dat dit de ideale weg is om dicht bij God te blijven. Het geeft mij persoonlijk zo de indruk van de stok achter de deur, nl. Zo: laat ik onderworpen blijven, hetgeen inderdaad door ziekte bewerkstelligd kan worden. Maar hier zit het motief van de angst; het nodig hebben van de ziekte om geestelijk op peil te blijven, zoals onze kinderen meermalen alleen met gevoelige straffen gehoorzamen.

Wij kunnen Jezus toch ook echter meer en ten volle dienen door goddelijke genezing. Daarin komt onze Heiland meer tot Zijn recht dan door een ziekbed. De bovengenoemde genezing zie ik als een deel van het verlossingswerk van Christus, waarop elk kind van Hem aanspraak mag maken, naar de wil van God, als een werking van de Heilige Geest, tot Zijn roem en prijs, tot zegen der gemeente en de wereld. Ik kan niet anders zien, dan dat ziekte, naar Gods wil, Zijn kastijding over de zonde is, en de Goddelijke genezing het teken van Zijn vergevende genade, die de zonde wegneemt.

Niet dat de zieke zondiger zou zijn dan de anderen. O nee; God laat satan toe z'n trouwste kinderen vaak door kwalen te kastijden, opdat zij alle overblijfselen van het ik-leven overwinnen zullen door het leven van Christus, zodat zij geheel ontledigd, tot Zijn dienst kunnen worden gebruikt in volkomen gezondheid.

De zekerste weg om voor ziekte bewaard te worden is te gehoorzamen aan Gods geboden en aan onszelf te sterven. Onze gehele existentie wordt onder Zijn leiding, van lijdelijke verwachting, gebracht tot werkzaam geloof. De vraag zal niet meer zijn of het aangenaam is om beter te worden, doch wat de Schrift er van zegt en wat het meest tot heerlijkheid Gods is. Zijn wil wordt onze wil; dat is, dat de vruchten van Christus' dood en opstanding in ons lichaam zullen gezien worden. Daarom moet ook dat lichaam ten offer vallen, aan Hem geheiligd zijn en niet één van zijn leden in de banden van ziekte gehouden worden. Wij willen het, aangezien God het wil. Wij erkennen onze verantwoordelijkheid, dat Zijn wil zal geschieden in ons lichaam en in onze geest.

Vertrouwend op het Woord, durven wij genezing te vragen met onbewegelijke zekerheid, hoe groot de tegenstand moge zijn; hoe lang en zwaar de beproeving van ons geloof ook duurt.

De belofte in Jak.5 is zeer beslist omtrent de wil van God met Zijn kinderen, die ziek zijn.

Wat nu uw vraag betreft met betrekking tot mensen, die in inrichtingen verblijven, zoals blinden, enz., of die er niet moeten zijn, opdat wij daardoor gedrongen worden, hen met onze gaven te dienen, n.l. om hun barmhartigheid te bewijzen, het volgende:

Nee, met die zienswijze kan ik mij niet verenigen. Dat zou praktisch hier op neer komen, dat er ongelukkigen moeten zijn, om onze barmhartigheid op te kunnen experimenteren. De grootste barmhartigheid, die wij bij machte zijn hun te bewijzen, is, hen te verkondigen de vergeving der zonden

door het Bloed van Jezus (dat moet altijd primair blijven) en daarna, als logisch gevolg, de genezing van het lichaam, en daarmee beantwoord ik meteen de volgende vraag uit uw brief. Want ik geloof inderdaad, op grond van Jesaja 53:4,5 en de vervulling daarvan in Matth.8:17, dat verzoening en genezing in hetzelfde vlak liggen.

De ervaring leert ons, dat niet ieder wordt genezen. Ja, dat is zo. Daar zijn vaak vele factoren voor aan te wijzen, soms ook niet, doch de grootste factor is ongeloof. Slaat u de Bijbel er maar op na.

Er zijn vele oprechte kinderen Gods, die voor honderd procent de verzoening van hun zonden aanvaarden, doch geen geloof hebben voor de gezondmaking volgens Jak.5:14. In dat geval zullen zij om geloof aan de Heer moeten vragen.

U gaat van de veronderstelling uit, dat lijden en in afzondering zijn niet zo erg is als wij eenmaal de vergeving van zonden ontvangen hebben. Het is waar, voor de eeuwigheid zijn we, Gode zij dank, klaar, behouden is onze ziel, maar hoe staat het met de wereld om ons heen? In plaats van de rest van onze tijd te besteden in Zijn dienst en zondaren de verlossing, door het Bloed des Kruises aan te zeggen, vinden wij het vromer om in afzonderig te genieten van onze redding en tegelijk misschien nog veel bezig te zijn met onze eigen kwalen. Het andere is vruchtbaarder!

Dan nog iets, wat betreft het overige lijden op aarde, als daar zijn; de zorgen des levens, moeite, verdriet, enz.

Ja zeker, dat zal blijven op grond van Gods Woord. Nergens wordt onze vrijstelling beloofd van al deze dingen en hierin ligt dan ook het grote verschil tussen dit lijden en ziekte. Jakobus zegt in vers 13 van hoofdstuk 5: *Is iemand van u in lijden; dat hij bidde*. Maar we lezen niet, dat we de ouderlingen moeten roepen om het weg te bidden. Doch heel anders is het, wat er staat over de ziekte. Leest u dat nog maar eens rustig na. Het positieve van Jak.5:14 is een bevel voor Gods kinderen.

Of de broeders in Duitsland met bestaande kerken contact onderhouden? Neen! De Duitse kerk staat afwijzend tegenover de beweging van Zaiss. Zij aanvaardt over het algemeen de genadegaven, waar 1 Cor.12 en 14 toch zo duidelijk over spreken, niet. En deze verwaarlozing kan niet anders dan tot schade van gemeente en wereld zijn. Ook is het de kerk niet welgevallig, dat deze man theologisch niet geschoold is. Hij mag dan geen Godgeleerde zijn, zoals de kerk dat bedoelt, doch van God geleerd is hij zeer zeker en vervuld met de heilige Geest. Op grond van een en ander geloof ik niet, dat de Duitse kerken direct er profijt van zullen trekken, omdat ze niet willen.

Laat ons hopen, dat de Hollandse predikanten deze dingen wat geestelijker aanvoelen en niet van een gebouw, gemeenschap of organisatie zonder meer, een afgod maken. We kunnen met niets en niemand minder toe dan met de levende Heiland.

L.H. Te H. (Fr.) Is ook naar Wuppertal geweest: Ik heb gedurende één week daar de wonderlijkste dingen gezien en beleefd. Inderdaad, bij deze mensen is het werkelijkheid: Alle dingen zijn mogelijk voor degene, die gelooft. Jezus heeft dat zelf gezegd. Wat ik daar gezien en gehoord heb, zou ik niet graag willen missen, want ik heb het aan gevoeld: het wordt daar beleefd. De mensen hebben Christus. Ik heb zes samenkomsten meegemaakt. Ik heb veel met br.Hesse gesproken; hij verstaat zeer goed de Hollandse taal. Ik ontmoette een burgemeester van een grote stad uit Noord-Holland, een gereformeerde dominee uit Friesland, een dokter met zijn vrouw en dochter uit Rotterdam. Ik vond dat zo fijn, mensen van alle rangen en standen - ik ben zelf boer - ; we waren allen één in Christus. Nog eens, hetgeen ik daar gezien heb en meegemaakt, zou ik niet gaarne willen missen.

Ds. B.J.R. Ned.Herv.pred.te S.: Zoals u weet, ben ik midden februari met onze vriend J. P. uit O. Een week in Schwelm geweest. P. hoopte daar met Gods hulp genezen te worden van zijn doofheid, die hij in 1943 in Kassel (Duitsland) had gekregen na een ernstige hersenvliesontsteking. Het zal u, vermoed ik, interesseren iets over onze belevenissen te horen.

Laat ik dan beginnen met u mede te delen dat P. nog steeds doof is. Het bezoek heeft hem dus ogenschijnlijk niet gebaat. Toch is hij niet teleurgesteld teruggekeerd. Integendeel, hij weet zich rijk gezegend. Het verblijf in Schwelm is voor hem een geestelijke vernieuwing geweest. En dat niet alleen, hij en ik met hem, hebben de vaste overtuiging, dat hij beter zal worden.

We hebben de Heer Zijn beloften voorgehouden, biddend en smekend. En daar P. in Schwelm deze instelling heeft geleerd en hij m.i. geheel zuiver de dingen ziet, geloof ik, dat hij op Gods tijd zal genezen.

We hebben een gemeenschapsgebed gesloten - vele broeders in Schwelm en een paar Hollanders - en wij smeken elke dag om de verhoring der gebeden voor onze broeder P.

Nu nog iets over mijn indrukken. Br. Zaiss is een bijzonder man. Zijn preken vind ik in één woord geweldig. Er waait iets van de Heilige Geest door zijn woorden. De preek, die de meeste indruk op mij maakte, ging over de verloting van Jezus' kleed zonder naad tijdens de kruisiging.

Allen zijn wij dicht bij Jezus, ja, maar gaat het echt om Jezus? Waarom loot gij? Misschien wint u en krijgt gij uw zin. Dat kreeg ook één van de soldaten. *Aber, in den Moment daß er den Rock gewann, war er ein Kind des Teufels.* Ik ben er van overtuigd, dat als alle dominees in Nederland zó konden preken, een groot deel van onze kerkelijke vraagstukken, waarover wij nu zwoegen en zweten, zou zijn opgelost. Wie weet, of de a.s. genezing van br.P. niet het sein tot een kerkelijke opwekking in het Noorden zal zijn.

Ik heb veel zegen ondervonden in Schwelm. Het is voor mij een geestelijk bad geweest. Persoonlijk ben ik hoog-kerkelijk geörienteerd, maar ik weet, dat de Geest waait, waarheen Hij wil, al werkt Hij dan m.i. perse, zij het in het verborgene, in de kerk. Het waaien van de wind van de heilige Geest heb ik in Schwelm, (dus buiten de kerk) ervaren. Ik ben daarvoor dankbaar. Ik heb ook geleerd dat het zeggen, d.w.z. het te gauw en te lijdelijk zeggen, van Uw wil geschiede, een teken is van slap en klein geloof. We moeten vertrouwen, dat de beloften en krachten van vroeger, ook nu nog gelden. Dit is de positieve winst, waarmee ik uit Schwelm ben teruggekeerd.

De kritiek, die ik ook heb, valt daarbij weg: O.a. het bijna uitsluitend bidden tot Christus, het interpellieren met met Ja en doe het Heer, enz, hetgeen mij niet erg ligt. Ik eindig met nogmaals de wens uit te spreken, dat ook Nederland een echte opwekking binnen te kerk zal beleven. God is getrouw, Zijn plannen falen niet!

Antwoord: Het is wel zeer merkwaardig dat onze br. P. in datzelfde Duitsland, dat hem in oorlogstijd zo geknauwd heeft, dat hij er een hersenvliesontsteking, met doofheid tot gevolg, heeft opgelopen, zo rijk gezegend is geworden, dat zoals u schrijft, het verblijf aldaar, nu voor hem een geestelijke vernieuwing is geworden. Ik kan mij dat zo goed indenken, omdat ik zelf in 1944 in twee gevangnissen zwaar gezeten heb. Als men mij destijds, in het beruchte hoofdkwartier van de S.D. in de Amsterdamse Euterpestraat, of in de straf-gevangenis aan de Amstelveenseweg te Amsterdam, of in de toenmalige Duitse gevangenis aan het Wolvenplein in Utrecht, had verzekerd, dat ik in Duitsland nog eens met de mijnen een grote zegen zou ontvangen, zou ik zo iemand hebben uitgescholden. Gods wegen zijn wel zeer wonderlijk en zo geheel anders dan de onze.

Ja, de beweging in Duitsland is een buitenkerkelijke. Wij kunnen de werking van Gods heilige Geest nimmer monopoliseren tot een bepaalde kerk of geestelijke gemeenschap. Er is ten deze een ontstellende verroomsing van ons Hollands protestantisme waar te nemen. Alsof de Here God alleen maar bemoeienis zou hebben met een bepaalde kerk of kring. Wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, maar wie Hem ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem. Dat is het criterium. En ik onderschrijf zo van harte wat de Heidelberger Catechismus leert: Dat God Zich van overal - uit kerken en kringen dus - Zijne Gemeente vergadert in de eenheid des waren geloofs. Tot die Gemeente behoort ook de buitenkerkelijke beweging in West-Duitsland. En ook buig ik diep eerbiedig mijn hoofd bij de volgende uitspraak van het zo even genoemde kerkelijk leerboek: Dat ik daarvan een levend lidmaat ben, en eeuwig zal blijven. Ten aanzien van het bijna uitsluitend bidden tot Christus, zou ik willen opmerken, dat men Hem daar ziet, als de Eerstgeborene van de Vader, de volkomen Verlosser, waarbij het geenszins de bedoeling is de Vader - laten wij het menselijk beredeneren - op het tweede plan te schuiven. *Die mij eert, die eert de Vader*, zegt Jezus.

En het interpellieren met *ja* en *amen* is toch volkomen schriftuurlijk? We zingen 't zelfs in Ps.72, waarbij we de wereld om ons heen uitnodigen, met ons amen in te stemmen: *De wereld hoor en volg mijn zangen, met amen, amen.* En in 1 Kron.16:36 heet het: *Geprezen zij de Here, de God van Israel, van eeuwigheid en tot eeuwigheid. En al het volk zeide: Amen en Looft de Heer.* Zo zijn de Heilssoldaten, maar ook de broeders in Duitsland, m.i. toch met hun halleluja echt bijbels geörienteerd. Ik lees ook nog in Ps.40:17: *Laat de liefhebbers van Uw heil voortdurend zeggen: De Here zij grootgemaakt.*

Marietje M. te I. is een nieuw kennisje van ons. Lopen kan ze niet, en ze wordt in een wagentje gereden. Ze is een innig kind van God. We ontmoetten haar nog, toen we in het naburige Spijk over de boodschap, die momenteel zovele harten beweegt, in de Hervormde Kerk mochten spreken. Ze was daar met haar vader,

die predikant is, en haar moeder. Daar is uit voortgekomen, dat ze met haar ouders en haar broer naar Duitsland is geweest. Ze dicteert aan haar vader om te schrijven: een week om nooit te vergeten.

Ze is wel niet beter geworden, maar zij is met de Heiland in aanraking geweest. Och mijnheer, wat hebben zij verleden week dinsdagavond voor mij gebeden, en woensdag gevast. Alleen voor mij. Ik bid dat ik zo later ook mag doen. Voor de andere zieken bidden.

Marietje's geloof, maar ook van haar ouders en broer is wel buitengewoon gesterkt door hetgeen zij in deze opwekkingsbeweging mochten meemaken. Leest u maar: Dinsdagavond was er net zo'n meisje als ik. Haar moeder was communiste, maar haar dochtertje was gelovig. Die wilde naar een samenkomst toe. En toen ze voor het eerst naar een samenkomst kwam, werd ze door haar moeder in een wagentje binnengereden. Toen de samenkomst geëindigd was, is zij gaan lopen, op haar eigen voeten gelopen naar buiten, en ze wou niet meer in het wagentje. Haar moeder is toen opeens ook gelovig geworden; ze viel buiten, zo maar midden op de straat, op haar knieën en ze begon te danken en te bidden tot God, zo maar in het openbaar en tevoren geloofde ze niet in God. Dat meisje hebben we zelf gezien en mijn moeder heeft met haar gepraat en gevraagd, of de Here Jezus haar beter gemaakt had en toen zei ze: jaaa!

Antwoord: We schreven toe aan Marietje terug: Beste kind, hartelijk dank voor je fijne briefje, waaruit ik het een en ander heb overgenomen. Ik kan mij indenken, dat door hetgeen je gezien en gehoord hebt, de Heer je gezegend heeft. Ja, ik weet het uit eigen ervaring, dat je de Bijbel, het Woord van God, heel anders gaat lezen. Ik heb in Duitsland geleerd, dat het Evangelie een kracht is tot behoud voor ieder die gelooft (Rom.1:16). Vrees maar niet, Marietje, geloof alleen. Spreek je dikwijls met de lieve Heer, beste kind? Leer biddend geloven, waarheen Hij ook leidt. Je Vader daarboven, Hij helpt op Zijn tijd.

Wat een fijne avond hadden we in Spijk, hè? Natuurlijk kom ik, als ik in de buurt ben, je eens opzoeken. Ik heb tegenwoordig heel veel vrienden en vriendinnen in het Noorden. Een avond na Spijk mocht ik spreken voor de Jonge Kerk te Delfzijl-Farmsum en de Baptistengemeente. Blijkens de Hervormde Kerkbode heeft deze avond ook heerlijke geestelijke gevolgen gehad.

April 1952

De heer Jac.I.P.te O. (Fr) is met een hem bevriend predikant naar de Duitse Opwekkingsbeweging geweest. Uit zijn correspondentie neem ik het volgende over: Een dominee ziet het weer als theoloog, en dan ook anders. Misschien meer kritisch op enkele punten dan wij leken. Vooral dat de Opwekking buiten de kerk omgaat, is voor velen een struikelblok. Doch persoonlijk, hoewel ik het fijn zou vinden, als het in de kerk begon, vind ik dat niet zo erg belangrijk. Er is, zoals br. Zaiss zegt: veel strijd om de liturgie en belijdenis. Want we noemen wel steeds het woord kerk, maar wat bedoelen we daarmee? De ene bedoelt de Hervormde, de andere de Gereformeerde Kerk als de juiste kerk. Doch, als dat zo was, dan zou er toch in de allereerste plaats eenheid in Gods kerk moeten zijn, in plaats van de vele strijd en verdeeldheid. Zouden we in die Ene, Algemene Christelijke Kerk ook niet de Gemeenschap in Christus onder alle gelovigen in de gehele wereld mogen zien? God stapt, als dat nodig is, immers over de muren van onze stenen kerkgebouwen heen.

Antwoord: Beste broeder. Dat is een woord naar mijn hart, hoor. Wanneer ik die schermutselingen lees in kerkelijke blaadjes, dan denk ik altijd: wat heeft de duivel weer een fijne kans. En aan dat gezangversje: Geen strijd om beuzelingen, daar engelen ons omringen en zweven om ons heen. En onderhand gaat God door met Zijn werk. Mij werd door een Friese vriendin de Leeuwarder Courant van zaterdag 15 maart toegezonden:

Merkwaardige gebeurtenissen te Franeker.

Het gesprek van de dag in Franeker in momenteel de plotselinge verbetering, die bij twee zieken intrad, nadat zij een bijeenkomst van het Leger des Heils over genezing op gebed hadden bijgewoond. Een bewoonster van de Emmastraat, die enige tijd geleden haar gezichtsvermogen zo goed als geheel verloren, kon dezer dagen plotseling weer zien, waardoor zij voor het eerst haar onlangs geboren baby kon bewonderen. Een andere inwoner van de Academie-stad, jeugdleidster van het Leger des Heils, die haar stem practisch geheel had verloren, zodat zij alleen nog maar kon fluisteren, kreeg diezelfde morgen haar

spraak terug. Volgens medische kringen in het zeer wel mogelijk, dat bovenbedoelde invloeden gunstig inwerken, doordat de wil wordt geconcentreerd. Uiteraard moet worden afgewacht of deze verbeteringen blijvend zijn.

Wat die medische kringen betreft, die hier voor raadsels staan, wij kennen christelijke artsen, die achter deze boodschap der genezing staan en alleen hun hoofd in aanbidding buigen en zeggen: Jezus leeft!

Maar goed, de zaak, waar het hierom gaat is, dat God Zich openbaart daar, waar men in het geloof de hand legt op Zijn beloften. God zegene de broeders en zusters van het L.d.H. Ik ken persoonlijk enkele Friese officieren. Ze waren ook in de machtige samenkomst in de Grote Kerk te Sneek. Ik verblijd mij er over, dat de Heer Zich in hun kringen een Hoorder des Gebeds betoont.

Mevr. E. W. te Z. is presidente van een afdeling van de Ned.Chr.Vrouwenbond. Op uitnodiging van het bestuur dezer afdeling mochten we daar weer opnieuw de boodschap doorgeven. Een heerlijke samenkomst, waar we met dankbaarheid en blijdschap aan terugdenken. En wat wel het voornaamste was: De Heer bevestigde Zijn Woord door de tekenen en wonderen, die daarop volgden. Ze schrijft: We denken nog veel aan 19 mei (1952). Wat is God groot! Mevr. Z. is genezen! 's Avonds heeft haar man, voor het eerst, zolang ze getrouwd zijn, hardop gedankt. Haar hart is zo vol blijdschap en ze kan niet nalaten te getuigen van de grote daden Gods aan haar bewezen naar ziel en lichaam.

N.N. schrijft ons, eveneens uit de Zaanstreek: Vanmorgen en vanmiddag, vanaf de kansel een streep gehaald door het werk des Geestes. Gewaarschuwd voor de grote gevaren. Deze mensen - bedoeld worden dan zij, die de hand leggen op hetgeen God in Zijn Woord belooft - zijn onbijbels. Ze willen God dwingen. Laten we voorzichtig zijn. En die genezingen? Dat was alleen beperkt tot de tijd van de apostelen. En die mensen buiten de kerk - dat sloeg op Wuppertal - laten ze oppassen, want Gods Geest werkt alleen door middel van de kerk. Welke kerk werd er niet bijgezegd. De dorre doodsbeenderen uit Ezech.37 sloeg op de kerk. Israël telt niet mee. Ik kon bijna niet blijven zitten. En dat op het Pinksterfeest.

Antwoord: Och, deze uitingen kunnen er alleen toe bijdragen, dat we blijmoedig het evenwicht behouden. Wat hebben deze dominees toch een kleine Bijbel. Orthodoxe Schriftkritiek! Nu, dikwijls is er wel in de kerken veel dorheid en doodsheid. Maar in het elfde vers van Ezech.37 geeft God Zelf het antwoord en de verklaring van het gezicht der dorre doodsbeenderen: Mensenkind, deze beenderen zijn het ganse huis van Israël. Neen, zeggen theologen, die zich naast de Schrift stellen: dat is de Kerk.

Wie bij het lezen van Rom.9-11 het herstel van Israël nog zou durven ontkennen, die ondergraaft het geopenbaarde Woord Gods. Paulus noemt in Rom.11:25 deze mensen eigenwijs. *Opdat gij niet eigenwijs zoudt zijn, wil ik u niet onkundig laten van dit geheimenis: een gedeeltelijke verharding is over Israël gekomen, totdat de volheid der heidenen binnengaait, en aldus zal gans Israël behouden worden.* God heeft het gezworen met een eed. God zal Zijn Waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. Denk maar niet dat God Zijn beloften aan Israël niet gestand zal doen, of dat Hij Zich door theologische opvattingen van de wijs zal laten brengen. Het volk van het Boek is óók het volk van het Land. *Uw volk zal zeer gewillig zijn in de dag Uwer heerkracht.* Ps.110:3 Israël zal zeker wonen. De nieuwe Staat Israël heeft vele gesloten ogen weer een klare blik gegeven in de profetie. De Schriftuitlegging van uw dominee is het beschamende gevolg van het feit, dat men twee dingen door elkaar heeft gehaald. Jezus Christus is de Heer der Gemeente, maar de Koning der Joden.

Jan de liefde

Ik eindig met een woord van de stichter onzer vereniging Tot Heil des Volks, ds. Jan de Liefde, een goede honderd jaar geleden neergeschreven: Israël zal éénmaal in de toekomstige wereld het luisterrijkste volk onder de natiën der aarde zijn. Wij hebben onze Here Jezus nog steeds te verwachten om hier op aarde als Koning der Joden te regeren, want om die titel heeft Hij Zich laten kruisigen, en om die titel hebben zijn vijanden hem bespot, zeggende: *Wees gegroet, gij Koning der Joden.* De Engel, die aan Maria de boodschap bracht, dat Jezus uit haar zou geboren worden, zei tot haar: *God zal Hem de troon van Zijn Vader David geven.* Wanneer heeft Hij de troon beklommen? Bij Zijn hemelvaart? Maar David heeft immers nooit een troon in de hemel gehad? Wij besluiten dan, dat onze Here Jezus tot op dit ogenblik nog niet als Koning der Joden geregeerd heeft, maar dat Hij in de toekomst als Koning der Joden te Jeruzalem

op Davids troon zitten en regeren zal en dat wij, als Zijn vrienden, die in Hem geloven, Zijn eer behoren te handhaven door openlijk en alom te verkondigen, dat de Koning, die eenmaal over de tegenwoordige Joden of hun kinderen regeren zal, is Jezus de Nazarener, die onder Zijn Koningstitel gekruisigd is onder Pontius Pilatus.

En temeer behoren wij, Zijn gelovige gemeente uit de heidenen, dat te doen, opdat wij daarmee tegelijk onze eigen toekomstige heerlijkheid verkondigen, welke wij uit genade in Hem beërven zullen. Want (en ach, waarom geloven zovele leden der gemeente dat niet?) wij, de gemeente uit de heidenen, zijn de toekomstige koningin, die aan de zijde van die Joodse Koning, op Zijn Davidstroon gezeten, met Hem heersen zal.

Tot zover ds. Jan de Liefde.

Ik ben het eens met de schrijver van de Zondag-overdenking in Trouw van 6 juni (1952): Het negeren van Israëls eeuwige verkiezing is nog een onbewust kerkelijk anti-semitisme. Zeg dát maar aan uw dominee!

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

20

Een stok tussen de wielen... en niet in overeenstemming met de oecumene

Johannes de Heer in het Zoeklicht

Het kon wel niet anders, of ook de raad voor Kerk en Ziekenzorg, der Ned. Hervormde Kerk, kon de Wuppertalbeweging in haar aan de Synode dezer Kerk uitgebrachte rapport niet onaangeroerd laten. Er kwam o.a. de zinsnede in voor, die wij als opschrift hier boven plaatsen en waarop de redacteur van het Zoeklicht, Johannes de Heer, met de volgende woorden reageerde:

Over de buitenkerkelijkheid van de Wuppertalbeweging, zouden wij het volgende willen opmerken. De beweging heeft zich niet van de kerken afgescheiden, maar is buiten de kerk geboren en door God gezegend. Daarom moet de vraag worden gesteld, of de kerken voor de arbeid van br. Zaiss c.s. hun deuren zouden willen openen. Indien dit niet het geval is, kan o.i. bezwaarlijk van hen worden verwacht, dat zij hun arbeid dan maar staken. De geschiedenis van het Koninkrijk Gods op aarde, d.i. van de Kerk in algemene zin des woords, getuigt van grote zegeningen en machtige werken Gods door buitenkerkelijke opwekkingen, evangelisatiearbeid en zendingswerk.

Ook zien wij niet in dat de wederdoop, waar het rapport van gewaagt, de geestelijke waarde der Wuppertalbeweging als vanzelfsprekend vermindert. Voor de Here Zelf blijkt deze wederdoop althans geen verhindering te zijn om Zijn werk te doen. Zouden wij er niet eens aan denken, dat Godsmannen als b.v. John Bunyan en C.H.Spurgeon, die toch onder ons in hoge ere worden gehouden, zulke wederdopers waren; dat er in Amerika reeds enige jaren lang duizenden en duizenden mensen uit de wereld worden getrokken en tot bekering geleid door de boodschap van de Baptist Dr. Billy Graham; dat de Baptisten thans het grootste kerkgenootschap ter wereld vormen? En voorts, dat er buiten de Baptistenkerken miljoenen kinderen Gods in ander verband gevonden worden, die de doop der gelovigen voorstaan? (Wij spreken liever van de doop van gelovigen dan van wederdoop, door welk woord gedachten worden opgewekt aan de dweepzieke excessen van Thomas Münzer en zijn volpelingen uit Luther's dagen).

In het Wuppertal komen vele verloren zondaren tot geloof en bekering. Onder dezen zijn communisten, atheïsten, en ook protestantse en rooms-katholieke naam-christenen.

Nu staat er in het doopformulier voor volwassenen, dat de apostelen geen andere volwassenen gedoopt hebben, dan die belijdenis deden van hun boetvaardigheid en geloof. Daarom - zo vervolgt het formulier - is het ook heden ten dage niet geoorloofd enige andere volwassenen te dopen, dan die de verborgenheid van de heilige Doop uit de prediking van het heilig Evangelie geleerd hebben en verstaan en daarvan mitsgaders van hun geloof door belijdenis des monds weten rekenschap te geven.

Wij menen te weten dat er in het Wuppertal wordt gedoopt in overeenstemming met deze apostolische regel. De vraag, of de doop volgens deze regel mag worden voltrokken aan bekeerlingen, die in hun natuurlijke staat als kind werden gedoopt, volgens een andere regel, welke is omschreven in een ander kerkelijk formulier, heeft op haar beurt velen geleid tot de vraag, of deze andere regel uit het formulier ook een apostolische regel is, zodat wij twee apostolische doopregels zouden hebben.

Maar juist, omdat dit een rondom ons levende vraag is - want de christenheid der wereld is in deze zaak nog steeds niet gekomen tot eenstemmigheid van inzicht en praktijk - achten wij het bedenkelijk en ook weinig in overeenstemming met de oecumene, waarover zoveel wordt gesproken, om deze kwestie als een stok tussen de wielen van een door God gebruikte evangelisatie-actie te steken.

vorige (19 Reacties en Correspondentie) volgende (21 Reacties en Correspondentie)

[naar inhoudsopgave](#)

21

Reacties en Correspondentie

Mevr.v.L.te A. was zo vriendelijk mij Onze Gids te sturen, een nieuws- en advertentieblaadje voor Eibergen en omstreken. Er komt een verslag in voor van een lezing, die ds de Groot, Ned. Herv. predikant te Eibergen, heeft gehouden voor een gecombineerde vergadering van de Ned.Herv. en de Geref. mannenvereniging over genezing op het Gebed, zulks naar aanleiding van de destijds door hem en verschillende predikanten gemaakte reis naar Solingen. Het is zó zeldzaam oppervlakkig en het wemelt zó van onjuistheden, dat je er eigenlijk hartelijk om zou kunnen lachen. We vragen ons af, waar iemand de moed vandaan haalt om over zulke dingen te gaan spreken.

Reaktie op de negatieve kritiek van ds. de Groot uit Eibergen

Deze dominee begint zich handig in te dekken achter het excuus, slechts één bijeenkomst inzake gebedsgenezing te hebben bijgewoond en geen opwekkingsamenkomst, omdat dan mogelijk zijn oordeel meer gefundeerd zou zijn. Bravo: Het staat er niet bij, maar wij kunnen ons indenken, dat er luisteraars geweest zijn, die gezegd zullen hebben: dominee, alles goed en wel, maar we willen geen kletspraatjes, doch goed gefundeerde, wèl-bestudeerde onderwerpen. De dominee orakelt over gebroeders Blumhardt, maar een herder der gemeente, die zulke onderwerpen aansnijdt, mag toch minstens wel weten, dat de beide Blumhardts, geen broers, maar vader en zoon waren. Het langdurig zingen, aldus deze dominee, bracht de mensen in een soort psychische spanning, waardoor men bereid werd het wonder te aanvaarden en alle kritiek los te laten.

Die is goed, zeggen ze in de volksbuurten van Amsterdam. Ik luister wel eens naar een radio-uitzending de kerk zingt. Een uur lang! Maar ik heb nog nooit onder het luisteren, zoals deze dominee, last gehad van psychische krampen. Wil men nog meer fraais horen: Na een oppervlakkige bespreking van enige bijbelverzen, waaruit zou blijken, dat men om alles bidden mag, werd het licht gedoofd en zeker 40 mensen baden daarna om beurt luidop om genezing van ziekte, bekering van familieleden, terwijl een enkele maal ook gedankt werd voor verkregen zegen. Gek hè, dominee, dat deze mensen zó kinderlijk gelovig zijn, dat ze alles aanvaarden, wat de Heer in Zijn Woord zegt. Je zegt: In deze gebeden trof vooral het dwingende element; hier werd gedwongen zoals een kind kan dwingen.

Ja dominee, deze mensen brengen nu op hun wijze in praktijk, hetgeen God toezegt in Zijn Woord: *Eis van mij vrijmoedig*. Dat doen ze met hun hand op de beloften Gods en God betoont Zich een Waarmaker van Zijn Woord! Ze hebben een rijke Heiland, dominee, die gezegd heeft: Al het Mijne is het Uwe. Uit die volheid van genade nemen ze en kunnen ze nog uitdelen ook. Kijk eens, dominee, in Duitsland moet men zeer zuinig met het licht omspringen. De afgelopen wintermaanden was de kolentoewijzing in Duitsland zeer miniem. Als er even licht bespaard kan worden, dan doet men dat. In een bidstond kan het licht best op halve kracht werken. Of bent u bang in het donker?

De dominee schrijft verder: Een blinde kwam terug uit de Zaubezimmer, die zich achter het podium bevond en riep uitsluitend: Ich kann sehen! Alleen al dit feit had de dominee op de knieën moeten brengen.

Ziehier, dominee de Groot, praat u nou niet over dingen, waar u niet aan raken kunt. Nimmer wordt er van de Zaubezimmer, d.w.z. de toverkamer gesproken. Het is de Betezimmer, de gebedskamer, waar de Heer wonderen van genade heeft bewerkt. Mijn dochter en ik zijn in datzelfde kamertje geweest. Als in Eibergen, in uw gemeente, de wonderen en tekenen, die dáár geschiedt zijn en wij meemaakten, zouden gebeuren, dan zou u God om vergeving bidden voor zulk geschrijf. De aap komt uit de mouw van dominee: Wat er in den Haag gebeurd is, ligt meer in de Engelse lijn. De Engelse beweging is beslist niet onkerkelijk. Goddank, dat in de hemel onkerkelijk niet hetzelfde is als onchristelijk. Ik ben zelf lidmaat van de Herv.Kerk. En ik heb ook mee mogen werken in de dienst der handoplegging in den Haag. Maar ik moet mij met kracht tegen zulk geschrijf verzetten.

Nu nog eerst even over die psychische spanningen. Dat zit me erg hoog, dominee. Gaat u eens rustig praten met een christen-psiater als dr. S.T. Heidema te Rotterdam. Deze zenuwarts heeft niet, zoals u met andere, ik schaam me haast om het neer te schrijven dominees, een touringcar gehuurd om op een

herfstmiddag een trip vanuit de achterhoek naar Ohligs te maken, zoals je met de meisjes-en de mannenvereniging een uitstapje naar Artis of naar een uitspanning maakt, maar is daar een week lang geweest, heeft óók de samenkomsten met zieken bezocht en de andere samenkomsten, dominee, en is daar zeer gezegend geworden.

Psychiater dr. S.T. Heidema

En alles zo nuchter, heeft deze zenuwspecialist ons persoonlijk verteld. Leest u eens rustig - vooral ook biddend, dominee -, hetgeen deze arts over zijn bezoek aan deze opwekkingsbeweging schrijft in het blad Advent (april 1952) onder redactie van ds.G.J.B.Hymink, Ned.Herv.predikant te Rotterdam. Hij zegt van precies zo'n dinsdagmiddagsamenkomst, het volgende:

Toen wij deze bijeenkomst meemaakten, begon Zaiss eerst te vertellen van enkele mensen, die de laatste tijd genezen waren. Er was iemand aanwezig, die van een ernstige long-tbc was hersteld. Daarna sprak hij een uur lang over een gedeelte van 2 Petrus 1, waarin sprake is van de kostbare en grote belofte te verkrijgen. De geestelijke energie neemt alleen toe door oefening, evenals onze lichamelijke kracht ook alleen groeit, als wij onze spieren gebruiken. De Bijbel, en niet de christelijke lectuur, maakt sterk en geeft energie. En hoe meer we de Bijbel lezen, hoe gezonder recepten we ook voor ons lichaam krijgen. De mondhoeken van een christen moeten niet naar beneden, maar naar boven staan. De liefde is de grootste genadegave Gods.

Wij moeten onze medemensen liefhebben, óók de mismaakte, de wanstaltige mens; we moeten hem de broederkus kunnen geven. De liefde is het scherpste wapen tegen de satan.

Door zijn overtuigende wijze van spreken en zijn pakkende beelden boeit Zaiss de hoorders van 't begin tot 't eind. Nadat er enige liederen zongen zijn, en de ramen opengezet zijn om wat frisse lucht binnen te laten in de lage barak, gaat hij over tot het gebed. In dit gebed, dat met grote hartstocht en bewogenheid wordt uitgesproken, brengt hij de algemene noden en verschillende persoonlijke behoeften bij God. Hij doet een vurig beroep op Gods beloften in de Bijbel. Hij worstelt als het ware met God om de doorwerking van Zijn Geest, om de meerdere openbaring van geloof en liefde, om de oplossing van allerlei moeilijkheden en om de genezing van zovele zieken. Door dit gebed ontstaat er een spanning en geladenheid onder de aanwezigen, die niets te maken heeft met een ziekelijke extase. Maar deze spanning doet ons zien, dat in ons dagelijks leven de spanning in ons gebed, evengoed als in ons geloof, zo weinig aanwezig is, en dat wij eigenlijk niet meer weten, wat een vurig gebed is.

Daarna wordt er weer gezongen, en worden de mensen, die dit speciaal gevraagd hebben, in groepjes van 5 of 6 in een aangrenzend vertrek genodigd, waar dan door Zaiss en enkele andere broeders persoonlijk met hen gesproken en gebeden wordt. Bij de een gaat het om zonden, bij een ander om moeilijkheden, bij een derde om ziekte van zichzelf of van anderen. Wij hebben mensen daarna horen getuigen van een grote blijdschap en verlossing. In de barak wordt doorgegaan met zingen en spreken, terwijl ook veel aanwezigen in het openbaar bidden voor allerlei belangen en noden, waarbij ook de eenvoudigste dingen in het gebed naar voren worden gebracht. Over genezingen van lichamelijk lijden hebben wij heel wat verhalen horen vertellen. Persoonlijk heb ik die vrouw gesproken, die 3 jaar geleden (1949) genezen is, nadat zij 18 jaar verlamd in een invalidewagentje rondgereden was. Zij had tevoren allerlei infecties doorgemaakt, is meermalen in ziekenhuizen verpleegd en geopereerd, en werd zelfs verdacht van een gezwel in de hersenen, want ze leed lange tijd aan ernstige hoofdpijn. Als haar toestand het toeliet, bezocht zij in haar wagentje de wekelijkse samenkomsten, ook al voordat er geloofsgenezingen hadden plaatsgevonden. En toen er eens een paar Zweedse broeders de bijeenkomst meemaakten en met haar gebeden hadden en zij zelf ook de laatste dagen vurig gehoopt en gebeden had om genezing, is zij in eens genezen, kon opstaan uit haar wagentje, en kon lopen. Dit is het eerste geval van geloofsgenezing geweest, die zich bij deze opwekking in het Wuppertal voordeed. Dit geval heeft natuurlijk heel wat beroering teweeg gebracht. En nog steeds loopt deze vrouw gezond rond, doet haar huishouding, bezoekt de bijeenkomsten, spreekt vrij uit over het wonder, dat God aan haar gedaan heeft, en helpt andere mensen in hun geloofsmoeilijkheden. En sindsdien zijn er een groot aantal andere patienten genezen; patienten met kinderverlamming, tuberculose, doofheid, blindheid, asthma. Toen ouders, die een kind hadden, dat jarenlang leed aan asthma, thuiskwamen met verhalen over genezingen, zei dat kind: als wij er om bidden, kan God mij toch ook genezen? De ouders knielden neer bij het bed en baden ernstig, en het kind werd genezen, zeer tot verbazing van de dokter. En zo zijn er vele gevallen van genezing voorgekomen, waar de medicus geen verklaring voor heeft.

Ik meen dat deze genezingen gezien moeten worden als tekenen, die God geeft, die samenhangen met een sterke opleving van het persoonlijk geloof. Ook vroeger kwamen er wel eens dergelijke genezingen voor.

Het werk van Blumhardt in Möttlingen levert de voorbeelden op. Maar de laatste tijd horen we van verschillende zijde over deze geloofsgenezingen. We mogen deze niet terugbrengen tot onze menselijke formules van psychische beïnvloeding of massa-suggestie, maar we moeten hier eerbiedig plaats maken voor het wonder, dat God werkt op ons gebed en geloof.

Tot zover dr. Heidema.

Heb ik u gezien?

Maar nu iets anders. Ik zou haast zeggen: We moeten elkander gezien hebben, dominee, want mijn vrouw en ik waren er ook; om precies te zijn, het was dinsdag 30 oktober 1951. Weet u wat ik mij herinner? Toen plotseling een ons onbekende broeder het gebruik van zijn benen weer terugkreeg, hoorde ik iemand achter mij - tot zijn ook Hollandse - buurman zeggen: Kijk, dát wordt nu Zaiss' parapedaardje. De Geest Gods had machtig gewerkt, al was dan de reactie bij u dezelfde als bij enkelen op de Pinksterdag, waar ook mensen de schouders ophaalden en geen ander woord wisten dan humbug, vol zoete wijn. Ik keerde mij om en vroeg: Is u soms hier gekomen, biddend om een zegen te ontvangen, of met kritiek, uit sensatielust? Verdwijnt dan zo spoedig mogelijk, uit barmhartigheid jegens de zieken. Later hoorde ik, dat een touringcar uit Enschede, met een dertigtal merendeels geestelijke leidlieden uit de Achterhoek dit uitstapje hadden gemaakt. Zat u soms achter mij, dominee?

De heer Sydney Wilson, tot voor enige tijd een bekende figuur in Youth for Christ, voor de tweede maal in Ohligs, zat enige stoelen van mij af en had ook hinder van deze sensatiejagers. Hij draaide zich om en vroeg hen: Als u soms een betere boodschap hebt te brengen, vraagt u dan aan broeder Zaiss, of hij u daartoe de gelegenheid wil geven. Klokslag 9 uur waren de eerwaarde heren verdwenen.

Veni, vidi, vici; Ze kwamen, zagen en overwonnen. En, als kroon op hun arbeid ging er nog een rapport aan de Synode der Ned.Herv.Kerk. Jammer voor de heren, dat een christelijke zenuwarts en psychiater deze hele opzet heeft doorboord door dit kloek getuigenis.

Ik weet natuurlijk wel, dat zeer vele predikanten, die in de loop der tijd er ook geweest zijn, tot een gans ander oordeel kwamen dan deze heren. Zij bleven er b.v. verschillende dagen. Ze zijn er gezegend en die zegen werkt in hun gemeente door.

De publicaties van hun rapporten zou een klein boekwerk op zichzelf kunnen worden.

We kunnen de indruk niet van ons afzetten, dat het stukje in het Weekblad De Hervormde Kerk, van 26 april (1952), van de hand van ds. Landsman, waarin tegen Wuppertal stemming wordt gemaakt, zeer riekt naar dit beroemde rapport.

Of vergissen we ons daaromtrent? In ieder geval niet in het feit, dat het ongebruikelijk moet worden genoemd, dat uit een voorlopig rapport aan het Moderamen der Synode, vast een conclusie wordt gepubliceerd. Waarom zo'n haast? Het is niet een zaak van mensen, dat deze dingen in ons land zo'n geweldige belanstelling hebben gekregen. Deze boodschap komt als een bliksemingslag, niet alleen van Duitsland, maar uit alle landen der wereld. Omdat deze beweging buiten de kerk omgaat? Wij zien meerdere malen in opwekkingstijden, nieuwe kerkformaties geboren worden als een bestaande kerk op Laodicea gaat gelijken.

Laten we overigens ook wat leren van Gamaliël. Een man als Paulus zat aan zijn voeten.

Ds. de Vries uit Holten

Om te eindigen met een getuigenis van een andere Herv. dominee, die ook in Ohligs geweest is (ds.J. de Vries te Holten) en daarvan in De Waagschaal (5 okt.1951) getuigenis aflegt:

... En ik verlaat met een wonderlijk verblijd gemoed Solingen. Want terwijl ik op mijn motor door de donkere avond koers zet naar Düsseldorf denk ik: Dat kan dus nog in onze overgecompliceerde tijd, dat er mensen in alle eenvoudigheid, een werkelijke gemeenschap vormen met Christus en met elkander. En dat de Heer het getuigenis met tekenen bevestigt. Na op enige gevaren gewezen te hebben, die wij volkomen kunnen verstaan - ook Zaiss is daarvoor niet blind - gaat ds. de Vries voort: Het krachtveld dezer dingen ligt niet in Solingen, maar boven ons, in de werking van Gods Geest. Zeker, de idee, dat men het zonder organisatie zou kunnen stellen, is naïef. Maar wat men dáár misschien te weinig heeft, hebben wij teveel. Ik zie in de Hervormde Kerk een over-accentuering van de vorm. Laten we nooit vergeten, dat de best geformuleerde en theologisch meest doordachte kerkorde op z'n hoogst nog maar een ballon is zonder lucht. We hebben nu een kanaal gegraven, dat beter gefundeerd en afgewerkt is dan het moeras uit 1816. Maar of er water door het kanaal stromen zal, daar komt het op aan. Indien het zo zou zijn, dat wij missen zouden,

wat zij hebben, nl. de kracht van Christus en de gemeenschap der heiligen, dan zou het scherpste mes, dat ooit in de oude stad van messen en scharen geslepen werd, zich tegen ons keren in al zijn scherpte!

M.v.A.te O. stelt ons de vraag: Wat zou toch de oorzaak zijn, dat wij van die geweldige gebeurtenissen, die God op dit ogenblik in zovele landen der wereld doet, zo weinig in onze dagbladen lezen? Indien een verzoek aan de bladen word gedaan het een en ander op te nemen, zou er dan geen kans van slagen zijn? Ons volk als zodanig moet het weten, welke grote dingen God heden ten dage aan de mensheid doet. Wanneer je de mensen zegt, wat er al zo in het buitenland gebeurt, dan komt steeds de vraag weer: Waarom lees je dat niet in de krant?

Antwoord: Ja, wat zal ik u daarvan zeggen. Die buitenlandse politieke berichtgeving, die de mensen dikwijls de stuipen op het lijf jaagt, de groot-opgemaakte zondag-en zaterdagmiddagvoetbal, de Auto-rally naar Monte-Carlo, de beursnoteringen, zijn toch immers veel belangrijker! Ook de christelijke pers moet in dit opzicht meedoen. Zo las ik dezer dagen het schokkende bericht in Trouw, dat Opa Kleysing, ergens in ons land, die tot nu toe het wereldrecord op zijn naam had het langst de pijp brandend te kunnen houden, nu dit wereldkampioenschap aan een oude heer in Scandinavië heeft moeten overgeven. Ik heb er 's nachts niet van kunnen slapen! Hoe zullen we dat ooit te boven komen? Vergeet u ook niet, dat de christelijke pers dikwijls nauw geliëerd is aan bepaalde theologische stromingen. Het ligt dikwijls meer aan de hoofdredactie dan aan de redacteurs van lager orde. Ere wie ere toekomt, maar het Fries Dagblad - in de Noordelijke provincies van grote invloed - dat ook van de opwekking in het Wuppertal gehoord had, stuurde een van haar beste verslaggevers naar Duitsland. Als het foutief was, mocht deze - als ik het wel heb - Gereformeerde journalist, de zaak aan de kaak stellen. De heer W.Broos, die in Wuppertal zeer gezegend is geworden, schreef zijn wedervaren in een tweetal artikelen onder de titel: Als een Bosbrand. Maar laat ons nimmer vergeten, dat God voor Zijn zaak geen reclame of dagbladpropaganda nodig heeft.

Mevr.B.te Z. is ook mei, begin juni met haar man in Wuppertal geweest: ... maar de samenkomsten met br.Zaiss zijn niet in woorden weer te geven. In Düsseldorf, op de tweede Pinksterdag, waren 5000 mensen in het grote gebouw voor massa-bijeenkomsten, het Planetarium, vlak aan de Rijn. In één woord: machtig! En die samenkomsten met zieken in Ohligs; ik kon mijn tranen niet bedwingen, want wat wij daar al niet gezien en beleefd hebben. Wat is de Heer toch goed voor ons, zondige mensen. Wat beseffen wij toch weinig, wat Hij voor ons gedaan heeft ... en nog steeds doet. Hem zij alle lof, dank en eer! Wij hebben voedsel gehad, meer dan ons dagelijks voedsel. Wij hebben maar één dag van de vier warm eten gehad en wij hebben er niets van gemerkt.

Antwoord: Ja, van vele kanten vernam ik het verslag van de grote bijeenkomsten, die op de 2e Pinksterdag in Düsseldorf zijn gehouden en ik heb mij er over verblijd, dat er zovele autobussen uit ons land, t.w. uit Haarlem, Twente, Groningen, enz. De mensen er naar toe hebben gevoerd. Het was mij door omstandigheden zelf niet mogelijk. In de bidstond in Ohligs in de Pinksterweek werd in negen verschillende talen gebeden, vertelde mij een Zwitser uit Zürich, die in die week in Ohligs was geweest. Op zijn reis door ons land bezocht hij ons. Ook werd er in het Russisch gebeden. Verschillende tongen en natiën, doch één in de Geest! Zulke buitenkerkelijke dingen verkwikken ons toch meer dan al dat geharrewar in kerkelijke blaadjes.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Juni 1952

22

We kijken verder in Wuppertal

Na een drukke winter (1951-1952), die veel inspanning vroeg, konden we weer een weekje vrij-af nemen om op ons verhaal te komen. Opnieuw hadden we het voorrecht om de gasten van de Wuppeltaler-broeders te mogen zijn. Alles heeft in die week wel meegewerkt om ons weer verfrist, gesterkt en gezond terug te doen keren. Prachtig bloeiden de vruchtbomen tegen de hellingen van de heuvels, in de dalen alles weelderige voorjaarstooi. Wie in de steden van het Wuppertal rondblijkt, ziet niet anders dan puinhopen. Gek, dat je er allengs aan gewoon raakt. Wie zijn ogen opheft naar de bergen, ziet over de ruïnes heen alleen het wonder der schepping; wie geen verziende blik heeft, gaat onder in de chaos.

Nieuw werk in Remscheid

De avond van de 2e Paasdag waren wij in Remscheid. De stad in het Wuppertal, die wel het meest door de bombardementen is gehavend. Ze draagt de meest afgrijpselijke lidtekenen. Het communisme heeft er steeds een sterke voedingsbodem gevonden.

Hermann Zaiss, die drie jaren lang iedere maandagavond in Schwelm onder grote belangstelling in Saalbau Reuter het Evangelie heeft verkondigd, heeft deze plaats losgelaten. D.w.z. hij meent dat de broeders ter plaatse, de Versammlung, nu wel krachtig genoeg is om op eigen benen te staan. Hartstochtelijk activist voor de Naam en de zaak des Heren, begeert hij andere steden te veroveren. Voor dit jaar staan nog Dortmund, Keulen en Essen op het programma. De zondag na Pasen, zou ook de eerste bijeenkomst in Dortmund plaats vinden. In de grote fabrieksruimte van Coca-Cola. Hij hoopte daar vooral levend water uit de delen.

Die in Remscheid zijn een goede maand aan de gang. Een zaal, die aan een groot restaurant is gebouwd; zoiets als die van Krasnapolski te Amsterdam. We waren met meerdere Hollandse families. Het is zo, dat je in deze samenkomsten nooit te vroeg, maar steeds te laat bent. Ook nu was het ons niet mogelijk door de enorme mensenmassa te stoten. Maar broeder Zaiss meende, dat de Hollanders, die van zoverre kwamen, toch minstens recht op een staanplaats hadden en nodigde ons uit naar voren te komen. Want al was er dan geen zitplaats meer, d.w.z. geen stoel, we konden dan toch, niet aan maar op een tafel plaatsnemen. Het was tot stikkens toe benauwd en ook nu weer zagen we Zaiss, zoals we hem meermalen zagen. Hij trok zijn colbert uit om in zijn verkondiging niet door dit kledingstuk te worden gehinderd. Mijn vrouw zat vlak achter hem op een tafelrand en hield haar hart vast, dat zij in het vuur van zijn rede een achterwaartse opstopper zou krijgen. Zaiss is een zeer beschaafde, correct geklede fabrikant, maar als hij het Evangelie verkondigt, als de Geest over hem vaardig wordt, dan moet ik denken aan Billy Sunday, de bekeerde bokser, die door de kracht van zijn woord - zoals ik ergens las - de onbekeerden uit de hel van hun leven de hemel wilde inboksen.

Buiten de zaal, op een groot terrein, was er kermis. Dat is eigenlijk een diep-tragisch gedoe. Links en rechts en overal in de stad, de puinhopen van een nog naastbijzind verleden. Er zijn duizenden, die daaronder verpulverd liggen is de algemene opmerking. En boven op deze uitgebluste vulkanen, poffertjeskramen, de protserige schiettenten, de carousels, de Achtbahn, het gejoel en geschreeuw van een in de vermakelijkheden door elkaar gehutste en geklutste mensenschaar. Dat alles nog gemixt met de hysterische muziek uit de luidsprekers, waarvan de installaties op volle capaciteit werken. Het is 2e Paasavond. We vieren het feest, dat Jezus de dood heeft overwonnen. In de nabije zaal wordt heerlijk gezongen: Jesus lebt! Het kost Hermann Zaiss weinig moeite, met zijn geweldig stemorgaan, zich tot in de uiterste hoeken van de stikvolle zaal verstaanbaar te maken. De Heer heeft me voor 63 jaar geleden, een luidspreker ingebouwd, merkt hij op. Aan de hand van Ezech.33 spreekt hij over de Opname der gelovigen. Hier is sprake van een bazuinstoot. Er komt een ogenblik, dat er een geluid van de bazuin schalt, dat tot in het merg zal doordringen. En dan zal de betreffende weten, wie er gebazuind heeft. De bazuin schalt dan voor het eeuwige gericht. God heeft het hoogst mogelijke gedaan om de mensen te redden. In Zijn Zoon is het op de heuvel Golgotha zichtbaar geopenbaard. En als ze menen op grond van een doop-attest en op grond van een

mening, aan de heilsfeiten van de levende God voorbij te kunnen gaan, dan hebben ze tot de prijs van hun ziel gedwaald. En ook vanavond geldt het: *Wachter, wanneer ge niet de bazuin aan uw mond zet, dan eis ik het bloed van uw ziel van u.* En vanavond zal tenminste niemand kunnen zeggen, dat ik niet met de bazuin gestoten heb. Ik wil u omblazen in de kracht van de levende God. Gij zult tot Christus komen, vandaag nog! Zodat deze dag een dag van roem zal zijn voor Remscheid.

Nu, Zaiss heeft geblazen en geen onzeker geluid gegeven. Voor ons ligt een keurig uitgewerkt stenogram. Wij danken het aan onze Duitse vrienden en hopen het te laten drukken. Een kassier van het grootste kermisvermaak, de Achtbahn, die in het Schützenhaus - zo heet dit café-restaurant - een glas bier kwam drinken, werd innerlijk naar de zaal toegetrokken en hij kwam tot het geloof in Jezus Christus. Hij was even radicaal als Zacheüs. hij begreep dat Christus een mens stelt voor de consequentie; hij nam meteen ontslag! Achter ons zat een keurig geklede heer; hij was een mede-speler van de Oberammergauer-Passiespelen. Hij kwam ook op deze avond tot bekering. Nu beleef je het eerst echt, zegt Zaiss.

Ohligs, samenkomst speciaal voor zieken

Dinsdagmiddag in Ohligs - de enigste samenkomst van de 50 bijeenkomsten, die speciaal aan de zieken is gewijd - is er ook een man van 65 jaar. Hij is invalide en loopt reeds 40 jaren met een stok. Na de bidstond roept Zaiss hem en voorzichtig staat de man op. Hij is ook communist. Dat wil zeggen: hij was het tot voor een goede week geleden. Via de samenkomst in Remscheid in hij door de kracht van de Heilige Geest tot zondenbewustzijn gekomen. Het bloed van Jezus heeft hem gereinigd van alle zonden. Kinderlijk gelooft hij, dat het voor de Heiland, die het meerdere kon doen - hem redden van het verderf - nu ook, naar de mens gesproken, een koud kunstje is hem te genezen. Zaiss geeft hem een catechisatie van tien minuten en zegt hem dan in de Naam van Jezus, die hem kocht met Zijn bloed, dat hij ook genezen is. Geef die stok maar hier. Ga maar door de zaal, zie op Jezus. Opa, kom jij eens hier! En uit de zaal stapt kwiek en vrolijk een 78 jarig oudje. Hier is een leerling voor je! Vertel maar eens, wat God aan jou gedaan heeft. Zaiss gaat ergens op een stoel zitten en opa vertelt. Hij demonstreert, dat hij er nog veel erger aan toe was dan de ander. Met een opzettelijk gebogen ruggetje en voetje voor voetje, strompelt hij over het podium om weer te geven, hoe zijn toestand was. Maar toen is er met hem gebeden in deze samenkomst en ... prijs de Heer en de kracht van Zijn bloed! Halleluja! Hij is plotseling toen een nieuw mens geworden. Moet je maar kijken. Hij springt over het podium en maakt een paar luchtsprongen. Werkelijk, we lachen ons tranen. Het zou een voordracht kunnen zijn. De heilige Geest, die in alle Waarheid leidt en in de bidstond machtig werkte, zorgde Zelf voor de ontspanning. Ik schrijf het diep eerbiedig: Gezegende humor van de heilige Geest. Wie dat niet kan verstaan, heeft nog nooit goed de Bijbel bestudeerd. Zoals opa, moet ook David voor de ark hebben gedanst. Toen de kreupele aan de Schone Poort werd genezen, trok hij zich van de hele kerkeraad niets aan, springende en God lovende.

Elberfeld

Woensdagavond, nu eens niet Zaiss, in de aula van het Gymnasium te Elberfeld. Hij heeft br. Ir. Preiss gevraagd. De imposante zaal, ondanks de absentie van Zaiss. ook nu geheel gevuld. En dat in weerwil van het feit, dat de bijeenkomst reeds om 7 uur aanvangt.

Paulus zegt: *Er is verscheidenheid van gave, doch het is dezelfde Geest.* Zaiss heeft een opbruisend temperament, dat Petrus ook moet hebben gehad. Hij komt als -David met de slinger. En Zaiss slingert in de regel raak. Hij ontziet geen mens. Velen zeggen: au! Maar hij ontziet ook zichzelf niet. Wij hebben Prof. de Hartog eens horen zeggen: Ik preek altijd tegen mijzelf. Ir. Preiss heeft meer Johanneïsche eigenschappen, ofschoon hij toch ook geen blad voor de mond neemt. Het is Paasfeest geweest, maar wij staan die avond al in de Pinksterzaal te Jeruzalem. Bij spreekt over vuurtong, wind en vreemde talen. En zo zingen we toch immers. We herkennen daarin de trouw van onze Koning; Veni, Creator Spiritus; Kom, Schepper, Geest. Als ik een goede week later Miss Richards op de Hezenberg hoor zeggen tot zoveel dominees, dat de Kerk weer Pinksterkerk moet worden. denk Ik plotseling terug aan Elberfeld.

Bidstond in Schwelm

Donderdagavond in Schwelm zijn we op de bidstond. Ik mag daar graag vertoeven. Een bidstond en in praktijk brengen, wat we zingen in Ps.81: *Opent uwe mond, eist van mij vrijmoedig.* Op Mijn trouwverbond; al wat u ontbreekt, schenk Ik - zo gij 't smeekt - mild en overvloedig. Heel veel bidders, zegt Zaiss, zijn net kwajongens, belletjestrekkers, die meteen hard weglopen.

In het gebed ligt de redding van ons godsdienstig-uitgedroogde Nederland. Na drie jaar en zes maanden droogte had Elia de belofte Gods voor regen. Maar toch moest hij volharden in het gebed vóór de boodschap kwam, dat er een wolkje als eens mans hand aan de lucht zichtbaar was! Het is de plan-en wetmatigheid Gods.

Br. Nickel, een gepensioneerde beambte, spreekt een wonderbaar woord over de roeping van Jesaja (hfst.6). Hij grijpt in het hart van de boodschap van deze evangelist van het Oude Verbond. Ik ben diep gezegend. Een Hervormde dominee, die ook aanwezig is, eveneens. Mijn andere Hollandse vrienden zijn een en al oor. Dan...de bidstond. Laat ik nu oppassen in mijn vergelijkingen met Holland geen scherpe woorden neer te schrijven. Er is ook bij ons, Gode zij dank, een wolkje als eens mans hand. Ik heb het geloof, dat ze zullen worden tot stromen van zegen, die als plasregens zullen neerdalen. Ik hoop dat alle dominees, alle kerken, alle ouderlingen, alle redacteuren van kerkblaadjes, onder deze stroom drijfmat worden en dat er onder deze stroom ook voor mij nog een plaatsje mag zijn. De paraplu's, de schermen van onze theologische inzichten en stokpaardjes thuis laten a.u.b.

Odin in Barmen

Zondag in Odin te Barmen. Het is weer afgeladen vol. Er zijn Hollanders naar huis gegaan, maar er zijn weer anderen bijgekomen. Onder hen personen, die in ons land wel een zeer bekende naam hebben. Zaiss is een zakenman. Men dient niemand iets schuldig te zijn dan elkander lief te hebben. Mitsdien vraagt hij, wie enkele kosten, verbonden aan de opening van Dortmund voor zijn of haar rekening wil nemen. Handen gaan omhoog. Het is geen slordig bedrag, dat gevraagd wordt. Accoord, zegt Zaiss. Betaal het maar na afloop aan de organist. Het drukken van 250,000 traktaten is zeker geen kleinigheid.

Zaiss spreekt die morgen over Luk.10:20: *Verblijdt u niet daarin, dat de geesten u onderworpen zijn, maar verblijdt u veel meer, dat uw namen geschreven zijn in de hemel.*

Na het uitspreken van de zegen vormen allen in deze imposante ruimte een gebedsketen. Hand in hand met de linker-en rechter buurman of buurvrouw wordt onder begeleiding van het machtige concertorgel van deze bioscoop biddend gezongen: *So nimm denn meine Hände*. Wij kennen het als: Houdt Gij mijn handen beide, met kracht omvat.

Graag hadden we gewild, dat Zaiss' Hollandse hoogkerkelijke aanklagers, de theologische upper-ten, ook die morgen waren present geweest. Dan had de redacteur van het weekblad de Hervormde Kerk, als die er was geweest, stellig zijn grievend artikel in het nr. van 26 april 1952 ingeslikt!

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Juli 1952

23

Reacties en Correspondentie

Mevr.D.M.v.d.S. te 's-Gr. maakt enkele behartenswaardige opmerkingen, die ik hier doorgeef: Heeft u al opgemerkt, dat er op het gebied van genezingen ook heel bedenkelijke dingen gebeuren, tegenwoordig? Een manifestatie van satan, dunkt mij. Deze weet nu heel bijzonder, dat hij nog maar een kleine tijd heeft. Hier in den Haag komt (naar ik meen eens per maand), een dame, die indrukwekkende genezingen bewerkt. Hoe? Dat zou men wel eens willen weten, maar ik geloof niet, dat ze geleid wordt door de kracht van Christus. Ik hoorde van een dame, die er voor haar ernstig zieke dochter geweest was, het volgende: Om 9 uur 's morgens begint ze, maar 's nachts om drie uur reeds, gaan de mensen al naar het huis waar ze zitting houdt. Ze geeft elke keer 300 nummers uit. De bewuste dame fietste er 's nachts om drie uur heen. Ze vond het wel wat griezelig, want het is een nogal eenzaam stadsdeel. Maar hoe dichterbij ze bij het huis kwam, hoe drukker het werd. De mensen zaten er op klapstoeltjes, er stonden de nodige invalidewagens, er waren zeker een honderd fietsen en dat groeide maar aan. Zij zelf kreeg een nummer voor elf uur. Het was een erg lieve verschijning, maar wel wat vreemd. Ze zei eerst ongeveer niets, vouwde toen haar handen en sloot de ogen, zat zo enkele minuten en zei toen: O, dat jonge vrouwtje is er erg aan toe, maar ze zal beter worden. Momenteel wordt het met deze patiente erger!

Maar er zijn ook mensen, die er heengedragen worden en lopend terugkeren, naar men mij zei. Wat moet men daar nu van denken? Het kost niets. Er staat zelfs geen bus voor een liefdadig doel. Om voordeel is het dus niet te doen. De mensen, die hun huis beschikbaar stellen, zijn van de eerste stand en doen dit uit dankbaarheid voor een wondere genezing. Maar het zou niets voor mij zijn. Dat gebed zou wel eens contact met satan kunnen zijn. De bewuste dame is b.v. iemand, die, zoals men zegt: nergens aan doet. Maar ze was toch zo onder de indruk Ja ja, vrouwelijke geëxalteerdheid kan heel wat teweeg brengen.

Antwoord: Soortgelijke mededelingen krijg ik ook uit andere plaatsen van ons land. Magnetisme, spiritisme en nog zovele andere isme's die hun krachten ontlenuen aan occulte machten. Ik ben er tot in mijn ziel van overtuigd, dat deze dingen mede zijn gaan behoren tot de onbetaalde rekening van de kerk en nimmer zo'n vlucht hadden kunnen nemen, als de Kerk, de Gemeente van Christus, zich van haar taak en opdracht, meer bewust geweest was. Er is vandaag aan de dag wel een grote onderscheiding der geesten nodig. Ik hoorde van spiritistische scéances, waar men contact zoekt met het rijk der geesten, (lees: demonen), onder zacht orgelspel en een rijke variatie van christelijke liederen. Best mogelijk, dat iemand geneest. Het rijk der duisternis weet alles na te bootsen. Van Luther is de uitspraak, dat de satan de aap van Christus is. Wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is en gij doet wel, dat ge daarop acht geeft als op een licht, schijnende in een duistere plaats.(2 Petr.1:19).

N.G.J. van Schouwenburg over dezelfde occulte genezeres (Greet Hofman)

Bij de samenstelling van dit boek - 27 jaar later - treft het mij, dat in hetzelfde nummer van de Oogst (nov. 1951), onze toenmalige medewerker aan ons blad, de heer N.G.J.van Schouwenburg, destijds directeur van het Persbureau der Ned.Herv.Kerk te 's-Gravenhage, die naar onze maatstaven gemeten te vroeg door de Heer werd weggenomen, ook over deze dame schreef: Om de hoek van de straat, waar ik woon, komt eens in de maand een juffrouw zitting houden. Ze staat in de renommé alle kwalen te kunnen genezen. Meermalen heb ik staan kijken, hoe op zo'n dag er een lange rij voor de deur stond - en dan was de gang al vol - van mensen, die niet te beschikking hadden over hun lichaamskrachten. Tallozen worden aangereden in invalidewagentjes, anderen zijn gebracht met taxi's, weer anderen komen met krukken. In de straat zijn stratenmakers bezig, al weken lang, aan de vernieuwing van het wegdek. Ik zie wel, dat ze op zulk een dag weinig vorderen en maar kijken naar, wat er dat huis in-en uitgaat. Ik ben eens bij ze gaan staan en heb gevraagd: Wat in dat eigenlijk daar? Toen zei een van de mensen: Och meneer, de stumpers denken dat ze straks hun krukken en wagentjes hier achter kunnen laten en naar huis kunnen huppelen. Maar ik heb

ze nog allemaal terug zien komen, precies zo als ze er in gegaan zijn.

Ik zei zo iets van: zo, zo! En toen ging hij nog even verder: Als wij nog waren als de apostelen van Jezus, meneer, dán konden wij het ook! Ik wil niet teveel zeggen, maar als het moest zou ik het kunnen! Want het is helemaal een kwestie van geloof, en niet van zilver of goud!

Deze korte preek, op een morgen om negen uur, zo maar in een straat van Scheveningen, blijft me bezighouden. Als het moest, kan ik het ook! Er zijn er, die het kunnen. Geloven we dan, dat het komt door de kracht van het geloof? In wezen hebben al onze daden, hoe ook en waar ook, deze kracht. Wanneer wij weten, dat door het geloof de muren van Jericho gevallen zijn en dat door ons geloof - van God ontvangen - in plaats van zilver of goud, de wereld zal behouden worden. Want als ons geloof geen geloof wekt, is het geen geloof.

We kunnen nú wel zeggen, dat de dame, waarvan hier sprake is, de bekende Greet Hofman was, om wie enkele jaren later zoveel te doen is geweest, toen haar invloed tot in hofkringen was doorgedrongen en bijna een regeringskrisis had veroorzaakt.

Mej. W.E.H.S.d.R. te 's-Gr.: Weet u al, dat er zovelen, na afloop van de genezingsdienst in de Herv.Kerk hier in den Haag genezen zijn? Zeer velen geestelijk, maar ook lichamelijk. Ik hoorde tijdens een samenkomst, waarin br.Kits van het Brandpunt te Doorn sprak, een dame getuigen, die jarenlang in een karretje werd rondgereden. Ik zag haar rechtovereind lopen. Ook ds. Drost vertelde de Haagse Gemeente van enkele gevallen. Ook zei een dame tegen mij, dat zij, na die avond. heerlijk sliep, zonder slaaptabletten. Zelf had ik erge last van duizelingen; opeens besepte ik, dat ik die niet meer had.

Antwoord: Reeds enkele dagen later mochten wij persoonlijk van ds. van Leeuwen, de secretaris van de Raad voor Kerk en Ziekenzorg der Ned.Herv.Kerk horen, dat God medewerkte en het Woord bevestigde door tekenen, die daarop volgden.

Gisteren 10 oktober had ik andermaal, een telefoontje met deze pastor. Hij vertelde mij van 10 gevallen, die allen even wonderbaarlijk kunnen worden genoemd, die zeker niet slechts in Den Haag grote blijdschap hebben verwekt. De heer J.Kits, de bekende evangelist en leider van het Brandpunt te Doorn, schrijft in zijn Morgenster (hij geeft een verslagje over een Evangelisatiesamenkomst die onder zijn leiding in de aula van de Chr. H.B.S. aan de Populierenstraat, aldaar gehouden werd): Wat deze avond mij en velen heel bijzonder heeft aangegrepen, was het feit dat een zuster in Christus, die telkens in een invalidewagentje naar de samenkomsten kwam, nu evenals de anderen, gezond en hersteld de zaal kwam binnenwandelen. God had tijdens de gezingsdienst, die enige dagen tevoren in de Bethlehemkerk gehouden werd, Zijn hand op haar gelegd en haar genezen. Wij bleven tot bijna middernacht bij een onzer vrienden, waar we met haar, haar man en de anderen bleven napraten over de grote dingen, die God gedaan heeft. Zijn Naam zij geprezen!

Tot zover de heer Kits.

En zelf denk ik aan de tekst: *Zie, de hand den Heren is niet verkort*. Als dat alleen voor vroeger was, wat zou ik dan klein van God denken. Maar in vele kerken wordt God in zo'n klein-pietepeuterig menselijk gepreek, vernederd. Dat schijnt dan nog het summum van vroomheid te zijn. Verblijdt u over Zijn trouw. *De rechterhand den Heren doet - nog altijd - krachtige daden*.

Mevr.M.M.W.v.D.: Wat ben ik dankbaar, dat ik van u de uitnodiging kreeg voor de samenkomsten in Den Haag. Slechts één avond kon ik gaan en ben toen vrijdags naar de dienst der genezing in de Bethlehemkerk geweest. Rijk ben ik gezegend, ook door de handoplegging. Het was of de Heiland daar Zelf tegenwoordig was. En dit was inderdaad zo. Wat een heerlijke gemeenschap werd daar ervaren.

Antwoord: Mag ik nog eens even in herhaling vervallen en onderstrepen, hetgeen mijn vriend, N.G.J.van Schouwenburg in de vorige Oogst schreef: Er is soms meer verwachting van het geloof buiten het geloof, dan daar waar wij het aanwezig achten. Armzalig de mens, die christen denkt te zijn, maar in zijn eigen leven nooit de wonderen van God heeft opgemerkt en zó met het leven vermaterialiseerd is, dat hij denkt dat het toch wel gebeurd zou zijn. Kan zulk een geloof een ander ooit bekoren, tot jaloersheid verwekken en tot geloof brengen? Ons groot tekort, onze zonde is, dat wij van het geloof of te weinig of helemaal niets verwachten. Terwijl het juist nooit teveel kan verwachten. Het gevolg is, dat de Kerk vertheologiseert en

alles gaat vastleggen in begrippen en stellingen, dat de gemeente verarmt en geen enkele taak voor zich ziet, waarin zij allereerst gemeenschap moet zijn. Het leven vervlakt en wordt uitgehouden, omdat nergens door niemand geleefd wordt uit de grote daden Gods en uit de kracht van de Heilige Geest. Niet alleen Petrus en Johannes hebben gezegd - in de geschiedenis van de genezing van de kreupele aan de Schone Poort - *Wat ik heb, dat geef ik u*. Zij deden het in navolging van Jezus. *Geen zilver of goud* - dat had Jezus niet - maar wel Zijn geloof, dat altijd culmineert in: *Sta op en wandel!* Daardoor worden bergen verzet en in het hart der zee geplaatst en daardoor worden kreupele mensen, weer recht op hun benen gezet. Daardoor staan doden op tot nieuw leven!

Indien dit geloof de christenen van vandaag in zijn macht had, zou zich onherroepelijk herhalen, wat in de dagen na Jezus' hemelvaart is geschied. Dan zou de wereld vol zijn van herboren mensen; meer nog, het zou een andere wereld zijn.

Mevr.H.J.v.S.te A. is ook met haar man naar de opwekking in Duitsland geweest en schrijft ons o.a.: In een auto van een der firmanten, waar mijn man werkt, zijn wij er heen gereden en hebben er 14 dagen vertoefd. We voelden er ons direct thuis. Het was ons, vooral, nadat wij de Versammlung in Barmen hadden bezocht, of we in de eerste Christengemeente terecht gekomen waren. Wat zingen ze hun liederen mooi en met enthousiasme. Br. Zaiss sprak die morgen over de Wederkomst des Heren. Van alle kanten vroegen de mensen naar mijn ziekte en vertelden van hun genezing. Het heeft ons beiden goed gedaan. Wat leven die mensen blijmoedig in hun geloof en getuigen er van. Zó, dat wij beiden eigenlijk beschaamd waren. U moet weten dat ik een ernstige verkromming in de wervelkolom heb en altijd pijn lijd. Soms is het niet uit te houden en kan ik niet goed meer liggen en geheel niet slapen zonder tabletten. Het is mij heus een wonder; hoewel ik nog zeer mijn zwakke rug voel en me pijnlijk beweeg en niet lopen kan, ben ik zo dankbaar en zeer versterkt in mijn geloof, dat Jezus onze Heiland ons zeer nabij is. Wij reizen bemoedigd verder.

M.S.te W.vraagt ons iets te schrijven over het evangeliserend karakter van de West-Duitse Opwekkingsbeweging. En óf de prediking, nu geheel afgezien van de genezingen, wel theologisch verantwoord is. Dit in verband met een vinnig stuk in Ons Orgaan van de Vrij Evangelische Gemeente.

Antwoord: Ik ben geen theoloog en kan dat niet beoordelen. Wèl of het Schriftuurlijk is. Ik weet niet beter te doen dan iets over te nemen uit een reisverslag van ds. J.L.G.Gregory, Ned.Herv.Predikant te Amsterdam, de zoveelste predikant, die er met zijn vrouw is heengereisd en gezegend is teruggekomen. Hij schrijft dan:

Ds. J.L.G. Gregory over de prediking van Br. Hesse en Br. Zaiss

De meeste bijeenkomsten zijn in groter of kleiner formaat verkondigende en opbouwende evangelisatie-samenkomsten. Op het adressenlijstje telde ik 37 samenkomsten per week. Zij zijn rustig van karakter. Er wordt nog al gezongen, niet overmatig veel, en ze zingen goed. Wat ik gehoord heb aan toespraken, was rustig, krachtig, goed bijbels, op de man af. Over genezing werd daarbij weinig gesproken, eigenlijk zo goed als niets.

Maandagavond sprak br.Paul Hesse over Hebr.12:1,2.. Heel goed. met sterke nadruk op archésos (leider, eerste voorman) niet zozeer als Opperste Leidsman, als wel aanvang, grondlegger, grond van ons geloof. Zijn in Kohlbrugge gedrenkte jeugd verloochent hij niet.

Dinsdagmiddag en -avond maakten wij een samenkomst mee *für Mühsehligen und Beladenen*. Hij sprak over Jes.59:1,2 Zie, de hand des Heren is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen en zijn oor is niet zwaar geworden, dat Hij niet zou kunnen horen; maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en God en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort. Hieruit putte hij geen prediking in de zin van ruim je zonden op, dan wordt ge wel gezond, maar de verzoening in Christus met rijke beloften, ook voor het uiterlijke leven . Zoek de schuld niet bij God, maar bij uzelf.

Woensdagavond in de aula van het Gymnasium te Elberfeld. Reusachtige zaal (daar is de aula van het Herv.Gymnasium te Amsterdam niets bij). Aanvang 7 uur, maar om 6 uur begint het al te lopen. Om 7 uur - alles heel ordelijk en rustig - is het afgeladen vol, als zuurkool in een vat. Weer dezelfde Paul Hesse, omdat de hoofdleider Hermann Zaiss, de messenfabrikant, naar Stuttgart is voor samenkomsten. Eerst wat zingen. Dat kunnen ze. Denk dan maar niet aan de Oranjekerk. Gebed door twee mensen in de zaal, kort en

eenvoudig. De spreker zegt, dat hij bij de voorbereiding lang om zijn onderwerp heengedraaid heeft, want hij had daar blijkbaar geen zin in. Maar het moest blijkbaar toch. Het was 2 Sam.9:1 en vervolgens tot het einde.

En David zeide: In er nog iemand overgebleven van het huis van Saul, dat ik weldadigheid aan hem doe om Jonathans wil. Laat ik direct zeggen, dat hij daarna las Hebr.12:12,13 *Richt weder op de trage handen en de slappe knieën.* Men begrijpt, dat ik toen dadelijk dacht: die gedachtensprong wordt straks de clou! Het was een pracht toespraak! Natuurlijk werd het verhaal overgebracht op het geestelijke, zoals men dat noemt. Maar dat ging zo eenvoudig, dat het was als een schilderij. Waarom zou hij ook, naar aanleiding van Mefiboseth in Lodebar, niet zeggen, dat de zondaar een kind van koninklijke afkomst is, dat nu woont daar waar geen weide is (Lodebar). Hij zei van de geestelijke dingen ook niet meer dan naar aanleiding van, parallel met het bijbelse verhaal. Het was onvergetelijk.

Ik zie hem nog staan, korte gedrongen gestalte, 69 jaar, gladgeschoren kale kop, scherpgetekend geestelijk en geestig gezicht, de zwaar gespierde handen van een bakker oude stijl. Hij zwijgt even. Ziet met zijn scherpe ogen in de zaal en vraagt, heel rustig: Is er hier nog iemand overgebleven, dat Ik weldadigheid aan hem bewijze? Van een overspringen naar Hebreëen niets.

Deze man hadden wij 's morgens bezocht. Toen wist hij nog niet, waarover hij spreken zou. En hij spreekt gemiddeld vier avonden per week, nooit dezelfde toespraak, want daarvoor loopt men teveel naar verschillende samenkomsten. En zijn toespraak was wel doordacht, bijbels, goed gedocumenteerd, met plaats en hoofdstuk er bij genoemd. Over gezinnen praktisch niets. Uit lust naar sensatie is het dus niet, als nu al twee jaar lang, iedere woensdagavond de aula bij hem of een andere spreker (br. Hermann Zaiss) tjokvol is (8 á 900 mensen). Daar is geestelijk niets ongezonds in.

Mijn vrouw is zondagochtend in Barmen geweest. in de grote samenkomst in de bioscoop Odin onder leiding van Hermann Zaiss, die toen nog niet op reis was. Aanvang 9.30 uur; om half negen hielp de politie de mensen op straat al om op het trottoir te blijven wachten en niet op straat. Toen gingen de deuren open en werd alles volgeladen, zaal, trappen, portalen en wat er maar aan ruimte was. Luidsprekers brachten het woord daarheen en op straat. Het karakter van de samenkomst was hetzelfde. Mijn vrouw was er niet zo verrukt over. De manier van spreken was haar wat te Duits. (men kan rustig tegen de volgelingen zeggen, dat ons dat doet denken aan: Ausweis vorzeigen en daarbij de Duitse schreeuwtoon ons uit de bezettingstijd zo pijnlijk bekend, imiteren). Men begrijpt dat en is bereid dat te begrijpen. Mijn vrouw zegt, dat zij die morgen het meest getroffen werd door het slot, toen hij vertelde, dat hij die week naar Stuttgart moest voor samenkomsten en toen zei: Willen jullie voor mij bidden? Och, niet dat hij het zei, maar zoals hij dat zei. Ineens de kleine mens, die 'm zit te knijpen en denkt: Hoe krijg ik dat voor elkaar? Je kunt een mens soms aan een woord of uitdrukking in de ziel kijken.

Tot zover ds. Gregory, die mij toestemming gaf zijn oordeel door te geven. En trekt u zich verder maar niets aan van al die theologische haarklovers, muggenzifters en kribbebijters, die de grote dingen, die God bezig in te doen, naar het rijk van de anti-christ verwijzen. En ze hebben er zowaar nog bijbelteksten voor gevonden.

Mej.A.V.schrijft ons vanuit de Amerikaanse sector van Berlijn: Het is nu al weer bijna vier weken geleden sedert ik Holland verliet. Intussen heb ik ook vaak aan de mensen in Amsterdam gedacht. Je voelt hier, veel meer dan in Westfalen, dat het dagelijks leven geheel afhankelijk is van de tegenwoordige politieke situatie. Aan de ene kant heb ik echt te doen met zovele Duitsers, waarvoor de ellende al zo lang moet duren, maar we zien ook hierin, dat God rechtvaardig is en dat God het leed, ook zovele Nederlanders aangedaan, niet ongewroken laat. Maar het is een ware verkwikking om ook hier zo vele moedige christenen te ontmoeten en hun getuigenissen van uitredding te horen, als zij God om uitredding smeekten. Het wordt mij hier zo extra duidelijk, dat Hij aan de nederigen genade schenkt.

Maar als ik hier alles zo aanzie, dan besluit mij een angst, als ik aan Nederland denk. Ons land, dat slaapt en zich zo weinig bewust is van zijn verantwoordelijkheid, ook naar buiten. Die teleurstelling had ik ook al, toen ik uit Indonesië terugkeerde. Maar nu zie ik dat nog veel duidelijker. Gelukkig komt er hier en daar toch een kleine opleving. Maar als ik naga, wat er hier van kleine groepen reeds uit kan gaan, terwijl Duitsland, in zijn geheel gezien, toch heus net zo christelijk is, dan denk ik, wat zou er niet in Nederland kunnen gebeuren, als daar die kleine groepen, naar verhouding eens net zo veel activiteit gingen ontplooiën als hier.

Antwoord: Dank voor uw brief. Ja, merkwaardig hoe opnieuw vanuit die kleine, veelal gesmade, piëtistisch-methodistische groepen het nieuwe leven des Geestes uitgaat. Een dominee schreef: Vroeger, voordat Hitler aan het bewind kwam, waren bij de toenmalige predikanten de kerken vol. Vooral in Westfalen en het Rheinland was men niet afkerig was van kringen en vrije gemeenschappen. Toen kwam het regiem met zijn kerkelijke gevolgen. Ze liepen leeg, de kerken. Ik vermoed, dat er daar in de meeste plaatsen niet veel van de Bekenntniskirche op de kansels was. Toen is het Versamlungswezen welig opgeschoten.

Ik ben zo hartelijk dankbaar, dat voor Holland op dit ogenblik het nieuwe leven niet buiten de kerken omgaat. Predikanten zeggen: De gemeenteleden laten ons niet meer met rust. Ik heb correspondentie en invitaties van Hervormde, Lutherse en Gereformeerde predikanten. Deze maand kwam een dominee van art-31 op ons bureau om wat lectuur te halen. M'n catechisanten zitten over deze dingen steeds achter me heen. Bravo! Opwekkingen zijn bloedtransfusies voor de Kerk. Een andere predikant, die ook in Duitsland deze dingen had beleefd schrijft: Gunning heeft destijds gezegd: Eerst de reformatie, dan de reorganisatie. Het is niet onmogelijk, dat het andersom gaat. Wij hebben nu onze reorganisatie. Mogelijk komt nu uit Duitsland de reformatie, zoals ze daar eerder vandaan gekomen is. Van een reorganisatie zullen we niet kunnen leven. Het réveil trekt wel in noordelijke richting. Nieuwe samenkomsten van deze beweging worden gehouden in Essen en straks in Kleef. Een natuurlijke grens als bij Emmerik kan een geestelijke beweging wel ophouden. maar niet tegenhouden.

Tot zover deze dominee dan. Moge ook Duitsland zelf er de grote zegen van ondervinden. Ik was eind oktober en begin november weer enige dagen in West-Duitsland. 1 november Allerheiligen, waren overal kantoren en werkplaatsen, fabrieken, enz. gesloten over het gehele land. Op 31 oktober, Hervormingsdag, word er overal gewerkt. In een land, dat ons de reformatie gebracht heeft! Ik wens u Gods zegen toe, daar in het verwoeste Berlijn en hoop van harte, dat God u ook temidden der puinhopen tot een zegen stellen zal.

[naar inhoudsopgave](#)

24

Reacties en Correspondentie

Mevr.M.C.V.v.L. te H.en haar man zijn nieuwe Indonesische vrienden van ons. Mevrouw schrijft: Toen we in 1935 in Pingdanlaja, het bergplaatsje, waar ook het buitenverblijf van de Gouverneur-Generaal van het vroegere Ned. Indië staat, het Evangelie brachten, ontstond daar een opwekking. Het is een kleine plaats met ca. 100 Europeanen, buiten de hofhouding gerekend, maar met een groot aantal Europeanen op omliggende ondernemingen. Hier was nog nooit door een dominee of een pastoor gewerkt en mijn man en ik brachten daar, als vrije evangelisten, het Woord.

Van alle kanten en alle gezindten kwam men; ook Rooms-Katholieken. God bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden, zoals wij in de Handelingen lezen. Van uren ver kwamen de mensen uit de ondernemingen afzakken, ook van de hofhouding kwam men luisteren en velen dienden de Heer.

Na ca. twee maanden met rijke zegen te hebben mogen arbeiden, kwam plots de pastoor tot de ontdekking dat er ook zieltjes van hem woonden. Hij beloofde ieder, die naar een nabij gelegen dorp zou gaan, waar hij een kapel wilde opzetten, naast een vrij vervoer, een toelage in natura, hetgeen toentertijd een kostbare geschiedenis was. Een dominee van de Protestantse Kerk ging huis aan huis - tevoren was daar in zeven jaar geen dominee te bekennen geweest - de mensen waarschuwen, dat wij hypnotiseurs waren, mensen die met de duivel een verbond hadden gesloten. Dit, omdat de Heilige Geest in ons midden was uitgestort en hij dat niet begreep. Markus 16 was volgens hem, een door de geleerden bijgevoegd gedeelte en behoorde niet in de tegenwoordige tijd thuis. En wat de profetie uit Joël betreft, dat had alleen betrekking op die tijd.

Het zaad dat uitgestrooid was, heeft echter vrucht gedragen. Nu staat in dat bergplaatsje een kerkje. Men verwachtte nl. dat Koningin Juliana, toen nog Prinses, bij het toenmalige plan om Indië te bezoeken, in het buitenverblijf zou logeren. Maar de oorlog haalde een streep door dit voornemen.

Ik hoop zo dat, nu er zovele predikanten in de Protestantse kerken wèl de betekenis van Markus 16 gaan inzien, diezelfde dominee nog leeft en ervaren mag, dat Gods Woord niet tot de fabelen teruggebracht kan worden. O, mijn hart huilt als ik hier in H. zie, hoe weinig men in kerkelijke kringen beseft, dat alleen intens en voortdurend gebed dat bewerken kan. Men maakt zich veel drukker om de financiën te doen groeien, dan om een ziel te redden. Alleen wanneer wij in het geloof achter Markus 16 gaan staan, zal de wereld weten, dat wij een levende Heiland hebben. Als de Geest des Heren vrijheid van handelen heeft, dán zal hij de harten vernieuwen en...gaan ook de portemonnaies open.

In Indonesië hadden wij een gebedskring d.w.z. ieder gaf op, wanneer het hem of haar schikte, een bepaald uur of een kwartier per dag voor gebed te bestemmen. Had br. A. bv. om kwart over zes tot half zeven zijn gebedstijd, dan nam zr. B. het gebed over, enz., zodat de hele dag gevuld was met gebed voor een speciale zaak. Ik denk hier bv. aan een opwekking. Zij die overdag niet konden, bestemden daartoe zelfs de avond of de nacht.

Br.Stroethoff, zouden we dat in Holland ook niet kunnen? Als wij ons allen verenigden tot zulk een gebedskring, zou dat dan niet een machtige uitwerking hebben? O, het is zo wonderbaar met de Heer te verkeren. Onder enkele kerkgangers leeft dat verlangen wel. Als er mensen bij me komen, dan voel ik wel, dat ze dat dolgraag zouden willen. Maar... toen ik er met de dominees over sprak, gingen ze er niet op in. Ik weet echter dat er in ons land genoeg te vinden zijn - ook buiten de kerk -, die gegrepen zijn door de nood. Kunt u niet, via uw blad, er over spreken? Ik zal u steunen door gebed.

Antwoord: Uw schrijven heeft mij diep getroffen en ontroerd. Ik moest daarbij denken aan het woord van de Heiland in Joh. 4:37: Want hierin is de spreuk waarachtig: De één zaait, de ander maait! En dwars door tegenwerking, schijnbaar vroom verzet heen, bouwt God Zijn Gemeente. Dat kerkje in dat bergplaatsje mag u zien als het monument van Zijn zegen. Ja, de opvatting dat Markus 16, de pericoop 9-20, er bijgeplakt zou zijn, is mij bekend. Ook de Nieuwe Vertaling van het Ned.Bijbelgenootschap geeft ze tussen haakjes weer. Ik heb die haakjes in mijn Bijbel doorgestreept. Ze hinderen mij. Gods Geest heeft het tegendeel in mijn hart gelegd. Dezelfde zin dezer woorden, treffen wij aan in het gehele Nieuwe-Testament. Dan is de

consequentie daarvan, dat we de zending wel kunnen liquideren. In deze tekstverzen lees ik ook: Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het Evangelie aan de ganse schepping. En de andere gevolgtrekking is deze: Dan is ons geloof ijdel en worden wij valse getuigen Gods bevonden.

Het Christendom van onze dagen zoekt voor zijn armetierigheid nog steun in de Schrift ook. Men gelooft nog wel, dat satan macht en kracht heeft, maar ontkent in feite het woord van de Heiland, die bij Zijn heengaan heeft gezegd: *Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.*

En wat uw voorstel voor een gebedsketen betreft, dat wil ik graag doorgeven. We krijgen veel brieven van mensen, die ons berichten, dat er in hun dorp of stad deze kringen bestaan of worden opgericht. Willen de lezers mij eens schrijven? Ons onderling verbonden te weten en met elkander contact te hebben, kan niet anders dan gezegend werken.

Een maand later, in De Oogst van oktober 1952, publiceerden wij een brief van ds.G. M. te R.: Ik ben zeer getroffen iets te vernemen over de wijze waarop in Indonesië de gebedskring werkte. Vergelijkbaar met de wijze, waarop het vuur brandt boven het graf van de onbekende soldaat in Parijs, nl. altijd door.

Het trof mij zo, omdat dit precies dezelfde wijze is, waarop de ook in ons land bekende pastor Roland Brown, zijn vervallen en verwereldlijkte gemeente in Chicago tot een geheel nieuw leven bracht, zoals zo prachtig beschreven staat in het boek *Recovery*, dat door de ex-boef Star Daily, in de gevangenis bekeerd, over Rev. Brown geschreven werd.

Pastor Brown had eens in een boekje van Prof Glen Clarx een aardige vergelijking gelezen met het bijenleven. De afgeleefde werkbijen, die kog maar kort te leven hebben, zijn even waardevol als de uitvliegende. Zij zitten nl. bij de ingang van de korf en vibreren met haar vleugels. Aldus zorgen ze voor de ventilatie in de korf, waarin de lucht snel bedorven raakt. Aldus is het gebed een binnenlaten van verse lucht, doordat de Heilige Geest kans krijgt te gaan waaien.

Pastor Brown zette nu een oproep in zijn gemeenteblaadje aan alle zieken en ouden van dagen, om voor de gemeente te bidden. Hij schreef dat het van hen afhing, of er een nieuwe Geest in de Gemeente zou komen en dat ieder kon meedoen. Elk moest opgeven op welk half uur van de dag hij of zij dagelijks zou kunnen bidden voor de gemeente en ten slotte was het zo ver geregeld, dat van 5 uur in de morgen tot 11 uur 's avonds een continu-gebed voor de gemeente opging. Een oud vrouwtje zei ontroerd: Dit is de eerste keer in mijn leven, dat een predikant kwam vragen om mijn hulp en dat hij mij zei dat die hulp nodig is. Na korte tijd kwam er dan ook een totaal andere geest in die gemeente, die later zo bekend zou worden door allerlei tekenen en wonderen van bekering en genezing.

Antwoord: Hartelijk dank voor de uitvoerige wijze, waarop u op deze dingen bent ingegaan. God heeft Zijn Heilige Geest gegeven aan hen, die Hem gehoorzaam zijn. Hij heeft Zich gebonden aan de middellijke weg van het gebed. Waar de discussiegeest verdwijnt, het gesprek, de dialoog plaats maakt voor het gebed, daar zorgt die Heilige Geest wel voor de rest. In Hand.12:5 lees ik ook van een voortdurend gebed van de gemeente. Men offerde zelfs zijn nachtrust, lees ik in dit Schriftgedeelte. Er is veel organisatie naar buiten in onze kerken en kringen, die het gemis van innerlijke kracht verbergt. We moeten weer leren, wat bidden is en ons niet alleen op zondagmorgen verenigen tot gebed. Het vuur (des gebeds) zal voortdurend brandende worden gehouden op het altaar, het mag niet uitgaan (Lev.6:13). Als wij bidden, gaat God aan het werk. Och, of ons Christenvolk dat eens ging beseffen. . Doe uw mond wijd open, Ik zal ze vervullen (Ps. 81:11).

Mej.A.O.te L.: Ik verheug me iedere keer weer, dat er overal in de wereld zulke grote dingen gebeuren. Zo was ik ook zo blij dat er in Den Haag weer die gebedssamenkomsten gehouden worden. Ik ging er met een biddend hart heen, ook speciaal voor de velen die met verlangen en verwachting daar de Heiland kwamen zoeken. Ik heb ook een grote zegen gehad. En daarom kan ik niet langer wachten en wil dit schrijven. Dat boekje van Frank Uttley vinden we geweldig. Zo wil ik het ook realiseren in mijn leven. Maar we hebben zozeer gemeenschap nodig. Een priesterlijk herder, die dit uitdraagt en in zegen en handoplegging de kleinmoedigen versterkt, de bedroefden troost, de twijfelenden terechtwijst in de naam van Jezus Christus.

Antwoord: Deze naklank over de diensten in de Grote Kerk in Den Haag vermeld ik met hartelijke instemming. Deze diensten brachten voor mij en mijn vrouw nog een grote verrassing. Op 15 september

mocht ik daar, samen met ds. Sickesz, spreken over de genezing van het Lichaam. Toen we met het team van de Haagse predikanten, de orde van de dienst voor deze avond regelden, ging de deur van de consistorie open en kwamen mijn vriend Paul Hesse, de naaste medewerker van br. Zaiss, met zijn vrouw, vergezeld van Mevr. Meuyring uit Basel, die verschillende geestelijke liederen heeft getoonzet, met haar dochter, binnen. Onze buitenlandse gasten verheugden zich bovenmate, dat dergelijke samenkomsten in de grootste kerk van Den Haag konden plaats vinden. Zo iets zou in Duitsland niet mogelijk zijn, aldus br.Hesse. Hij heeft ook nog in een druk bezochte samenkomst ten huize van Ir. Stephan gesproken, waar ook verschillende leidinggevende broeders en zusters van de Haagse bidstondkringen aanwezig waren; huissamenkomsten die ook nog in Amsterdam gehouden worden....

L.M.R. te O. die alles zo met aandacht volgt, hetgeen we over de kracht van de voorbede schrijven, stelt de vraag: In 1 Joh.3:22 is er sprake van vrijmoedigheid tegenover God en een ontvangen van Hem al wat wij bidden. Maar, - zo gaat de brieveschrijver voort - zegt u nou zelf, daar zijn vele van die gebeden die niet verhoord worden.

Antwoord: Inplaats van dit woord kinderlijk gelovig te aanvaarden, plaatst u dus met uw vraag op de voorgrond, dat God niet de gebeden van Zijn kinderen zou verhoren. Niet voor de zaligheid - die is in Christus verankerd - maar voor de verhoring van het gebed heeft de Heiland Zelf de normen en voorwaarden gesteld. Joh.15:7 *Indien gij in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, Vraag wat gij maar wilt en het zal u geworden.* Denk over de tekst eens rustig na en overweeg, in hoeverre er - ook in uw leven - verband bestaat tussen uw gebed en het uitblijven van de verhoring.

George Muller

Mag ik u iets vertellen van de bekende Georg Muller van Bristol, die door de kracht der gebeden duizende wezen verpleegde. Hij was eens op een oceanboot op weg naar Quebec. Het was zeer mistig en boot maakte slechts geringe vordering. Muller ging naar de kapitein en zei, dat hij op zaterdagmiddag in Quebec moest zijn. Onmogelijk zei de kapitein. Het moet, zei Muller, want ik heb het beloofd en in 57 jaar heb ik nimmer een gelofte gebroken, en zal het ook nu niet doen. Laat ons gaan bidden, vervolgde Muller. Maar mijnheer Muller, ziet u dan niet, hoe dik de mist is?

O, neen, zei Muller, Ik zie niet op de dikte der mist, maar op de sterke God, en hij knielde neer en bad een heel eenvoudig, kinderlijk, gebed. En toen Muller amen zei, zou de kapitein bidden, doch Muller legde hem de hand op de schouder en zei hem niet te gaan bidden, daar hij op de mist zag en niet geloofde en dat het ook niet meer nodig was, daar hij - Muller - geloofde, dat God reeds de verhoring geschonken had. Sta op, kapitein. want de mist is weg! En de kapitein stond op en waarlijk, de mist was weg en Muller was op zaterdagavond in Quebec.

Ziet u, wij redeneren vaak zoveel, het lijkt allemaal zo vroom, maar we zijn toch ongelovig en ongehoorzaam. God wil geloofd en gehoorzaamd worden!

september 1952

Mevr.L.J.V.-D. schrijft ons vanuit het sanatorium waar zij verpleegd wordt: Ik kan u wel zeggen, dat ik reeds al de jaren van mijn ziekte over dit probleem heb liggen denken, want de kerk bemoeide zich alleen maar met de geestelijke noden en liet de zieken in de kou staan. Ze wist wel te zeggen: *Uw zonden zijn u vergeven*, maar hetgeen Jezus er aan toevoegde: *Sta op en wandel*, dat werd geheel genegeerd. Wat zou het prachtig zijn, wanneer zij zich nu deze gecombineerde opdracht opnieuw herinnerde, ook al moet zij daarop nu gewezen worden, door een buitenkerkelijke kring. Dat zal wel wat pijnlijk zijn, maar hopelijk ook heilzaam.

Antwoord: Dank voor uw belangstelling vanaf uw ziekbed. Dat in wel een moeilijke zaak, u en uw man beiden in het sanatorium. Onze speciale bidstondkring voor zieken, zal voor u beiden bidden, of de Heer Zijn Naam wil verheerlijken in de volkomen genezing van u beiden. Om volkomen juist te zijn, moet ik toch nog even zeggen, dat in Engeland de dienst der genezing (the ministry of healing), wordt gezien als een legitiem en essentieel onderdeel van de opdracht van de Kerk. Zo werd daar in 1946 op initiatief van de

Anglicaanse aartsbisschop William Temple, de Churches Council of Healing (de Raad der kerken voor genezing) opgericht, waarin naast de Church of England, praktisch alle Protestantse kerken officieel zijn vertegenwoordigd (o.a. Baptisten, Congregationalisten, Methodisten, Presbyterianen en Quakers) en eveneens officiële vertegenwoordigers van de British Medical Association, de Engelse Maatschappij voor geneeskunde.

Voordat we in Holland zover zijn, Hervormden, Gereformeerden, Gereformeerd Art. 31, Evangelisch Luthersen, Christelijk-Gereformeerden, Baptisten, Doopsgezinden, enz., zal er nog wel wat water door onze rivieren naar zee stromen. Maar bij en voor de Heer is er niets te wonderlijk. Het gebed doorbreekt ten slotte alle menselijke staketsels! Ik heb mij deze week er hartelijk in verheugd, dat een geestelijk verzorger van een bekend ziekenhuis mij schreef: Misschien weet u, dat wij, mijn vrouw en ik, tezamen met dr. H. en dr. B. de vrouwelijke kinderarts, en nog enigen, een gebedskring hebben, al enige maanden. Alles moet nog groeien. Is dat niet fijn? God zegene de biddende artsen.

W.P. v.d.H. Herv. ouderling te Amsterdam, is met zijn vrouw ook naar het Wuppertal geweest. Hij geeft zijn indrukken als volgt weer: Hoe machtig en heerlijk werkt de Heilige Geest hier overal. Dat moet je werkelijk zien, om het te kunnen geloven.

Denkend aan ons eigen land, drong de vergelijking zich aan mij op tussen een vrijstromende rivier dáár en een gekanaliseerde bij ons, dus met sluisdeuren er in, door het verstand geplaatst, om de stroom tegen te kunnen houden. Dus ook geen vrije vaart, maar schutten. En dat terwijl geschreven staat: De Geest waait waarheen Hij wil en: die in Mij gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Wij houden echter goede moed, evenals u. Er zijn zeer velen uit Duitsland als bidders teruggekeerd.

Antwoord: Dat is weer een getuigenis van een kerkelijk ambtsdrager, die wij voegen bij die van de andere predikanten, ouderlingen, enz. die gezegend wilden worden en zich van kanselredevoeringen van dominees, die ook zo hun opinie over deze dingen hebben, maar nog geen voet in Wuppertal gezet hebben, niets hebben aangetrokken. En weer iemand, die niet kan nalaten te getuigen van de grote dingen, die hij - maar ook zijn vrouw - gehoord en gezien hebben. Geef het door, broeder. Maar gemakkelijk zult u het daarbij niet hebben. Ons kerkelijk Amsterdam heeft een harde bodem. Waarom, zo vragen mij talrijke Amsterdamse vrienden, worden er wel telkens in kerkelijk verband gebedssamenkomsten met zieken in Den Haag gehouden en trekt men zich in de hoofdstad van deze dingen niets aan? Alleen de adem van Gods Heilige Geest kan nieuw geestelijk leven tot stand brengen. Maar verblijdt u er over: Het geldt Uw Zaak, o Hoofd en Heer, de zaak waarvoor wij staan. Dat de adem des Geestes onze kerken mocht doorwaaien en in Zijn tornadokracht bazars, tombola's met of zonder nieten, kerkelijke volksdansclubs, toneelensembles enz. enz. meenemen.

J.H.C.V. te 's-Gr. stuurt mij Enigheid des Geloofs, waarin ds.A.de Ruiten, Geref.predikant te Zandvoort, in verband met zijn bezoek op de 2e Pinksterdag aan de massale samenkomst te Düsseldorf der Gemeinde der Christen (Ecclesia), onder leiding van Hermann Zaiss, zijn indrukken weergeeft. Van alles, hetgeen met het oog op deze dingen wordt geschreven, nemen wij natuurlijk met grote belangstelling kennis. En ieder heeft uit de aard der zaak recht van spreken en van kritiek. Velen sturen mij lectuur met verzoek of ik dit nog eens wil accentueren, of dat wat in een publicatie onjuist is, of van oppervlakkigheid getuigt, wil rechtzetten. Ik kan daar niet aan denken. Wij mogen, op enkele uitzonderingen na, bij lezers van tijdschriften, dag- en weekbladen - vooral theologische - tegenwoordig wel zoveel gezond verstand veronderstellen, dat zij zichzelf rekenschap vragen: is dit artikel geheel juist? De beste toetssteen is nog altijd de heilige Schrift zelf.

Er is momenteel een richting in het bestemde ambt, die alleen maar waarde en betekenis toekent op basis van apostolische successie. Het Hilversumse geval - dat van een Herv. predikant, die zich door een R.K.bisschop liet zegenen en uiteindelijk in de Roomse kerk terecht kwam - is als zodanig wel bekend. Gode zij dank heeft de Herv. Synode zich van deze Roomse visie gedistancieerd. Maar deze Roomse zuurdesem trof ik ook in bedoeld artikel van ds. de Ruiten aan. Men zou van Reformatorische successie kunnen spreken, die dan de echtheid van een beweging zou moeten bepalen: Hier treft hij immers een kerk zonder Nicea, zonder Augustinus, zonder Luther en Calvijn; een kerk, waarop niet meer van toepassing is: Door heel uw kerk wordt steeds, daarboven, hier beneden, in strijd en zegepraal Uw grote Naam beleden.

Het te mogelijk, dat de namen van de reformatoren hier niet domineren, al heb ik in de prediking aldaar dikwijls uitspraken van Luther gehoord en vele malen het Lutherlied gezongen. Maar Christus, de Hogepriester onzer belijdenis wordt er geprezen en grootgemaakt. Het gaat niet om de kerk. God zegene haar in welke verschijningsvorm ook, maar om de Gemeente des levenden Gods, die Hij Zich van uit overal wil vergaderen in de enigheid des waren geloofs. (Heidelb.Catechismus). Om met zijn ganse hart in te stemmen met de andere zondagsafdeling van de oude Heidelberger: Dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven.

Gode zij dank kan ik ook een kind van God worden en zalig worden zonder deze Reformatorische successie. De reformatoren behoren mede tot de wolk der getuigen, maar voor mijn behoudenis heb ik alleen nodig: Jezus en Jezus alleen! Ook hier geldt het: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

P.v.E. te A., Mevr.T.N.-W te E. e.a. zonden mij het verslag van een genezingsdienst van Harry Edwards. Het geïllustreerde weekblad Visier gaf van deze demonstratie te Haarlem een uitgebreide reportage:

Na een korte zang-en gebedsdienst verzocht Edwards verschillende lijdens uit de zaal op het podium te komen voor een demonstratieve behandeling. Hij zocht daarvoor de lijdens aan uiterlijke afwijkingen uit. Met het oog op het demonstratieve karakter van deze bijeenkomst. Iets verder zegt het verslag: Men moet wel tot de overtuiging komen, dat hij op het gebied der spirituele behandeling van kwalen een opmerkelijke figuur is. Zijn methode stoelt op een levensovertuiging, die niet in enkele woorden is te omschrijven, doch waarvan het voornaamste aspect het geloof in het voortbestaan na de dood uitmaakt. De mens leeft volgens Edwards voort aan de overzijde van het graf met zijn geestelijk lichaam, dat op aarde met het stoffelijk lichaam verbonden was. Ziekten worden veroorzaakt door een afwijking in de aanpassing dezer beide lichamen.

Bij de demonstratie - wij volgen het verslag in het Haarlems Dagblad van 26 mei 1952 in het stampvolle Concertgebouw te Haarlem. waren verschillende ernstige patiënten, die na de behandeling een, voor ieder zichtbare, verbetering toonden.

Antwoord: Wij kregen nog wel van een predikant, voor deze demonstratie een persoonlijke uitnodiging, waarvan wij geen gebruik hebben gemaakt. Houdt u verre van deze spiritistische genezingsdiensten. Het is het gebied, dat voor een christen, d.w.z. die door een oprecht geloof Christus is ingeplant, verboden terrein, contrabande is. Vele lezers hebben zich over deze dingen ontsteld. Wij niet. Lees uw bijbel er op na. De tovenaars aan het hof van Faraó konden, tot op zekere hoogte, dezelfde wonderen verrichten. Het erge is wel, dat vele brave, kerkse christenen van deze dingen ondersteboven zijn en erin geloven, maar niet in de bijbelse, Schriftuurlijke genezing. Ze geloven wel, dat Jezus hun zonden droeg aan het Kruis van Golgotha, maar niet hetgeen de Schrift ons in één adem leert: Jes. 53; Matth. 8:17: Hij heeft onze krankheden gedragen. Zij geloven niet, dat het geloof in Zijn Naam ons aan al zijn schatten en gaven gemeenschap doet hebben. Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen. Als een leeg geloof, dat zich baseert in de verbondenheid van het stoffelijke met het geestelijke lichaam zeer opvallende en merkwaardige genezingen te zien geeft (op de foto's zien we verschillende doktoren onthutst toezien), hoeveel te meer het geloof in Hem die machtig is meer dan overvloedig te doen, boven wat wij bidden of denken, door de kracht die in ons werkt. Gode zij dank, die ons ten allen tijde doet triumperen in Christus. Jezus is Overwinnaar! Dwaze christenen, die wél geloven aan spirituele of spiritistische genezingen. Maar die ontkennen de kracht van de Heilige Geest in de bidstonden, waar met zieken wordt gebeden. *Geef Uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw Woord te spreken, daarin, dat Gij Uw hand uitstrekt tot genezing en dat tekenen en wonderen geschieden door de Naam van Uw heilig Kind Jezus* (Hand. 4:29-30).

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

25

Een man die leeft uit zijn geloof

De Zaanlander van zaterdag 11 oktober 1952

Was wullen Sie?

Ik wil weten waar en wanneer uw samenkomsten gehouden worden.

Zijn stem dreunt door het huis: Ille, haal eens een programmablad voor me. Ik heb hier een Hollander, die onze samenkomsten wil bezoeken. Ille komt met een programmablaadje tevoorschijn. Zij is ook een kind van God, zegt hij. Zo, zeg ik.

Ik spreek vanavond in Keulen en moet nu meteen weg, vervolgt hij.

Het spijt mij, dat ik je niet mee kan nemen, maar ik heb net een paar nieuwsgierige Zwitsers bij me, die meegaan. Heb je onderdak vannacht? Ik antwoord bevestigend. Anders kun je wel bij mij overnachten. Niet nodig, Herr Zaiss, zeg ik dankbaar. Enfin, ik zie je nog wel eens. Met een stevige handdruk en met een hartelijk tot ziens stapt deze wonderlijke man in zijn Mercedes en stuift weg.

Groot redenaar

De volgende dag, zondagochtend, zit ik in het stampvolle Odentheater, waar Zaiss spreekt. Het valt niet te ontkennen, dat deze lekeprediker (hij is fabrikant), heel wat theologen, althans in voordracht, overtreft. Hij zegt geen woord te veel. Maar ieder woord, dat hij uitspreekt is als geladen met energie. Iedere volzin die de zaal inrolt, is afgewogen. Hier spreekt niet alleen een mens met een helder verstand, maar ook iemand met een hart. Met een groot, ruim hart zelfs. Herr Zaiss is geen nieuwlichter. De boodschap, die hij brengt, is oud. Het is de boodschap van het aloude Evangelie, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om zondaren zalig te maken. Maar hij brengt dit Evangelie zó pakkend, zó beklemmend ernstig en toch ook weer met zo'n enthousiasme, dat men er niet onderuit komt en bekennen moet: Ja, werkelijk, hier staat een mens, die leeft uit zijn geloof. Hij heeft een zwak voor de communisten, zegt hij. Ze zijn radicaal. Alle christenen moesten radicaal zijn, davert door de zaal. De manier, waarop hij met zijn toehoorders omgaat, typeert hem. Soms stelt hij voor een stampvolle zaal vragen aan zijn publiek en lokt zo vaak een discussie uit. Weet iedereen van jou, dat je een Christen bent? vraagt hij opeens. Een doodse stilte valt in. Dan klinkt een benepen stemmetje uit de middelste rijen: Ja! Weten je vrienden en kennissen het van je? vraagt hij glimlachend. Ja! antwoordt het juffertje vrijmoedig. Je groenteman? Ja! zegt het juffertje driest. Je kapper, je tandarts, je melkboer? Zaiss wendt zich weer tot de gehele zaal, maar het juffertje gaat stoutmoedig door met ja te zeggen. Je belastingambtenaar? Ja! Dat wordt hem te bar. Dan zit je zelf zeker op het belastingkantoor, knalt hij er uit. Pas op, wijst hij het meisje terecht, dat het ja zo gemakkelijk uit de mond liet vallen, en weet, dat je voor ieder ondoordacht antwoord, dat je zo even hebt gegeven, verantwoording tegenover God zult moeten afleggen. En dat kon wel eens niet meevallen.

God is groot

Ik maak een genezingsamenkomst in een noodbarak mee. Het duurt vier volle uren, maar ik verveel me geen ogenblik. Zaiss houdt een korte toespraak. Zijn onderwerp is Markus 16:18 *En degenen die geloofd hebben zullen deze tekenen volgen; in Mijn Naam zullen zij duivelen uitwerpen, op zieken zullen zij de handen leggen en en zij zullen gezond worden.*

Wat ik hier meemaak is een verjongingskuur van het christendom. Ik spreek een man, die jarenlang doof is geweest. Hij kan weer scherp horen. Een verpleegster moest voor de tweede keer geopereerd worden. Een hopeloos kankergeval. Men bad met haar en nu staat ze voor me met een gezond bruingebrand lachende snuit. Mijn chef kon bij de laatste röntgencontrole zijn ogen niet geloven. Hij was bang, dat ik het hele ziekenhuis op stelten zou zetten met mijn onverklaarbare genezing.

Huissamenkomst

Ik maak een huissamenkomst mee. Tot mijn verrassing kom ik in een kamer, vol met Hollanders terecht. Er heerst een vrolijke sfeer, Men is enthousiast over wat men hier gezien en beleefd heeft. Een paar jonge predikanten, die op de sofa zitten, en door hun rustig gedrag een beetje uit de toon vallen, zorgen met een enigszins sceptische belangstelling voor een gezond evenwicht. Herr Hesse, een van de Duitse broeders, houdt een ongedwongen causerie. Hij spreekt niet, op geen stukken na; hij getuigt. Mijn oren staan er van te klapperen. Het hele Nieuwe Testament begint voor me te leven! Wat moet ik van dit alles denken? Op suggestie is hoogstens een klein deel van de tientallen gezangen terug te voeren. Zou dit alles werkelijk echt zijn? Een week lang trek ik door het Wuppertal en bezoek alle samenkomsten, die er deze week gehouden worden. Niet overal is het even sensationeel, maar de hartelijkheid en gastvrijheid, die ik overal ontmoet, is ongeëvenaard. Drie, vier, vijf mensen tegelijk, nodigen ze uit om te blijven logeren, hoewel ik toch een volslagen vreemdeling ben. Niet iedereen wordt gezond, vertelt men mij; alleen voor degene, die werkelijk gelooft, dat Christus voor hem gestorven is en die Hem accepteert als Heelmeester, niet alleen voor zijn lichaam, maar ook voor zijn ziel, voor die is er genezing. Voor velen is ziekte een beproeving, zegt een ander, niet iedereen geneest daarom direct. Een derde verklaart paradoxaal: Ongelovigen worden genezen, gelovigen niet. Hij bedoelt daarmee natuurlijk gelovigen en ongelovigen naar de uiterlijke schijn. Na enkele dagen krijg ik Zaiss nog even te spreken. Hij staat temidden van een groepje Hollanders. De twee predikanten zijn er ook. Hij leert Hollands, vertelt hij. Hij wil naar ons land komen. Hebben we u in Holland nodig, denkt U? informeert iemand. Zo God wil, antwoordt Zaiss eenvoudig.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Oktober 1952

26

Reacties en Correspondentie

Ir. L.P.S.te 's-Gr. is ouderling van de Herv. Kerk in de plaats van zijn inwoning: Met nog een ouderling en zijn vrouw en een diaken uit onze wijk, zijn we naar Wuppertal geweest. Het was voor ons een heerlijke tijd en wij zijn er gezegend van teruggekomen. Welk een sfeer heerst daar! Die sfeer was het eerste, wat mij in Wuppertal pakte. Het omvatte mij geheel. Een heerlijke gemeenschapszin. Het tweede was de wijze en de overvloedigheid van de Evangelieverkondiging. Is het niet heerlijk zulk een groot geloofsleven daar te mogen meemaken? Wat een bekeerlingen hebben daar plaats gehad en hebben er nog steeds plaats. En het derde als vrucht van dat levende geloof: de genezingen. Als in de tijd van en na Jezus. Wat heerlijk!

Wij zijn bij onze terugkomst met een gebedskring begonnen en sindsdien komen wij nu met anderen elke dinsdagavond bij mij thuis samen. De Heer vestigt Zijn Koninkrijk, wij moeten arbeiden.

Antwoord: Dat was een kerkeraad in het klein. Nu, u zult er wel meerdere broeders-ambtsdragers hebben aangetroffen. Den Haag is wel een bijzonder door de Heer gezegende stad. De Boodschap staat hier wel in een bijzondere belangstelling. Ik schrijf dit vlak voor de gebedsdienst op maandag 15 september, 's avonds 8 uur in de Grote Kerk, waarin ik het grote voorrecht heb, samen met Ds. J.C. Sikesz. Ned. Herv. Predikant te 's-Gravenhage, de Grote Opdracht te mogen doorgeven. Het heeft mijn hart verblijd, dat het op speciaal verzoek is van verschillende predikanten, dat br. Hermann Zaiss straks toch ook in den Haag zal spreken. God zegene dan die avond in de Willemskerk. God zegene al die bidstondkringen in den Haag. Wie in Hem geloofd zal niet beschaamd worden.

Mevr. J.V.-B. te M.: Vrienden uit Dordrecht stuurden mij enkele exemplaren van De Oogst. Beiden waren enige dagen bij mij gelogeed. Ik heb gezegd: hoe kon je zó lang wachten, alvorens ze mij te sturen. Ik heb ze nu aan anderen weer doorgegeven. Op het ogenblik heeft een Herv. ouderling ze mee. Ik ontmoette hem bij het bezoek aan zijn vrouw in het ziekenhuis. Ook hier thuis hadden we aan haar ziekbed fijne gesprekken. Hij was al lang een kind van God, maar zij, hoewel zij haar ganse leven naar de kerk was geweest, had geen zekerheid. Ze vertelde nu, dat ze vrede gevonden had. Wat was dat een blijdschap. Onze broeder ouderling klaagde al eerder over zo weinig echt geestelijk leven en gemeenschap in zijn omgeving. Ik zou ze wel bij elkaar willen duwen, zei hij. Ja, dat zouden we wel willen, maar ze moeten tot Christus komen en dán zijn ze bij elkaar. En dan valt ook alle kerkverschil weg. Dat zijn maar afscheidingen door mensen gemaakt. Wat heb ik genoten van het lezen van de heerlijke dingen op vele plaatsen in het buitenland. Zou het zijn als in de tijden van de eerste Christenheid? Toen werkte God mede door tekenen en wonderen. We mogen dit immers zien als een liefdevolle tegemoetkoming van Hem, omdat Hij wil, dat Zijn heil bekend gemaakt wordt? Het is ook in ons land zo nodig. Er moet meer samen gebeden worden, maar dat laatste schijnt wel moeilijk te zijn. De Apostel Paulus zegt ergens: De nood is mij opgelegd. Als er nood is, ontstaat het gebed. En één houtje smeult naar wat, maar meerdere houtjes gaan vlammen.

Antwoord: Ik zou u merkwaardige dingen kunnen vertellen waar De Oogst zo al terecht komt en gelezen wordt, zonder dat het in ons abonnementsregister staat aangetekend. Blijkens ontvangen correspondentie wordt het gelezen in Zuid-en Oost-Afrika, in Japan, China, de Zuid-Amerikaanse staten, enz. Wij worden er wel eens klein onder. Ons blad wil een eenvoudige bijdrage leveren tot het beleven van de eenheid in Christus. Moge elke muur, die nog haar duizendtallen van een scheidt, vallen!

Vragen over het vasten: Ik krijg in de laatste tijd meerdere malen vragen, of wij als bijbelse christenen in ons gebedsleven niet achterop zijn geraakt omdat wij de samenhang van bidden en vasten, waarover de Schrift spreekt, totaal uit het oog verloren hebben. Wie een concordantie tot zijn of haar beschikking heeft, moet die eens ter hand nemen en rustig de bijbelplaatsen naslaan die, in het Oude, maar ook in het Nieuwe Testament op het onthouden van spijs en drank en genotmiddelen, als onderschrijving van de ernst van het gebed, licht geven. En het zal voor velen dan een openbaring worden, daaruit te constateren, hoever de gemeente van Jezus Christus van de schriftuurlijke waarheden en opdrachten is afgedwaald. Ik was onlangs in een kring van predikanten, waarin, in verband met het bidden, ook over vasten gesproken werd. En het trof mij, dat men ook in deze kringen met deze dingen bezig was.

De Bijbel spreek hierover m.i. duidelijke taal. We hebben in de regel een vroom smoesje achter de hand, dat de komst van Jezus Christus in het vlees aan al die inzettingen en wetten een einde heeft gemaakt. Waarbij men negeert, dat de Here Jezus daar zelf in de Evangeliën over spreekt en het benadrukt. Zijn komst in het vlees zou ook aan de profetieën met één slag een einde hebben gemaakt. Dat we in de brieven lezen de profetieën niet te verachten en wel hebben acht te geven op de profetieën als op een licht schijnende in een duistere plaats zien we maar liever over het hoofd. De Heiland Zelf, als Hij staat tegenover de werken der duisternis, de demonie en geslagen zieken, zegt van dit duivels gebroed: *Dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten* (Matth.17:21). In de Handelingen is er eveneens sprake van: *En terwijl zij vastten bij de Dienst des Heren* (Hand.13:2, 3). *En nadat zij voor hen in elke gemeente oudsten hadden aangewezen, droegen zij hen onder bidden en vasten de Here op* (14:23). Hebt u wel eens van een vastende kerkeraad gehoord, als er weer nieuwe broeders worden bevestigd in het ambt?

Een journalist, die het verslag van een Synode moest maken, vertelde me, dat hij door de rookdamp, die in het gebouw hing, daarna pijn in de ogen had. Een bekend hoogleraar vertelde me, dat hij, toen hij nog dominee was, ontzaglijk tegen kerkeraadvergaderingen opzag. Niet de Geest doch een rookgordijn vervulde het gehele huis waar zij zaten. Een vasten uit dien hoofde zou een aanzienlijk bedrag in berooide kerkelijke kassen brengen. We hebben een christendom, dat niet meer offeren kan. In Duitsland wordt in de kringen der Opwekkingsbeweging wel gevast.

Zaiss en het vasten

Br. Zaiss schrijft mij d.d. 27 aug. 1952: En nu komt de tijd voor mijn reis naar Holland steeds dichterbij. Indien wij willen, dat een grote en volledige zegen het gevolg van mijn reis zal zijn, dan vraag ik de Hollandse broeders en zusters, in de daartoe belegde bidstonden, de Here om Zijn buitengewone zegen te bidden, opdat vele mensen tot het geloof in onze wonderbare Heiland komen. Bovendien moeten de broeders en zusters, die van goeden wille zijn, iedere week een dag vasten. De komende zegen moet ook van ons uit, nauwkeurig en ernstig worden voorbereid. We hebben het ook in Ohligs zo gedaan en wat daarvan het gevolg is geweest, weet ge zelf het beste. Voor onze heerlijke Heiland kunnen wij alles doen en ik ben er van overtuigd, dat Hij ons een zeer bijzondere zegen bereid heeft. Tot zover de brief van br. Zaiss.

Het spreekt wel vanzelf, dat we niet wettisch moeten worden en elkander lasten opleggen, die te zwaar zijn om te dragen. Maar dat de Heilige Schrift ons er toe dringt, dat is buiten alle discussie. De commissie, die de komst van br. Zaiss voorbereidt, heeft, zonder elkaar daartoe te verplichten, iedere vrijdag in haar midden een vasten uitgeschreven. En in die commissie zitten mensen van verschillende kerken en kringen. Ik wil daar niet verder over schrijven. Een ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd. Maar men toetse toch eerst die oververzekerdheid aan het Woord van God.

Ik verwijs in dit verband naar een uitnemend artikel van ds.J.van Dalen, Chr. Geref. predikant, in het blad Leer en Leven. Ik neem het om de belangstelling in dit verband in extenso over.

Mevr.X wordt in een Sanatorium verpleegd: Het spreekt wel vanzelf, dat de wonderbare genezingen, die elders en ook hier plaats vinden, ook op het zaaltje onderling besproken worden. Er wordt dan wel eens gevraagd, of het geen onzin is te geloven, dat iemand, die helemaal krom en scheef gegroeid is, b.v. weer helemaal recht kan worden, of zo iets. Ja, wat moet ik daar nu op antwoorden? Misschien denk ik over zulke dingen te eenvoudig, mijnheer. Maar als je nu eens niet gelooft, dat God zo iets kan doen, is het dan niet eigenlijk reuze inconsequent om nog langer naar de kerk te gaan en je te laten vertellen over een God, die zo maar een heelal schept uit het niets en meer dergelijke dingen, die absoluut onverklaarbaar zijn voor

het verstand? Dan moet je radicaal zijn, vind ik, en dat ook maar over boord werpen. En als je wèl gelooft dat God alles geschapen heeft en onderhoudt, welnu, dan is het daarbij vergeleken toch maar een kleinigheid voor Hem, om een kromgegroeide ruggegraat weer recht te maken?

Weet u, het is natuurlijk heerlijk om te lezen over genezingen en vooral als je zelf ziek bent, heb je uiteraard voor deze dingen veel belangstelling, maar de grootste blijdschap, die ver uitging boven dit alles, was voor mij de herontdekking van het feit dat Jezus werkelijk leeft. Om weer zo te kunnen geloven als een kind. In de loop der jaren werd het geloof eigenlijk een soort vrome sleur. God en Jezus waren figuren, die zo heel ver weg waren en zo weinig te maken hadden met ons dagelijks leven. Als ik bad, was het net of ik in een lege ruimte sprak. En toen werden mij op een morgen met de post, vier exemplaren bezorgd van De Oogst. Ik weet beslist tot op heden nog niet, wie u mijn adres heeft opgegeven, maar dat geeft ook eigenlijk niet. Ik heb ze gespeld van A tot Z en ik wist het: ja, dit was het hetgeen mijn hart had gezocht; een levende Heiland en niet een onbewogen verre figuur. Nu kan ik ook zo goed begrijpen, dat de dominees, die met deze dingen hebben kennis gemaakt, bij hun terugkeer anders zijn en anders preken dan vroeger. We hebben als bedelaars geleefd, terwijl we koningskinderen zijn!

Antwoord: Met blijdschap geef ik dit gedeelte uit uw brief door. Deze instelling is even eenvoudig als dat ze schriftuurlijk is. Ik las eens van een afgeluisterd gesprek, dat een viertal jongens met elkander hadden. Ze hadden het over hun vader. De één vertelde dat zijn vader, zo maar, of het niets was, een gewicht van 100 kilo kon optillen. De ander vertelde, dat zijn vader wel 150 kilo kon torsen. Nummer drie liet het er ook niet opzitten en wist dat gewicht nog te overtreffen. De vierde beweerde, dat zijn vader zo sterk was, dat hij zijn moeder, broer en zusje, allemaal tegelijk met één hand kon optillen. Gelukkige jongens, die zo'n hoge dunk van hun vader hebben. waarbij we hun opsnijden tegenover elkaar graag vergeven.

Vele gelovige mensen hebben een Vader in de hemel, die ze - met eerbied zij het gezegd - niet in staat achten in hun leven grote dingen te doen. Ze geven Hem niet eens de kans. Ze binden Hem aan hun theologische beschouwingen. Paulus had met dergelijke visies niet veel op. Hij geloofde. *Mijn God* - zegt hij in Filip.4:19 - *zal in al uw behoeften naar Zijn rijkdom heerlijk voorzien in Christus Jezus*. Stumperds, die liever in de vrieskou van hun theologie willen verkleumen, dan zich te verwarmen in deze rijkdom. Ik Zag wat God me in Christus gaf. Ik lei mijn snode argwaan af, en ik geloofde in 's Vaders trouwe!

Hartelijke groeten, mede van mijn vrouw, aan uw mede-patienten in uw paviljoen. We vonden het fijn u te kunnen bezoeken. Vrees niet. geloof alleen.

Een Haagse zuster, diacones C.O. Schrijft ons: In november 1941 werd ik aangetast door algehele rheuma. Geen gewricht of spier bleef ongeschonden. Ondragelijke pijnen leed ik en goudinjecties mocht ik niet hebben, omdat mijn lever niet goed werkte.

Ons Diaconessenhuis werd door de Duitsers bezet. Alleen het Zusterhuis bleef intact en daar werd ik het eerst verpleegd. Veel werd er voor me gebeden, maar we kenden de kracht van het gebed niet. Dat God een Waarmaker van Zijn Woord is, beleden we wel maar we beleefden het niet. Van het ene ziekenhuis werd ik naar het andere gebracht, doch zonder resultaat. In november 1943 kwam ik weer in den Haag en de dokter zei, dat ik zelf maar moest zeggen, wat er moest gebeuren. Toen ben ik hard aan het werk gegaan met hete baden, zweetkuren, massage, oefenen in een loopfiets enz. en ik ging vooruit. De dokter zei: een geweldig doorzettingsvermogen, maar het was de kracht van het gebed. Dat heb ik later begrepen. Na acht maanden was ik zover, dat ik weer kon lopen met behulp van een stevige arm en een stok, want mijn beide heupgewrichten waren vastgegroeid. In 1951 kwam Miss Richard in Den Haag en sommigen zeiden: Cor, ga daar eens naar toe.

Dit daadwerkelijke gebed kende ik niet, ik stond er sceptisch tegenover en ging niet. Een jaar later had de Heer Zelf mijn ogen geopend voor Zijn grote liefde en oneindige kracht en ik wist dat Hij met dezelfde ontferming bewogen was, als toen Hij op aarde verkeerde. Toen kwam de gebedsweek in de Grote Kerk te 's-Gravenhage. Niemand heeft me aangemoedigd er heen te gaan, maar ik voldeed aan een innerlijke drang. Aan de arm van een zuster en met mijn stok ben ik naar die samenkomsten geweest. De Heer zij geloofd en geprezen!

Toen u, broeder Stroethoff, mij vroeg: Gelooft u dat Jezus Christus u genezen kan? kon ik wel uitjubelen: Ja!

Onder uw gebed en handoplegging kwam er een hemelse blijdschap in me en ging niet meer van me weg. Precies drie weken daarna, liep ik met mijn zuster en voelde, dat mijn heupen los werden. Wat zijn wij toch

traag van hart. Ik durfde het niet geloven na een ziekte van ongeveer 10 jaar. Steeds moest ik mijn zuster zeggen, als ze met mij liep: Wacht even; want onwillekeurig werden haar passen wat groter. Nu vroeg ze me: Loop ik niet te hard? Nee, loop maar, het gaat zo heerlijk, zei ik. De volgende dag dacht ik: Nu alleen in het geloof, zonder stok de straat op. Wat ik toen beleefde, kan ik niet onder woorden brengen. Het was of een ander in mij liep en ik zweefde. Toen ik thuis kwam, ben ik voor mijn bed neergeknield en heb het van dankbaarheid uitgesnikt. Mijn stok is voor goed in de kast gegaan. Sindsdien loop ik vlugger en beter dan mensen van mijn leeftijd. Krijg ik een enkele maal nog eens pijn, dan zeg ik: Heer, Gij hebt mij beter gemaakt. Ik houd mij vast aan Uw Woord. Nu ben ik, Gode zij dank een levend voorbeeld voor allen, met wie ik omga en vertel het ook aan vele patienten, die met hun pijnen en moeiten bij mij komen. Jezus is de grote Heelmeester, Halleluja!

Nogmaals dank voor de heerlijke avonden in Den Haag. Wat zal het heerlijk wezen, als wij - wie weet hoe spoedig - Jezus zullen zien komen in heerlijkheid en Hem in volheid toebrengen de lof en aanbidding.

J.V.te K.a.d.R.: In mei 1952 is onze predikant ds.Joh. Poort met mijn zoon naar br. Zaiss geweest. Mijn zoon had een ernstige leverziekte en is daar volkomen genezen. We besloten om een gebedskring te vormen; iedere zaterdagavond komen wij bij elkaar in de consistorie van de Herv. Kerk. We bidden voor de zieken, voor de zondag en ieder, die behoefte heeft mag zijn noden bij de leer brengen. Vanmiddag was er een huwelijksinzegening, waarbij ik het orgelspel verzorgde. Na het uitreiken van de Bijbel, sprak ik het volgende: Dit is jullie Gids; hierin vinden jullie alles wat je nodig hebt, voor je ziel en óók voor je lichaam. Ook als je ziek bent, want we hebben een machtige Heiland.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Oktober1952

27

Durven wij God op Zijn Woord te geloven?

Ds. van Dalen in “leer en leven”: Durven wij God op Zijn woord te geloven

Uit het Christelijk Gereformeerd Weekblad *Leer en Leven*

Dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten (Matth. 17:21).

De geestelijke opwekking en gebedswonderen in Rheinland en Westfalen zijn uw aandacht natuurlijk niet ontgaan. Geweldige dingen, vindt u niet? Nu zou het zeer te betreuren zijn, als we maar deden, zoals op een vereniging vaak gebeurt. U weet wel: een of ander schrijven is binnengekomen, dat de vrienden of vriendinnen maar matig interesseert. Tijd om er eens rustig over te praten, wordt er niet aan verspeeld. Een ogenblik slechts - de hamer valt - en onder de plechtige verzekering: voor kennisgeving aangenomen, wordt het hele geval in de prullemand gedeponneerd. Zeker, men kan vooral bij opzienbarende godsdienstige verschijnselen niet genoeg op z'n hoede zijn. De Schrift zegt: Beproeft de geesten of ze uit God zijn.

Hoe men echter de zaak ook wendt of keert, feit is, dat we hier met iets heel ernstigs te doen hebben, en dit ons allen, zonder uitzondering, wat te zeggen heeft. Het is heel goedkoop, goddeloos zelfs, als we alleen maar de schouders ophalen en niets anders hebben op te merken als: Zeg, geloof jij het? Of: Mensen, maak je niet druk over wat daar in Duitsland gebeurt. Dat is je reinste wondergeloof. Slechts de rimpeling van de oppervlakte. Van enige diepgang, van een waar, zaligmakend geloof, is in het geheel geen sprake.

Zou het niet beter zijn ons zelf eens flink onder het mes te nemen?

Je vraagt je toch onwillekeurig af, waarom deze dingen in Westfalen gebeuren, in Duitsland. Waarom niet bij ons, in Nederland? Waarom gaat dit alles buiten de Kerk en de officiële ambten om? Ja, je kunt met zulke vragen heel dicht bij huis blijven.

Want waarom gebeurt zo iets niet in onze eigen kerken? Zou er bij de Here nog iets te wonderlijk zijn? En de lichamelijke genezing nog daargelaten; zou een geestelijke opwekking niet zeer, zeer wenselijk zijn?

Laten wij op dit punt het mes er maar eens heel diep inzetten!

De discipelen des Heren hebben dat ook gedaan. Lees het 17e hoofdstuk van Mattheüs maar eens. De apostelen hebben met de beste wil van de wereld de duivel niet uit de maanzieke jongen kunnen werpen. De knaap bleef een prooi van satan's macht en de vader bleef gefolterd door naamloze smart. Ja, wat erger is; door de omstanders werd Christus' Naam onteerd en Zijn woord gesmaad als een belachelijk ding. Had de Heiland Zijn discipelen niet de macht gegeven om de zieken te genezen en de duivelen uit te werpen? En hoe zat dat dan nu?

Als Jezus Zelf het wonder van Zijn almacht en liefde verricht, dringen zij beschaamd op Hem toe en vragen: Waarom hebben wij hem niet kunnen uitwerpen? Dan komt Zijn antwoord: vanwege uw ongeloof en - voegt Hij er aan toe: Dit geslacht vaart niet uit, dan door bidden en vasten. De samenvoeging van bidden en vasten, klinkt ons, kerkmensen, vreemd in de oren. Vooral bij dat vasten zetten we een heel bedenkelijk gezicht. Het hoort erg dweperig aan. Zo iets kun je in sectarische kringen verwachten. Een soort farizeesche letterdienst. Wat zou het helpen, als je bij een ernstige gebedszaak je boterham laat staan? Welk een ziekelijk gedoe!

Toch vergist ge u! Het Woord van Christus spreekt duidelijke taal. En het gaat de Here er voor alles om, dat we Hem op Zijn Woord durven en willen geloven. Als u meent, dat het hier niet om de letter gaat; goed! Maar dan toch om de zaak, n.l. Het offer van een kinderlijk geloof. En dat offer is: een zich volkomen laten zinken op-en vastklemmen aan het Woord des Heren.

Mag ik u daarvan iets vertellen? Twintig jaar geleden gebeurde het. Ik werkte in dienst van een buitenlandse zending en ontmoette een vrouw, die door de macht van het spiritisme een verschrikkelijk werktuig in de hand van de duivel was. U kunt zich dat niet te erg voorstellen. Het gaat alle beschrijving te boven. Ik nodigde haar uit onze evangelische bijeenkomsten te bezoeken. Door Gods genade, onweerstaanbaar

gedrongen, kwam ze. Geregeld bezocht zij de bediening van Gods Woord. Vijf weken lang was haar plaats én op zondag én op vrijdagavond niet leeg. Maar de boze geest, tijdens de kerkdienst als het ware geboeid, overweldigde haar steeds weer, zodra zij het gebouw verlaten had. En hoe hunkerde zij ernaar om volkomen verlost te worden.

Gedurende de prediking riep zij dikwijls uit: Here, ontferm U mijner.

Op een morgen komt mijn collega, die de leiding had van de Frans sprekende mensen - zoals ik over de Vlaamse - bij mij en zegt: Broeder, ik heb vanmorgen in de Bijbel de geschiedenis van de maanzieke jongen gelezen. Voor de vrouw is slechts één oplossing. De Here vraagt van ons, dat wij bidden en vasten. Laat ons dat in kinderlijk geloof doen en voorzeker: de Here zal woord houden. We deden het letterlijk.

's Avonds was de vrouw weer onder de bediening van Gods Woord. In twee talen spraken wij over dezelfde tekst. Het Woord Gods uit Matth.17:21. Na de dienst bleef de vrouw met nog tien anderen, mannen en vrouwen, achter. Nog eenmaal vroeg mijn vriend: Wilt u verlost worden van satan en de zonde? Geloof u dat Jezus Christus het doen kan? En toen daarop een hartelijk ja werd gegeven zei hij: In de Naam van Jezus Christus, satan ga uit!

En de satan ging uit. De vrouw stond van haar knielende houding op en riep uit: Ik ben verlost. God heeft mij welgedaan. De Here verloste haar niet alleen, maar het wonder van Gods genade werd ook haar man en haar gezin ten deel. Nimmer zag Ik een schoner parel gehecht aan Christus' Middelaarskroon. Zeg nu eens, komen wij bedrogen uit, als wij God de ere geven door Hem op Zijn Woord te geloven? Gods genadewonderen breken door bij anderen. Ja, maar dan moeten deze voor alles bij en in onszelf beginnen. En dat kan, maar dan moeten wij God op Zijn Woord geloven.

Ds. J.v.Dalen

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Oktober 1952

28

Zaiss komt naar Nederland

Mijn vrouw en ik hadden wel wat overredingskracht nodig om Zaiss zover te krijgen, dat hij bereid was om naar Nederland te komen. Ach, wat! jullie zijn in Holland zo goed in de Bijbel thuis; geef het zélf door hetgeen je gehoord en gezien hebt! Als al die mensen, die door je publicatie naar Wuppertal zijn gekomen, de Boodschap, dat Jezus leeft, persoonlijk doorgeven, dan gebeurt bij jullie hetzelfde. Ik heb hier nog zoveel te doen, in dit na-oorlogse tijdvak.

Zaiss komt uiteindelijk toch

Maar eindelijk kregen we hem toch zo ver. Bij Zaiss stond niet de genezing op de voorgrond. Doch de prediking, dat het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonde. Was je door het bloed gered, dan mocht je in het geloof de hand leggen op Jes. 53: *Onze ziekten heeft Hij gedragen.*

En deze boodschap heeft hij in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Groningen, Goes, Den Helder, Leeuwarden, Haarlem, Arnhem en Driebergen verkondigd. De toeloop tot deze bijeenkomsten was nog nooit zo groot geweest.

Er lag voor deze Evangelisatiecampagne een stroom van gebeden voor het aangezicht van God. Vraagt men ons het geheim van deze ongekende, geweldige belangstelling, de bewogenheid van de tienduizenden, die naar deze begenadigde Evangelist hebben geluisterd, dan hebben wij maar één antwoord: Het gebed. In de huiskamers, in samenkomsten, werd voor deze campagne gebeden. Van verschillende kansels eveneens. We hebben brieven ontvangen van mensen, die ons schreven al deze avonden met hun vrienden op de knieën te zijn geweest. Er is ook - Nieuw-Testamentisch - gevestigd. In Duitsland al enkele maanden eerder dan in Holland. Het was ons gelukt een fijn team, een landelijke commissie, die deze campagne zou regelen, van te voren samen te stellen. Zonder dat wij de betreffende persoon van te voren hadden gekend, meldde een zakenman zich aan, om de tamelijk dure advertenties in kerk- en dagbladen geheel voor zijn rekening te nemen. God had hem dit in het hart gegeven. De commissie bestond - op een enkele uitzondering na - uit mannen en vrouwen, die zelf in Wuppertal waren gezegend. Onder hen waren ingenieurs, predikanten, onderwijzers, artsen, evangelisten, allemaal broeders en zusters uit verschillende kerken en gemeenschappen, die maar één doel voor ogen hadden; dat de Naam van Jezus Christus en de kracht van Zijn bloed ook in ons land zich zou kunnen openbaren. Niet een stelletje teleurgestelde mensen in de Buchman-beweging, zoals een kerkelijk blad het de goe-gemeente voorhield, maar mensen, die door één begeerte waren aangeraakt: Terug naar de Bijbel. Als er van teleurstelling sprake is geweest - en nog sprake is - dan is het door een verstrakte en verstarde verkerkelijking van het leven van de gemeente van Jezus Christus, die de beloften Gods en de gaven die God - zie 1 Cor.12 en 14 - in Zijn Gemeente heeft uitgestort, naar vroeger terugdringt en ze, als van geen enkele betekenis meer voor deze tijd, links laat liggen. Hen, die hunkeren naar de volle Boodschap des Heils worden bestempeld tot sectaristen.

Laat ons er direct aan toevoegen, dat het ons heus niets doet. We denken aan het woord van Paulus: Dat wij in de weg, die zij sekte noemen, de God der vaders dienen.

Ons interkerkelijk team had slechte één opzet: Een appel aan ons reformatisch belijden. Dat we met lichaam en ziel het eigendom van Jezus zijn. En ook gelovig ons hoofd buigen bij die andere Catechismus-uitspraak, dat we aan al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben. Het christendom van onze dagen heeft veel meer weg van een volkslogement, waar Schraalhans keukenmeester is, dan van een bruiloftsmaal, waar Jezus Zelf de Gastheer is en ons zegt: *Al het mijne is het uwe.*

De geweldige belangstelling levert praktische problemen

De landelijke zowel als plaatselijke comite's stonden dikwijls vrij plotseling voor bijna onoverkomelijke moeilijkheden en problemen. Vooral toen bleek, dat er een niet te stuiten stroom van belangstellenden zou

zijn. Op het allerlaatste ogenblik kon nog, wat Amsterdam betreft, toen de voortekenen er op wezen, dat zelfs de Apollo-hal te klein zou zijn, de grote hal van het Concertgebouw erbij worden ingeschakeld. De PTT heeft overal in ons land ons direct en afdoende hulp verleend.

Rotterdam had naast de Majestueuze Koninginnekerk - die thans ter ziele is - nog meerdere kerkgebouwen kunnen aansluiten. De machtige Willemskerk in den Haag had een telefonische verbinding met de Kloosterkerk en de Remonstrantse Kerk. In Arnhem werd de verkondiging in de Klarendalse Kapel, die twee uur van te voren tot de laatste plaats bezet was, telefonisch doorgegeven naar de Lutherse Kerk. De prachtige Grote Kerk te Goes had nog nimmer zo'n mensenmenigte bevat. Honderden extra stoelen waren bijgezet. In Den Helder stond de Gereformeerde Kerk, waar Zaiss sprak, in contact met vier andere kerkgebouwen, die tot op de laatste plaats bezet waren. In Groningen liepen de telefonische verbindingen vanuit de Korenbeurs naar liefst zes andere zalen en kerkgebouwen. In Leeuwarden werd het gesproken woord, vanuit De Harmonie en aangrenzende zalen doorgegeven naar de Grote Kerk, die de mensenmenigte bijna niet kon bevatten.

Wat dit allemaal voor hoofdbreken heeft gekost - en geld - laat zich moeilijk indenken. Over geld werd in deze campagne niet gesproken. Er is mild en overvloedig geofferd. Het waren voor de leden van het landelijk comite dagen van grote inspanning. Tot diep in de nacht werd niet alleen met zieken, maar ook met vermoeiden en beladenen ge sproken en gebeden.

Amsterdam (ongelovige predikanten willen een verbod om zieken te genezen)

Op 28 October was Amsterdam aan de beurt. Ja, met de samenkomst in de Apollo-hal was het merkwaardig gegaan. Een dag er voor kreeg ik een uitnodiging van de Vreemdelingenpolitie in Amsterdam, op haar bureau te verschijnen. Door een relatie - die onbekend wenste te blijven - was ik een uur van te voren op de hoogte gesteld dat er enkele predikanten waren, die een spaak in het wiel van de te houden campagne wilden steken. Toen ik op het bureau aankwam, trof ik een vijf of zestal politie-autoriteiten, die mij tekst en uitleg vroegen over de Duitser die zieken kwam genezen. en of ik wel wist, dat daarmee de Wet op de Geneeskunde en die van de Kwakzalverij werd overtreden. Het was eigenlijk een belachelijke geschiedenis. Wat kon ik anders doen, dan mijn zakbijbeltje tevoorschijn halen en heel eenvoudig voorlezen, dat het hier ging om een bijbelse handeling. Ik had heel sterk de indruk dat niemand van deze mensen ooit een bijbel in handen had gehad, laat staan gelezen. Ik kreeg argwaan en de bevestiging van mijn tip-gever, toen men mij zei, dat ze dan niet begrepen, dat er juist van de zijde van de dominees bezwaren waren gemaakt.

Het gesprek liep er op uit, dat Zaiss niet met de zieken mocht in aanraking komen. Alsof Zaiss het zou zijn, die de zieken genas.

Aan het eind van deze Apollo-bijeenkomst zei Zaiss, dat hij natuurlijk de wetten van een gastvrij land eerbiedigde en daarom vroeg hij elkander een hand te reiken aan de linker-en rechter buurman of buurvrouw en zo één grote ketting te vormen van duizenden gelovigen. Hij zou die allen dan voor het aangezicht van de Heer brengen.

Het is uitgesproken deze samenkomst geweest, waarvan wij later de meeste getuigenissen van genezing hebben ontvangen.

Omdat wij ook, behalve kerkgebouwen - waar we geen moeilijkheden hadden te vrezen - ook op openbare gebouwen hadden beslag gelegd, hebben wij ons direct de volgende morgen tot een bevriende officier van Justitie gewend, die zich met de Hoogste Autoriteit in verbinding stelde, met het gevolg, dat we de gehele verdere campagne met rust zijn gelaten.

Verslagen uit de pers

Het Handelsblad

.... Zaiss zei eerst, dat de Handelingen der Apostelen door de evangelieschrijver Lukas, die een arts was, zijn beschreven, en dat deze geneesheer het rondwandelen op aarde van Jezus gedurende veertig dagen na Zijn kruisiging heeft bevestigd en ook Zijn hemelvaart. Wie in Hem gelooft, zo vervolgde de spreker, kan het klimaat van de andere, de eeuwige wereld en het eeuwige leven verdragen. Het helpt niets, wanneer wij uit eigen kracht tegen de boze machten willen strijden, of wanneer wij het Evangelie met ons verstand in ons willen opnemen. Alles is mogelijk voor wie gelooft, maar niet langs de weg van theologie of verstandelijke bijbelverklaring. God heeft de gaven van de engelen genomen, zo staat er in de brief aan de

Hebreeën, om die aan mensen te schenken; maar alleen door het geloof. Verschrikkelijk is het, dat men in de christelijke gemeenten met de logica de Bijbel wil vatten, want zo bouwt men arken, die, anders dan Noachs ark, zullen vergaan en de mensen in het water des doods zullen doen ondergaan. God heeft Mozes de opdracht gegeven om zonder wapenen; speren, dolken, kanonnen en atoombommen - zo zeide de spreker - zijn volk uit de slavernij te leiden. Maar de tegenwoordige Mozessen willen het met geleerdheid (bibliotheken) en zonder Gods kracht. Na nog het voorbeeld van Abraham te hebben aangehaald, die zich door God liet leiden en bijna 2000 kilometer ver in den vreemde trok, beriep de heer Zaiss zich op bijbelse personen, profeten en apostelen, die de roepstem Gods volgden. Op de roeping komt alles aan, ook om van een Saulus een Paulus te worden. Dáár ligt de kracht, zo betoogde hij op hartstochtelijke toon, in de heerlijkheid van Christus, en ik dank God, dat Hij mij die kracht heeft gegeven.

Nadat de aanwezigen een op deze woorden toepasselijk lied hadden gezongen (*Daar is kracht, wonderbare kracht...*) ging de heer Zaiss verder, onder aanhaling van vele bijbelplaatsen betogend, dat de goddelijke kracht aan alle mensen is geschonken:

Gij zijt millionnaires als gij aan de maaltijd des hemels wilt aanzitten; maar gij, die het Evangelie verkondigt, doet gij dat uit een theologisch boek óf uit de kracht der engelen? Daarna haalde hij ter verduidelijking van zijn bedoeling het verblijf van Paulus, na de schipbreuk op Malta, aan: De slang, die had gebeten, werd in het vuur geworpen. Die slang was de boze, die Paulus wilde verhinderen naar Rome te gaan, en daar het geloof te brengen. Maar het geloof moet ook te Amsterdam worden gewekt, en allen die de Heilige Geest in zich hebben, zijn geroepen om daartoe mede te werken.

Na een uitvoerig betoog over het uitwerpen van duivelen - ziekten - door Jezus, bezwoer de spreker zijn gehoor om sterk te zijn in Gods kracht: Als ge zo denkt, als ik denk, riep hij uit; is Amsterdam in drie dagen bekeerd en komt er een paradijs in de plaats van de geestelijke nood. De zieke die meent naar een dokter te moeten gaan, moge dat doen; maar als ge het geloof hebt, zult ge zonder doktershulp worden genezen. Niet Hermann Zaiss, maar het geloof geneest.

Nieuwe Rotterdamse Courant

Met betrekking tot de avond tevoren gehouden samenkomst in Rotterdam zegt de Nieuwe Rotterdamse Courant:

Voor zijn eerste optreden in Nederland bestond maandagavond een overweldigende belangstelling. Reeds lang voor de aanvang der bijeenkomst was de Koninginnekerk stampvol, evenals de Prinsekerk en de Vrije Evangelische Kerk, waar men de toespraken via luidsprekers kon beluisteren. Tallozen moesten worden teleurgesteld. Ds.A.v.d.Most heeft de spreker ingeleid en verklaard, dat de gebedsgenezing niets nieuws was, al was zij wat in het vergeetboek geraakt.

Hermann Zaiss begon met te verklaren, dat hij als Duitser hier alleen kon spreken, omdat hij Christus, als de Zoon van de levende God had leren kennen en dat hij hoopte langs deze geestelijke weg iets goed te kunnen maken, van hetgeen zijn volk aan het Nederlandse volk had misdaan. Hoofdthema van zijn betoog was daarna, dat Christus een totale verlossing brengt, niet alleen voor de ziel, maar ook voor het lichaam. Voor Christus zijn er geen grenzen, ook niet de grens van de ziekte. Als het hart Hem kiest, Hem toebehoort, hebben wij naast het eeuwige leven de grootst denkbare mogelijkheid om gezond te worden. Christus is gekomen om de werken van de duivel te verbreken; dat is alles wat niet uit God is. Het lichaam is een tempel van de Heilige Geest en de heilige Geest wil die tempel goed en gezond maken. Dit alles staat in de Bijbel!

Arnhemse Courant

Over de samenkomst in de Klarendalse Kapel te Arnhem, op woensdag 29 oktober schrijft de Arnhemse Courant:

De bij velen reeds bekend geworden fabrikant-evangelist Hermann Zaiss uit Wuppertal sprak woensdagavond in Arnhem in de Klarenbergse Kapel, terwijl men het gesproken woord ook kon beluisteren in de Lutherse Kerk en Muis Sacrum, welke gebouwen telefonisch waren verbonden. De belangstelling was overweldigend. Reeds om zes uur was het kerkgebouw tot de nok toe gevuld, hoewel de dienst eerst half acht aanving. Van heinde en ver was men gekomen om deze broeder te horen, die tot over de grenzen van zich doet spreken, doordat onder zijn prediking en door zijn krachtig gebed vele zieken werden genezen. Ook in de Klarenbergse kapel waren vele belangstellende zieken aangedragen. Na een inleiding van de heer Stroethoff, de voorzitter van het landelijk comité, nam br. Zaiss het woord.

De spreker bepaalde zijn gehoor bij Hebr. 9:22, waar staat geschreven, dat zonder bloedstorting geen vergeving geschiedt. De prediking kwam hierop neer, dat het gehele leven wordt beheerst door het bloed. Iemand kan zijn bloed geven om het leven van een ander te redden, doch dit helpt alleen voor dit tijdelijke leven. Na verloop van tijd sterft de mens toch! Wil men echter eeuwig leven, dan heeft men eeuwig bloed nodig, dat men alleen kan verkrijgen door het geloof in het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, dat reinigt van alle zonden. Wij zijn allen zondaars en derven de heerlijkheid Gods. Vandaar ook alle ziekten en kwalen onder de mensen. Jezus Christus is echter machtig ook deze ziekten en kwalen te genezen, evenals Hij dit deed tijdens Zijn omwandeling op aarde. Hij is dezelfde, gisteren en heden en tot in eeuwigheid. Opdat Jezus Christus Zijn werk kan doen, is echter een krachtig geloof en gebed nodig. Met talloze voorbeelden van wonderbare genezingen uit zijn meer dan 40-jarige evangelieprediking, toonde de spreker aan, dat de arm des Heren niet is verkort.

Enkele getuigenissen van mensen, die genezing hadden gevonden, werden gegeven.

Ook hier in Arnhem wil de Heer Zijn krachten openbaren, wanneer er geloof wordt gevonden. Besloten werd daarom met gemeenschappelijk gebed, waarbij de ganse schare door handreiking met elkaar verbonden was.

In de inleiding werd gezegd, dat deze dienst niet anders bedoelde te zijn dan een nieuw réveil om de mensen terug te brengen tot de Bijbel.

Haags Dagblad

Donderdag 30 oktober. Willemskerk te 's Gravenhage uit het Haags Dagblad:

Tegen zes uur stroomt de kerk vol; de zieken bevinden zich rond de kansel. Dan blijkt weer hoe betrekkelijk zo'n begrip vol is. We hebben de Willems dikwijls vol gezien, maar vergeleken bij gisteren was hij dan de vorige keren goed bezet. Nu zaten de mensen in de paden, op de trappen, ja zelfs op de ombouwen, welke boven de trappen naar de gaanderijen zijn aangebracht. Natuurlijk is het aantal niet te schatten - het gesprokene word naar meerdere kerken uitgezonden - maar het zullen er wel zo'n 3500 geweest zijn. In Amsterdam waren er (Apollohal en Concertgebouw) 9000.

Voor Hermann Zaiss om half acht het woord neemt, leidt ds.H.J.Drost hem in. Hij weet het wel; velen zijn helaas gekomen uit ongezonde belangstelling. Doch hij hoopt vurig, dat toch de meesten er zijn om maar het woord van Zaiss te luisteren om de boodschap van de grote liefde van Jezus tot de mensen te ontvangen.

En dan spreekt Zaiss. Heel rustig vertelt hij over Abraham en het offer van Izaäk, net als onze predikanten doen, wellicht iets minder gestudeerd. Slechts af en toe spreekt hij met stemverheffing, hartstochtelijk. De kern van zijn predikatie is, dat God geeft, altijd maar geeft; Zijn Zoon heeft Hij gegeven; in Zijn Zoon is Hij tot ons gekomen. En dat wij altijd maar ontvangen, altijd vragen om te mogen ontvangen. Hebben wij Christus al ontvangen? Dan zullen we toch eerst moeten geven, ons hart aan Hem moeten geven. Pas dan zullen wij een gelovige als Abraham zijn. Want Hij schonk God zijn zoon, zijn hart. Dan zullen wij als de vader der gelovigen zijn. Zaiss verzoekt de duizenden nu elkaar een hand te geven. Hij wijst er op, dat niet hij geneest, doch dat de genezing van boven af komt. In een hartstochtelijk gebed draagt hij dan de nood en ellende van zieken naar lichaam en ziel aan de Vader en de Zoon op. Hier en daar worden zijn woorden beaamd.

Over Zaiss is de laatste dagen eindeloos veel verteld. In hoeverre zijn de geruchten over de manier, waarop deze prediker het evangelie brengt reëel en in hoeverre hebben ze te maken met persoonsverheerlijking en dweperij? We weten het na gisteravond. Wat Hermann Zaiss brengt, is niet nieuw, modern of sensationeel, integendeel. Ook hij brengt het Evangelie, zoals iedereen het elke zondag kan horen, maar wat wél nieuw is, is de wijze waarop hij zijn toehoorders het Evangelie bracht.

Twee uur lang heeft Zaiss gesproken over de macht van het Evangelie, eenvoudig, maar met een vuur, een geestdrift en met een dwang van gebaren en intonatie, die duizenden ontroerde. En toch, Zaiss vertelde geen nieuws. Ook de Haagse christenen behoren te weten, dat wie in Jezus Christus gelooft, het eeuwige leven heeft en wie Hem niet bezit, dood en verloren gaat. Maar Zaiss bezit de kracht het Evangelie stralend en met overtuiging te brengen.

Zeeuws Dagblad

Vrijdag 31 oktober in de Grote Kerk te Goes

Het Zeeuws Dagblad geeft het volgende verslag:

Nadat ds. A.v.d. Most, Ned.Herv. predikant te Rotterdam, was voorgegaan in gebed, beklom Hermann Zaiss, samen met een tolk, de preekstoel. Waarom sta ik hier?, zo begon broeder Zaiss. Duizenden anderen

zijn beter dan ik. Ik ben een zondaar, maar een bijzondere zondaar; ik weet, dat mijn zonden gewassen zijn door het bloed van Jezus christus. En tegen dát bloed is niets bestand. Niets op aarde en niets in de hemel. Als wij in het bloed van Jezus gewassen zijn, zijn ziel en lichaam rein. Ook het lichaam. Want in hetzelfde hoofdstuk van Jesaja, waarin gezegd wordt: *Wie heeft onze prediking geloofd?* staat ook: *Want Hij heeft onze krankheden op zich genomen en onze ziekte heeft Hij gedragen.* Maar als men nu het eerste, de prediking, gelooft, waarom dan niet het andere, het kleinere, dat God onze krankheden op Zich neemt?

Hierna stond hij stil bij de geschiedenis van Elia en Eliza. zoals die in 2 Koningen 2 beschreven is. Hij tekende het machtige geloof van Elia, de man, die alleen stond tegenover 850 priesters van Baäl en Astarte en die hun bespotten met hun afgoden. Het leek een verloren zaak, maar Elia overwon door het geloof. Het vuur kwam uit de hemel, God deed hier grote dingen. God toont Zich voor ieder zo groot als de mens groot is, aldus de spreker. Elia kon dat water, dat hij over dat altaar had uitgegoten, verbranden, omdat hij een lucifer in de hemel had ontstoken. Kunt u water met een lucifer verbranden? zo vroeg Hermann Zaiss. Elia kon het! En zieken genezen is heel wat gemakkelijker dan water verbranden.

Ook Eliza werd in de tekening betrokken, de sterke boerenjongen die 12 juk ossen mende. God vraagt krachtige figuren, zo concludeerde hij. De wereld behoort aan mensen die moed hebben; met zwakkelingen, met mensen die zeggen: Hier sta ik, ik kan ook anders, kan God, wil God niets beginnen. Eliza was een profeet van God. Het ware te wensen, dat iedere gemeente profeten had. Want zij zijn de mensen, die Gods berichten overbrengen.

Het was het einde van de dienst. Maar slechts na herhaald aanmanen verlieten de aanwezigen het kerkgebouw. Want men wilde getuige zijn van het genezen der zieken. Hermann Zaiss ontrok zich echter daaraan. Pas na enige tijd, is hij uit de consistorie teruggekomen om samen met de zieken te bidden. Daar zijn genezingen gebeurd, die velen voor onmogelijk houden. Blinden hebben het gezicht herkregen, verlamden hebben hun krukken opzij gezet en liepen, stommen hebben stukken uit de Bijbel opgezegd. Dit is gebeurd! Met eigen ogen hebben wij een verlamde zien opstaan en naar broeder Zaiss toe zien wankelen. Daar is grote blijdschap geweest in die kerk, daar rond de preekstoel. Tot in het middernachtelijk uur is men bij elkaar geweest. Toen heeft de evangelist zich teruggetrokken in zijn hotel.

Provinciale Zeeuwse Courant

De Provinciale Zeeuwse Courant schrijft:

Na afloop sprak een man, die voorheen nauwelijks verstaanbaar was, liepen mensen, die in vele jaren niet gelopen hadden. Hermann Zaiss deelde mede, dat op die dag in Goes een kankerpatient genezen was. Wie deze dingen persoonlijk ziet, de sprekende en de lopende, verwondert en verbaast zich. En hij bidt in alle nederigheid, dat de sprekende zal blijven spreken en de lopende zal blijven lopen en wie zich genadig tot Christus voelde gebracht op deze avond, deze nabijheid als een zegening zal blijven ondervinden.

Wieringer Bode

Zaterdag 1 november te Den Helder, Gereformeerde Kerk, Julianapark:

Uit hetgeen de heer Zaiss in Den Helder naar voren bracht, bleek dat we hier te doen hadden met een man die leefde uit zijn geloof. Hij bracht geen nieuwigheden, zoals velen dachten, maar de aloude Boodschap van het Evangelie, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om zondaren zalig te maken en dat er alleen redding is door Zijn bloed.

Onze indruk? Bij de intrede in de kerk bleek ons, dat de scheidingen tussen de kerken wegvielen. Dit meenden we reeds als winst te mogen constateren. Hier waren mensen samengebracht van alle groeperingen om te luisteren naar een boodschap die nog niets van haar glans en waarde heeft verloren, doch die door velen wordt misverstaan.

Utrechts Nieuwsblad

Zondagavond 2 november in het Eykmanhuis te Driebergen:

In het Eykmanhuis te Driebergen heeft zondagavond Zaiss gesproken in besloten bijeenkomsten, die in hoofdzaak werden bijgewoond door hooggeleerde theologen, theologische studenten, N.C.S.V. studenten, die van Woudschoten waren gekomen, en enige gasten. Ruim 300 toehoorders waren in het kleine gehoorzaaltje van het Eykmanhuis op elkaar gepakt, terwijl in een aangrenzende ruimte een groot aantal luisterde door de open suite-deuren.

Dr.H.Berkhof. rector van het Seminarium der Ned.Herv.Kerk opende de vergadering. Hij verwelkomde de heer Zaiss en hoopte, dat een ieder zich ten volle open zou stellen voor de woorden van deze evangelist, die zo een bijzondere boodschap brengt.

Zaiss zei o.a.: Het is mij een grote eer ook hier een getuigenis van mijn Heer en Heiland te mogen geven. Ik heb Jezus Christus fanatiek lief. Ik leef met Hem in de eerste liefde, zoals de Heer met de mensen in de eerste liefde leeft. Toch beantwoorden de mensen die liefde niet.

Twee uur achtereen heeft Zaiss gesproken. De correspondent van het Utrechts Dagblad eindigt zijn verslag met de volgende mededeling: Enige tijd later waren wij persoonlijk in de gelegenheid te aanschouwen hoe hij twee vrouwen, die met behulp van stokken. temidden van een zeer klein gezelschap bij hem waren gekomen, liet verklaren dat zij geloofden in het offer van Jezus Christus, in Zijn verrijzenis en in Zijn gemeenschap met God. Een der vrouwen was toen in staat zonder hulp, lopend heen te gaan. Met een stralende uitdrukking op haar gelaat liep zij in de gang van het Eykmanhuis op en neer, daarbij geen stok of kruk gebruikend. De andere liep eveneens door de gang, maar niet met het gemak van de eerste, die aanvankelijk door twee helpers was binnengedragen.

Provinciale Overijsselse en Zwolse Courant

Maandagavond 3 November in De Koffiebeurs te Groningen

Een jonge vrouw die al enige jaren aan een ernstige zenuwstoring leed en alles had aangewend om er van genezen te worden, zonder resultaat, kon zich niet anders bewegen dan met steun van stoel of tafel. Vroeger kenden we haar als een sportieve figuur, die 's winters op de ijsbaan nooit de laatste was en allerlei takken van sport beoefende. Toen enige weken geleden Hermann Zaiss optrad in de Korenbeurs te Groningen. was ook Mevr.M.-R. van de partij. Daar zag ze wondere dingen gebeuren; een man met een stok kwam aangestrompeld verliet zonder die stok de zaal, een kreupele vrouw die de macht over haar benen miste, vluchtte de zaal uit. Anderen, die niet genezen werden, gingen teleurgesteld heen. Ze hadden hun vertrouwen op Zaiss gesteld en niet op God, die alleen genezing kan geven. Deze dingen en de vele achtergelaten hulpmiddelen grepen haar aan; het verlangen ontwaakte in haar Zaiss op te zoeken in Wuppertal. Om het nauwkeurige adres te achterhalen bezocht ze de tolk van Zaiss, die in Dedemsvaart sprak. Enige dagen later laat ze zich als naar ouder gewoonte langs de trapleuning naar beneden glijden en gaat dan in de keuken tastend langs de wanden haar huiselijke bezigheden verrichten. Ze is dat zo gewoon, omdat haar ene been niet meewil. Plotseling krijgt ze een wondere gewaarwording. Haar been, dat zo lang de dienst had geweigerd, kan ze weer gewoon gebruiken. Aarzelend nog, omdat ze het gebruik daarvan ontwend is, maar dan zekerder en ze ontdekt dat ook de pijn verdwenen is. Ze doet een wandeling om de tafel en dan naar buiten en gaat de buurt in! Als ze weer thuis is roept haar dochtertje, dat inmiddels uit school is gekomen: "moeder, je kunt weer lopen!"

Ze kan moeilijk verklaren wat het is, maar is het haar overtuiging, dat het niet Zaiss is, die haar genas, het is veel groter, machtiger; het is de grote Medicijnmeester, die altijd de ernstigste ziekte kan genezen.

In dankbare herinnering

In dankbare herinnering aan de avond in de Apollo-hal te Amsterdamp 28 oktober 1952

Wat honger leeft in menig mensenziel,
wat ongekendenoed en bitter lijden.

Wat smachten naar een enkel troostend woord,
wat hunkering naar iets dat kan bevrijden!

Wie binnenschreed in de Apollo-hal,
voelde zichzelf als door een golf omspoelen;
van iets dat niet in woorden vatbaar is,
niet te omschrijven, enkel maar te voelen!

De spreker was een werktuig in Gods hand.
Rijk is zijn leven, van onschatb're waarde.
hij sterkte ons verkommerd, dorstig hart.
mild gaf hij wat hij uit Gods Woord vertgaarde.
Zijn woord was zuiver, vrij van holle klank.
Dogma noch sekte bracht hij in ons midden.

Hij leerd' alleen ons arme, moede hart,
om stamelend tot Christus slechts te bidden!
En onze handen sloten vast inéén,
vijfduizend mensen bogen diep hun hoofden.
De Heilige Geest, ja Christus Zelf was daar,
en zegende ons allen, die geloofden.

Jenny den Rooyen-Hortensius.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

29

Herman Zaiss spreekt op de Hezenberg

Overgenomen uit het maandblad van de Hezenberg: Jezus is Overwinnaar december 1952

Conferentie van predikanten en voorgangers met hun vrouwen op De Hezenberg 4-6 November 1952.

De onmiddellijke aanleiding tot deze conferentie was de aanwezigheid van Hermann Zaiss in Nederland, waardoor het mogelijk werd, dat deze ook spreken zou voor een speciale bijeenkomst van predikanten. Maar daarnaast leek het goed nog weer eens samen te komen met de groep predikanten en voorgangers uit verschillende kerken, die al eerder zich opengesteld hadden voor de boodschap, dat het Geneest de zieken nog altijd tot de opdracht der kerk behoort en dat Jakobus 5 niet voor niets in de Bijbel staat.

En zo waren wij in deze dagen bijeen niet 60 predikanten of voorgangers, al of niet vergezeld van echtgenoten, terwijl de groep op 5 november bij het bezoek van Hermann Zaiss nog aangevuld werd met een 90 predikanten etc., die graag Zaiss eens wilden horen en meemaken. Tien kerken en groepen waren vertegenwoordigd.

Inleiding Ds. Plug

Na een kort woord van welkom door Ds. Plug aan de maaltijd op dinsdagavond volgde om 8 uur de voorbededienst, waarin na de lofprijzing voor Gods goedheid en liefde en na de belijdenis van onze schuld, na de overgave aan den Heer Jezus, de noden van vele zieken, maar ook van vele gemeenten en ook die van land en volk voor den Heer werden gebracht. Het was fijn, zo met anderen samen te bidden en te weten, dat wij niet alleen staan. Al viel het sommigen misschien wat moeilijk om reeds aan de aanvang van de conferentie deze dienst echt mee te beleven.

Woensdagmorgen werd de dag geopend door Ds. Plug, die nog eens zijn blijdschap uitsprak over deze conferentie: De Heer geeft ons dit samenzijn. Laten wij open zijn voor, wat Hij ons te zeggen heeft. Niet luisteren naar ons zelf. Niet luisteren naar mensen, maar naar Hem. Laten wij horen naar wat de Heer zegt in Matth.10:5-8. Jezus predikt, dat het Koninkrijk Gods nabij gekomen is. God is Koning. Maar deze Koning legt zijn macht niet dwingend op. Hij biedt Zijn Heil aan en vraagt om erkenning.

Toen Israël zich niet liet gebruiken om de wereld te helpen, kwam Jezus met de aanbidding van het Rijk en met zijn oproep tot Heil. Daarbij liet Jezus zien, wat het Heil van het Rijk inhoudt. Zonde bracht onheil en ellende, het Rijk brengt vrijheid.

Dit te laten zien werd ook de taak en de volmacht der discipelen. Het werd door de uitstorting van de Heilige Geest ook taak en volmacht van heel de gemeente. Christus' lichaam is de gemeente, waarin Hij werkt met zijn gaven. Door allerlei oorzaak zijn die gaven weggeschrompeld. Maar nu komt er weer herleving. De oorlog schijnt toch de christenheid te hebben opengeploegd. God komt met zijn hulp. De Heer openbaart zich met macht. Deze openbaring gaat ieder aan en zeker ons voorgangers...

Evaluatie week der genezing in 's-Gravenhage en de diensten met Hermann Zaiss

De rest van de woensdagmorgen werd besteed aan verslagen van het werk van voorbede en genezing en de bespreking van opkomende vragen.

Ds. P. C. van Leeuwen, Den Haag, vertelde van de kort geleden gehouden week der genezing in Den Haag. Sterke nadruk is daarbij gelegd op de voorbereidende catechese. Het wegruimen van misverstanden, het pastoraal gesprek. Aan niemand is zo maar genezing beloofd, naar het lichaam. Duidelijk werd naar voren gebracht, dat het gaat om de gehele mens. De betekenis van de handoplegging werd duidelijk gemaakt. Veel zegen werd ontvangen. Nood van zonde en schuld werd bij de Heer gebracht. Haat werd losgelaten en genezing van rheuma volgde (dit geval trof mij, omdat ook op andere plaatsen gebleken is, dat er samenhang mogelijk is tussen haat en rheuma). Allerlei kwalen vonden genezing. Geen geval van verlies

van geloof tengevolge van niet-onmiddellijke genezing werd Ds. van Leeuwen bekend. Veertig gebedskringen zijn nu in Den Haag gevormd, waarin niet alleen met het oog op ziekte gebeden wordt, maar ook b.v. voor de eenheid der christenheid. In de prediking wordt door allerlei predikanten het gebed behandeld, omdat telkens in de gemeente de vraag rijst: Hoe moet ik bidden?

De predikanten Drost en Valeton houden geregeld diensten, waarin ook gelegenheid is naar voren te komen voor voorbede en handoplegging.

Van de bijeenkomst met Hermann Zaiss vertelde Ds. van Leeuwen nog, dat er velen naar geest en lichaam geholpen werden. Iemand wiens arm moest worden afgezet, en die in de dienst niet genas, merkte op weg naar huis in de tram opeens, dat de arm beter was.

Ook waren er gevallen van genezing zonder handoplegging. Fijn was het, dat Zaiss in de kerk heeft gesproken. Want de kerk en de Wuppertalbeweging hebben elkander nodig.

Ds. Plug onderstreepte hierna nog eens, dat men toch goed moet zien, dat het in dit alles niet gaat om genezing van het lichaam alleen. Het gaat om de kracht van de Heer. Om geestelijke zegen.

Ds. Glashouwer van Vlaardingen vertelde van de voortgang van het werk daar, sinds de komst van Miss Richards. Theologische bezinning is wel nodig gebleken, maar ze mag er niet toe leiden, dat we de zaak gaan doodpraten. Men vreesde in Vlaardingen voor het ontstaan van kringetjes, als men mensen ging vragen voor een gebedssamenkomst. Daarom koos men de vorm van het voor ieder openstaande avondgebed. Geregeld komen daar nu een 40-50 mensen bijeen, uit verschillende kerken. Er is ook ruimte voor vrij gebed. Telkens wordt daar gedankt voor ontvangen zegen.

Gebedskringen echter bleken vanzelf te zijn ontstaan en uit de gemeente kwam de vraag tot predikanten: Waarom doet u dit ook niet?

Als vruchten werden zichtbaar: een toenemende openheid voor elkander, ook een toenemende zorg voor elkaar. Een kring, die bad voor een zieke, ging ook zorgen voor versterkende middelen. Voor iemand, die niet goed kon horen, stond iemand zijn plaats vooraan in de kerk af. De ogen gaan open voor de vervallen staat der kerk. Maar er rijst ook verzet. Blij getuigenis van een genezene werd bekritiseerd en vrijwel gedood. Men vindt dit alles gedweep. Ouderlingen voelen er niet voor te worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun taak volgens Jac. 5. De Bijbel wordt in de kerk veel te weinig gelezen als het Woord van God. Het gaat daarom in de eerste plaats om de bekering der ambtsdragers. Laten we niet te veel praten, maar rustig doorwerken; de Heer schreeuwde ook niet op de straten.

Uit de verslagen over het werk van Hermann Zaiss in Nederland bleek, dat dit rijk gezegend is. Veel mensen zijn tot de Heer gekomen. Velen ook naar het lichaam geholpen.

Ds. van Hoogstraten, Stadskanaal, wees er op dat het duidelijk geworden is, dat men soms inderdaad de zieken bij hand moet nemen. Soms leidt de Geest daartoe. God wil klaarblijkelijk in onze tijd naast het zaligmakend geloof ook het andere geven, dat er mensen geholpen worden, opdat er vele getuigen zullen zijn, voordat Hij komt. Hij heeft geleerd, dat het er meer op aankomt te bidden, dan te draven. Wie behoorlijk gebeden heeft voor zijn werk, doet het anders en beter. De Heer neemt de angst weg voor de mensen. Hij doet Zijn Woord verstaan als men er zich in verdiept.

Niet bang zijn in het geloof te handelen, al kan het best gebeuren dat God je soms voor schut laat staan.

Terecht werd over deze laatste uitlating een vraag gesteld. Hoe kan dat, dat God je leidt en dat Hij je dan voor schut laat staan? Wijst dat niet op een lichtvaardig denken, dat God je leidt? En wordt zo de Naam des Heren geen smaadheid aangedaan?

Hierop werd geantwoord, dat ook de discipelen niet konden helpen in het geval van de bezetene uit Mark.9:14-19. Er was bij hen te weinig geloof en te weinig gebed. Dat maakte de Heer hun duidelijk, toen de jongen niet genezen was door hun ingrijpen.

Maar intussen hadden zij gehandeld naar wat zij meenden, dat de Heer wilde. Als wij zo handelen, kan het ook gebeuren, dat ons geloof en gebed onvoldoende blijken. Dan laat God ons voor schut staan, opdat wij tot inkeer zouden komen.

Daarnaast werd er op gewezen, dat Zaiss niet zomaar iedereen de handen oplegde. Hij zocht de leiding van de Heer. Natuurlijk is hij ook mens, schiet ook hij wel tekort. Maar soms is er ook gebrek aan geloof bij de zieke. Steeds wordt gevraagd: Gelooft U, dat Jezus de Zoon van God is? Gelooft U, dat Hij Uw zonden heeft gedragen? Gelooft U, dat Hij U genezen kan? En tevens werd naar voren gebracht, dat we verschil moeten maken tussen mensen, die de gave der gezondmaking hebben en het ambtelijke werk naar Jac.5. Bij de een zal het op zijn weg liggen te spreken in de Naam van Jezus, bij de ander, die ambtelijk handelt, kan er geen sprake zijn van iets anders dan spreken, bidden, met olie zalven en de rest in geloof aan de Heer overlaten. De gave der gezondmaking hebben we niet allemaal, de opdracht van Jac.5 rust op iedere

ambtsdrager. Maar, zo rees een vraag, gebruikt God de ziekte niet in zijn goddelijke paedagogiek? Mogen wij daar dan in ingrijpen met ons pogen genezing te brengen? Terecht werd hierop geantwoord, dat we toch ook de dokter halen. Maar daarnaast werd naar voren gebracht, dat we ons toch niet moeten laten misleiden door de schijn. Veel zieken willen ziek zijn. Op die manier staan ze in het middelpunt van allerlei belangstelling. Ziekte is soms zonde. De zonde van het je niet laten helpen. De gemeenschap met de lijdende Heer vindt plaats in de vervolging, de gemeenschap met de Opgestane wordt duidelijk in de genezing.

Ziekte blijft soms door onbeleden zonde. Men ga toch steeds de weg van Jac.5. Niet zo maar bidden voor genezing. Het gaat om de verzoening met God. Soms ook vindt de ziekte van de één zijn oorzaak in de zonde van de gemeenschap, gezin, kerk, samenleving. De verdeeldheid der kerken, het niet aanpakken van de woningnood, de schuld van ons volk ten aanzien van de politieke delinquenten en ten aanzien van het Oosten kunnen wel eens de oorzaak zijn van het blijven van allerlei nood.

Laat men toch ziek-zijn geen kruisdragen noemen. Dat doet de Bijbel ook niet. Die noemt ook het ziek zijn niet als een onderdeel van het lijden van Christus. Jezus ziet ziekte als het werk van de boze. Men moet de ziekte zien b.v. in het licht van Ex.15 en Deut.28. Niet te vlug Job er bij halen. Er zijn niet zoveel Job's in de wereld. Bovendien was ook bij Job zijn ziekte het werk van de duivel. Zeker kan ziek zijn zegen brengen. Maar moet een mens, die zich gebogen heeft, ziek blijven? Is het niet de taak der gemeente al het mogelijke te doen voor herstel? De Heer wil zo vaak helpen op het gebed. Allerlei voorbeelden toonden dit aan. Zo vaak is er geen geloof. En dan moet God een man als Zaiss zenden. Maar laat men daar zich niet op blind staren. Doe zelf wat de Heer opdraagt.

Natuurlijk zullen we ook wel brokken maken. Dat doen we ook door de prediking. Maar dat is geen reden om er mee op te houden. Wel om beter en meer overwogen te spreken. Zo staat het ook met het werk van voorbede en genezing. Bij goede pastorale zorg zal het dan bovendien met die brokken niet zo'n vaart lopen. Natuurlijk zal de ketel wel eens overkoken. Maar wil men dan liever, dat ze nooit kookt, dan dat ze ook wel eens overkookt, vroeg Ds. Plug?

Het was goed zo eens allerlei bezwaren te bespreken. Niet om elkaar vliegen af te vangen, maar om met elkaar verder te komen. Niet om in het wilde weg te theologiseren, maar om onze theologische plicht te doen en rekenschap te geven van de hoop, die in ons is en zo ook weer anderen te helpen.

Hermann Zaiss spreekt op de Hezenberg

's Middags sprak toen Hermann Zaiss. Een gewoon mens. Maar aangegrepen door één ding. Wat ge doet, doet dat goed! Ben je Christen, wees het dan radicaal. Christus heeft hem gegrepen en hij dient Hem met al zijn kracht. Als mens, met gebreken, die hij in zijn gebed ook beleed. Uit zijn toespraak bleek grote blijdschap in den Heer, groot geloof in Zijn kracht, grote dankbaarheid voor Zijn werk. Maar ook teleurstelling in de kerk, die zo dood en dor is, die de mensen niet bereikt, die een prediking toelaat, die afvoert van Christus. Het volk lacht om de kerk. De kerk heeft woorden, maar geen kracht. Ze kritiseert degenen, die er opuit trekken om de massa en de communisten weer te winnen voor het Evangelie. Maar laat de kritiek niet geuit worden, voor de kerk zelf onder het oordeel van de Heilige Geest is heen gegaan. Laat men toch niet ieder woord op een goudschaaltje wegen van een man, die zware lasten te dragen heeft. Jezus heeft mij van een godloochenaar en radikale zondaar tot verkondiger van Zijn heil gemaakt, een prediker van het Kruis van Christus. Laat de kerk dat ook prediken. Met geleerdheid is de wereld niet te redden. Alleen met de kracht Gods. Kennis maakt opgeblazen. Laten we toch zien, hoe weinig we bereikt hebben en boete doen. Ween om het verval der kerk. Bid en huil om uw gemeente. Verwacht het van God, niet van de kommentaren. Lees, bestudeer de Bijbel, bidt en verwacht het van de Heilige Geest. Dan zal de gemeente, die nu vaak slaapt, horen.

Grote dingen doet God als men naar Hem luistert. Hij maakte van een zenuwoverspannen predikant, die elke week drie dagen ongenietbaar was, omdat hij zijn preek moest maken en leren, bij wie dan de mensen toch nog in slaap vielen, een nieuw blij prediker, naar wie geluisterd wordt. Hij maakte een wanhopige vicaris, die niets meer geloofde, tot een krachtig verkondiger van het Woord Gods, toen zijn professor hem naar Zaiss gezonden had. God zorgt, als je je laat leiden. Ik ben een Duitser van 63 jaar en ik heb God gebeden om nooit te hoeven schieten en ik heb het nooit hoeven te doen. Jezus is de verlosser, die een mens vrij maakt, zoals Buffalo Bill de gevangenen van de Indianen vrij maakte. Niet alleen het hoofd en het bovenlijf, niet alleen geest en ziel, maar heel de mens. Laten we toch het hele Evangelie brengen. Jezus, de Geneesheer van geest, ziel en lichaam.

Het hele Evangelie. Niet een Evangelie, waaruit allerlei uitgesneden is, zoals allerlei moderne theologen doen. Nog altijd heeft men niet geleerd. Na Strausz en Darwin en Haeckel kwam Hitler!

Laat men toch de Bijbel onaangetast laten. Geen hoogmoed, maar ootmoed. Maar geen gemaakte ootmoed. Wie zich inspant om ootmoedig te zijn, is altijd hoogmoedig. Laat men toch weer oog hebben voor het geestelijk karakter van ziekte. Alle ziekten zijn geesten, heeft Jezus geleerd.

Het is natuurlijk onmogelijk om een toespraak van twee uur hier volledig te verslaan. Ze was de moeite waard. Ook de humor, die er in doorstraalde, naast alle verdriet over het verval der kerk en de oneerlijke kritiek, die niet komt tot het gesprek onder vier ogen, zoals de Bijbel dat leert.

F.A. Stroethoff

Dhr. Stroethoff vertelde daarna van de ervaringen in Nederland. Van de duizenden, die kwamen, van de Amsterdamse politie die geen handoplegging wilde toestaan, van de velen, die naar lichaam en ziel geholpen werden, de blinden, die gingen zien, de lammen, die gingen lopen. Grote dingen heeft de Heer gedaan. Zoals enkele aanwezigen bevestigden en Zaiss ook nog getuigde.

En nu gaat het er voor ons om dit uit te werken en door te geven en te doen, wat de Heer van ons vraagt. De Heer, die het oude verwilderde Europa nog schijnt te willen zegenen en te willen bevrijden van zijn dwalingen.

Avondmaal

Het was goed om 's avonds het Heilig Avondmaal te vieren en gesterkt te worden door de gemeenschap met het lichaam en bloed des Heren. In het afscheidswoord de volgende morgen sprak Ds. Plug over Hebr.10:35, 36. Wij zijn er weer voor gezet, dat de Heer meer te geven heeft. Wat hebben wij vaak weinig genomen, de Bijbel besnoeid.

De Heer schenkt vrijmoedigheid. Laten wij niet loslaten, wat de Heer geeft. Laten we aannemen en de Heer niet beledigen door Hem te laten staan met Zijn gaven. Hij geeft! Wij hebben slechts te ontvangen. Laten we het doen. Anders zeggen we straks, als een ander het wel doet: Ja, als ik dat geweten had... Laten wij het aannemen, het met de Heer wagen, en volharden. Je niet laten verslaan door teleurstelling. Daarmee beproeft de Heer ons soms en wil Hij ons verder leiden. Laten wij Gods wil doen, en niet op resultaten zien. Laten wij het juk van Christus dragen en volhouden. Dan gaat de Heer Zich openbaren en geeft Hij honderdvoudige vrucht. Natuurlijk is niet iedereen eender. Maar de Heer gebruikt elk karakter.

H. van Vliet.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

30

Tenzij iemand wederom geboren wordt!

verkorte weergave van een evangelisatietoespraak, gehouden door Hermann Zaiss op dinsdag, 4 november 1952 te Leeuwarden

Vanavond sta ik aan het einde van mijn evangelisatiereis door uw mooie vaderland. Ik heb getracht mijn gezegende Heer en Heiland te dienen. Of het mij overal gelukt is, weet ik niet; het was echter mijn innig begeren en de diepste wens van mijn hart.

Machtige samenkomsten liggen achter ons, waarin wij duizenden hebben mogen bereiken. Maar God telt nimmer. God let niet op de kwantiteit. Hij zoekt alleen de kwaliteit. De sterkste kwaliteit, die een mens bezit, is zijn hart. Jammer genoeg zijn de mensen van dit besef vervreemd; de kennis dat het mensenhart van goddelijke kwaliteit is. Men heeft het hoofd, het verstand, tot maatstaf van alle dingen genomen. Alsof een menselijk brein God zou kunnen afmeten. Wie God met zijn verstand zou willen peilen, die wil een God hebben, die net zo groot is als hijzelf. Maar een God, die niet groter is, dan ik zelf ben, kan mij niet helpen.

Ik denk, dat ik met deze weinige zinnen heb duidelijk gemaakt, dat wij tot het hart moeten terugkeren. Daarom zegt God ook niet: Mijn zoon, geef Mij uw hoofd, uw vernuft, maar: Mijn zoon, geef zij uw hart. En laten Mijn wegen voor uw ogen welgevallig zijn.

Met ons hart kunnen wij rechtstreeks tot God naderen. God lacht over ons verstand. Alle hemelse dingen hebben een aardse gelijkenis. Ouders, wat hebt gij in uw kinderen het meeste lief: hun hoofd of hun hart? Iedere moeder verlangt het hart van haar kind te bezitten. Zo verlangt God naar het hart des mensen. Maar de mens die God leert navolgen, leert het reeds in het eerste lesuur van het goddelijk onderricht, dat ook hij het hart van God bezitten moet. Dán is hart en hart tesamen vereend en rust in de genade Gods.

Nicodemus

Ik spreek vanavond over een begaafd man met een buitengewoon helder verstand: Nicodemus. Hij staat ons beschreven in het derde hoofdstuk van het Johannesevangelie.

Daar zit een overste van het Israëlitische volk, in de nacht tegenover Jezus. Twee mensen, rijk in verstand. Jezus Christus respecteert Nicodemus. Gij zijt een leraar Israëls. Hij was iemand, die de toon kon aangeven. In de christelijke wereld wordt hij veelal voorgesteld als iemand, die toch eigenlijk een laffe figuur geweest zou zijn. Men spreekt zelfs van een Nicodemus-karakter als van iemand, die onder bedekking van de nacht tot Jezus kwam. Hij zou dan de moed niet hebben kunnen opbrengen om overdag tot Jezus te komen. Ik beschouw deze uitleg als radicaal onwaar. Hij was de moedigste mens, die men zich kon voorstellen. Maar, omdat hij een man van verstand was, koos hij zich een tijdstip waarvan hij overtuigd was, dat hij rustig met Jezus kon spreken. Hij wist dat Jezus Christus de ganse dag door duizenden omringd was en de schare zich rondom hem verdrong. Hij kon toch niet de mensen opzij duwen en zó zich een weg banen tot Jezus. Hij wilde echter tot Jezus komen, want hij was een moedige figuur. Hij vroeg niet naar het oordeel van zijn vrienden. Hij vroeg het niet aan zijn collega's van de Universiteit te Jerusalem!

Hoe of ik dat weet?

Toen Jezus het hoofd gebogen had en de geest had gegeven, toen èn Petrus, èn Johannes, èn alle anderen gevlucht waren, was het Nicodemus, die samen met Jozef van Arimathea, de gekruisigde en gestorven Christus van het kruis afnam en zalfde.

Nicodemus toonde het voor geheel Jerusalem, dat hij de zijde van Jezus Christus gekozen had. De dode Christus was voor hem van meer waarde dan de levende priesters van Jerusalem. Hij wilde Jezus zelf zien en spreken.

Men vertelde hem, dat Jezus water in wijn had veranderd. Allen waren er van ontsteld. De groothandelaren in wijnen zagen al hun prijzen dalen. Als Jezus dit tot zijn dagelijkse gewoonte ging maken, zou niemand meer water drinken; dan had ieder de beste wijn en de wijnhandel zou geen bestaan meer hebben. Dit tweede wonder deed Jezus te Kana in Galilea. Het eerste had Hij reeds verricht. Hij had tot Nathanaël

gezegd: Eer Filippus u riep, zag Ik u onder de vijgenboom. Toen riep deze man uit: Gij zijt de Koning Israëls!

Jezus Christus is een zeer gevaarlijk Iemand. Hij kent de gedachten van verre. Ook de uwe! En Hij zal u eenmaal zeggen, wat voor gedachten Hij in uw verstand heeft aangetroffen. Neemt u in acht voor Jezus. Geen woord zal op de aarde vallen, waarvan gij geen rekenschap zult moeten afleggen. Geen gedachte, die niet in de hemel wordt opgetekend. Wanneer eenmaal u, voor het aangezicht van Jezus de rekening zal worden aangeboden, dan kan ik me voorstellen dat het zijn zal, zoals in de Openbaringen staat, toen Johannes de Engel zag: Toen viel ik als dood aan Zijne voeten. Zo was het ook bij Ezechiël en bij anderen, die een engel gezien hebben.

Wanneer wij eenmaal in ons leven de Heer der engelen zullen ontmoeteng dan zal het vreselijk zijn als wij dan het derde hoofdstuk van Johannes niet beleefd zullen hebben; dan zullen wij uitroepen: bergen valt op ons, en heuvrelen bedekt ons!

Nicodemus zat tegenover de Here Jezus Christus. Hij was een man van de logica. Ik houd van mensen, die logisch kunnen denken. Nicodemus was een voorkomend mens. Hij was een ontwikkeld man. Hij kwam des nachts tot Jezus met een compliment: Rabbi, wij weten. Wij weten dat Gij een leraar van God gezonden zijt. En het bewijs is: *want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God niet met hem is.*

Wij willen ook vanavond deze regel in ons hart verwerken. Een man die tekenen doet, komt van God. Niemand kan ze doen, tenzij God niet met hem is. Dat is zeer belangrijk.

De Here Jezus Christus antwoordt hem en zegt: *Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij...* Nicodemus wierp als het ware de Here Jezus de bal van hoffelijkheid toe: *tenzij God met hem is.* Jezus Christus slaat de bal naar Nicodemus terug: *tenzij dat...*

Het is om zo te zeggen: een geestelijk tennisspel; de bal wordt geslagen...en komt terug. En Nicodemus verliest de bal. Nicodemus verliest vijftien punten. Wie het tennisspel beoefent kan mij begrijpen.

Het was voor Nicodemus zeer belangrijk te weten, dat Jezus Christus van God gezonden was. En het was voor Jezus zeer belangrijk, dat Nicodemus wist: *tenzij dat iemand wederom geboren wordt.*

Wederom geboren worden wil naar de grondtekst zeggen: van bovenaf geboren worden. En wanneer een mens dát niet weet, theologisch doctor Nicodemus, wanneer een mens niet weet van bovenaf geboren te zijn, dan zal hij het Rijk Gods niet zien. Ik drink liever een kopje koffie, dan dat ik een koude toespraak zou houden. Ik wil tot uw hart spreken. In de hemel zal niet gevraagd worden of mijn prediking logisch was of niet, of dat mijn toespraak in een bepaald leerstellig systeem past, maar in de hemel zullen zich de engelen verblijden als er vanavond mensen opnieuw, wederom geboren worden. De vreugde van één engel in de hemel is mij meer waard dan het oordeel van mensen, die mijn rede logisch vinden of niet.

Wat is wederom geboren worden?

Wat betekent het dan wederom geboren worden?

Als ik een auto heb en deze moet vernieuwd worden, dan is het zo ongeveer gelijk aan wat Jezus Christus zegt tot Nicodemus. Misschien merkt iemand op: Hoe kan men nu een auto met een mens vergelijken? Automobiël betekent zelfbeweger. Een auto is geen zelfbeweger. Hij rijdt slechts, wanneer hij met bezine gevuld is en door een chauffeur bestuurd wordt. Maar gij zijt zo'n zelfbeweger. Een auto-mobiël. Gij beweegt u zelf. Gij zijt eenmaal op natuurlijke wijze geboren en met dit eenmalige, natuurlijke leven, leeft gij ook slechts éénmaal op deze wereld. Wanneer gij met uw natuurlijk leven op deze aarde leeft, dan zult gij ten gronde gaan op de dag, dat uw leven wordt afgesloten, onverschillig of gij professor in de theologie te Jerusalem zijt. Het edelste, fijnste, esthetische leven zal u niet baten. Niet ik, maar Jezus zegt: *Gij moet wederom geboren worden.*

Dat betekent het bankroet op al de gebieden van het menselijk leven. We mogen zijn, wie we willen; we zijn totaal bankroet. We kunnen op deze wereld de hoogste posities veroveren, maar we kunnen met het natuurlijke leven nimmer het Koninkrijk Gods zien. Daarom is het van zo grote betekenis, dat we voor het woord van Jezus geplaatst worden. Gisteravond zei ik tot een vrouw in Groningen: Is u wederomgeboren? Toen antwoordde ze: Hoe bedoelt u dat?

Hoe vaak hebben ze mij gevraagd: Maar hoe gaat het dan? In de Bijbel staat hoe dat gaat. Ieder mens heeft zijn leven te toetsen aan de vraag en het antwoord van Nicodemus. Nicodemus vraagt: Hoe zal dat zijn?

De Here Jezus Christus, de mond van God, geeft het antwoord en ik hoop van ganser harte dat ieder onzer het antwoord geven kan: *Tenzij tenzij dat iemand uit water en Geest geboren wordt, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan.*

De eerste Adam was vlees, de tweede Adam is de Heer uit de hemel, een levendmakende Geest. De eerste mens is water, wordt uit water geboren. Vraag het maar aan uw dokter. Dat is de natuurlijke mens en de natuurlijke geboorte. Ik weet, dat daar mensen zijn in ons midden, die daar anders over denken, dan ik. Ik zie enkele bedenkelijke gezichten. Doch ik zie het Woord van God en ik ben er van overtuigd, dat zij, die nu zo'n strak gezicht zetten, dat straks voor God nog veel erger zullen doen. Denkt u, dat er voor niets in de Heilige Schrift staat: De Heer zal uw uitgang en uw ingang bewaren? Er staat niet: uw ingang en uw uitgang. U wordt in deze wereld geboren uit water en dát is uw uitgang. Wie dat niet begrijpt, moet maar eens een medisch boek ter hand nemen. Maar de natuurlijke geboorte van een mens is niet voldoende. Wij moeten opnieuw geboren worden. Van boven-af. Zoals de Here Jezus zei: uit Geest! *God is Geest en wie Hem aanbidt, die moet Hem aanbidden in Geest en in Waarheid.* In de hemel moeten wij Geest zijn. En als wij de tweede geboorte hebben beleefd, dan is dát de geboorte uit de Geest!

Ik heb aan duizenden mensen gevraagd: Is u opnieuw, wederom geboren?

Ik heb mij er over ontsteld, dat ook in Holland geen beter antwoord komt dan: Ik hoop. Ik bid van harte, om Jezus wil. Stelt u het zich maar eens heel plastisch voor. Wij, mijn broeder vertaler en ik, staan hier niet. Hier staat dan de Here Jezus Christus. En Hij zegt tegen ons wat hier staat: Gij moet wederom geboren worden! Is dat niet een hoogst ernstige vraag? Ieder onzer wil toch in de hemel komen? Ieder wil toch de heerlijkheid Gods beleven en zalig worden?

Als wij met de trein van Leeuwarden naar Groningen willen reizen en men gaat eenvoudigweg naar het station, stappen leukweg in de trein. Dan komt de conducteur en zegt: Ja maar, u hebt toch een kaartje nodig? En als u zegt: Ja, maar ik ben toch zo'n keurige man, ik heb toch geen plaatsbewijs nodig? Dan zal de conducteur zeggen: Maar man, daar zijn toch voorschriften en bepalingen.

Wanneer u op reis bent naar de troon van God en de Here Jezus zegt ons zelf, dat wij wederom geboren moeten worden om ons doel te bereiken, dan is toch de allereerste vraag van ons allen: Hoe doe ik dat? Ik kan de mensen niet begrijpen die deze vraag, hun door de Heiland voorgelegd, niet beantwoorden. O, gij mens, die naar de hemel wil, gij moet wederom geboren worden. Dat zegt de Here Jezus, die van de hemel komt en weet hoe gij er moet komen. Dan kunt ge nog zo'n lelijk gezicht zetten.

Op andere wijze kunt ge niet in de hemel komen, anders zou Jezus gelogen hebben. En Hij zegt: Ik ben de Waarheid.

Welk een oneindige verplichting legt dat op ons allen, mannen en vrouwen. Uit de Geest moeten wij geboren worden. Het vlees is van geen nut. De Geest is het stigma van alle christenen. Zovelen als er door de Geest geleid worden, die zijn kinderen Gods. Wie niet door de Geest gedreven wordt, is geen kind van God. Men kan niet uit de Geest geboren worden, wederom geboren worden, door het bidden van de rozenkrans, door vasten of door dopen, of door iets anders. Veertig jaren geleden ging de R.K. kerk met een sproeiwagen door de Afrikaanse koloniën om door zo'n massadoop christenen te maken. Nooit komen wij op deze wijze in de hemel. Alleen zien (vs.3) en ingaan (vs.5). Dat is de weg, die Jezus ons wijst.

Het zestiende vers van dit hoofdstuk is het Evangelie in het Evangelie. *Alzo lief heeft God de wereld gehad.* God heeft liefgehad. Er staat niets in van de liefde van mensen. God gaf Zijn Eengeboren Zoon. Er staat niets in, dat mensen gaven. *Opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verderve maar eeuwig leven heeft.* Ik zei eens in een samenkomst in Ohligs: Als gij van hier naar Solingen op uw knieën zoudt kruipen en ge zoudt daardoor het eeuwige leven ontvangen, wie zou dan niet meekruipen?

Ieder was bereid. Maar er was een kreupele. Hij schreeuwde de zaal in: Dan kom Ik niet in de hemel, want ik heb heen knieën meer! Aan deze voorwaarde kunnen wij niet voldoen. Mijn tweede vraag luidde: Wanneer gij voor 500 Mark in de hemel zoudt kunnen, wie zou dan naar de hemel willen? Toen hebben ze allemaal hun hand opgestoken. Ik vroeg toen: Wie heeft er geen 500 Mark? Ontelbaren staken de hand op en riepen: Dan komen wij niet in de hemel. Ik zei toen: Voor 5 Mark. Plotseling begon een weduwe te huilen. Ze was een vluchteling uit de Oost-zone. Ze bezat geen 5 Mark.

Geloof alleen! Dat kan een ieder. Niets betalen, niets teruggeven. Geen belasting. Niets, Niets! God gaf! En wie dat gelooft, dat God Zijn Eengeboren Zoon gaf, die zal niet verloren gaan.

Verloren gaan!

Wat wil dat zeggen; verloren gaan? Ik zal het u zeggen. God heeft voor elk mens een plaats. Wij mensen hebben voor alle voorwerpen een plaats. In de woning, in de werkplaats, in de zaak. Er is niets wat erger is, dan iets, wat niet op zijn plaats staat. Hoeveel mannen zitten niet hier, die gescholden hebben, als iets niet op zijn plaats stond? Stel u voor; daar in de eeuwigheid ontbreekt gij. Gij zijt niet op uw plaats. Ge zijt verloren! En uw naam is niet geschreven in het Boek des levens. Dan baat uw rijkdom u niets meer. De

naam van de arme Lazarus wordt genoemd. Hoe heette toch de rijke man? Zijn naam is weggedaan uit het Boek des levens. Verblijdt u er over dat uw naam geschreven is in het Boek des levens!

Wie gelooft, gaat niet verloren, maar zal het eeuwige leven hebben. Dat zegt God. Dat is aan niets anders gebonden, dan alleen aan de voorwaarde van het geloof. En als zich in dit gebouw een moordenaar bevindt en vanavond gelooft, dat Jezus Christus de opgestane Zoon van God is, dan heeft hij voor God met dit geloof het eeuwige leven. Jezus neemt de zondaars aan! Niets kunnen wij aanbieden dan alleen ons geloof.

Lieve Hollanders, hoe heerlijk zou het zijn, als vanavond een groot aantal wederom geboren worden. Het is helemaal niet moeilijk om te geloven. Duizenden malen mocht ik beleven, dat mensen, met het hoofd gebogen, ellendig door het leven gingen. Ik vertelde hun van het Woord van God, dat als een harde hamer de hardste harten breekt. Plotseling begrepen ze, dat ze door de Here Jezus Christus zalig konden worden. *Lieve heren, wat moet ik doen om zalig te worden?*, zo had de directeur van de gevangenis in Filippi uitgeroepen. En Paulus antwoordt: *Geloof in de Here Jezus Christus en gij zult zalig worden*. Heerlijk is dat; geloven Een domme kan het, een verstandige kan het, een koopman, een jurist, een koning, een straatveger. Allemaal kunnen ze geloven. Wie gelooft is geen straatveger meer, maar een kind van God. En de koning, die gelooft, is geen koning meer, maar een broeder in Christus. Want het Bloed van Jezus Christus reinigt zowel de één als de ander.

Ik heb ook arbeiders, maar in mijn bedrijf zeggen de gelovigen tot mij: Broeder Zaiss. En ik zeg: Broeder Zimmermann of Zuster Else. Wij zijn broeders. Als fabrikanten tot mij komen om wat te kopen of te verkopen, dan vragen zij dikwijls: Ach zo, is dat uw broer? Ik zeg: nee, een lievelingsbroer. Met hem zal ik in de hemel leven. Ik denk dat hij mijn chef zal worden.

Kinderen Gods, er bestaat geen schoner titel dan van een broeder en zuster in Christus, gereinigd door het bloed van Jezus en vervuld met de Heilige Geest.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

31

Hermann Zaiss in Groningen

Hermann Zaiss spreekt op maandag 3 november in Groningen

De Nieuwe Groningen Courant van Dinsdag 4 november:

Geloven is meer dan genezen

Beter kreupel in de hemel, dan gezond ter helle. Jezus Christus is opgestaan. Hij leeft ook in deze zaal. Het is mijn hartelijke wens, dat elk van mijn toehoorders vanavond Christus ervaart. Dat is veel belangrijker, dan wanneer er zieken worden genezen. Eerst moet de ziel worden genezen en dan geeft Christus al het andere. Ik ben niet gekomen om beenderen recht te maken, blinden te doen zien en doven te doen horen. Het is beter als kreupelen het Koninkrijk Gods binnen te gaan, dan als gezonde ter helle te varen. Wie hier gekomen is uit sensatiezucht, wens ik toe, dat hij de grootste sensatie van zijn leven meemaakt, n.l. dat hij Jezus ontmoet.

Deze woorden waren het, waarmee de Duitse evangelieprediker, de fabrikant van scheermesjes uit Wuppertal, Hermann Zaiss, zijn toespraak in de Korenbeurs begon. Ongeveer 4500 mensen uit alle hoeken en oorden van Groningen en ook Drente, waren naar de zeven gebouwen gekomen, waar deze bijeenkomst te volgen viel. Alle gebouwen waren reeds lang voor half acht tot de laatste plaats bezet. Voor in de Korenbeurs en langs de wanden, bevond zich een groot aantal invaliden en zieken, die van deze bijeenkomst en van Zaiss' gebed uitkomst verwachtten. Zaiss zelf echter zei: Het enige nadeel van het vele, dat over deze tournee wordt geschreven, is dat er mijn naam wordt genoemd. Hermann Zaiss is niets. God kon geen slechtere voor dit werk vinden en toen heeft Hij mij genomen. Ik kan geen zieken genezen, ik ben geen dokter. Ik geloof alleen hetgeen er in de Bijbel staat. En dat kunt u ook. Mij hebt u niet nodig. Wie in Hem gelooft, die kan genezen worden naar ziel en lichaam beide.

Voor dat de Duitse prediker aan het woord kwam, had de voorzitter van het Noordelijk comité, de Hervormde predikant Ds. Dekker, uit Losdorp, een korte meditatie gehouden over de zeven kandelaars, de zeven gemeenten van Klein-Azië uit Openb.1. Hij sprak er voorts zijn grote teleurstelling over uit, dat de Martinikerk voor deze bijeenkomst haar deuren gesloten moest houden. Enkele, in de Duitse bijeenkomsten genezen mensen, legden van die genezing getuigenis af. Ook de beide Nederlandse medewerkers van Zaiss in diens tournee door ons land, de heer F.A. Stroethoff uit Amsterdam en diens echtgenote, spraken een kort woord.

Zaiss, die zin voor zin vertaald werd, opdat ieder hem kon volgen en die herhaaldelijk zijn toespraak onderbrak met de opmerking: "Fout, ik heb het anders gezegd", hield een toespraak, die handelde over de opwekking van Lazarus (Joh.11).

Hij verweet daarbij de Christenen niet te geloven in Christus voor het heden. Natuurlijk, geloven we, dat Lazarus is opgewekt, dat Mozes de zee deed wijken, dat Elia ten hemel voer. Dat geloven we allemaal, want het staat immers in de Bijbel. We geloven ook in de opstanding van Christus, in de weder-opstanding en in de wederkomst van Christus. We geloven dat allemaal, want het staat toch in de Bijbel? Maar vandaag? Geloven we ook voor vandaag?

Kijk maar naar Martha en Maria. Ook zij geloofden in wat er gebeurd was of gebeurd zou kunnen zijn: *Ach Here, als Gij maar hier waart geweest, dan zou Lazarus niet gestorven zijn.* Zij geloofden ook in de toekomst, in de wederopstanding van Lazarus op de Dag Gods. Maar in de onmiddellijke opstanding van Lazarus door hun geloof? Neen. En toch is het zo. Wie gelooft, hem wordt de heerlijkheid Gods geopenbaard. Wie veel gelooft, hem kan veel geschieden en wie een klein geloof heeft, zal het kleine worden geschonken.

Aan het slot van zijn toespraak verhaalde Zaiss van de wonderlijke zegen, die hij op zijn Nederlandse tournee van God had mogen ontvangen en van de gezangen, die o.a. in Goes hadden plaatsgevonden. Hij

herhaalde echter steeds, dat niet hij het was, die deze genezingen verrichtte. Ik ben geen dokter, ik kan niet genezen. Dat kan alleen in het geloof, in de Naam van Jezus Christus.

Tenslotte vroeg hij met de grootste nadruk alle gezonden om naar huis te gaan en te bidden en te danken. Ga naar uw huis en bidt onderweg en blijft bidden. Alleen in gelovig bidden kunt u Jezus ontmoeten.

In de Korenbeurs zelf, nadat de menigte slechts zeer aarzelend was heengegaan, bleef Zaiss tenslotte achter met de zieken om voor en met hen te bidden. Misschien, dat God ook vanavond nog Zijn zegen wil geven en dat Hij Zijn macht wil tonen. Dit is hier geen kijkspel. Wie niet meebidt, hindert alleen. Het komt bovendien niet op het genezen zelf aan; het gaat om het geloof in Jezus Christus. Nu! Mede in verband met deze woorden en speciaal ook vanwege het getuigenis van Zaiss zelf: Niet de genezing is belangrijk! Eerst moet de ziel tot Christus komen, hebben wij op dit moment de zaal verlaten. Niet wachtend op sensationele genezingen en achterlatende de schare die biddend wachtte.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

32

Reacties op Zaiss in Nederland

Leeuwarder Courant:

Dinsdag 4 november 1952 in de Harmonie te Leeuwarden

Uit alle delen van Friesland, uit Urk, uit Goes, waren de mensen met treinen, bussen en auto's gekomen. De grote zaal van De Harmonie en alle bijzalen waren stampvol. De grote Kerk, waar men de rede van Zaiss kon volgen via een geluidsinstallatie, was tot de laatste plaats toe bezet.

Verwacht niets van mij. Geloof niet in de afgod Zaiss, maar in Jezus Christus alleen. Het is belangrijker, dat een mens gered wordt, dan dat hij van z'n ziekte genezen wordt. De gezondheid is secundair, het geloof is primair.

Heereveense Koerier

Dat zulke dingen zich onder onze ogen afspelen, is wel het teken van een volkomen veranderd getij in de mens-beschouwing. Het materialisme, het monopolie van de stof, heeft zijn tijd, ook bij de grote massa, gehad!

Januari 1953

De uitnemende grootheid van Zijn kracht in ons die geloven.

Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend, gemaakt hebben de kracht en de toekomst van onze Here Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijne majesteit. (2 Petr.1:16)

Wij schreven toen: Wij willen de grote Evangelisatie-campagne, waarbij br. Zaiss het woord voerde, besluiten met een greep te doen uit honderden brieven, die wij uit de kringen van onze lezers ontvingen. Wij doen dit voor de hand weg.

Mej. N.C.O. te 's--Gr.: Als invalide tengevolge van chronische gewrichtsrheuma, mocht ik (in de Willemskerk) meteen doorlopen met mijn begeleidster. Toch ging ik niet om genezing te ontvangen, maar om het Woord te horen en mee te bidden. Onderweg spraken wij over Joh.15 waar de Heiland zegt: *Vraagt wat gij maar wilt en het zal u geworden.* Maar er gaat aan vooraf: *Indien gij in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven.*

Zo las ik dit hoofdstuk nog eens rustig en bad voor allen, die het Evangelie zouden horen; voor de zieken en die hen binnendroegen, voor de spreker, voor de vertaler. Voor mezelf vroeg ik meer vrijmoedigheid bij het bezoeken van zieken en eenzamen.

Heer, als ik beter kon lopen, kon ik meer voor U doen. Niet dat ik de pijn en bezwaren niet wil dragen, maar tot Uw eer en verheerlijking, zei ik. Het was, of ik in me hoorde: *Gelooft gij dat Ik dit doen kan?*, zoals de Heer tot de blinde zei. Ja Heer, was mijn antwoord. Onder het zingen bemerkte ik, zonder pijn in de rugwervels tegen de harde bank te kunnen leunen. Het was of onder het aangrijpend gebed hemel en aarde voor mij één waren door Jezus Naam. Bij het staande zingen stond ik op, zonder mij ergens aan vast te houden. Ik durfde de genezing nog haast niet te geloven, voor ik werkelijk kon lopen zonder stok. Dit gebeurde inderdaad en ik liep niet meer mank, kon zonder hulp vlug in de tram stappen, en toch leek het me net, of ik het zelf niet was. Later bleek, dat de heer Schreuder (zijn vrouw ging met mij mee) zeer bijzonder gebeden had, ook voor mij.

De blijdschap in mijn ziel was er al, maar toch werd deze en de dankbaarheid nog groter. Ik liet de verhoging onder mijn linkerhaken wegnemen. De rheumatoloog had deze voorgeschreven, omdat het been korter was geworden. Al wilde ik dit wonder niet als een sensatie-nieuwtje verbreiden, het kon niet verborgen blijven. Wij zijn met enkelen samengekomen om te danken... maar de tegenstand bleef ook niet uit. Na een paar weken ging ik naar mijn huisdokter.

Stuur ze maar naar mij, die het niet geloven, dat het rheuma was; ik weet wat u hebt doorgemaakt. Medisch is dat niet te verklaren, alleen door het geloof. Veel gelovigen - gelukkig niet allen - vertrouwen meer op de middelen dan op God. Als zij meer op God vertrouwden, waren er meer genezingen. Dit was een deel van de uitspraak van deze gelovige jonge arts.

Door Zonnewende heb ik veel schrijfwerk voor zieken. God gaf mij hierin een taak, toen ik ziekteverlof had en in dit jaar afgekeurd werd voor het onderwijs. In onszelf zijn we niets; in Christus: meer dan Overwinnaars. Hoe rijk zijn we in Hem.

Uit Goes het verslag van een bidstond onder leiding van ds. Karelse, Vrij Evang. predikant aldaar. Enkelen hebben gedankt, dat de genezing naar het lichaam begonnen was; velen dankten voor de genezing van de ziel en een jongetje van 12 jaar voor de algehele genezing van zijn asthma. Br. Zaiss had hem gezegd: Over vier weken ben je genezen. En zegt hij: Het was nog geeneens vier weken, toen ik al beter was, en het was nog al mistig ook. (noot van de redacteur van De Oogst: Als gij niet wordt als de kinderen, kunt ge het Koninkrijk Gods niet binnengaan, zegt de Here Jezus).

Uit een brief van 11 nov. 1952 van de heer R.J.V. te E. aan de heer A.C.B. te B.: Maandag zijn we met velen naar de samenkomst in Groningen geweest. Er waren ongeveer 5000 mensen in zeven grote gebouwen bijeen. De prediking was zuiver evangelisch en radicaal bijbels. Zondaren kwamen tot Christus en zieken werden gezond. Huilend van blijdschap kwam een vader met zijn jongen, die twaalf jaar verlamd geweest was uit het gebouw. Een vrouw getuigde op straat, dat ze plotseling ziende was geworden. In één woord, teveel om op te noemen. De ongelovige chauffeur van onze bus wees de voorbijgangers op mensen, die van hun genezing getuigden. Zelfs in de kranten moet men nu schrijven, dat er wonderlijke dingen gebeurd zijn. Wij mogen er God hartelijk voor danken. Een vrouw uit Emmen die met ons is meegegaan, is genezen van een verlamde arm. Ze draaide in de bus haar arm heen en weer en kon er maar niet over uit, dat haar arm nu weer gewoon was. De Naam van Christus is verheerlijkt in ons land.

Mevr. E. de K.-E. te G.: Op 31 oktober was er ook een man uit Z. in de samenkomst te Goes. Hij geloofde niet veel van deze beweging, maar op aandringen van zijn vrouw zou hij toch maar eens gaan. Hij had open-t.b.c. in zijn rug. Br. Zaiss zei tot hem: Ga naar huis. Eer je thuis bent, ben je genezen. Ze zijn naar huis gegaan en onderweg zei hij al: Ik heb geen pijn meer in mijn rug. De man uit O. die niet spreken kon en 's avonds in de kerk uit de bijbel las kan nog spreken. Het allerbelangrijkste is wel de genezing van de ziel en die zijn er velen. Wij horen dat nu nog dagelijks. Gods werk gaat door.

Dames K. te H.: Het is ons een behoefte u nader te schrijven aangaande de samenkomst in Groningen. We zijn bijzonder gezegend door Gods Woord. Het was geen nieuwe boodschap, maar een boodschap door de kracht van de Heilige Geest. We hadden er ook veel voor gebeden. We zijn ook zo gezegend geworden door de getuigenissen betreffende de genezing van ziekten. Het was die avond duidelijk, dat God ons geeft naar ons geloof.

We waren met een groep in een bus van 43 mensen. Hervormd, Gereformeerd, Chr. Gereformeerd en een groep vrije gelovigen, w.o. ik zelf. Ze noemen ons: Maranathagroep. We hadden enkele zieken meegenomen, o.a. een vrouw van 40 jaar. Ze was erg ongelukkig. Ze had een beroerte gehad en kon bijna niet lopen. Ze is nu veel beter. Ze kan beter lopen en praten. Een ander meisje, dat een ontsteking aan haar ruggemerg had en niet meer kon werken, was de volgende dag genezen. We waren met een groep, verschillend in vorm van belijden, maar één in de Naam van Jezus. Wat was dát wonderbaar.

Mej.J.C.W.te K.: Ik ben vandaag bij een invalide, verlamde man geweest, hij was niet genezen, maar was met zijn vrouw door God zó rijk gezegend, dat ze dagelijks God danken voor die grote geestelijke rijkdom.

W.J.v.L.te U.: Wat een rijke zegen heeft God aan duizenden willen schenken door deze onvergetelijke prediker en hoevelen hebben door deze broeder opnieuw Jezus Christus mogen ontmoeten in Zijn volle heerlijkheid. Reeds de eerste samenkomst in de prachtige Koninginnekerk te Rotterdam was voor mij een openbaring en wil men smalend spreken en schrijven over het aanhoudende zingen bij het begin der samenkomst, broeder Stroethoff, het waren uren zó wonderbaar en rijk, dat ik ze nooit zal vergeten. Wat mij ook bijzonder ontroerde was de Una Sancta. Het scheen wel of alle kerkmuren plotseling waren afgebroken en de kracht van de Heilige Geest ons allen aaneensmeedde. En met grote dankbaarheid wil ik ook vermelden, dat, waar ik reeds enige jaren last gehad heb van zenuwen op de maag, die soms een obsessie dreigde te worden en mijn arbeid vaak bemoeilijkten, God dit terstond van mij heeft weggenomen. Geprezen zij de Naam van onze Heiland. Wat heerlijk, dat de Here Jezus zovelen niet alleen geestelijk, maar ook lichamelijk heeft willen genezen. Uw blad is mij tot grote zegen en ik wilde wel dat het een weekblad werd.

Mevr.Mr.A.C.K. -v.d.B. te 's-Gr.: Waarschijnlijk zult u zich van de velen, die op zondag 21 september in de Grote Kerk te 's-Gravenhage om de handoplegging vroegen, aan hem niet meer herinneren en dat doet er ook niet toe. Ik vroeg om de handoplegging voor mijn 15 jarige neef Heiki in Beieren, die zwaar aan asthma leed. Zoals zijn moeder schreef, sleepte hij zich. na zijn terugkeer uit het ziekenhuis van de ene stoel naar de andere. Hij had nergens meer zin in en was geheel apathisch. Ik had hem van te voren geschreven, wat de handoplegging betekende en waarom wij in de kracht ervan geloven en hem gevraagd die zondagavond rustig te zijn.

Op 1 oktober schreef zijn moeder mij, dat zij de eerste dagen een nauwelijks merkbare verbetering had opgemerkt, maar dat hij, toen 4 dagen er na griep en bronchitis kreeg met hoge koorts, waarna het heerlijke was, dat de asthma geheel verdween. De vierde dag wilde hij zelf opstaan en weer naar school. Zijn moeder vond dat, omdat hij het zelf wilde, goed, ofschoon de koorts nog niet geheel verdwenen was. Sedertdien is hij een levenslustige jongen, die zingt en fluit, zijn werk met plezier doet en weer voor alles oog en oor heeft. U begrijpt hoe wij in onze gebedsgroep voor hem danken.

Ik schrijf u dit, omdat anderen door dit voorbeeld van Gods liefdewerking, ook op een afstand, misschien in hun geloof versterkt worden.

Mevr.B.de K.-E. te G.: Dat meisje K. uit G. die in beugels zat en in een wagentje reed, was zondag weer in de kerk. Ze maakt het goed. Ze loopt alleen, kan haar tenen bewegen en haar benen worden warm. Zelf zei ze vanmiddag: Ik krijg al een beetje model in mijn hielen en mijn knieën. Heerlijk hè. Een jonge vrouw, die van de geboorte van haar laatste kind verschillende ziekteverschijnselen had overgehouden, is genezen.

Een Herv.predikant in Gelderland: Toen br. Zaiss in Arnhem sprak, zijn verschillende gemeenteleden naar hem wezen luisteren. Zijn toespraak heeft hun en onszelf geweldig aangesproken. De samenkomst op De Hezenberg heeft ons goed gedaan en een ommekeer in ons geestelijk leven gebracht. Br. Zaiss mocht aldus het middel zijn in Gods hand, waardoor ook in onze gemeente, in verschillende harten, nieuw leven is gekomen. Velen en ook ik zelf hebben een heel andere kijk op de bijbel gekregen. De gemeenteleden zeggen mij, dat de wijze waarop ik nu het Evangelie breng, hen veel meer aanspreekt dan voorheen. Dit is heerlijk, omdat het is tot eer en verheerlijking van God. Als Hij maar wordt groot gemaakt onder ons en door ons! Onze gemeente is echt een gemeente van de Veluwezoom. Niet gauw warmlopend en gewend aan een gemoedelijke preek. Toch vindt het Evangelie, als het radicaal en op-de man-af gebracht wordt, weerklank in veler harten.

Mej.v.d.W,uit E, die in Musis Sacrum in Arnhem had meegeluisterd naar de uitzending uit de Klarenbergse Kapel en veel last had van de vreselijk luide telefonische overdracht schrijft: Toch werkte Gods Geest; wel een bewijs, dat de prediking stond onder de werking des Geestes en van kracht. En toen er voor alle zieken werd gebeden, voelde ik een doorstroming van mijn hele lichaam. De daarop volgende week moest naar Utrecht voor controle en ofschoon in drie jaar mijn neus nooit beter is geweest, zei nu de dokter: Wat hebt u er aan gedaan? Alles is glad, ik zie geen knobbeltje, niets van dien aard. Ze schrijft dan verder: O, ik ben zo dankbaar dat de Heer, die t.b.c. in mijn neus genezen heeft en vertel het aan iedereen, die het maar horen wil.

Mej.R.B.te A.: Er is heel wat aan vooraf gegaan, voordat we in den Haag waren. Waar Christus werkt, is de duivel ook vertegenwoordigd. Mijn verloofde, die ik opbelde om te zeggen, dat ik daar naar toe ging, vroeg of ik gek was, om met zulk regenachtig weer en een ziek lichaam met de trein en bij elkaar genomen een uur lopen, naar Den Haag te gaan. Ik, die heel zwakke longen had en drie tot vier maal per dag bloed opgaf; ach, u weet wel, al die bezwaren.

Mijn schoonzuster, ook ernstig ziek, is ook meegegaan. Die zal u ook wel schrijven. Wij wonen drie kwartier van het station af. Dus dat is een heel eind lopen. We waren vlak voor het station...toen de trein voor ons neus wegging. Alles brak ons bij de handen af. Maar ondanks moeite zijn we er toch gekomen. Ik had zo graag gehad, dat alle mensen, vooral gereformeerde dominees er geweest waren. Het grote wonder, dat Christus ons verricht heeft, geloven zoveel mensen niet. Het doet zo'n pijn; al die hatelijke stukken over br. Zaiss, nog wel in de kerkbode, te lezen, maar desondanks zal ik mijn Heiland overal waar er gelegenheid voor is, loven. Wij zijn volkomen genezen, geen één keer meer bloed overgegeven, helemaal genezen. Er zijn geen dankwoorden genoeg voor te vinden. Want dan zijn wij grote zondaren, die niets hebben aan te bieden, alleen altijd maar ontvangen.

Mej.T.V. te B.: Op 1 november j.l. waren mijn zuster en ik in de gezingsamenkomst van br.Zaiss in Den Helder. Door de eenvoudige prediking van het Evangelie ontvingen wij een ongekende blijdschap, die ons steeds is bijgebleven. Immers wat Zaiss vertelde, was niet nieuw, niet sensationeel, maar ontroerend door eenvoud. Nooit zullen wij vergeten, dat wij na de dienst getuigen mochten zijn van de wonderlijke gezangen die plaats vonden.

Ik kan hier aan toevoegen, dat mijn moeder thuis met zware pijnen in haar been in bed lag. En wel zó erg, dat zij het soms in bed niet kon uithouden en 's nachts meermalen kreunend op zat. De arts kwam en constateerde, dat de pijn vooreerst niet zou verdwijnen. Welk een ontmoedigend vooruitzicht. 's Avonds in de Gereformeerde Bethelkerk in Den Helder, kreeg ik contact met br. Zaiss. Ik vertelde hem van mijn moeder. Hij zei tegen me: Als je thuis komt, bidt je en in Jezus' Naam zal ze gezond worden. Ik kwam thuis en moeders pijn was al verdwenen.

Mijn zuster, die altijd hyper-nerveus was en hartkloppingen, last van duizelingen en bij tijden zware hoofdpijn had, was die avond zo goed in orde en zo rustig, de blijheid straalde uit haar ogen. Zaiss kwam voorbij, bleef bij haar staan en sprak: Wat kijk je blij, kind. Ze antwoordde, dat ze last had van bovengenoemde kwalen. Zaise keek haar aan, fluisterde in haar oor: Je hebt een moeilijk huwelijksleven. Ik weet het. Hij legde haar in Jezus' Naam de handen op. Ze werd verlost van de zo even genoemde kwalen. Verder sprak hij nog: Bidt maar veel, want die bidt ontvangt.

Inmiddels zijn de moeilijkheden opgelost, want door Gods genade is haar ongelovige man bekeerd geworden. Zij is zó gelukkig nu.

Majoor T. Staal, officier van het Leger des Heils in Groningen: Ik ben in de samenkomst in de Korenbeurs geweest, en daar heb ik een nieuwe aanraking gehad met Jezus. Het was wonderbaar. Vier jaar geleden ben ik geopereerd aan mijn knie, er waren muizen in, ik kon geen stap meer lopen. Drie jaar daarna werd ik voor de tweede keer geopereerd (dit groeit telkens weer aan) en sindsdien loop ik met een stok. Nu heeft de Heer mijn gebed verhoord en ik ben genezen. Halleluja! Mijn dank voor wat de Heer aan mij gedaan heeft, is veel te gering, maar ik wil voortgaan een getuige voor Hem te zijn. Zijn grote Naam moet verheerlijkt worden. Wat ik u schrijf, schrijf ik in diepe ootmoed. Mijn bede is, dat dit ook weer voor anderen ten zegen mag zijn.

D.L.Voorganger Herv.Evangelisatie te Oosterwolde: Ik ben met ca. 30 gemeenteleden naar de samenkomsten in Groningen en Leeuwarden geweest en we hebben daar veel zegen ontvangen. Het gevolg in onze gemeente is een geregelde zaterdagavond-bidstond, die spontaan werd geboren en voorts veel geestelijke zegen.

Ds. J.H.te W.: Ik ben ontzettend dankbaar er geweest te zijn. Het meest heb ik gehad aan het gezamenlijke gebed aan het eind. Onvergetelijk! Verder kan ik me veel beter indenken, hoe het rondom Jezus toeging.

Mej.A.R.M. te M.: Een ongelovige kennis van me - haar man staat m.i. open voor het Evangelie - is meegeweest naar br.Zaiss in Leeuwarden. Ze hebben niet met br. Zaiss gesproken, maar de Heer heeft haar hoofdpijn weggenomen en ook genezen van een kwaal, die ze kreeg na de geboorte van hun kind (nu ca. 21 jaar). Haar man is vooral dichterbij gekomen en zij is nu voor het eerst met me mee geweest naar de kerk. Wat een wonderderlijke avonden waren dat in Groningen en Leeuwarden. Looft de Heer! Hij heeft grote dingen onder ons gedaan. Daarom zijn wij verblijd.

Mevr.V.-v.L. te H.: In den Haag logeerden wij bij een Chinese zuster in Christus. Zij is in de Willemskerk, gedurende het gebed van br. Zaiss, plotseling van reumatiek aan handen en rug genezen en toonde thuiskomend van vreugde, hoe ze nú zonder moeite, alles bewegen kon.

Uit een brief van de heer J.S.de J. te H, aan ds. H.A.J. Ned.Herv.pred.te B.:

Mevrouw de Vries, die al jaren lang een stijve voet had, is na de handoplegging de Kerk is uitgegaan (bedoeld is de samenkomst in de Grote Kerk te Leeuwarden, waar men telefonisch met De Harmonie in verbinding stond). Buiten voelde ze genezen te zijn, daar zij op mij toekwam en zei: ik voelde het in mijn ledematen, dat, toen ik de kerk uitkwam, het heel anders in mij werd. Zij getuigde dan ook hier direct van. Om te laten zien, dat ze genezen was, is ze toen direct de straat op een draf uitgelopen, temeer daar ze anders die voet heel moeilijk kon bewegen. Ze is toen in de bus gestapt en weggereden....Ik voelde mij gedrongen om eens even naar deze genezen vrouw te gaan, hoe of het met haar was. Welnu, toen ik haar 's morgens mocht groeten, kon ik direct al uit haar ogen lezen, dat zij blij en verheugd was en ze verwachtte dan ook niet anders, of er zou zo nu en dan wel eens iemand komen, die dit moest weten. Ze vertelde mij, dat zij des avonds, toen ze naar de bus is gestrompeld, al had gebeden of de Here mocht geven, dat ze op de terugreis over dit pad eens gewoon mocht lopen en dit is inderdaad volkomen gebeurd. Ze verteld mij, dat ze bij haar thuiskomst de Here nog wel twee uur gedankt had en ik kan mij dit indenken. Ja. wij hebben de Here samen mogen danken voor dit wonder hier geschied. En wij mogen Hem nu bidden, of hij nu verder, ook mede door dit wonder van genezing, hier in deze zo onchristelijke omgeving Zijn licht wil laten schijnen, opdat ook de blinde wereldling weer ziende mag worden en zo als br. Zaiss het zeggen mocht: ook wedergeboren worden (Wij voegden als redactie van De Oogst daaraan toe: Ds. Jellema vertelde ons van een plotselinge genezing van een hoogst ernstige zieke in De Harmonie te Leeuwarden. Ze kwam uit een Fries plaatsje - dat hij in onze commissie met name noemde - en waar van de kansel de banvloek jegens de samenkomsten in Leeuwarden werd uitgesproken. Maar God sprak ook. Deze vrouw uit dit dorp werd in deze samenkomst genezen).

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

33

Hermann Zais in Haarlem

Met grote moeite hadden we Zaiss bewogen nog eenmaal naar ons land te komen. Ik heb in mijn eigen land nog zoveel schapen, die ook nog moeten worden toegebracht. Laat me toch met rust. Zwitserland trekt aan me, ook Frankrijk. De grote gemeente van br. Samuël in India heeft een beroep op me gedaan. We hadden misschien in oktober en november teveel van hem geëist, want sprak hij de ene avond in Goes, met een afmattend geestelijk bezigzijn tot in de nachtelijke uren met zieken in de Grote Kerk; de volgende morgen moest hij - met de auto - de reis naar Den Helder maken, zeker geen sinecure, en nauwelijks aangekomen wachten weer enkele duizenden in verschillende kerken bijeen, op zijn verkondiging.

Eindelijk stemde hij toe, op voorwaarde dat wij de beschikking probeerden te krijgen over een groot kerkgebouw, waar hij dan drie avonden achtereen de boodschap kon doorgeven. Dat werd toen Haarlem.

In *De Oogst* van september 1953 schreven wij:

Op 22, 23 en 24 juli met br.Zaiss te Haarlem in de Grote Kerk (de Bavo).

Wij vermoeden, dat dit kerkgebouw niet dikwijls zulk een geweldige schare heeft bevat. Er waren voor deze dagen door de commissie, die deze bijeenkomsten had voorbereid, uit de grote veilinggebouwen te Aalsmeer, meer dan 2000 stoelen gehuurd.

Bezijden de kansel, in het middenschip van deze prachtige cathedraal, was een afzonderlijk overdekt podium gebouwd, waarop de spreker met zijn vertaler zich wat vrijer bewegen konden dan op de kansel. Luidsprekers droegen het gesprokene verder, al liet zulks op de eerste avond wel wat te wensen over. De Haarlemse politie regelde het verkeer rondom het kerkgebouw, hetgeen door de talloze auto's en bussen uit het land - wij zagen bussen uit Friesland en Overijssel - dringend nodig was.

Reeds enkele uren voor de opening van de deuren stonden de mensen in een lange file te wachten, de tijd kortend met het zingen van onze heerlijke opwekkingsliederen. Het machtige koor, borg achter het brede koorhek de talloze zieken, waarvan velen met brancards, die vanuit ziekenauto's werden binnengebracht. Zo'n geweldige mensenmenigte, hetzij met begeleiding van het wereldberoemde orgel, of geaccompagneerd door het Haarlems Muziekgezelschap *Arti et Relegioni* te horen zingen: *Ik bid U aan, o macht der liefde* of *Houdt Gij mijn handen beide*, is altijd indrukwekkend. Wij zullen niet trachten het gesprokene in zijn totaliteit weer te geven. Straks volgen daarover enkele aantekeningen. Er waren veel predikanten van de verschillende kerkelijke gemeenten.

Op de derde dag werd 's middags een bijzondere samenkomst met zieken gehouden. Deze bijeenkomst zou oorspronkelijk plaats vinden in de Waalse Kerk, doch reeds een uur voor de aanvang bleek, dat dit kerkgebouw het aantal zieken niet zou kunnen bevatten, zodat op het laatste ogenblik, dank zij de vriendelijke medewerking van het College van Kerkvoogden, ook de Grote Bavo kon worden ingeschakeld. Een flinke staf van Rode Kruiszusters en -broeders, alsmede verpleegsters en diaconessen assisteerden. Zij hebben veel arbeid verzet.

Broeder Zaiss bracht die middag het rijke Evangelie van de verlossing door het Bloed van Christus, dat niet alleen het Bloed der verzoening doch ook dat der genezing wil zijn. Niet slechts met de ziel, maar ook met het lichaam zijn wij Zijn eigendom. Dat lichaam is een Tempel van de Heilige Geest.

Niet alleen in deze speciale ziekdienst, maar ook op andere avonden heeft de Heiland vele zieken aangeraakt. Enige diaconessen, die mede de zieken hulp verleenden en getuige waren van ogenblikkelijke genezing, konden hun ontroering niet verbergen. Enkele artsen, een zenuwarts en een practiserend huisarts, die beiden deze Bijbelse Boodschap onderschrijven, waren met schrijver van dit artikel in de voorbedediensten met zieken aanwezig en vergezelden Zaiss langs de brancards en bedden.

Blijf o God in onze dagen, voortgaan met Uw heerlijk werk. Lof en dank zij de Naam van onze gezegende Heiland, dat zovele gesloten ogen opengaan voor de beloften Gods. Mogen ook onze kerken weer leren bidden: *Geef Uwe dienstknechten met vrijmoedigheid Uw Woord te spreken, daarin, dat Gij Uw hand,*

uitstrekt tot genezing, en tekenen en wonderen geschieden, door de Naam van Uw heilig kind Jezus.
(Hand.4:29,30)

Uit de toespraak van Hermann Zaiss op 24 juli - de slotavond - in de Grote Kerk te Haarlem:

Thema: Een levende Heiland

Weet u, ik zal nooit van mijn leven een logisch prediker worden. Dan lieg je meestal. Wat is mooier: een kanaal of een beekje? Een beekje natuurlijk. En een beek in niet logisch, zij gaat links, rechts, precies zoals zij wil. Zij beweegt zich.

Als Jezus Christus leeft - en Hij lééft - dan beweegt Hij Zich. Er is geen kracht zonder beweging, zonder uitdrukking. Weet u hoe Hij zich beweegt? Luister:

Daar was een jonge man, een verschrikkelijk mens. Hij kwam uit een vorstenhuis van Europa en had zoveel genoten, dat hij in het geheel geen vreugde meer kende. Ik mocht hem het Evangelie brengen en in één seizoen veranderde hij in een fatsoenlijke, fijne kerel. De kracht, die in het Evangelie ligt, werkte. Welke leer doet ditzelfde?

Er was een vrouw. Zij kwam uit een zeer hoogadelijk geslacht en werd communiste. Zij werd onpasselijk van het leven dat haar familie leidde. Toen werd zij onpasselijk van het communistenleven en keerde het de rug toe. Ze wist niet meer wat te doen, totdat haar door een eenvoudig mens van Jezus Christus werd verteld. Zij kwam tot het geloof in Hem en verhuurde zich als dienstmeisje. Denk u in: al haar familieleden wonen in kastelen en zijn internationaal vermaard. Op het ogenblik heeft zij een tehuis voor hoeren. Ik was er laatst en verbaasde mij er over, hoe deze gevallen vrouwen zich om deze zuster in Christus heenschaarden.

Ik heb een vriend. Eens was hij de grootste dronkaard uit de stad en er was geen politieagent met wie hij het nog niet aan de stok had gehad. Toen werd hij uitgenodigd voor een genezingsssamenkomst. Hij lachte er om, maar wilde het toch wel eens zien. Hij kwam en bekeerde zich. Het mooiste, wat ik van hem vertellen kan is het volgende: Hij is nu ongeveer dertig jaar en wil trouwen. Hij had het geld voor een slaapkamer opzij gelegd. Voor een nieuwe samenkomst hadden wij 700 Mark nodig. Toen nam deze broeder het geld, dat hij opgespaard had voor zijn huwelijk, en betaalde daar de samenkomst van.

Weet u, zei hij: dan trouw ik het volgend jaar maar.

Remscheid is bijna geheel rood of ultra-rood; wij noemen het Klein-Moskou. Daar zijn zoveel mensen tot de Heer gekomen, dat u buiten uzelf zou raken, als ik u daarvan ging vertellen. Ik kan van de bomen soms het bos niet meer zien. Ik geloof dat daar tien tot vijftien broeders zijn, die, als zij bidden, de zieken ter plaatse zien genezen.

In onze dinsdagavondsamenkomst, die van vijf tot tien uur duurt, bidden ongeveer zeventig á tachtig mensen. Dat is niet vervelend. Op een dag waren daar enkele broeders, die zich verbonden hadden niet te eten vóór hun blinde zuster genezen was. Zij hadden al drie dagen niet gegeten en zeiden: Heer, we gaan niet weg voordat zij genezen is. Nu, als ik een blinde zie, ben ik een zwakkeling. U kunt u dus voorstellen, dat ik verschrikkelijk schrok. Toen de blinde na de samenkomst in het gebedskamertje kwam, zonk mij alle moed in de schoenen. Wat moest ik doen, zij verwachtte wel veel van mij. Ik legde mijn duimen in haar ogen en bad: Here Jezus, U weet heel goed, dat ik niet geloof, dat deze vrouw haar ogen zal openen. Maar ik weet dat U ook boven mijn geloof uit, genezen kunt. Plotseling schreeuwde de vrouw: Ik zie! Ik zie! O, Hij is barmhartig en geduldig. Nooit staat iemand, die gelooft, te schande.

Wij hebben veertien miljoen vluchtelingen uit de Oost-zone in Duitsland en in de laatste oorlog had ons land zes miljoen doden. Wij behoeven nu niet meer over straf te spreken. Nu willen wij de liefde van Jezus onder alle volkeren uitdragen en in deze liefde zal Hij ons Zelf voorgaan. Gij kinderen Gods, gij zijt één volk in eeuwigheid. Gegrondest in het bloed van Jezus Christus. Dat is ons veilig anker en ons steunpunt. Ik groet u allen in het heil in Christus! Amen.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

34

Wat mij in Haarlem trof

uit een toespraak van Herm.Zaiss, gehouden in Schwelm, op maandag 27 Juli 1953, waarbij ook vele Hollanders tegenwoordig waren.

Ik wil van mijn reis naar Holland, waar ik in Haarlem sprak, niet zoveel vertellen. Enkele kleine dingen slechts.

Wat mij wel het meest getroffen heeft is, dat Jezus Christus zieken geneest. Het is een vanzelfsprekend feit en wie dat ontkent, loochent de Schrift, of het ontbreekt hem aan een zekere kennis in dit opzicht.

Ik geloof niet te veel te zeggen, als ik beweer, dat een derde deel van het Evangelie over de genezing van zieken handelt. En we hebben in 1 Cor.12 en 14 en Jak.5:14. allerduidelijkste aanwijzingen in dit opzicht. Daarom zouden wij er goed aan doen op de duivel te letten. Waakt, als er heden geen genezingen van zieken meer plaats hebben in de gemeente. Dan is dat tot de duivel terug te brengen en niet aan God te wijten. Dat heeft de Satan weer keurig weten klaar te spelen. Hij verdraait het Woord Gods, zó dat wij tegenwoordig zóver zijn, dat als iemand met zieken bidt en door de genade Gods genezing mag verkrijgen, z.g. vromen en ook gelovigen zeggen: wees toch voorzichtig, want dat is van de duivel. De duivel verdraait alles, daarom hebben wij met onze bewering gelijk. Wij hopen, dat de theologen dat ook begrijpen. Hopen kan men altijd. Dus genezing van zieken is vanzelfsprekend.

Maar er zijn mooiere dingen dan gezondmaking. Toen ik in Zwitserland samenkomsten hield en in Zürich sprak en de allerbekendste hoer gelovig werd, - van het bestaan van deze vrouw was elke politieagent op de hoogte - begon zij, op het ogenblik, dat zij zich aan Christus overgaf, in tongen te spreken (1 Cor.14; Mark.16:17) en had openbaringen des Geestes. Wat zegt U daarvan? Ik zou er nog iets aan willen toevoegen. Ik zou dit willen zeggen: Heer, geef ook mij deze gave.

Bij mijn bezoek aan Haarlem, waar ik in de Grote Kerk sprak, was ik ook in de z.g. Waalse Kerk, een der oudste Hollandse kerken. Niemand wist, dat ik op dat ogenblik daar was; met enkele broeders had ik mij enige ogenblikken teruggetrokken. Daar werd gebeld en een zeer angstig 20-22 jarig meisje vroeg naar mij. Ik ging naar haar toe en zag dat zij diep verslagen was. Zo was het ook. Nog maar veertien dagen geleden had zij haar verloofde verloren. Hij was verdronken. Zij zelf was verpleegster en zou spoedig trouwen. Nu was hij plotseling gestorven. Zij geloofde aan God noch Christus en nu liet haar de vraag niet los: Waar is mijn verloofde? Ik vroeg haar: Zou je bij je verloofde willen zijn? O ja! antwoordde ze, dat zou ik graag willen. Toen zei ik tot haar: Naar mijn mening is je verloofde in de hemel. Want als jij mij in de kerk hebt gevonden, van wie geen mens wist, dat ik hier zou zijn, en jij komt met deze vraag tot mij, dan geloof ik, dat de Here Jezus jou gestuurd heeft en niet de duivel. O, zegt ze: Ik heb u gisteravond gehoord en ik ben helemaal ondersteboven. Goed, zei ik, jij bent door Jezus Christus naar mij gezonden om je de weg ten hemel te wijzen. Ik wees haar die weg en zij ging deze weg.

Zij ging als een volkomen tot rust gekomene van mij heen en zeide bij het afscheid: Mijnheer Zaiss, dan ben ik dus nu ook een kind van God?

O, je bent er één, ga heen in vrede. Wie in Jezus gelooft, is behouden en omdat zij geloofde, was zij gered. 's Avonds zag ik haar met een stralend gelaat in de kerk terug, met van blijdschap lichtende ogen.

En weet u waarom? Ik zei tot haar: Jezus is uw bruidegom. Toen keek ze mij met grote ogen aan, hield haar hand op haar hart en ging, overstelpt door gedachten, verder. Dat heeft mij gelukkig gemaakt.

Toen kwam er een man naar mij toe. Een geweldige, robuste verschijning: Nu eerst kan ik je de hand drukken, door jou heb ik Jezus gevonden in de Apollohal. Ik geloof, dat er wel 50 mensen in deze dagen naar mij toe gekomen zijn en mij verteld hebben, dat zij destijds in de Apollohal te Amsterdam, gelovig en gezond zijn geworden.

Een vrouw kwam op mij af en zei: Ik was zes jaar ongeneeslijk ziek; kanker, en in de Apollohal, toen u bad, was de kanker verdwenen. Is dat niet geweldig?

Kinderen Gods, wanneer wij ons verlaten durven op de krachten Gods, dan zult gij U verwonderen, wat dán in alle gemeenten zal gebeuren.

Daar kwam een andere man die ook destijds in de Apollohal was geweest. Ik werd geëscorteerd door twee christelijke artsen. Toen dit kleine mannetje op mij toekwam, stond er een tot op dit ogenblik, nog onbekende dokter bij mij. Dit mannetje zei: Alle doktoren kunnen niets. En de dokter stond nota bene naast mij.

Ik ben het niet eens met die man, want ik weet dat er doktoren zijn die zeer veel kunnen. Ik vertel dus alleen, wat hij er van zei. Hij zei: Tien jaar lang was mijn vrouw ziek. Mijn gehele bezit heb ik er aan gespendeerd. Ik ben een arme, berooide man geworden. De vrouw was na die tien jaar er nog erger aan toe dan tevoren. Toen kwam ik in de Apollohal. Daar heb jij gebeden, en op datzelfde ogenblik was mijn vrouw gezond. Vervolgens kwam er een woordenvloed, zodat ik niets meer behoefde te zeggen. Tien minuten achtereen. En ik zei aldoor: Man, houd toch op, houd toch op. Maar hij liet zich niet het zwijgen opleggen. Halleluja! Jezus heeft mijn vrouw genezen! Halleluja. Dat heeft Hij gedaan. Het was treffend, het was heerlijk. Ere zij Jezus alleen. Nu stel ik mij voor, dat als de Here Jezus Christus, de Heerser over ons gehele hart wordt, wij merkwaardige en levendige bijeenkomsten zullen hebben. Men hoeft dan heel niet bang te zijn, dat het vervelend wordt of dat iemand zal geeuwen.

Waar Jezus Christus is, daar is Geest en Leven. Urenlang zou ik kunnen vertellen, maar ik laat het hierbij. Heerlijkheid zij aan de Here Jezus Christus.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Oktober1953

35

Zaiss spreekt drie avonden in de Ronde Lutherse Kerk te Amsterdam

Mededeling:

De Commissie die de bijeenkomsten op 5, 6 en 7 oktober, in de Ronde Lutherse Kerk, te Amsterdam, waar de bekende Industrieel-Evangelist, Hermann Zaiss uit Wuppertal spreekt, voorbereid, verzoekt ons het volgende mede te delen:

De aanvragen om toegangsbewijzen tot deze avonden is zó groot, dat in weerwil van de vermeerdering van het aantal beschikbare plaatsen door het bijzetten van stoelen, vermoedelijk bij ontvangst van dit blad reeds alle kaarten zijn uitgereikt. Na half acht verliest de toegangkaart haar geldigheid en worden zij, die niet in het bezit zijn van een kaart, indien er nog plaats zou zijn, toegelaten. De laatsten zullen afzonderlijk buiten het kerkgebouw en file worden opgesteld. De secretaris der Commissie verzoekt dringend hem niet te telefoneren. Correspondentie over deze avonden kan niet worden gevoerd.

P.S. Even voor het afdrukken van dit blad bereikt ons de mededeling, dat br. Zaiss ook de 8ste oktober spreken zal. Op de middag van 7 en 8 oktober zullen er speciale voorbedediensten met zieken worden gehouden. Voor deze middagdiensten, waar uit de aard der zaak alleen zieken met hun begeleiders toegang hebben, is geen toegangsbewijs nodig. Voor 8 oktober kunnen nog kaarten worden aangevraagd bij de secretaris der Commissie, Postbus 1500. Ook voor de andere avonden kan men het nog proberen. Men belle of schrijve niet naar ons bureau.

De rechterhand des Heren doet krachtige daden.

Er was in Amsterdam, en ook daarbuiten veel gebeden voor deze avonden. Maar dat de Heer zó met het vuur van de hemel, de kracht van de Heilige Geest zou antwoorden, dat hebben we niet kunnen denken. Naar het woord van de Apostel Paulus heeft God meer dan overvloedig gedaan boven hetgeen wij bidden of beseffen. Het was in één woord: wonderbaar. De ronde Lutherse Kerk, die geen toren maar wel een massaal koepeldak heeft - de hoogte van de begane grond tot aan de spits van het koepeldak bedraagt 43 meter - werd voor ongeveer 20 jaar geleden buiten gebruik gesteld. Voor de sluiting van de kerk bestonden destijds meerdere oorzaken. Ze ligt in het hart van de stad, het centrum van handel en verkeer. De sluiting werd noodzakelijk door de teruggang van het kerkelijke en godsdienstige leven.

Winst doende met hetgeen bij vroegere spreekbeurten van br. Zaiss in ons land aanleiding had gegeven tot technische moeilijkheden, had de Commissie besloten om voor deze vier avonden toegangsbewijzen uit te reiken. Ze werden gratis beschikbaar gesteld, doch men moest de moeite doen ze schriftelijk aan te vragen. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken, ook hen die geheel buiten het Evangelie staan, werd de hand gehouden aan de maatregel om slechts voor één avond twee kaarten per persoon uit te geven. Dat gaf de Commissie veel werk, maar het bleek toch wel goed te zijn. Zo hebben wij, met de middagsamenkomsten meegerekend ca. 14 - 15 duizend mensen met de boodschap van totale verlossing, in Christus Jezus mogen bereiken.

De kerk is gebouwd in een z.g. arena-vorm en heeft twee geweldige gaanderijen. Door het bijzetten van duizend stoelen, was het mogelijk aan het aantal zitplaatsen nog uitbreiding, te geven. Overal kon men, tot in de nok van de bovenste gaanderij toe, br. Zaiss zien en verstaan, zij het dan dat een geluidsinstallatie het gesproken woord versterkte.

Het was een machtige aanblik, telkens die grote, imposante mensenmenigte te zien, die de wachttijd kortte door het zingen van heerlijke opwekkingsliederen. Deernisvol was echter de aanschouwing van het Bethesda in het klein, een steeds groeiend aantal zieken. Het Bondslied van de Wuppertal-Beweging, *Schmal und steil und oftmals dornig*, veroverde, dank zij een uitnemende vertaling van een Hollandse

broeder, stormenderhand de harten. De samenzang werd gedragen door het prachtige orgel, bespeeld door Cor Kee. Hij was vóór de sluiting der kerk, daar organist. Men kan begrijpen, hoe hij de muziek eruit jubelde.

Br. Zaiss heeft in deze vier avonden zijn hoorders bepaald bij de geweldige betekenis van de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Iedere avond ging hij dieper op dit thema in. En het was de opgestane Jezus Zelf, die aan deze verkondiging de Kracht Zijner Opstanding verleende.

Wij denken daarbij wel zeer bijzonder aan de voorbede met zieken die op de twee middagen werden gehouden en waarvoor een enorme belangstelling bestond. De zieken waren in een dusdanig aantal opgekomen dat de Commissie al het mogelijke moest doen om een goed organisatorisch verloop te bewerkstelligen. Als wij u van deze voorbedediensten iets willen vertellen, dan leggen wij een ogenblik de pen neer in diepe ontroering. De Heilige Geest heeft op een machtige wijze aan de harten van de toehoorders gewerkt. Wat wel het voornaamste was: er zijn vele vele zondaren tot het geloof in de Here Jezus Christus gekomen.

Er zij velen naar ons toegekomen, die ons mededeelden, dat het hen opgevallen was, dat br. Zaiss in zijn avondtoespraken, die ongeveer anderhalf uur duurden, vrijwel geen enkel woord over de genezing heeft gesproken. Dat is zo. De genezing van zieken is alleen het werk van onze Heiland.

Hij heeft de prediking van het Woord bekrachtigd door tekenen en wonderen, die daarop gevolgd zijn. *Hij zond Zijn Woord en Hij genas hen* (Ps.107:20). Wij hebben het ervaren, dat Hij nog altijd dezelfde is, die Hij in het verleden was (Hebr.13:8), gisteren en heden, dat Hij de oren der doven opent en struikelende knieën vast maakt, verlamde armen en benen en verkromde vingers in één ogenblik weer normaal maakt.

We hebben mensen ontmoet, die altijd vrome tegenwerpingen maakten, maar in deze dagen gegrepen zijn. Ze hadden maar één woord: We hebben het met onze eigen ogen gezien. Kreupelen sprongen uit hun invalidewagentjes en voelden nieuwe krachten naar hun jarenlang verlamde ledematen toestromen. Ik denk daarbij aan dat meisje, dat van haar geboorte af aan, nu 23 jaar geleden, verlamde voeten had. De Heer genas haar in één ogenblik. Ik zal het niet spoedig vergeten, toen een genezen verlamd meisje haar moeder onder tranen omhelsde. Ik denk aan een jonge, Ambonese vrouw, die voetje voor voetje, geholpen door enkele anderen, de kerk die middag binnenschuifelde en op de uitnodiging om in de Naam van Jezus op te staan, zonder hulp van anderen, zich zelfs snel voortbewoog, de Heer lovend en dankend. Telkens als er een zichtbare genezing plaats vond, werd jubelend gezongen: *Daar is kracht in het bloed van het Lam*. Dat was het voor iedereen zintuigelijk waarneembaar. Maar dan komen nog de lijdens aan inwendige lichaamskwalen, die na de oplegging der handen door br. Zaiss of een der andere broeders, de krachten van het nieuwe leven voelden indalen. Tot prijs van de heerlijkheid van Jezus wil ik nog enkele bijzondere gevallen doorgeven.

Het Algemeen Handelsblad gaf van enkele bijeenkomsten een uitnemend verslag. Van de voorbededienst met zieken op de middag van 6 oktober, schrijft dit blad:

Het valt noch onder de bevoegdheid van een verslaggever, noch onder zijn taak, enig oordeel over de uitwerking te geven. Een vrouw van middelbare leeftijd, die in de kerk een plaats naast schrijver dezes had verkregen, vertelde hem ongevraagd, dat zij de dag tevoren, woensdag, op krukken naar de bijeenkomst was gekomen en zonder deze naar huis was gegaan, plotseling weer in staat om te lopen. En toen gistermiddag kort daarop aan de gezonde aanwezigen, die vooraan in de zaal zaten werd verzocht, voor zover het mogelijk was, voor de zieken die achterin zaten op te staan en met hen van plaatsen te ruilen, deden zij dat.

Bij een stokdove vrouw, met wie ik zelf mocht bidden, verwijderde ik eerst het apparaatje uit haar oor. Na mijn gebed legde ik de hand op haar ogen en vroeg mij na te zeggen. Ik deed dit in verschillende toonaarden. Ze glimlachte van blijdschap, dat ze alles zo goed horen kon, maar plotseling vertrok haar gezicht en zei ze: Ach, broeder Stroethoff, ik heb vergeten mijn apparaatje af te zetten. Ik zei: niet nodig, zuster, dat heb ik al gedaan, voor ik met u gebeden heb. Er was grote vreugde onder de omstanders.

Zo zou ik kunnen doorgaan, maar het zou eentonig worden. We hebben voor en tijdens de samenkomsten - ik zou haast willen zeggen: continu - gebeden: *En nu o Heer, geeft Uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw Woord te spreken, daarin dat Gij Uw hand uitstrekt tot genezing en dat tekenen en wonderen geschieden door de Naam van Uw heilig Kind Jezus* (Hand. 4:29,30).

De Heer heeft ons in deze samenkomsten niet geblameerd. De Heilige Geest heeft de dierbare Naam van Jezus in ons midden verheerlijkt en groot gemaakt. Er waren verschillende artsen in de kerk, ook die achter de boodschap der Genezing staan. De laatste middag stond een arts br. Zaiss ter zijde. Mijn vrouw werd een dag na afloop der samenkomsten opgebeld door een arts, die vroeg wat er toch aan de hand was geweest. Hij had verschillende mensen op zijn spreekuur gehad, die het alleen maar over deze bijeenkomsten hadden gehad. De Here God zorgt Zelf voor de propaganda. Het was wonderbaar! Het was een complete doorbraak.

De kern van het Evangelie: De kracht van Jezus' opstanding

Aldus betitelde het Handelsblad in een uitnemend verslag van de rede van br. Zaiss, die hij de eerste avond van zijn spreekbeurten hield. Het blad gaf deze rede als volgt weer:

Door in die Opstanding te geloven, zo betoogde hij met hetzelfde vuur, waarmede hij ook bij andere gelegenheden pleegt te spreken, komen wij boven ons zelf uit en ontvangen wij de grootste zegen. Hij herinnerde aan het verhaal van het lege graf in Lukas 24, en liet deze pericoop door de vertaler in het Nederlands voorlezen. Hij herinnerde met grote nadruk aan de woorden van de engelen: *Wat zoekt gij, de levende bij de doden? Hij is hier niet!*

Alle grote feiten, zo vervolgde hij, zijn aan een beweging kenbaar. Jezus bewoog. Hij was uit de doden opgestaan. Na deze inleiding vertelde hij van een Nederlands meisje van vier jaar, dat door een sarcoom haar ene oog reeds had verloren en volgens de artsen eveneens aan het andere moest worden geopereerd, waarna zij door de kwaadaardigheid der ziekte zou sterven. Een gebed met de vader van het kind had tot gevolg gehad, dat het tweede oog en ook het leven van het meisje, werden gespaard. Hier nu bewoog zich, aldus spreker, een kracht. Jezus had door Zijn beweging, Zijn kracht, het kind gered. Wee ons, indien wij niet aan die kracht en in het gehele leven geloven! Alleen de levende God kan door de levende Christus iets dergelijks doen.

Bij Jezus' graf wordt over elk leven beslist: Met Hem in het leven of zonder Hem in de dood. In de Bijbel is alles om de opstanding van Christus geconcentreerd. Waarom keren wij ons dan van de natuurwet van de Opstanding en het Leven af? Wij willen alles met ons verstand afmeten, maar ook ons verstand is met de zonde gevallen, ingezonken.

Van de Opstanding zijn noch anderen, noch wij zelf getuigen geweest; maar evenmin van de schepping van het licht, van de koude, of de warmte, van de liefde. En toch weten wij, dat dat alles er is. Waarom geloven wij dan niet met die zekerheid, die alleen het geloof geeft, aan de Opstanding? De Opstanding is een soevereine gebeurtenis, die hemelhoog boven ons verstand uitgaat en zichzelf bewijst. Zij ligt veel hoger dan de geschiedenis, welke grenzen zij overschrijdt. en zij is Gods groet aan de mens; Zijn Neen tot de dood.

Met diepe vreugde geloven wij aan de Opstanding, wetend dat Jezus onze wonden verbindt en ons doet leven. Ons verstand is alleen dán logisch, wanneer het deze boodschap der Opstanding aanvaardt: Gij zijt eeuwig, gij zijt niet geboren om te sterven.

Wij willen leven. Alles roept om het leven. En God wil niet dat wij sterven. Wie de boodschap der Opstanding uit het Evangelie elimineert, brengt ons tot de dood en tot de duivel. Die boodschap geeft het éne antwoord op de vragen, waarvan wij vol zitten. Wie dat antwoord niet aanneemt, is een bondgenoot van de dood. Hij haat zijn gezin en jaagt het de dood in. Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord, heeft God bereid voor hen die Hem liefhebben.

In deze geest sprak de heer Zaiss verder. Hij getuigde van de overweldigende rijkdom van Gods genade in Jezus Christus, waarover Paulus in zijn brief aan de Efeziërs schrijft en voegde daaraan toe, dat God in ons korte leven van zestig of zeventig jaren ons niet al Zijn goedheid kan openbaren. Hij zei, dat wij bij het aanschaffen van een stoffelijk bezit, de best mogelijke kwaliteit verlangen, maar de beste levenskwaliteit vergeten, die in het geloof aan de Opstanding ligt. De Opstanding gaat tot in de oerkracht van Gods hart. Van alle dingen trachten wij de levensduur door technische middelen te verlengen: van ijzer, van hout, van glas, maar de duur van het eeuwige leven zoeken wij niet. En toch verdwijnt het tijdelijke en het onechte alleen door de verbinding met de Opstanding. Een vader van vlees en bloed kan alleen een kind van vlees en bloed verwekken. Maar God is Geest, en Hij is eeuwig. Hij alleen verwekt het eeuwige leven, óns leven. Hij brengt het zichtbare leven tot nieuwe werkelijkheid.

In zijn slotwoord noemde de redenaar Christus, de ware existentie; buiten Hem is er geen existentie. Zijn Opstanding is het keerpunt van de wereld. Dit is het fundament, waarop wij mogen bouwen. Het is de oneindig sterke kracht, die ook in uw leven - zo zeide hij met zware ernst - werkt, indien ge met Jezus

werkelijk verbonden zijt. Hij is opgestaan en er behoeft geen droefheid of terneergeslagenheid meer te zijn. Gij kunt met Hem ten hemel opstijgen.

Zelf. zo voegde hij er aan toe, ben ik 65 jaar oud. Ik werk, wanneer ik niet op reis ben, de gehele dag in mijn fabriek en spreek daarnaast in Wuppertal vijf avonden van de week tot mensen, en bid met hen. Honderden bekeren zich. Door het geloof aan de Opstanding worden zij gezond en vol diepe vreugde. Zelf ben ik zeven weken geleden in het stadion in Zürich uitgegleden en meende beide polsen te hebben gebroken. De artsen zeiden, dat het herstel zes weken zou duren. Toch sprak ik met de mensen; sprak hen toe, doch daarna viel ik flauw. Des nachts was de pijn, die ik leed, gruwelijk, maar de volgende dag kon ik mijn handen en mijn vingers, terwijl ik opnieuw tot de mensen sprak, bewegen en uitroepen: Jezus is opgestaan, door Zijn beweging; zie ook mijn vingers bewegen zich weer! En ik toonde hun het herstel.

Tot slot sprak de heer Zaiss een zeer warm gebed uit, waarin hij Gods zegen afsmeekte over alle bedroefden en zieken, over Amsterdam en al zijn bewoners, dat zij tot geloof en genezing mogen komen, over het Koninklijk Huis van ons land en de regering en voorts over de predikanten en katholieke geestelijken en over de hoogleraren van de universiteiten. Ten slotte bad hij om kracht om hen te helpen, van wie God wil, dat zij worden geholpen.

Tot zover Het Algemeen Handelsblad

Wij roemen in de naam van de Heer, onze God. Wij richten ons op en houden stand (Ps. 20:8, 9)

Jezus Christus schenkt ook deze middag overwinning op de machten der duisternis

De stenografe van Kracht van Omhoog geeft een persoonlijke indruk van een der Voorbedediensten met zieken in de Ronde Lutherse Kerk: ...Kinderen Gods, ik wil u vrij maken van uzelf en tot God leiden, zodat Gods kracht in u komt. Als u Gods dienaars wezen wilt, laat u dan de weg wijzen, hoe u Hem dienen zult. Weet u, ik vind dat God lief is. Ik voel altijd, hoe Gods hand over mijn hoofd strijkt. Als u dat nog nooit beleefd heeft, dan hebt u veel gemist. Hiskia weende en bad. Hebt u wel eens geweend in uw gebeden? Hebt u wel eens om de zieken geschreid?

Wenen wij om ons leven? O, God is vriendelijk en heeft u zo lief. Met mijn Heiland zou ik wel honderdvijftig jaar op de wereld willen blijven leven. Het is toch onzin om te sterven? De eeuwigheid hebben wij altijd nog voor ons. *Alle dingen zijn mogelijk, degene die gelooft!* Al die mensen te zien zingen, juichen, jubelen... : *Dit is mijn vreugde, altoos te zijn, in mijne Heiland, Jezus is mijn.*

Ja, God is hier, God is groot, God is machtig! Wie zegt: 1953 kent geen levende God meer? Wie deelt de opvatting, dat het radicale, zuivere, Bijbelse Evangelie uit de tijd is? Lammen staan op, blinden zien, doven horen, kreupelen zien hun krukken in stukken breken.

Waarom ben ik hier? Is dit alles met een pen te beschrijven? Welke woorden zouden ooit deze volheid kunnen bevatten?

Wij trekken hemelwaarts, hemelwaarts, zingen de mensen. Zij zingen het met opgeheven hoofden en ogen vol verwachting en vertrouwen in de Here Jezus. Ginds, achteraan in de kerk, gaat onze broeder Hermann Zaiss langs de zieken. Hij legt zijn handen zegenend en liefdevol op het hoofd van een vrouw; haar gezicht breekt uit in een glimlach. Enkele meters bij mij vandaan spreekt broeder Stroethoff met een meisje. Daar trekt hij een lamme jonge vrouw omhoog en dan....Halleluja! Zij loopt, zij stráált, zij juicht, zij kan niet ophouden met lopen.

Naast mij struikelt een oude dame. Terwijl ik mij buk om haar te helpen, hoor ik het geluid van brekend hout. Krukken kunnen heel goed als brandhout dienst doen, weet u, en daar waar de Heer ingrijpt zijn ze ook niet méér waard. Een man springt uit zijn invalidewagen. Hij staat, hij loopt; op gezonde voeten! De tranen stromen over zijn gezicht en met zijn armen uitgestrekt naar de hemel, looft Hij de Heer, zijn Heelmeester.

Het huis Gods is vol van Zijn Geest! O, God, kan dit zelfs té veel zijn voor een kind van U? Ja, maar God breekt niet alleen krukken. Hij breekt ook mensenharten. Hij breekt de macht van de duisternis. Hij breekt alle barricaden uit de bedding van Zijn levensstroom. God, laat mij gaan! Ik ben niet waard, dat U mij zoveel van Uzelf toont!

Dan is het avond. In zijn boodschap nodigt broeder Zaiss de mensen niet meer uit tot Jezus te komen. Neen, hij smeekt ze, hij dwingt ze om in te gaan. Er zijn zieken gekomen en na de dienst zal broeder Zaiss nog een uur in hun midden zijn. Daar ligt die lamme jongen weer in zijn wagentje. O God, U weet, hoe lang hij al

wacht, steeds maar wacht op U. De blinde vrouw strekt haar handen hulpzoekend uit. Neen, niet Zaiss geneest. God laat het haar zien!

Ik kan bijna niet kijken naar die jonge vrouw op haar rolbed. Zij is volkomen lam. Broeder Stroethoff heeft met haar gesproken en nu probeert ze zich aan de handen van haar begeleider op te trekken. Ze kan niet. Ik denk dat diegene naast haar, haar man is. Hij knielt bij haar neer, zijn hoofd in de dekens. Zou God zelfs dit gebruiken om harde mensenharten open te kraken?

Broeder Stroethof staat bij een lam meisje. Ze is niet veel jonger dan ik, schat ik in stilte. Dán voltrekt zich weer het wonder van Gods ontferming over een klein, bang menskind. Ze loopt. Ze loopt steeds sneller, steeds beter. Een golf van ontroering waart door de mensenmassa, als broeder Stroethoff haar omhelst ...

Gods Woord is Kracht

Dr. Mw. Beerman -de Roos

Uit de vele, vele reacties, die in deze jaren, in dag-en weekbladen, alsmede kerkelijke periodieken, maar ook in medische rubrieken bij ons binnenstroomden, kozen wij die van de bekende Rotterdamse kinderarts, Mevrouw L.Beerman-de Roos. Het is een verkorte weergave van een toespraak, die zij hield op De Hezenberg te Hattem, die wij aantreffen in het orgaan Jezus is Overwinnaar, destijds onder redactie van de Voorburgse Hervormde predikant Dr. P.A. Elderenbosch te Voorburg (nu te Amersfoort):

Het is niet onmogelijk, dat wij, met de beste bedoelingen beziel, de patienten helpen op een verkeerd niveau te bouwen, wanneer we uitsluitend medische middelen toepassen. Helpen wij een ander werkelijk, wanneer we hem maar rustig helpen tot zijn eigen (oude) leven terug te keren, waar hij misschien rustig kan voortgaan met zondigen? Men heeft in wetenschappelijke kringen kunnen vaststellen, dat na het toedienen van medicijnen, of het verrichten van een operatie, zekere symptomen dikwijls verdwijnen, zodat de klachten op dit punt ophouden, maar dat kort daarna andere symptomen opkomen, die soms van zulk een aard zijn, dat zij door geen operatie of enig ons bekend middel te verhelpen zijn.

Wij artsen kunnen de kwestie van Goddelijke genezing niet terzijde schuiven. Wij worden gesteld voor de dringende vraag of wij op Gods gezag geloven, dat kwalen die van wetenschappelijk oogpunt uit bezien, ongeneeslijk zijn, genezen kunnen worden.

En ik meen, dat het zéér belangrijk is, dat wij onszelf afvragen, in hoeverre wij artsen onbewust onze medemensen beïnvloeden meer geloof in ons dan in God te hebben. Een objectief benaderen is m.i.onmogelijk. Of wij het willen of niet, wij beïnvloeden de ander. Er zijn dan twee mogelijkheden: óf wij brengen de ander tot Jezus door over Hem te spreken met of zonder woorden; óf wij leiden hem van Jezus af - met of zonder woorden. Gods Woord is kracht. En het wordt ons duidelijk, dat alles wat zonder Jezus is, dood betekent. Velen die misschien niet eens ziek zijn, zijn al dood. Het gevaar voor ons allen en bijzonder voor ons mensen van de wetenschap, is zo groot, dat ons gezond verstand het belangrijkste voor ons is en Gods Zoon terzijde schuift, die in ons geopenbaard wil worden. Er moet voor de artsen veel gebeden worden, dat wij Gods wil in al deze dingen verstaan zullen.

Het is onze overtuiging, dat wanneer men alleen medicamenten voorschrijft, dit de toestand van diep leed niet kan verbeteren en dat wanneer men dat doet, dit de uiterste liefdeloosheid is. Want wij ontzeggen de ander het brood des Levens, dat Christus ons geeft. Ik bedoel niet, dat wij het recht zouden hebben te oordelen en dogmatische regels op te stellen: ziekte, dus...zonde. Maar elke ziekte van onze medemensen roept ons op de goede strijd des geloofs te strijden; met al de kracht samen met de ander voor Gods aangezicht met name in het gebed. En zolang de lijder het zelf niet kan, moeten wij het voor hem doen, opdat de Heilige Geest de ander moge openbaren, hoe bij gezind is: geestelijk of naar het vlees en opdat wij de ander de genade mogen openbaren van het offer van Christus.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

Juni 1954

36

Opnieuw in het centrum van de beweging in het Wuppertal

Op de eerste Paasdag, 's middags tegen half vijf, waren we in Essen a.d. Ruhr. Deze in de oorlog zo zwaar getroffen industriestad herstelt zich langzamerhand van hare wonden. Overal wordt koortsachtig gebouwd en verrijzen uit de puinhopen nieuwe en moderne fabrieken. Ook zijn daar in de laatste jaren enige glaspaleizen van enorme omvang gebouwd. de z.g. Gruga-Hallen. Wat de ruimte betreft, overstreffen ze de Amsterdamse Apollohal, zodat in deze hallen gelijktijdig verschillende samenkomsten, wedstrijden, landdagen, zonder enige hinder van elkaar te ondervinden, kunnen gehouden worden. We kwamen net zo'n beetje aan het einde. Het was die middag de laatste bijeenkomst van een Evangelisatiecampagne, die enkele dagen had geduurd en waarvoor 80.000 persoonlijke uitnodigingen waren verspreid. Waren er die morgen 2000 mensen geweest, aan wie Zaiss de boodschap van de Verrezen Heiland mocht brengen, 's middags troffen wij een menigte van 3500, met spanning luisterende toehoorders aan. Dat is een heerlijk iets om zulks in Duitsland te mogen ervaren, dat er weer belangstelling is voor een gezonde, recht-op-de-man-af prediking. Een uit drie Baptisten-gemeenten gevormd gemengd koor, alsmede een Männer-Sangverein van de Pinkstergemeente te Velbert, tachtig man in getal, verleenden gezamenlijk in elke bijeenkomst hun medewerking. Gemeenten, die anders gescheiden van elkaar leven, nu onder één dak, in liefde saamverbonden in de dienst des Heren. Waar zo iets plaats vindt, daar is de tegenwoordigheid en de krachtige werking van de Heilige Geest van Godswege gegarandeerd. Wie dat niet gelooft, die zinge nooit meer Psalm 133. Zo iemand heeft ook niet het leven tot in eeuwigheid.

Er was in Essen, tijdens deze campagne grote beroering ontstaan, doordat de Heer, ook in deze bijeenkomst, Zijn hand uitstreckte tot genezing en tekenen en wonderen geschieden in de Naam van de Here Jezus.

De vrouw van een doctor in de filosofie, die verlamd aan beide voeten in een invalidewagentje was binnengereden, nam Jezus Christus als de Redder en Zaligmaker van haar leven aan. De Heiland stelde aan haar het teken van Zijn almacht. Toen broeder Zaiss tot haar zei: Als ge weet het eigendom van de Here Jezus te zijn, sta dan op in de Naam van de Here Jezus. Toen voltrok de Heiland aan deze vrouw, die negen jaar lang verlamd had neergezeten, het wonder der genezing. Ze stond recht overeind en verheerlijkte de gestorven en opgestane Heer en verliet in dankbare jubel, haar wagentje zelf voortduwend, de samenkomst. Waar zulke openbaringen van Gods Geest zijn, daar zit satan ook niet stil, daar stellen de geestelijke boosheden in de lucht, zich eveneens in slagorde.

Schrijver dezes werd op het podium door br. Zaiss verwelkomd, toen plotseling een man, die later een ernstige geesteskranke bleek te zijn, Zaiss tot aller ontzetting een vuistslag gaf, die de halsslagader trof. Er ontstond een zwelling, die hem het slikken op dat ogenblik onmogelijk maakte. Hij bad tot de Heer om genezing en de Heer verhoorde terstond het gebed van Zijn knecht, zodat onmiddellijke genezing intrad en hij weer spreken kon. Het was alsof God Zelf Zijn hand er tussen had geschoven, zodat hij van de vuistslag niets gevoeld had. De arme volslagen bezetene werd met grote moeite door vijf sterke broeders overweldigd en de zaal uitgebracht. Hier werd tegenover het Rijk des Lichts dat der duisternis openbaar.

Op de Tweede Paasdag bezochten we de ochtendsamenkomst in Schwelm, waar de bekeerde joodse broeder Erich Weinmann sprak, deeluitmakende van de z.g. Broederraad, die met Zaiss het Evangelie in de steden en dorpen uitdragen. Woensdagavond waren wij in Elberfeld, waar de machtige aula van het Gymnasium weer tot het podium toe overvol was, terwijl wij donderdagavond Zaiss beluisterden in de eveneens geheel bezette aula van het Gymnasium aan de Lindemannstrasse te Düsseldorf. We hebben weer vele

Nederlanders ontmoet, vooral in de voorbede-dienst met Mühseligen und Beladenen, 's dinsdags in Solingen-Ohligs. Het is mij daar steeds of je de Pinksterdag beleeft. Er is een niet te stuiten gebedsstroom, er wordt in verschillende landstalen gebeden. En ieder hoort daar in zijn eigen taal de grote werken Gods verkondigen. Wonderen van Gods genade en barmhartigheid vinden daar plaats. Wat we daar in de loop der laatste jaren hebben meegemaakt, kan niemand ons meer afnemen. O, dat Gods Geest ook onze geestelijk verdroogde hof moge doorwaaien. Da Costa heeft Nederland eens genoemd: het Israël van het Westen. Als dit zo is, dan is ook op dit Israël van toepassing, hetgeen van het volk van het Oude Verbond in Ps. 78 geschreven staat: *Zij stelden de Heilige Israëls perken*. Met andere woorden: Here God, gaat U nu als-tublijft niet verder dan dat wij over U in onze formuleringen hebben vastgelegd. Toe dan, we kunnen U niet bijhouden.

Hoewel wij bij de opzet van dit boek, ons speciaal hebben willen beperken tot de invloed van de Wuppertaler beweging op onze godsdienstige verhoudingen in kerken en kringen, menen wij toch de lezer van dienst te zijn, door beknopt weer te geven, hoe God Hermann Zaiss ook in Denemarken, Oostenrijk en Frankrijk wilde gebruiken.

Der Nordschleswiger van 29 juni 1953:

Op zaterdagavond hield de fabrikant Hermann Zaiss twee bijeenkomsten te Hadersleben. Reeds de middagsamenkomst was druk bezocht; ca. 800 mensen waren aanwezig. 's Avonds echter was de toeloop enorm. Minstens 2000 personen beluisterden in de zaal en in de tuin de toespraken. De politie had de handen vol om het verkeer te regelen. Gedurende de avondsamenkomst waren ook veel zieken uit de omgeving en uit andere delen van het land gekomen. Velen hunner moesten in de zaal gedragen worden. Frohliche Nachrichten, het blad der West-Duitse Opwekkingebeweging bevat daarover een artikel van de hand van br. Zaiss zelf:

Want de Here uw God is een God der goden, en een Here der heren, die grote, die machtige, en die vreselijke God, bij Wien geen aanzien des persoons is en die geen geschenk aanneemt.

Als ik het waag, om van een reis te zeggen: God zond Zijn Engel voor mij heen, dan mag ik het wel van deze reis naar Denemarken zeggen. Sneller dan ik wilde, arriveerden wij aan de grens bij Tondern. Er was iets, dat mij dreef déze grens te overschrijden; ik wist echter niet te zeggen waarom. Mijn doel was Skjern en ik wist niet anders dan dat ik dáár moest spreken. Terwijl wij door Tondern reden, zaten wij met onze auto ongemerkt in een doodlopend straatje. Daar komt plotseling een broeder, geheel buiten adem op ons af en begroet ons met de woorden: Wij zijn allen in Tondern bij elkaar en wachten op U. Op een afstand van 150 meter bevindt zich de vergaderzaal. Tien minuten in een vreemd land reizen wij rechtstreeks op de plaats aan waar ik, zonder het te weten, verwacht word. Gods leiding is doelbewust.

Verrast door het onverwachte contact met de broeders, wist ik niet waarover ik spreken moest. Een grote en een kleine zaal konden bij lange na niet de grote schare toehoorders bevatten, alle ruimten van het grote hotel waren volgepropt en zelfs de tuin werd gebruikt. Mijn tolk was een predikant uit de hoofdstad Kopenhagen van een bekende kerk. Hij vertaalde mij uitstekend.

De eerste samenkomst werd gedragen door Gods Geest en de Heer deed hier enige tekenen en wonderen. Een vrouw, ongeveer 45 jaar oud, had een spraakgebrek. Ze is een kind van God. Ik was er van overtuigd, dat ze in vijf minuten duidelijk zou kunnen spreken en bad met haar: Here Jezus Christus, alstublieft alstublieft, genees haar. Toen nodigde haar toen uit te zeggen: Alzo lief heeft God de wereld gehad. Dat deed ze toen met luider stem. Ze had haar spraak weer terug.

Een andere vrouw kon zich sinds twee jaar slechts met behulp van twee stokken voortbewegen en leed zeer onder de pijnen, die het gevolg waren van een galziekte. Ook hier deed God een wonder. Hij genas haar. Zonder krukken en wenend van blijdschap verliet zij de zaal.

Toen ik op de terugweg nog eens bij het hotel langs ging, waar ik gelogeed had, zei de hotelier, die een broeder in de Heer was, dat de verkondigde Boodschap van Jezus een zó sterke indruk had achtergelaten, dat in iedere zaak in Tondern over Jezus Christus gesproken werd. Iedere toehoorder was diep onder de indruk. Dat was mijn afscheidsgroet, waarover ik mij innig verblijdde.

Dat ik naar Denemarken ging, vond zijn oorzaak in een jonge Deen van 17 jaar. Hij had een hersentumor en moest sterven. Toen hij naar Ohligs kwam, had de dokter tevoren aan zijn moeder verteld, dat hij nog maar 14 dagen te leven had. Op de tiende dag kwam hij in Ohligs aan, wij liepen dus wel de kans hem in

Ohligs te moeten begraven, volgens de mening van de dokter. Deze jonge man at niet meer, weigerde te drinken, was volkomen apathisch, de haren vielen hem bij bosjes uit, hij was een stervende.

Zonder dat hij één enkel Duits woord sprak, werd hij gezond. Ik legde hem de handen op zijn hoofd en zei: De Here Jezus Christus maakt je gezond. Daarna vroeg hij aan zijn moeder om eten en was ogenblikkelijk genezen. Deze tijding ging door geheel Denemarken.

Om zijn geldelijke verplichtingen af te doen, moest hij de dokter opzoeken, die over hetgeen gebeurd was, zich zeer verwonderde. Hij gaf de jonge man de raad steeds plat te blijven liggen en niet te werken. Ja, zei de jongen, ik werk al veertien dagen op het land, moet ik daarmee dan ophouden? Nu wist de arts geen raad meer en de jongen werkt verder op het veld.

In Hadersleben stond de jonge Deen, met zijn ouders, stralend tegenover mij. De vader gaf in de samenkomst een getuigenis van hetgeen de Heer aan deze jonge broeder gedaan had.

Wie uit het dichtbevolkte Duitsland komt, doet de rust in Denemarken wel zeer weldadig aan. En de betekenis van het mooie lied: Es ist noch eine Ruhe vorhanden komt ons dichterbij. Ja, de ons wachtende rust in Christus Jezus zal hemels zijn. In deze weldoende rust vangt de mens aan, God uit de grond van zijn hart te danken.

In de zeer mooie stad Sonderburg was ik te gast bij een millionair, maar ik at slechts een sneedje brood en zei: dank u. Deze man werd een overgegeven kind van God. Ook in Sonderburg was alles overvol, de begane grond, de gaanderijen en het podium. Vele mensen verdrongen zich voor de ingang.

Als een droge spons, die in het water wordt geworpen, werd hier het Evangelie van Jezus Christus ingedronken. Men zag groepen schreiende mensen, toen zij Gods Woord in de kracht Gods gebracht, hoorden.

Uit de volheid der tekenen en wonderen, die de Heer in Sonderburg deed, wil ik slechts een vermelden: Er was een oude Duitse Feldwebel. Hij liep met aan de ene hand een kruk en aan de andere een vaste stok. De Heer zei mij duidelijk: Hij wordt gezond, zeg hem op te staan. Het zou een ontzaglijke blamage geweest zijn in dit vreemde land, waar alles op vraagtekens is ingesteld, een blunder te maken. (Denemarken is in oorlogstijd bezet geweest. Str.). Ik riep luid: Gij, met uw kruk en uw stok, werp ze weg; ga, in de Naam van Jezus. Toen stond hij overeind en zette zich in beweging. De kranten stonden er vol van: Wat is dat voor een Boodschap die men hier verkondigt? Een zendeling die zich teruggetrokken had, zei mij op de laatste dag: Ik was verslagen door deze Boodschap, die God mij met Geest en Kracht heeft doen verkondigen. Ik wist er niets van af, ik moest alleen met God zijn.

[naar inhoudsopgave](#)

Hermann Zaiss in Oostenrijk

[naar inhoudsopgave](#)

37

Over de grenzen heen; Oostenrijk

Br. Jakob de Wilde, Evangelist in Oostenrijk, schrijft ons eind 1954:

Hermann Zaiss spreekt te Salzburg

De Zaiss-samenkomsten in Salzburg, in het grote Mozarteum, waren een gebeurtenis, zoals Oostenrijk nog nooit beleefde. Wij hadden alle kinderen van God uitgenodigd zonder onderscheid van richting of kerk om te komen. We hebben twee jeugdhergen en twee gasthuizen gehuurd om meer dan 250 gasten van buiten onder te brengen voor die dagen van 7-10 oktober. Het fijne was, dat de directeur van het Mozarteum zich juist enige weken geleden, onder de rediking van een Amerikaanse Evangelist, die Salzburg bezocht, bekeerd had. Zo maakte hij alles in orde bij de regering, bij de brandweer en bij de stadspolitie. Ook heeft hij het voor elkaar gekregen, dat wij voor de 6000 toegangskaarten, geen belasting hoefden te betalen. En toen was de zaal van de eerste dag af vol; alle kaarten waren weg; alleen in de kleine Weener-zaal was nog plaats voor 300 mensen, maar die is ook nog vol geworden. Op het laatste ogenblik kwam er een politieofficier en verbood broeder Zaiss met iemand te bidden.

Dat gaf even een terugslag, maar br. Zaiss zei: Dat geeft toch niets, want Jezus kunnen ze niet verbieden. En zo geschiedde het ook.

Het waren geweldige toespraken, en je voelde, dat de Geest van God de harten bewoog. Terwijl hij nog sprak, werden vanzelf zieken gezond. Het was zo wonderbaar, het lijkt mij bijna een droom. En op de derde dag kwam die politieofficier terug, verontschuldigde zich en zei tegen br. Zaiss, dat hij het kon doen, zoals hij wilde. De tien politieagenten, die de orde hadden moeten bewaren in de samenkomsten, waren onder de woordverkondiging zó klein reworden, dat ze hun pet afzetten en zich stil in een bank hadden gezet. Later zongen zij van ganser harte de liederen mee.

Wij waren met onze tentauto het rijdende bureau. Wij hadden grote plakkaat op de auto geplakt en overal waar wij stonden, kwamen de mensen lezen en gingen dan naar het Mozarteum om kaarten te halen. Wij kunnen het niet tellen, hoeveel mensen tot bekering kwamen, maar het waren er zeer velen en een groot getal trad gelijk uit de Katholieke kerk. Wij hadden natuurlijk vreselijk hoge kosten, in totaal ongeveer 25000 schilling. Toen wij dat tevoren berekenden, zijn de meesten van het comité zó geschrokken, dat ze zich terugtrokken. Zij hadden angst voor hun portemonnaie en tenslotte bleven er maar zes Gideonszielen over, die het wagen durfden.

Zo begonnen wij deze zielenslag met slechts 3000 Schilling en het eindresultaat was, dat wij op de laatste avond precies 25000 Schilling hadden, zodat wij alles konden betalen, zonder dat wij iets over hadden. Dat was ook een groot wonder, en wij konden daaruit zien dat de Here met ons was. Er waren mensen, die genezen waren, die een handenvol banknoten in de collectebus wierpen. Iets dergelijks was in Oostenrijk nog nooit voorgekomen.

Het allerfijnste was wel de eenheid des Geestes, die hele tijd door. Ik heb niet één mens over zijn kerk of kring horen spreken. Ze hadden het glad vergeten, dat ze ergens bij behoorden. Wij voelden ons allen één in Christus. Ja, geloofd zij God. Het wordt reeds enigermate zichtbaar, wat de Here Jezus in Joh.17:21 heeft gebeden: Opdat zij allen één zijn.

In het blad van de Wuppertaler-beweging schrijft de Oostenrijkse evangelist nog: Zais sprak in Wenen, Linz, Salzburg, Judenburg en Klagenfurt. En de mensen kwamen. Er kwamen er meer, dan we durfden hopen. Ze kwamen van verafgelegen streken en plaatsen. Mensen die nog nooit belangstelling hadden getoond voor godsdienst of kerk, wilden dit nu wel eens aanhoren en meemaken. Velen vonden de Heiland,

hervonden de gezondheid en prezen God. Uit dorpen, waar de Hervorming nog nooit doorgedrongen was, kwamen auto's en autobussen vol mensen. De zalen vulden zich en de zegen stroomde, de kracht van God openbaarde zich en de vreugde was groot. De Here bevestigde het woord, dat onze broeder bracht met heerlijke tekenen. Wie zal de honderden tellen, die het levende geloof ontvingen en de wedergeboorten beleefden?

Na verschillende frappante genezingen te hebben beshreven, vervolgt de correspondent: Het heerlijkste en schoonste gebeurde wel op zondagmiddag in Wenen. Br. Zaiss predikte op aangrijpende wijze over de verloren en wedergevonden zoon. Treffend werd de vernietigende invloed van de zonde op de ziel, het lichaam en de geest van de mensen beschreven. Maar nog heerlijker en aangrijpender werd de erbarmende liefde Gods bijna tastbaar voor ogen gesteld met de dringende bede zich door deze Liefde Gods in Christus toch te laten vinden en te laten genezen.

Aan het einde der samenkomst kwam vanuit de menigte een elegante dame naar br. Zaiss en zeide: Ik ben die gevondene, wilt u met mij bidden?

Zo vond deze zondares de heerlijke Heiland en het Goddelijk Vaderhart en zette de eerste stap in een nieuw leven.

Toen ze, diep onder de indruk, de zaal verlaten wilde, bevond ze zich plotseling tussen twee oude mensen, een echtpaar, dat eveneens de samenkomsten bijgewoond had. Toen deze gevondene zijwaarts keek, herkende ze in de oude man haar vader en bij hem, haar moeder. Hier gebeurde nu letterlijk wat zo even in de gelijkenis en de prediking betoond was: een lang verloren kind vond, na vele jaren haar vader terug. Alle mensen op de trappen bleven zwijgend en aangegrepen staan. Ieder voelde de heiligheid en de heerlijkheid van dit ogenblik. Het verlorene werd gevonden, zieken werden genezen, hongerigen werden gespijzigd met het brood des levens. Een harde bodem bracht in één week veel vrucht voort. Geloofd zij de Naam des Heren!

Campagne van Hermann Zaiss in september/oktober 1957

Jac. de Wilde schrijft o.a. het volgende in Fröhliche Nachrichten over een tournee met Hermann Zaiss in Oostenrijk, zoals onze lezers weten, een overwegend R.K. land:

Van 26 september tot 3 oktober 1957 mochten we opnieuw een zegenrijke evangelisatietocht door vijf Oostenrijkse steden maken. We zeggen niet teveel, indien we deze tournee een overwinningstocht van het Leven noemen.

In Salzburg, Linz, Wenen, Graz en Villach hadden we de beschikking over de mooiste en moderne zalen. In Salzburg, waar de tournee begon, stonden reeds uren voor het begin van de samenkomst de mensen voor de ingang van het nieuwe Congreshuis. Ze stroomden toe van verre en van nabij. Met grote vrijmoedigheid, kracht en duidelijkheid werd daar viermaal het volle Evangelie, dat Jezus leeft, dat Jezus verlost, dat Hij Zijn Geest schenkt en spoedig zal wederkomen, verkondigd.

Een niet te gering, te achten wonder was het ook, dat voor deze evangelisatieactie alle christelijke richtingen samenwerkten. Hier was geen strijd over bijzondere leringen of bepaalde vormen van godsdienst, maar een enkele solidariteitsverklaring met het enige eeuwige evangelie van de Heilige Schrift. Is dat geen overwinning van het Leven over doodse vormen en schijn?

Zo was het begin in Salzburg, en zo ook het vervolg in Linz, in de grote zaal van de Märzenkellers.

Br. Zaiss kon hier slechts één enkele samenkomst houden en wel op zaterdagmiddag van 14-18 uur. Maar ook hier was de zaal vol, ondanks de ongunstige tijd. En opnieuw werd 2 uur lang met nadruk betoond, dat Jezus leeft en dat Hij ieder die gelooft, helpt en verlost. De bewijzen volgden op de woorden. Een 23-jarig meisje, dat lam geboren was, deed na het gebed de eerste stappen van haar leven. Ze liep en riep het uit van blijdschap en opwinding, omdat het onmogelijke in haar leven had plaatsgevonden.

Nog dezelfde avond reed br. Zaiss met zijn vrouw door naar Wenen, waar reeds 's zondagsmorgens om 10 uur de eerste samenkomst in de grote Sofiazaal moest plaatsvinden. Die zondagmorgen werd de ademloos luisterende menigte het Lam Gods in een nieuwe visie, zoals nog nimmer tevoren, voor ogen geschilderd. Hoe groot, hoe veelzijdig, hoe realistisch, hoe totaal, hoe actueel, is toch het volkomen, plaatsvervangend offer, dat Jezus aan het kruis van Golgotha gebracht heeft. Onder heilige stilte werd toen door honderden gelovigen van verschillende richtingen het Heilig Avondmaal gebruikt. 's Middags werd de grote evangelie-samenkomst gehouden, waarbij br. Zaiss ons voor de vraag stelde: Zal ik deel hebben aan de opname der gemeente bij Jezus' wederkomst?

Het onweerlegbare logica en duidelijkheid werd de letterlijke vervulling van de tekenen der tijden uit de Bijbel aangetoond. Onontkoombaar nadert voor de wereld het uur van het oordeel en de grote verdrukking tijdens de heerschappij van de Antichrist. Tegelijkertijd echter komt voor de kinderen Gods het vurig verbeide uur van de opname.

Jakob de Wilde beschrijft verder nog de prachtige samenkomsten en wonderen van genezing in Graz en Villach en zegt o.a.: Men zou deze evangelisatie-veldtocht ook wel Bijbel-veldtocht kunnen noemen, want nog nooit werden er bij een evangelisatie-actie in Oostenrijk zoveel Bijbels en Nieuwe-Testamenten verlangd. Het Oostenrijkse volk wordt langzaam maar zeker een Bijbellezend volk, dat steeds beter leert zelf uit de bron van het goddelijke leven te putten.

Hij besluit dit verslag aldus: Als we dan na afloop van de laatste samenkomst tegen middernacht afscheid nemen, stonden we nog een ogenblik stil. Deze slag voor de zielen van Oostenrijk was weer voorbij en God had iets groots verricht. Toen zei Br. Hermann: Broeders, wij hebben elkaar niets meer te zeggen. Geloofd zij de Heer, die dit heeft bewerkt. Daarmee konden wij allen van ganser harte instemmen.

Ja, geloofd zij de Heer, dat Hij ons na 450 jarer door Zijn dienstknechten een nieuwe hervorming tot het volle Bijbelse heil, een hervorming tot de opname schenkt. Amen!

[naar inhoudsopgave](#)

naar inhoudsopgave

38

Over de grenzen heen; Frankrijk

Een evangelisatietournee van Hermann Zaiss in Frankrijk

Wie de grote soldatenkerkhoven in Frankrijk bezichtigt met de vele, vele kruisen er op, zou kunnen aannemen dat een Duitser zich in Frankrijk niet meer zou kunnen laten zien. Op één kerkhof lazen we het aantal van 44.302 gevallen Duitse soldaten, getallen van haat, vijandschap en dood. En wij waren nu om Fransen vrede, liefde en het eeuwige leven te verkondigen in Jezus Christus, de enige Heiland en Redder van de gehele wereld. Wij werden als Duitsers door iedereen zeer vriendelijk en beleefd behandeld.

Onze eerste halte was in Denain. Hier hadden de broeders een danszaal gehuurd, die de eerste avond al vol was. Hierna gingen we naar Duinkerken, waar twee Duitse broeders, die al jaren hier wonen, de samenkomsten georganiseerd hadden.

Deze bijeenkomsten werden ook zeer rijk gezegend. Hier kwam een moeder met een vijfjarig dochtertje. Het kind was doofstom. Br. Zaiss bad met het meisje en toen gebeurde er iets wonderlijks. Het eerste woord, dat dit kind sprak was: *Maman!* Het meisje riep het als een schreeuw, verbaasd en gelukkig over haar eigen stem. Hoe gelukkig waren allen en de Heer werd geprezen. Hem gold de dank voor deze heerlijke verlossing.

Vervolgens kwam Billy-Montigny, een mijnwerkersplaats. Hoe arm zijn de mensen hier. In deze plaats wonen veel Polen. Ook de samenkomsten werden door zeer veel Polen bezocht. Op grond hiervan werden de toespraken eerst in het Frans en daarna in het Pools vertaald. De Here schonk grote genade, zodat velen gelovig werden en zeer velen beleefden de genezing van hun lichaam.

Deze kinderen Gods waren vol liefde, zodat men beslist beschaamd werd.

De laatste samenkomsten vonden plaats in Parijs, een wereldstad. Men vraagt zich onwillekeurig af: Waar komen al die auto's vandaan en waar rijden ze naar toe? Ontzaglijk, wat een massa auto's. En in iedere auto zit minstens één mens, die door God geschapen werd en die Hij zou willen redden. Wat een groot veld om te oogsten heeft de Here toch voor ons als christenen bereid. We moesten ons schamen, dat we in al dit te verrichten werk, elkaar nog bekritisieren.

Ook hier werden de samenkomsten steeds drukker bezocht.

Herman Zaiss schrijft verder in *Fröhliche Nachrichten*, waaruit wij dit artikel overnemen:

Bij de verkondiging van het Woord in Frankrijk moet men rekening houden met het feit, dat bijna geen mens de Bijbel kent. De enkele kinderen Gods vormen een uitzondering. Wat een hoogachting moet men toch hebben voor deze moedige broeders en zusters, die zo alleen, als enkeling, een getuigenis vormen voor onze Heer en Heiland temidden van deze uiterste duisternis.

De met grote aandacht luisterende toehoorders waren opgewonden, toen ik tot de ouders van een lam kind zei, dat ze hun hart aan de Heiland moesten geven en dán zou Jezus hun kind op slag genezen. Jij, zei br. Hermann tot de vader van het kind: je bent een woeste dronkaard en je bent schuldig aan de toestand van dit kind. Roep vannacht tot God, opdat Hij je zonden vergeeft en daardoor redt en dan zal morgen je kind lopen!

De volgende dag waren alle drie weer aanwezig. Vader en moeder straalden. Ze hadden zich bekeerd tot de levende God en verwachtten nu de genezing van hun kindje. En wat gebeurde er? Wel, men spreekt zo dikwijls van suggestie, van hypnose, van magnetisme en weet ik al niet waarover, maar zelden spreekt men over de kracht van het woord van God. Deze drie mensen verstonden geen enkel woord Duits. Toch bad ik met het drie- of vierjarige kind in het Duits. Ik bad de Heer het gisteren gesproken woord te bevestigen en het kind te genezen. Op slag stond het lamme kind op en liep door de zaal. Ja, toen de moeder het steeds heen en weer lopende kind bij de hand wilde, duwde het die hand weg en liep door, zodat de honderden mensen buiten zichzelf waren. De volgende dag zei de predikant mij, dat God hem in deze twee dagen veel geleerd had. In Billy-Montigny werden mijn voordrachten in het Frans en Pools vertaald. Hier waren de armsten der armsten, maar zij maakten mij rijk door hun wondermooi kinderlijk geloof. Jezus, U bent

Toen het vuur viel (144)

onuitsprekelijk schoon, zong het steeds weer in mijn hart. In deze, met de Heilige Geest vervulde gemeente, zullen wel alle zieken genezen zijn.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

39

Worstelt u met uw Bijbel?

Ds. P.Luchtigheid, Ned.Herv.pred. te 's-Gravenhage in Jezus is Overwinnaar

... In de eersteplaats roept de boodschap der genezing ons op tot een krachtig geloof. Ik meen dat we allemaal van onze balconnetjes af moeten en het moeten durven wagen met God, die Wonderen doet. Ik kan het ook anders zeggen: met de levende Heer!

Waarom irriteert ons deze Boodschap zo. Waarom kruipen we telkens weg. Waarom moet een fabrikant als Zaiss het ervaren, dat er telkens weer predikanten tot hem komen met de ziel onder de arm en volkomen zonder geloof. Waarom geven we toe aan de vermoeidheid van deze jakkertijd en mompelen mee, dat het toch niets geeft? Waarom vinden we weggetjes van de minste weerstand bij de schrikbarende gebrokenheid van de Kinderen Gods?

O, zeker, eindeloos herhalen we: Het Woord van God moet het doen. Vergeet niet dit: Dat Woord is levend en krachtig en scherp. Men vertelt, en Zaiss zelf bevestigde dit, dat alleen zijn prediking al zieken zo raken kan, dat zij zijn opgestaan en wandelen. Hier zie ik iets van de Kracht van dit Woord.

Tot een eenvoudige man, die tot hem kwam met zijn ziek kind, vroeg hij zeer direct: Leest gij uw Bijbel? Prompt was het antwoord. Ja, elke dag een stukje. Draagt u de Bijbel bij u? m.a.w.: gaat u er in op, vecht u er mee, worstelt u er mee, met deze nood in uw leven, dit doodzieke kind? In deze pastorale omgang voelde ik het appel en ook de schreeuw: Geloof, geloof met uw ganse hart!

Dat hier vaak te rechtlijnig geadviseerd wordt, stem ik toe. Dat elke genezing staat en valt met ons geloof, is even naïef als met de Schrift in strijd. Daarom acht ik dit pastorale advies van Zaiss in dit geval zeer gelukkig; worstelt met uw Bijbel dit geval uit. Dat bij velen de slinger der genezing dikwijls doorslaat naar genoemde rechtlijnigheid, is volkomen verklaarbaar vanuit de vaak door en door passieve houding en lijdelijkheid van vele christenen. Men plakt rustig de beloften van de Heer dicht en weigert er mee te strijden. Al wat niet verklaarbaar is en waarop binnen een bepaalde tijd geen antwoord komt, brengt men onder het hoofdstuk van Gods wil, terwijl men daarop bidt: *Uw wil geschiede.*

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

40

Okke Jager: De nood van de kerk

Dr. Okke Jager schreef in die Reveil-jaren over: Onze diepste nood in *De Strijdende Kerk*. Orgaan ter voorlichting van Geref. Kerken:

Dringt het eigenlijk wel genoeg tot ons door, wat er eigenlijk aan de hand is? Wij zitten tussen bergen van aanklachten rustig een pijp te roken. Misschien bidden wij elke dag om een opwekking, maar er is een tijd, dat zelfs onze gebeden een gruwel zijn. Wij beledigen God, als wij om een opwekking vragen, zonder berouw te hebben over de grote misdaad van onze eeuw.

Dringt het wel genoeg tot ons door, hoe het er met ons voorstaat, als zelfs een gereformeerde dominee, na het bezoek van een meeting van Billy Graham in zijn kerkbode schrijft: Ik heb daar als een eenling de vele duizenden dingen ervaren, die ik in de kerk nooit ervaar: de band van een gemeenschappelijk geloof in eenzelfde Heer, de geestelijke verbondenheid met talloze onbekenden, die samen met mij de Here Jezus liefhebben, de geweldige macht van het Woord, als het met de kracht van de Heilige Geest is geladen en de macht van de Naam van Jezus, die, indien geloofd en verkondigd, de macht van de duivel in het leven van duizenden verbreken kan. Zover zijn we dus, dat een dominee in zijn verbazing merkt: daar in dat stadion was het anders dan bij ons in de kerk. Daar was Jezus Zelf present. Daar was Zijn aanwezigheid voelbaar en tastbaar. Daar werd geloofd, dat het Woord kan werken. Daar werd geloofd in de verhoring van het gebed. Zijn wij met heel onze prachtig werkende organisatie al zover afgezakt, dat er in ons midden geen wonderen meer kunnen gebeuren?

Ja, zo staat het nu al zwart op wit in een gereformeerde kerkbode en het is heel goedkoop en heel gemakkelijk om zo'n uitroep te bestrijden. En als we weer rustig willen worden, als we weer een pijp op willen steken, dan moeten we het wel bestrijden.

Maar we kunnen de feiten niet weerleggen met onze kerkbodes, de feiten dat er bij ons jaarlijks meer mensen van de kerk afgesneden dan door de evangelisatie gewonnen worden, en dat God op één avond ergens anders een oogst van enkele duizenden mensen binnenhaalt.

De feiten: dat Zaïss zijn toespraak begint met de openlijke erkenning: Ik ben er rotsvast van overtuigd, dat niet één mens zonder een grote zegen deze kerk zal verlaten, terwijl wij zeggen: daar kan geen zegen op rusten, want ze komen uit sensatie.

De feiten: dat iemand kon zeggen: Als je wilt weten wat op geestelijk gebied gebeurd, dan moet je de neutrale pers lezen, want er zijn Christelijke bladen die, als een verslaggever iets over een wonderbare genezing schrijft, dit schrappen of veranderen, omdat men ten koste van alles, alle groepen van christenen wil te vriend houden. En men wijdt een hele kolom op de voorpagina aan iemand, die een pijprookwedstrijd heeft gewonnen, maar sluit het oog voor wat God doet in deze wereld.

De feiten: dat er over de hele wereld een stroom gaat van diep verlangen naar geestelijke kracht, naar eenheid, naar de vervulling met de Heilige Geest en naar meer openbaring van de afmetingen van het Koninkrijk, en dat wij aan de mensen, die deze hunkering hebben, niet genoeg hebben aan te bieden om dit verlagen ten diepste te vervullen.

Er is voor ons nog maar één oplossing. De oplossing van Joël 2:12-17. *Bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en met vasten en met geweent en met rouwklacht. Scheurt uw hart en niet uw klederen! Blaast de bazuin op Sion, heiligt een vasten, roept een plechtige samenkomst bijeen. Vergadert het volk, heiligt de gemeente, roept de ouden bijeen, vergadert de kinderen en de zuigelingen. De bruidegom trede uit zijn kamer en de bruid uit haar bruidsvertrek. Laten de priesters, de dienaren des lieren, tussen de voorhal en het altaar wenen en zeggen: Spaar Here, Uw volk en geef uw erfdeel niet prijs aan de smaad, zodat de heidenen met hen zouden spotten. Waarom zou men onder de volken zeggen: Waar is hun God?*

En dát zeggen ze nu. Horen wij het niet? Dat gaan ze nu van ons zeggen: Waar is hun God? Dat God aan ons voorbijgaat, staat al in onze kerkbodes. Moeten nu de kerken niet dag en nacht geopend zijn voor gebed? Moeten wij vandaag niet alles en allen opzij zetten om de hemel met gebeden te bestormen? Moeten

nu niet in elke gemeente mannen en vrouwen bij elkaar komen om een onverbreekbare gebedsketen om de aarde te smeden? Moeten wij niet blijven aandringen bij God, totdat een grote vloed van opwekking over de wereld gaat?

Is het dan niet waar, dat wij altijd zo mooi konden zeggen, dat wij Jezus Christus hebben; de Man die in de gunst stond bij God en bij de mensen, en van Wiens volgelingen er precies hetzelfde staat: Zij loofden God en stonden in de gunst bij het gehele volk? Waarom zijn wij zo populair niet meer?

De Pinkstergemeente werd op de handen gedragen door heel het volk, omdat het volk op de biddende handen van de gemeente dagelijks werd opgedragen aan God. Ach ja, Petrus wist dan ook zomaar uit z'n hoofd wat er in het boek Joël staat...

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

41

Verwachting en Geloof

W.Wood en E. Forget over Goddelijke genezing

In deze Opwekkingsdagen gaven wij in De Oogst het verslag van een druk bezochte bijeenkomst, georganiseerd door de Haagse Hervormde predikanten H.J. Drost, Ds. P.C. van Leeuwen, Ds. Van der Haas e.a., gehouden in Eltheto verbonden aan de Bethlehemkerk aan de Laan van Meerdervoort. Wij schreven:

Rev William Wood

Rev. William Wood, de bekende leider van de London-Healing-Mission, had op een Conferentie in Berlijn ds. R.E.Forget uit Avery ontmoet. (ds. Forget is de schrijver van het bekende boek *Op weg naar de Goddelijke Genezing*) en had deze Franse predikant uitgenodigd om de terugreis samen naar ons land te maken en ook met elkaar in Den Haag met de verkondiging te dienen. Den Haag is ten opzichte van deze dingen een bevoorrechte stad. Ze heeft predikanten, die aan de Boodschap die op dit ogenblik door de wereld gaat, leiding weten te geven. En wat zoveel meer is, ze zijn er zelf sterk door gegrepen. Er zijn meerdere steden in ons vaderland, waar kerkelijk deze dingen worden doodgezwegen, maar de Geest breekt dwars door onverschilligheid en tegenstand heen. Hier liggen de oorzaken, dat zovelen in onze dagen in de armen van secten en kringen worden gedreven.

Rev.Wood sprak over Verwachting. Het verwachtend geloof sluit de twijfel buiten. Dit is het vertrouwen, zegt Johannes, dat wij in God hebben, dat Hij onze gebeden verhoort. Jezus heeft ons Gods wil geopenbaard in de genezing van zieken en bezetenen.

Verwachting in het gebed is eerst recht een christelijk gebed.

Waarom is er dikwijls een tijdsruimte tussen bidden en ontvangen? In het Evangelie van Markus, hoofdstuk 11:25 vinden we de reden: En wanneer gij staat te bidden, vergeeft wat gij tegen iemand mocht hebben, opdat ook uw Vader in de hemelen uw overtreding vergeve. Als gij niet vergeeft, zal ook uw Vader, die in de hemelen is, uw overtredingen niet vergeven.

Hier ligt de verhindering, waardoor de Here onze gebeden niet kan verhoren. Wij weigeren zo dikwijls om Zijn antwoord te ontvangen, omdat wij ongehoorzaam zijn aan deze wet van liefde.

Er zijn twee oorzaken waarom wij geen snel resultaat zien. Ten eerste, het bidden met een verdeeld hart, en ten tweede, omdat wij niet bevrijd zijn van eigen zonde en de les niet hebben geleerd om anderen te vergeven.

In Johannes 20 lezen wij merkwaardige woorden. Jezus blies op Zijn discipelen. *Ontvangt de Heilige Geest! Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zó zend ik ook u. Wiens zonde gij vergeeft, zijn ze vergeven!*

Wie gij niet vrijmaakt, wordt nog in slavernij gehouden.

Hier ligt de verantwoordelijkheid van de zelf door Christus vrijgemaakte mens, die alleen dán dienstbaar kan zijn, als deze vrijmaking in eigen leven wortel heeft geschoten. Hoe groot is de nood van deze wereld. Wat wij doen, de arbeid onder de zieken, vermoeiden en belasten, is nog maar een klein stukje. Het Licht is in Christus op wel zeer dichte afstand tot ons gekomen. Jezus, die Zichzelf beschrijft als het Licht der wereld, blaast Zijn Geest over alle kinderen Gods. Hij is dezelfde nu.

Pasteur R.E. Forget

Pasteur R.E.Forget was vervolgens aan het woord:

Het gebed is een mysterieus ding. Ik geloof - aldus ds.Forget - dat er heel wat mensen zijn, die nog niets van des Heiland's woord *als gij geloof hebt, dan zoudt ge tot de berg kunnen zeggen: wordt opgenomen en in de zee geworpen* ervaren hebben. Het kan mij echt voor hen spijten, die dat niet meegemaakt hebben. De Here Jezus spreekt van opnemen. Geen gebed, dat er van uitgaat dat b.v. de berg zou worden platgedrukt. In

dat geval zou je hem nog kunnen zien, maar hier staat in de zee geworpen d.w.z. een totale verdwijning. De verzinking van de berg doet slechts de oppervlakte van de zee overblijven!

Bidden in het geloof betekent: bidden voor wat onoverkoombaar lijkt, met een zodanige, totale verdwijning tot gevolg, dat als je zou gaan zoeken, je er geen spoor meer van aantreft. Dat overkomt alle zieken die op gebed genezen worden. Want de ziekte is een berg. Een mens, die bidt voor zijn genezing is onwetend. Hij onderkent niet eens de zwaarte van zijn kwaal. Het gebed brengt in aanraking met de kracht Gods. Het brengt een macht en een techniek in beweging waarvan geen mens kan dromen. Het gebed is een vonk, waar God Zich van bedient om de macht, die Zijn Geest in ons gelegd heeft, te ontketenen.

Paulus sprak er van: *Door de kracht die in u werkzaam is*. En op een andere plaats: *Hem nu die machtig is, meer dan overvloedig te doen, dan wij beseffen*. Dat begeert God in Christus in ons tot stand te brengen.

God heeft alle tanks en reservoirs gevuld (onze ziel) en wij weten het niet. Onze ziel, die door geen enkele chirurg uit ons lichaam kan worden gehaald, is een vaas, waarin we een kostbare schat bewaren.

Gij zijt een tempel van de levende Heer, zegt de apostel. Dit zieleleven met de Heiland moet er toe leiden, dat wij het Paulus kunnen nazeggen: Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij. Dan wordt ook het andere in ons realiteit: *Christus in u, de Hoop der heerlijkheid*.

Deze wetenschap verandert het gebed. Het gelovig gebed is geen brandweperladder, waarop we naar omhoog klauteren om iets onbereikbaars te grijpen. Als gij bidt, sluit de deur en uw Vader die in het verborgen ziet, zal u in het openbaar vergelden.

Treedt binnen in uw ziel. Dát is bidden. De deur sluiten voor alle gedachten, in het verkeer met God. Dan ontdekken we Hem, Die in het verborgene woont. Dan wordt het gebed een stilte om Hem te vinden. Als wij spreken, is Hij niet te horen. Het is het grote gemis van de kinderen Gods, dat zij nog niet geheel doordrongen zijn van de betekenis van de kracht van het geloof en van het gebed. De gelovige bidder ervaart, *hoe overweldigend groot Zijn kracht is aan ons die geloven* (Efeze 1:19).

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

42

Van de toekomst des Heren

Toespraak van Hermann Zaiss in Odin, Barmen, november 1954

Over het algemeen vormt men er zich geen voorstelling van, hoe sterk en met groot verlangen de mensen tegenwoordig wachten op de verkondiging van het volle Evangelie. Evangelie betekent nog altijd blijde boodschap.

Eeuwenlang echter is het Evangelie van Jezus verkondigd en bijna altijd met een vreselijk hard: *Gij moet! Gij moet!*

De Christenen, die dit ernstig wilden nemen, hebben zich precies gekleed als het Evangelie, dat hen verkondigd werd. Geen levendige, vrolijke kleuren waren in hun kleding, maar alles zwart, in-zwart. Gelukkig maar, dat onze verpleegsters tenminste nog een wit kapje op het hoofd dragen, anders was alles zwart.

Let wel, dit zijn kinderen Gods! Het Evangelie der vrijheid brengt ons in een omgeving met zeer vrolijke kleuren. Ik hoop, dat ik nu goed begrepen wordt. Kent u in de natuur zwarte bloemen? Dat is toch wel heel merkwaardig. Overal: rood, groen, geel, blauw en andere kleuren. En zie onder de dieren eens naar de pauw. Uit zijn rijke kleurenschat heeft onze hemelse Vader in dat dier iets gepresteerd, wat ons geestdriftig maakt, opdat wij ons daarin verheugen zouden.

Elk onbedorven mens, n.l. het kleine kind, gaat er onmiddellijk op af en roept, terwijl het er naar grijpt uit: Kijk eens, hoe mooi. Maar wij zijn zover van Zijn genade afgedwaald, dat wij Zijn natuur helemaal niet meer begrijpen, immers, zie maar naar de stenen mensenpakhuizen in onze grote steden.

Kinderen Gods, verstaat gij nu, dat wij het hemelsblauwe Evangelie de mensen moeten brengen? Dan zult ge zien, hoe de geestelijk, lichamelijk en de naar de ziel verdrukten, opleven. Onze eenvoudigste broeder pakt men, als hij weg, wil gaan, bij de slip van zijn jas, en zegt: Broeder, blijf toch hier, ga niet weg. Dit overkomt duizenden broeders, als zij hun vakantie ergens doorbrengen. Waarom? Omdat men voelt, dat geest en leven en boven alles de Waarheid in dit Evangelie is. Dit Evangelie moeten wij uitdragen.

Laten we nu tot ons thema komen, n.l. De Opname.

Vele kinderen Gods, vooral de pasbekeerden, weten niet hoe hun toekomst zal zijn en ook vele ongelovigen weten het niet, of ze nemen helemaal geen kennis van wat de Schrift er van zegt. Schrijf op en lees thuis eens rustig na: 1Thess.4:13-5:3; 1 Cor. 15:55 en 2 Cor. 5:1.

De Here Jezus zal eenmaal komen met Zijn Heiligen. Dat is te vinden in de brief van Judas. Deze brief te lezen is zeer aanbevelenswaardig. Vele kinderen Gods hebben deze brief nog nooit gelezen. Ook in Openb.5:11 lezen wij, dat de Here Jezus Christus, met Zijn heiligen komen zal, tienduizend maal tienduizenden en duizend maal duizenden.

Echter dat is de opname niet. Dit beeld heeft Henoeh reeds gezien, want van hem is de profetie, dat de Heer met Zijn heiligen komen zal. Bij de opname zal de Heer voor Zijn heiligen komen, n.l. om ze op te nemen. Maar bij de verschijning van Jezus Christus zal Hij met Zijn heiligen komen. Wij zullen er dan allen bij zijn. Gij en ik!

Sommige kerken en kringen beweren, dat slechts bijzonder heilige mensen aan de opname deel zullen hebben. Er zijn ook vele kinderen Gods, die in zorg en angst leven, omdat zij zich afvragen: Zullen wij er bij horen?

Deze kinderen Gods - en nu spreek ik niet lichtzinnig - kan ik en wil ik graag zo duidelijk mogelijk zeggen: De Heilige Schrift leert glashelder, dat de mens, die zijn hart aan Jezus geeft, die zich tot Jezus bekeert, volgens Efeze 1:13 de Heilige Geest als onderpand ontvangt en door de Heilige Geest verzegeld wordt. Omdat hij een eeuwig geproclameerd bezit van Jezus is, legt Jezus de Heilige Geest in hem. De Heilige Geest is het onderpand van onze erfenis, tot verlossing van het volk, dat Hij Zich verworven heeft, tot lof Zijner heerlijkheid (Ef.1:13,14). Zover zijn we nu. Als nu de Here Jezus komt en Zijn heiligen tot Zich roept, dan is toch duidelijk, dat Hij allen roept, waarop het zegel, dat de eigendomsrechten openbaart,

gedrukt is. Wij zijn toch het volk, dat eigendom van Jezus Christus geworden is? Wij zijn de eerstelingen van de Heilige Geest; ook zijn we leden van het Lichaam van Christus. Nu is het toch wel duidelijk, dat als de Here Jezus komt, Hij ook alleen maar voor hen komt. Velen lezen het woord in Joh.10 *En niemand zal ze uit Mijn hand rukken.*

Ja, maar je kunt toch zelf van God afvallen? Maar jezelf is ook een iemand, en in mijn bijbel staat: en niemand zal ze uit mijn hand rukken.

En in Rom.8 het slot, staat toch duidelijk - en dat wil ik zo graag de vermoeide en de belaste kinderen Gods zeggen, de treurigen, hen die slingeren, wankelen en twijfelen en die zeggen: Ik ben het niet waard, toeroepen: *Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen, noch machten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here.*

Wij hebben dus een basis, de absolute basis, dat ieder, die gelooft in de Here Jezus Christus, tot de opgenomenen behoren zal. Dat is de basis: Jezus. Hij zal, evenals Mozes, zelfs geen hand op deze wereld achterlaten.

Als wij weggenomen zijn uit deze wereld zal de boosheid de overhand krijgen, alle liefde zal verkillen. Het zout van de aarde is weg, de hele wereld zal verrotten. Gij zijt het licht der wereld. Maar gij zijt weg; alles zal donker worden. De geslachten zijn verdraaid en verkeerd, het zal dol, afgrijselijk, gemeen, schandelijk, brutaal, toegaan, met ijzeren geweld. In bepaalde staten zien we dat reeds. Wie niet denkt als de regering wordt doodgeslagen en uitgeroeid. Op miljoenen kijkt men daarbij niet. Men beschouwt ze als schadelijk dus moeten ze gedood worden. Wie een staatsgevaarlijk iemand doodt, heeft een goed werk gedaan. Zo zal de aarde er uit zien. zonder de liefde van Jezus Christus.

De dragers van de liefde van Jezus zijn de kinderen Gods. Dat ze dikwijls geheel scheef zijn, geeft niet. In de diepste grond hebben zij een groot verlangen naar het volkomen heil van onze Heer, en zij verlangen een zegen voor de mensen te zijn. De Thessalonicensen waren veel gelukkiger dan de kinderen Gods van heden, die in de meerderheid zijn. Paulus schrijft hen: *Maar over de tijden en gelegenen, broeders, is het niet nodig dat geschreven wordt; immers gij weet het.*

Tegenwoordig is het zo, dat als men met tien kinderen Gods over de opname spreekt, hoogstens twee of drie er een idee van hebben. Ze weten helemaal niet, waarover je het hebt. Zover zijn we van onze Bijbel weggedwaald. Daarbij komt, dat het een van de wonderlijkste gebeurtenissen is, die we beleven kunnen.

In 1 Cor.15 staat: *De Heer zal komen in een oogwenk* (in het Duits *nu*) het kortste Duitse woord (nu) is in het Grieks *en atomeo*, in een atoom, in het atoomtijdperk.

Dat wij tegenwoordig in het atoomtijdperk leven, weet iedereen. Hoewel wij de krachten in het atoom nog niet, of nauwelijks in de oorlog toegepast hebben, wete we toch en zijn voldoende op de hoogte er mee, dat er grote hoeveelheden atoombommen zijn, die, zoals officieel toegegeven is, vijfhonderdmaal zo sterk zijn, als die op Nagasaki gegooid is, die reeds 200.000 mensen het leven heeft gekost. Kort geleden las ik in een Amerikaans bericht: als men in het Ruhrgebied een atoombom gooit, bestaat er geen van ons meer, ook in Elberfeld niet. Bij de laatste proeven met atoombommen werden Japanse vissers, die 2000 km. van de explosie verwijderd waren, nog verbrand. Vissen die meer dan 1000 km. er vandaan waren, stierven.

De mens is zover gekomen met zijn geconcentreerde energie, dat hij in enkele dagen of uren alles wat leeft, van de aarde kan verdelgen. De satan heeft derhalve als vorst van deze wereld de mogelijkheid de mensheid te vernietigen. Wij kunnen daar niet genoeg acht op geven. Hij wordt nog weerhouden; hij kan het niet doen. Maar wij leven in de atoomtijd: *en atomeo*. En het is best mogelijk, dat de Here Jezus Christus deze nacht komt, want Hij zal komen als een dief in de nacht, zonder dat Hij een aanwijzing geeft, dat Hij komt. Geen dief zal u schrijven, als hij u bestellen wil: Ik kom morgennacht om twee uur. Dan zal ik bij u inbreken. Als een dief in de nacht zal Jezus komen. Let sterk op het woord dief. Een dief breekt een gebouw of huis in, omdat hij weet, dat daar iets waardevols is. Er zijn geen dieven, die ergens inbreken om een oude kapstok of iets dergelijks waardeloos te stelen. De dief is er op bedacht, het waardevolste ding onder de gunstigste omstandigheden te stelen en weg te brengen.

Het waardevolste op deze aarde is de Heilige Geest. Al het andere is vergankelijk, maar de Geest is eeuwig en onvergankelijk. Daarom komt Jezus Christus en breekt in het huis van de sterke, van de duivel in. Hij komt als een dief en neemt de Geest weg, en omdat deze Geest in u en in mij is, neemt Hij ons weg. Dat is het waardevolste wat Jezus op deze aarde vindt. De aarde wordt niet geregeerd door Jezus Christus. Dat is ook maar weer zo'n christelijk sprookje. Zelfs de Here Jezus Christus spreekt van de vorst van deze wereld en Luther voegt er aan toe: Hoe vuil heeft hij zich neergezet. Maarten Luther wist wel degelijk, dat niet Jezus de vorst van deze wereld is, maar de satan. In het verzoekingsverhaal van Lukas 4 of Matth. 4. wordt

gezegd: *Dit alles* (deze rijken), *zal ik u geven, zo gij nedervalt en mij aanbidt, want ze zijn mij gegeven.*

De Here Jezus zegt driemaal in het Johannes-evangelie, dat de satan *de vorst van deze wereld* is. En nu komt Jezus Christus om van de satan te roven, wat hij geroofd heeft. Hij rooft het beste!

De eerstelingen van de Heilige Geest hebben deel aan de opname in het atoomtijdperk. Dat kan vanavond gebeuren. Daarom is het goed, dat wij allen met elkander, ons instellen op de mogelijkheid, dat de Here Jezus Christus deze avond komen kan.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

43

God begraaft Zijn dienaren, maar Hij zet hun werk voort

In Memoriam: Paul Hesse

In De oogst van mei 1953 moesten wij schrijven:

Omdat vele lezers onze broeder gekend hebben, willen we ook op deze plaats er melding van maken, dat Paul Hesse uit Wuppertal, op 24 maart, tijdens een Evangelisatie-tournee in Zwitserland, op 70 jarige leeftijd, plotseling door de Heer is opgeroepen. Enige weken voor zijn heengaan. had hij de wens geuit: Als de Heer mij roept, dan zou ik graag midden in de arbeid bevonden worden.

In Memoriam: Hermann Zaiss

In De Oogst van december 1958 schreef Drs. G.W.de Vries, medelid van redactie:

Hermann Zaiss is overleden. Dit bericht bereikte me zaterdag 15 november. Iedereen, die het vernam, was er verslagen van. Op reis naar een samenkomst waar hij het Woord zou brengen, is hij tengevolge van een auto-ongeluk om het leven gekomen.

Ik spreek geen onwaarheid, als ik schrijf, dat ik een van zijn kinderen in het geloof ben, zoals Timotheus dat van Paulus was. Zeer velen zijn door zijn dienst in Christus Jezus verwekt door het Evangelie. Laat ons daarom zijn voorbeeld navolgen (1 Cor. 4:6).

De kern van zijn prediking was de onbepaalde liefdemacht van Jezus. Het woord, dat hij bracht werd door onze Heiland bevestigd; telkens als Jezus iemand genas, klonk van de hemel Ja op het Evangelie door Zaiss gebracht.

Zijn leven was zwaar; voortdurend werd hij veroordeeld door het conventionele Christendom. Het valt niet mee door praktisch iedereen veroordeeld te worden. Het is zwaar, als bijna iedereen zegt, dat je de kerken afbreekt, terwijl je bouwt op het fundament Jezus Christus. Hij heeft evenals Abraham, Elia en Paulus alleen gestaan met het Evangelie Gods. Zonder enige ruggesteun bracht hij het Evangelie. Hij wilde van enige plaats, kerk of kring, waar men God beter kon aanbidden dan elders, iets weten.

In het laatste nummer van *Fröhliche Nachrichten* schrijft hij: Daarom, laat u gezegd worden: Er is geen enkele heilige plaats op deze aarde, waar God meer kan zegenen dan elders. Wie mij verstaan wil, verstaat mij. Ook bij ons begint men met dit en dat afgodendienst te bedrijven. Laat het! God is een Geest en die Hem aanbidden moeten dit doen in Geest en in waarheid.

Zaiss kende geen enkel steunpunt in deze wereld voor het Evangelie, hij geloofde: De Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd kan neerleggen. Hermann Zaiss was niet meerder dan Jezus; Jezus is gehaat en verguisd, hij ook.

Het geheim van elke dienstknecht Gods is het alleen durven staan met het Evangelie. Liever de naam van kerkafbreker hebben, dan het Evangelie te verdoezelen. Laten ook de predikanten, die het Evangelie hebben verstaan, dit voor gezegd houden.

Hoevaak zien wij niet, dat juist zij, hoewel goed gestart, het Evangelie terwille van de kerk afzwakken. Het Evangelie wordt niet gedragen en bewaard door de kerk, maar Christus vergadert Zijn Gemeente door het Evangelie en door Zijn Geest.

Laten wij uit dit ongeluk geen conclusies trekken over het doen en laten Gods. Immers Hermann Zaiss is niet aan de wereld als teken gegeven, maar Jezus Christus. Als wij over het doen en laten van God iets te weten, laten wij dan letten op het grote teken Gods: Jezus Christus. Niemand heeft zo op God vertrouwd als Hij. Daarom is Hem een naam boven alle broeders, ja boven alles gegeven. In de dood heeft Hij nog vertrouwd op het woord: Gij zult uw heilige geen verderving doen zien. God heeft Hem dan ook opgewekt.

Door het geloof, zal ook Hermann Zaiss worden opgewekt en niet alleen hij, maar allen die geloven in Jezus Christus.

Hij stond als een rots in de branding

Een woord ter nagedachtenis aan Hermann Zaiss door Pfarrer (Luth.) Otto Witt (Widdern-Jagst)

Toen broeder Zaiss op 14 november 1958, op reis voor een evangelische bijeenkomst in Lüneburg en Hannover, zo plotseling uit deze wereld werd opgeroepen, heeft het bericht daarvan, ontelbare mensen en gemeenten in Duitsland en daarbuiten, een grote schok gegeven. Hoe zou men zich dat ook hebben kunnen voorstellen of kunnen begrijpen, dat deze kerngezonde vitale, blijmoedige verkondiger van het Evangelie, opeens kon worden weggerukt. Het ging bij velen, zoals bij de evangelische Christenheid in België, toen landesbisschop D. Hertrich, precies een maand daarvoor, tijdens een dienstreis naar een kerk in Oost-Duitsland, tengevolge van een auto-ongeluk overleed. Het *Rauhe Haus*, in Hamburg, waarmee de verongelukte bisschop nauwe relaties onderhield, kon in deze moeilijke omstandigheid slechts zeggen: In grote droefheid en radeloosheid staan wij voor de verborgen daden van onze God, wiens leiding en bedoelinger wij niet kunnen verstaan. Zo kwam nu ook, met betrekking tot het onverwachte verscheiden van deze vooraanstaande figuur der Ecclesia-Gemeente de smartelijke vraag naar voren: Waarom, waarom? Met een bezwaard hart reisden mijn vrouw en ik naar de gedachtenis- en begrafenisdienst in Ohligs, waar wij toch meer dan vijf jaren ons met de, naar het Vaderhuis gegene, verbonden hadden gevoeld. Het nog in maart j.l. door br. Zaiss zelf ingewijde nieuwe gebouw in Ohligs, was bij lange na niet in staat de vele bezoekers te bevatten. Zo was het ons dan ook slechts mogelijk in het portaal de dienst te volgen. Maar wat was dat voor een gedachtenisdienst. De lof des Heren, de verheerlijking van de genade van Jezus en de dankbaarheid voor Zijn vriendelijke leiding was allesoverheersend. Hoe heeft bijzonder zijn zoon op deze plaats en daags daarna bij zijn teraardebestelling, diep gelovig en rijk getroost de blijdschap in de Heer kunnen betuigen, aan de hand van Fil. 4:4, zodat dit op de drie dienstdoende politieagenten, die op grond van de grote mensenmenigte aanwezig moesten zijn, een diepe indruk maakte en hen er toe bewoog, met die Heiland een nieuw leven te beginnen. Diep getroost en innerlijk verkwikt door de deelname aan deze waarachtige christelijke gedachtenisdienst, waarin de levende hoop der opstanding zo gans en al in het middelpunt stond, ondernamen ook wij de terugtocht.

Heimwee naar Boven.

Het geloof wil de Heer vertrouwen, ook dán wanneer het de dikwijls zeldzame leiding van God niet begrijpt. En toch is liet ons gegund, op bepaalde tekenen en aanwijzingen te letten, die de Heer ons, tot beter verstaan van Zijn weg wil schenken.

Enige van deze aanduidingen voor het plotselinge heengaan van onze broeder zij hier vermeld:

Het was enige tijd geleden in Isenburg, waar br. Zaiss van bepaalde zijde fel werd aangevallen. Toen sprak hij met luider stem tot, de menigte in de zaal: Gij, mijn tegenstanders, u zal de Heer niet de blijdschap gunnen, dat ik aan een ziekte sterven zal; God zal mij eens plotseling wegnemen.

Br. Jakob de Wilde, de bekende Oostenrijkse evangelist schreef op 19 nov.1958 uit Oostenrijk het volgende:.... Juist een maand geleden reed hij (br. Zaiss) uit Oostenrijk weg, nadat de Heer ons door hem een zegen, zoals nooit tevoren, geschonken had. Er was iets zó zeldzaams in zijn woorden. Ik had steeds weer het gevoel, dat het de laatste maal kon zijn, dat wij hem in ons midden hadden. In Innsbruck zei hij bij het afscheid: Deze stad zal ik nimmer weerzien. In Graz sprak hij over Elia's vurige wagen en zei: Dat was Elia's vurige hemel-Mercedes, waarmee God hem naar de hemel haalde. Geloof gij niet, dat Hij het heden ook nog doen kan? In Salzburg kuste hij ons allen op de beide wangen ten afscheid en zei: Ik weet niet of ik nog eens naar Oostenrijk kan komen; mocht dit zo zijn dan zal de veldtocht nog zegenrijker zijn dan nu. Als dat niet het geval mocht zijn, dan, Jakob, wees trouw aan de Heiland. Toen weenden wij allen, en nu is hij er niet meer. Een held Gods is naar het Vaderhuis van ons heengegaan.

Wie wordt daarbij niet herinnerd aan het aangrijpende afscheid van de apostel Paulus van de ouderlingen van de gemeente te Efeze, zoals ons dat bijzonder beschreven wordt in Hand 20:25, 36-38.

Ten slotte is het ook van betekenis, dat br. Zaiss, tijdens zijn laatste samenkomst, die hij nog twee dagen voor zijn heengaan, op 1 november in Elberfeld houden mocht, voor vrienden een sprong in de lucht maakte en de vergadering toeriep: Ik verblijd mij er nu reeds in, als ik in de hemel zal zijn.

Jezus, de inhoud van zijn leven.

Met het oog op de vastgestelde samenkomst in Lüneburg had br. Zaiss in zijn zak-agenda de voor zijn gehele innerlijke leven zo betekenisvolle zin geschreven: Heer, wij zouden zo gaarne Jezus willen zien, en voor de volgende dag: Jezus Christus en het heden. Merkwaardigerwijs, omdat hij anders alleen maar de plaatsnamen en zalen, waar hij spreken moest, gewoon was daarin te noteren. Zo mag men van hem getuigen: Zijn ganse denken en geloof, verwachten en hopen was op Jezus Christus gericht, die hij volkomen en onvermoeid probeerd te dienen, alsof hij vermoedde niet veel tijd neer te hebben. Nu werd zijn grootste verlangen vervuld, eens en atomeo (in één ondeelbaar ogenblik, 1 Cor. 15.52) door de Heer te worden thuisgehaald en Hem in heerlijkheid te zien. (Die letzte Posaune)

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

44

Tot Besluit

We zijn thans aan het einde van dit boek gekomen, waarbij het de bedoeling was, dat het een documentaire, een getrouwe weergave zou zijn van hetgeen in het begin van de vijftiger jaren, niet ergens in een hoek, geschiedt is, maar de harten van duizenden en nog eens duizenden heeft bewogen. De landelijke pers stelde de vraag: Wat mag toch dit alles zijn? Een geestelijk reveil, dat vergezeld ging van tekenen en wonderen.

Het is welhaast dertig jaren geleden dat deze dingen onder ons plaats vonden en we mogen ons wel ernstig afvragen welke betekenis deze tijd voor de onze nog heeft.

Naast de Pinksterbeweging kan men de sporen ervan aantreffen in de Charismatische Beweging, al schijnt ze toch niet in ons land die omvang aan te nemen als b.v. in Amerika en andere landen. Ze heeft - misschien door haar intellectualisme - nog niet die vat op het kerkvolk gekregen, zoals in de jaren, waarover dit boek gaat, toen - om een Bijbelse uitdrukking te gebruiken - het volk te hoop liep.

Ontbreekt het de Kerk aan geloof? Heeft ze - men kan dat iedere dag lezen - de prediking van het Woord verruild voor die van een zorgzaamheid voor de Derde wereld en in eigen land haar leden geestelijk laten verkommeren? Heeft ze de politiek teveel een plaats gegeven, die de oorzaak ervan is dat tallozen zich van haar afkeren?

In ieder geval blijft de opdracht van Jezus haar verwijtend aanstaren: *Geneest de zieken die er zijn... Werpt de duivelen uit. Het Koninkrijk Gods is nabij gekomen.*

Wij zijn God dankbaar voor de toewijding van artsen en verplegende en stellen hun medische kennis op hoge prijs.

Maar de Kerk heeft daarnaast een afzonderlijke opdracht, waar Jacobus 5 over schrijft: De handoplegging en de zalving met olie door de oudsten der gemeenten, het gebed des geloofs.

Bernard Martin

Wij willen dit boek besluiten met hier een bladzijde over te nemen uit het in 1955 verschenen boek van de hand van de Zwitserse predikant (Geneve) Bernard Martin: *De dienst der genezing in de kerk* (Uitg. ten Have, Amsterdam). Laat hij het zeggen, opdat ons geen aversie tegen het geloof van de kerk worde verweten:

Het geloof van de zieke, dat van nature zwak is, moet worden gedragen, gesteund en versterkt door de hem omringende mensen. Maar ook het geloof van deze kring moet worden gedragen, gesteund en versterkt, want de zwakheid ervan is even natuurlijk en begrijpelijk als die van de patient. We trekken dus een nieuwe, wijdere kring om het eerste, kleine kringetje, waarvan de taak, wel op meer uitgebreid terrein liggend, toch dezelfde is: wij raken hier aan het uiterst belangrijke vraagstuk van het geloof der Kerk.

Als Jezus Christus Zelf de leidsman en voleindiger des geloofs is, dan is het duidelijk, dat de arbeid van de kerk bestaat in het bevorderen van dit geloof. Men zegt altijd, dat het buitengewoon moeilijk is om Christen te zijn, als men alleen staat.

Dat is volkomen begrijpelijk, want Jezus heeft de kerk gesticht en niet een opeenhoping van kinderen Gods, die geen enkele band met elkaar hebben. De gemeente is niet slechts een psychologische noodzaak, maar alleen dáár kan de mens werkelijk mens zijn. De enkeling is in een bepaald opzicht niet levensvatbaar. Slechts door voortdurend contact met zijn naasten wordt zijn persoonlijkheid gevormd, zijn geest verrijkt, zijn geloof versterkt en zo wordt hij de mens, zoals God die gewild heeft, waarvan Jezus het volmaakte voorbeeld is.

Wanneer men langs de weg der gehoorzaamheid de dienst der genezing in de kerk tracht te herstellen, komt als eerste punt de vraag naar het geloof der kerk (als lichaam van Christus) ter sprake.

De meeste tegenwerpingen, die men hoort, als men over de genezing spreekt in de Bijbelse bedoeling, vinden hun oorzak in het ongeloof van de kerk. Men werpt tegen, dat het gaat om een nieuwe leer, waarmee men moet oppassen. Men beweert, dat het een sectarische leer is. Men vreest, dat het scheuringen in de kerk

zal veroorzaken. Men somt de gevallen op, in welke de verkondiging van deze boodschap tot catastrophen op geestelijke gebied heeft geleid, en al die tegenwerpingen wortelen in de ongehoorzaamheid van de kerk aan de bevelen van de Heer, dus in haar ongelooft.

We geloven, dat hier het grote obstakel ligt. Inderdaad, vaak, als er geen genezing gevolgd is, ondanks het vurig gebed van enkelingen, ondanks alles wat er in deze zin gedaan is, zelfs als de zieke omringd is door een gelovig gezin of een kring van overtuigde vrienden, dan komt dat in vele gevallen, omdat dit geloof zich niet heeft kunnen ontplooiën in een gunstig geestelijk klimaat. Het is moeilijk voor een lid van een kerk, om een weg te gaan, die zijn kerk niet gaat. Het is voor een groep Christenen een smartelijk iets en een oorzaak van veel aarzeling, wanneer zij zich door de gehoorzaamheid aan de Bijbel genooft voelen tot een gehoorzaamheid, waaraan hun kerk als geheel niet mee doet. Dergelijke mensen willen de kerk, waarmede zij zich verbonden voelen, niet verloochenen; zij willen geen dolende ridders worden, want zij zijn zich bewust van hun saamhorigheid met hun gemeente of kerkgenootschap. Maar ondanks zichzelf voelen zij zich aangetrokken door groeperingen buiten de kerk, waarin wél plaats is voor de gehoorzaamheid, waarnaar zij streven. Hun gedachten zijn dus gedeeltelijk geketend en hun handelingen worden beperkt door muren, voor het doorbreken waarvan zij toch terugdeinzen.

De juiste weg voor deze mensen is, wanneer zij zich bewust worden van het feit, dat er een bijzondere roeping ligt op het gebied van de genezing in Bijbelse zin, dat zij vuriger leren bidden, opdat de gemeente waarvan zij deeluitmaken, het geloof moge terugvinden.

Intussen echter zijn zij toch gedeeltelijk in hun handelen lamgelegd. Jezus Christus zal hen wel telkens een teken geven, hier of daar, waarover zij zich kunnen verblijden en waardoor zij gesterkt worden in hun wil tot gehoorzaamheid. Maar niettemin zullen zij soms met diepe smart wachten op de dag, waarop de Kerk zich openstelt en waarop zij zal toegeven, dat God op dit punt van haar vraagt de dingen in de praktijk te verwezenlijken.

In de praktijk is het gebed de weg. Laten wij bidden; alleen, als het moet, of met twee of drie of in grotere groepen. Laten er cellen van gebed ontstaan in de mate, waarin dat mogelijk is, hoe gering die mogelijkheden ook soms mogen zijn. Jezus heeft Zich garant gesteld voor de verhoring van alle gebeden, die in Zijn Naam en naar Gods wil worden opgezonden. Laten wij niet onder het bedrieglijke voorwendsel, dat God zal handelen op Zijn tijd, bang zijn om het vraagstuk toch aan de Kerk voor te leggen. Wij mogen dan onwetend zijn, maar wij moeten toch in staat zijn om te begrijpen, dat een Kerk die zich op de Bijbel beroept, niet langer het gebod van Christus kan negeren: Predikt en geneest.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

45

Daß ihr viel Frucht bringet

Johannes 15: 8

ENTSTEHUNG DER GEMEINDE DER CHRISTEN 'ECCLESIA'

Von CLARA ZAISS

Ich muß weit zurückgreifen, wenn ich ein klares Bild von der Gründung der Gemeinde 'Ecclesia' zeichnen soll; denn der allererste Ruf geht bis in das Jahr 1939 zurück. In diesem Jahr erkrankte unser damals fünfjähriges Töchterchen ganz plötzlich so schwer, daß wir mit dem Ableben des Kindes rechnen mußten. Die blitzartig eingetretene schwere Erkrankung der Kleinen traf mich wie ein Keulenschlag, und ich merkte, daß Gott mich ganz persönlich damit meinte. Er stellte mir mein äußerlich schönes und gutes Leben vor Augen, zeigte mir in dieser Stunde der Not, wie ich mich eigentlich kaum mehr um meine Mitmenschen gekümmert hatte, die ihr Leben in Not und Sorge verbrachten und nicht auf Jesus aufmerksam gemacht wurden. Ich hatte nur meiner Familie gelebt und nicht mehr daran gedacht, daß viele andere unglücklich, arm und elend waren. In dieser großen inneren Not lag ich vor meinem Gott auf den Knien. Ich fühlte seine starke Hand und hörte seine Stimme, die zu mir sprach: Ja, dich meine Ich! Jetzt greife Ich ein, denn du hast alle Wohltaten vergessen, die Ich dir erwiesen habe, und nun komme Ich zu dir, um in tiefem Ernst mit dir zu reden. Es gab für mich eine durchwachte Nacht, tiefe Reue und Buße, und unter heißen Tränen bat ich den Herrn um Vergebung meiner Sünden und Nachlässigkeit. In dieser Nacht legte ich das geliebte Kind in die Arme Jesu. Er war barmherzig und gnädig und heilte es, und in meinem Herzen war ein inniger Dank. Viele Gebete stiegen zum Himmel empor. Jetzt galt es für mich, nun wirklich treu dem Herrn nachzufolgen, und deshalb sann ich darüber nach, wie wir ihm dienen konnten.

Der Krieg hatte begonnen, und mein Mann mußte aus diesem Grunde nach Solingen, um dort den Betrieb weiterzuführen, der uns bisher mit Rasierklingen für unseren Großhandel versorgt hatte; denn der Inhaber der Firma war eingezogen worden. Ich war nun mit den Kindern in Frankfurt viel allein und nützte dort jede Gelegenheit aus, um mit den Menschen, die mir begegneten, über den Herrn zu sprechen und sie auf die Notwendigkeit einer völligen Umkehr zu Jesus aufmerksam zu machen. Aber das genügte mir nicht. Bei meinen häufigen Besuchen in Solingen-Ohligs bat ich immer wieder meinen Mann, eine Bibelstunde zu beginnen. Im Hinblick auf seine früheren Erfahrungen mit Gläubigen, die ihn bitter enttäuscht hatten, lehnte er zunächst ab, aber wir beide sprachen oft über göttliche Dinge und lasen viel in der Bibel. So zogen die Kriegsjahre vorüber. Wir verloren durch Bombenangriff unsere Frankfurter Wohnung und wurden ganz in Ohligs ansässig. Eine kleine Notwohnung in unserem Betrieb Mühlenstraße 17 wurde uns zur Heimat.

So kam das Jahr 1944. In diesem Jahr lernte ich unsere längst heimgegangene Schwester Hulda kennen. Mit ihr sprach ich über den Plan einer Versammlung. Hulda war eine Beterin und hatte den Herrn schon lange Zeit darum gebeten, einmal nach Ohligs einen Mann zu schicken, der in dieser Stadt das Evangelium in Kraft und Freimütigkeit verkündigte. Gerade Ohligs war der Gegenstand ihrer Gebete - und hierher hatte uns der Herr geschickt. Im Büro, auf den Straßen, in den Ladengeschäften sprachen wir mit den Menschen über die Erlösung von unseren Sünden durch das Blut Jesu. Wir stellten dabei fest, daß ein großer Hunger nach Gottes Wort herrschte. So entstand in unserer kleinen Küche in der Mühlenstraße 17 die erste Versammlung. Nur wenige nahmen daran teil, aber diese wenigen hatten ein brennendes Herz für Jesus. Zu ihnen zählten Bruder Alfred Martitz mit seiner Frau und Bruder Wilhelm Zimmermann mit seinem Gretchen. Wir beschloßen, gemeinsam für Jesum zu wirken und ihm zu dienen.

Die kleine Küche faßte nur wenig Menschen; deshalb baten wir den Herrn um einen größeren Raum. Geschwister Müller hatten in einem kleinen Saal in der Karlstraße eine Gemeinde, und in diesem Saal hielt mein Mann seine erste Versammlung. Ich weiß es noch wie heute: als ich diesen Raum zum erstenmal

betrat, dankte und jubelte mein Herz, als der Herr zu mir sagte: Ich will euch segnen, und ihr sollt ein Segen sein. Das Thema dieser ersten Versammlung war Johannes 3:16. Also hat Gott die Welt geliebt, daß er seinen eingeborenen Sohn gab, auf daß jeder, der an ihn glaubt, nicht verloren gehe, sondern ewiges Leben habe. Ungefähr dreißig bis vierzig Personen kamen und lauschten der Botschaft des Evangeliums. Ein dankbares Glück war in unseren Herzen, als wir von dieser Versammlung nach Hause gingen. Sonnabends ging ich mit Friedchen Martitz in den Saal, um ihn für den Sonntags-Gottesdienst herzurichten. Da wir viel Fliegeralarm hatten, wollten wir diese Arbeit selbst tun. An einem solchen Sonnabend erhielt ich nach Gebet den inneren Auftrag, den durch eine Rollwand geteilten Raum ganz zu öffnen, so daß insgesamt siebzig Menschen Platz hatten. Mein Mann war darüber erstaunt; denn bisher hatte der abgeteilte Raum für die dreißig bis vierzig Versammlungsbesucher ausgereicht. Aber siehe da: an jenem Abend füllte sich der Saal mit siebzig Personen! Der Herr hatte zu dem Gebet des Glaubens mit seinem Segen geantwortet. Auch bei Fliegeralarm und ernster Warnung verließen wir die Versammlung nicht; denn wir wußten, daß der Herr uns in seinen Schutz hüllte. - Der Krieg ging allmählich seinem Ende entgegen. In unserem Büro hatten wir täglich Besucher - Menschen, die Hilfe und Rat brauchten, die Jesum suchten und fanden.

Im Ruhrgebiet häuften sich die Fliegerangriffe, und eines Tages erlebte auch Solingen einen Großangriff, dem viele Menschen zum Opfer fielen. Wenige Tage danach sollte Ohligs mit einem Großangriff überrascht werden. Das Radio meldete: Feindlicher Fliegerverband nimmt Richtung auf Solingen-Süd (Ohligs). Mein Mann ging in den Garten, der sich hinter der Fabrik befand, und mit erhobenen Händen - wie es in der Heiligen Schrift in 1. Timotheus 2:8 geboten ist: „... daß die Männer an jedem Ort beten, indem sie heilige Hände aufheben. - flehte er den Herrn an, diesen feindlichen Mächten zu wehren. Nach ungefähr fünf Minuten meldete der Funk: Aus unerklärlichen Gründen zieht der feindliche Fliegerverband nach Süd-Westen ab. Ohligs blieb verschont. Der Herr hatte das Gebet seines gläubigen Knechtes erhört. Ja, es ist tatsächlich so: *Das inbrünstige Gebet eines Gerechten vermag viel.* (Jakobus 5:16).

Der Krieg eilte seinem Ende entgegen, und alle damit verbundenen Nöte und Schwierigkeiten überstanden wir in Ohligs ohne Schaden. Täglich erfuhren wir die Gnade Gottes in wunderbarer Weise. Als endlich die Amerikanischen Besatzungstruppen einzogen, versuchten wir, die Gemeindefarbeit auszudehnen. Mein Mann sprach evangelistisch in der Ohligser, Haaner und Hildener Kirche, um die Menschen aufzurütteln und sie für Christus zu gewinnen. Obwohl mein Mann von den Alliierten keine Sprecherlaubnis hatte, hielt er unentwegt Versammlungen ab. In der Ohligser Kirche sprach er eines Abends über den verlorenen Sohn (Lukas 15). Nach Beendigung der Versammlung saß draußen auf der Kirchhofmauer weinend ein alter Mann und klagte: Ich bin der verlorene Sohn. Es war unser Bruder Henkels, der zu den Freidenkern gehörte, nun aber Frieden mit Gott fand und die kurze Zeit, die er noch lebte, überall seinen Heiland dadurch bekannte, daß er zu seinen Freunden ging und ihnen sagte: Der Heiland hat mich gefunden. Er wurde ein treuer Zeuge Jesu Christi und durfte schon wenige Wochen nach seiner Bekehrung in die Herrlichkeit eingehen.

Nach diesen Evangelisations-Versammlungen wurde unser Sälchen in der Karlstraße zu klein. Bruder Müller wußte Rat. Er besaß eine Baracke, die er auf seinem Grundstück in der Neptunstraße aufstellte. In dieser Baracke fanden ungefähr 250 Personen Platz. Dort verlebten wir viele, schöne, gesegnete Stunden. Wie eine einzige große Familie trugen wir gemeinsam alle Freuden und Nöte. Wunderbar waren auch unsere Silvester-Feiern. Wir kochten einen großen Kessel Bohnenkaffee, um unsere alten Mütterchen damit zu erfreuen. Wir erquickten uns an all den herrlichen Gebetserfahrungen und lebten in der Freude am Herrn. Zu unserem Kreis gesellten sich Erich Weinmann, Irmgard Linder und noch eine Reihe Brüder und Schwestern. Durch viele persönliche Aussprachen, die sich auf unserer Wiese hinter dem Hause bis in die späte Nacht ausdehnten, gab es Kindlein in Christo, Bereinigungen von Sünden und herrliche Gebetserhörungen. Keiner, der diese Zeit mit erlebte, wird sie jemals vergessen können. Während diesen glücklichen Monate kam auch unser Sohn Hermann nach Hause. Schwer verwundet wurde er uns von einem Amerikanischen Major in dessen Wagen gebracht. Nur wenige Wochen war er bei uns, da brach auch er vor dem Kreuze Jesu zusammen, und sein Leben fand die rechte Grundlage. Heute darf er am Worte dienen und vielen Menschen zum Segen sein. Unter dieser Wucht des Geistes Gottes mußte Satan weichen. Ohligs wurde mehr und mehr zu einer Kraftquelle für Mühselige und Beladene. Der Herr hatte begonnen, und unter seinen segnenden Händen wuchs das Werk weiter.

Zu jener Zeit bekehrte sich unsere liebe Schwester Elfriede Hakenberg, die im Jahre 1945 Frieden mit Gott suchte. Bald erlebte sie die Freude, daß auch ihr Mann und ihr Sohn sich dem Herrn auslieferten. Eine Gebetserhörung besonderer Art darf nicht unerwähnt bleiben. Bruder Erich Weinmann kam als feuriger Streiter Christi oft zu meinem Mann; denn er mußte selnem überströmenden Herzen Luft machen und sich aussprechen. Er scheute sich nicht, vor seinen Kameraden und Vorgesetzten ein Zeugnis abzulegen, und auf seinen Anhalter-Autofahrten hörte wohl jeder Wagenbesitzer die frohe Botschaft von Jesus Christus. So kam Bruder Erich wieder einmal frühmorgens in unser Büro. Er hatte einen eigenartigen Traum gehabt, und mein Mann gab ihm die Auslegung dazu. Als Erich schon gegangen war, kehrte er noch einmal um und gab uns eine einzige Apfelsine. Damit hatte es eine besondere Bewandtnis. Unsere teure Schwester Käthe Goebel in Langerfeld lag sterbend zu Hause. Plötzlich hatte sie ein heißes Verlangen nach einer Apfelsine. Menschlich gesprochen, war es ein Ding der Unmöglichkeit, eine solche damals zu beschaffen; denn zu jener Zeit bekam man in Deutschland keine Apfelsinen. Aber als wir von dem Wunsch der sterbenden Schwester erfuhren, beteten wir um Erfüllung ihrer Bitte, denn wir wußten, daß bei Gott kein Ding unmöglich ist. Erich war der Bote des Herrn, und durch ihn erfüllte der gute Vater im Himmel den Wunsch der Kranken. Erich selbst hatte eine einzige Apfelsine geschenkt bekommen, und auf inneres Geheiß mußte er uns diese eine Apfelsine bringen. Wir schickten nun auf schnellstem Wege diese kostbare Frucht zu Schwester Käthe Goebel. Auf einem kleinen Zettel teilte sie uns kurz vor ihrem Heimgang mit, daß sie Scheibe für Scheibe genossen habe wie ein Abendmahl.

Der Herr überraschte uns immerfort mit seiner großen Liebe. Anneliese Unselm, einige Studentinnen aus Düsseldorf und noch viele andere übergaben sich dem Herrn. Bei abendlichen Aussprachen auf unserer Wiese hinter dem Haus waren es oft auch englische Soldaten, die uns viel Freude bereiteten. Mit allen und zu allen wurde nur über ein Thema gesprochen: Wie stehst du zu Jesus? Bald war um uns herum kein Gras mehr zu sehen; jeder hatte seinen Teil bei den besinnlichen Gesprächen aflmählich herausgezupft. Man konnte dabei so gut glauben und bei beginnender Dunkelheit sich alles vom Herzen reden.

Als besondere Kostbarkeit ist mir unsere Donnerstag-Jugendstunde in der Baracke in Erinnerung. Alle durften dazu kommen: Gläubige und Ungläubige, Zweifler, Meckerer und Kommunisten; denn Bruder Hermann liebte die Jugend mit ihren Problemen. Hier gab es Gelegenheit Fragen zu stellen, schwierige Bibelstellen zu besprechen, und die Jugend konnte in diesen Stunden viel lernen und geistige Güter sammeln. Die Diskussion wollte manchmal kein Ende nehmen. In der Ewigkeit werden wir einst sehen, wie fruchtbar diese Stunden für manche waren.

Almählich wurde unsere Baracke zu klein. Immer mehr Menschen interessierten sich für unsere Bewegung, und allen wollten wir dienen. So mußte der Raum vergrößert werden. Die Seitenteile der Baracke wurden auseinandergezogen, und in der Mitte wurde ein erhöhtes Mittelstück geschaffen. Wir organisierten das Holz dazu, und unsere Brüder machten sich mit freudigem Eifer an die Arbeit - mit ihnen mein Mann, der selbst mit Hand anlegte; denn alles sollte bald fertig sein. Nach der Vergrößerung konnten gegen 150 Menschen mehr Platz finden. Unsere Baracke hatte nach dem Umbau 372 Sitzplätze. Es kamen immer mehr Menschen hinzu, obwohl sich bereits in Langerfeld und Wuppertal Zweigversammlungen gebildet hatten, die ebenfalls gut besucht waren. Im Hause unseres lieben Bruders Gottfried Goebel fanden sich, vor den Versammlungen Menschen zum Gebet zusammen. Dort erlebte Schwester Helga Grüneisen ihre Wiedergeburt und das wunderbare Geschehen der Heimkehr ihres Mannes, dessen Rückkehr mein Mann durch eine Prophezeiung genau auf den Tag vorausgesagt hatte.

Die Versammlungen in der Halle der Espenlaub-Fabrik waren richtige Nachkriegs-Stunden. Das Dach war kaputt, so daß die Zuhörer bei Regen mit aufgespannten Schirmen dasaßen und dem Worte Gottes lauschten. In einer dieser Versammlungen heilte der Herr Kläre Großbach aus Schwelm, die seit achtzehn Jahren gelähmt war und von ihrem Mann im Fahrstuhl hereingefahren wurde. Nach der Versammlung ging sie zu Fuß nach Hause. Der Fahrstuhl wurde leer heimgeschoben. Diese Heilung erregte in Schwelm großes Aufsehen; denn viele Schwelmer kannten die Schwester und wußten von ihrer jahrelang andauernden Lähmung. Der Herr verherrlichte sich immer mehr durch Zeichen und Wunder inmitten der Versammlungen, so daß viele Menschen unter der Wortverkündigung Frieden mit Gott fanden und an Leib und Seele geheilt wurden. In Wuppertal hatten Kirchen und Gemeinschaften von all diesen wunderbaren Ereignissen erfahren, sodaß ein großer Kampf einsetzte und wir nur immer wieder Gott anflehen konnten,

sein begonnenes Werk weiterzuführen und noch viele, viele Menschen zu erretten. Der Herr erfreute uns in seinem Dienst, denn er tat täglich zu der Versammlung hinzu, die gerettet werden sollten (Apostelgeschichte 2:47). Nach Abschluß unserer alljährlich in Ohligs stattfindenden Silvesterfeiern konnten wir mit Freuden feststellen, daß sich nicht nur im Inland, sondern auch im Ausland Brüder und Schwestern zusammenfanden, um Ecclesia-Gruppen zu bilden und Versammlungen abzuhalten. Heute haben wir etwa 200 dienende Brüder, die es sich zur Aufgabe machen, neben ihrem bürgerlichen Beruf das Evangelium zu verkünden und das Wort vom Kreuz in unserer notvollen Zeit in die Welt zu tragen. Wenn der Herr noch verzieht zu kommen, wird diese Arbeit in wenigen Jahren viele hunderttausend Menschen erfassen.

Dieses kleine Büchlein ist geschrieben zur Ermunterung und Stärkung der Gotteskinder in dem Wissen, daß der Herr jedes ausgestreute Samenkorn segnet; denn er, unser großer Meister, will haben, daß wir als Reben des göttlichen Weinstockes Frucht bringen zu seines Namens Preis und Ehre.
Im September 1958.

[naar inhoudsopgave](#)

[naar inhoudsopgave](#)

46

Karl von Hutten: Seher, Grübler, Enthusiasten

14.Aufl. 1989, S.374-376, ISBN 3-7918-2130-x

Redaktionell bearbeitet von der Evangelischen Zentralstelle für Weltanschauungsfragen der EKD.

© Quell Verlag, Stuttgart 1982

Der führende Heilungsevangelist im deutschen Sprachgebiet war der Rasierklingenfabrikant Hermann Zaiss in Solingen-Ohligs, ein originaler Kopf und geistlich bevollmächtigter Mann. Am 3. September 1889 in Untertürkheim bei Stuttgart geboren, wurde er durch den christlichen Schmied Christian Stürmer *Halleluja-Schmied* genannt - schon im Knabenalter bekehrt. Vor der Ersten Weltkrieg war er als Basler Missions-Kaufmann an der Goldküste tätig und entwickelte bereits damals einen starken Drang zum Evangelisieren. In der englischen Kriegsgefangenschaft, wie schon zuvor, erlebte er wunderbare Heilungen und evangelisierte unter den Mitgefangenen. Nach der Rückkehr in die Heimat schlug er einen eigenartigen Weg ein.

Nach seinem eigenen Bericht beging er damals einen großen Fehler: Ich schaute auf Brüder und Schwestern. Da sah ich Fehler, nichts als Fehler, frommes Gerede und Getue. Das stieß mich so sehr ab, daß ich bewußt von Gott fortging. Ich hatte mir vorgenommen, 20 Jahre lang nicht mehr zu beten, keine Bibel zu lesen, mich von jeder Gemeinschaft fern zu halten. Das habe ich durchgeführt. Ich sagte zu Gott: Wenn du lebst und ein Interesse an mir hast und deine Liebe zu mir so groß ist, dann hole mich nach 20 Jahren wieder.

Das war 1924. Ein Jahr zuvor war, durch Verschulden seiner Frau, seine Ehe geschieden worden. Er fing dann ein Rasierklingengeschäft an, das er zu hohem Ansehen brachte, und schloß 1932 eine zweite Ehe. Als am 22. Juli 1944 die 20 Jahre um waren, kniete er mit seiner Frau in der zerbombten Kirche von Ohligs nieder: Herr, wenn du uns wieder haben willst, hier sind wir! Daraufhin erhielt er von Gott einen klaren Auftrag, das Evangelium Jesu Christi radikal ohne irgendeine Bindung an irgendeinen Menschen, eine Kirche oder eine Gemeinschaft zu verkündigen.

Er begann sogleich mit einem Hauskreis, der sich in seiner Wohnung versammelte. Bald mußte ein Versammlungsraum gemietet werden. Dann benötigte man eine große Holzbaracke, die später noch ausgebaut werden mußte. Hier fanden jeden Dienstag Versammlungen für Mühselige und Beladene statt. Seine Redeweise, die ebenso saftig schwäbisch wie zentral biblisch, kraftvoll und anpackend war, zog die Menschen in Scharen an. Er nahm alle von Christus verheißenen Gaben und Vollmachten ernst und betete in seinen Versammlungen regelmäßig mit den Kranken. Zunächst kam es zu Einzelheilungen. Dann ereigneten sich während einer Evangelisation plötzlich Massenheilungen. Das erregte Aufsehen und verstärkte den Zulauf. Aus allen Teilen Deutschlands, auch aus dem Ausland, reisten Menschen nach Ohligs. Bald wurde Zaiss zum rastlosen Wanderprediger, der in vielen Städten der Bundesrepublik sprach. Sein Dienst führte ihn auch ins Ausland: nach Holland, Dänemark, Österreich, Frankreich und in die Schweiz, selbst nach Kanada und Indien. Aber über viele Jahre hielt er regelmäßig jede Woche Gottesdienste in Düsseldorf, Essen, Köln, Schwelm und Wuppertal.

Seine Verkündigung hatte andere Schwerpunkte und wies eine größere Tiefe auf als die der amerikanischen Heilungsevangelisten. Das Thema Heilung stand bei ihm nie so im Mittelpunkt wie bei ihnen. Er betonte die Wahrheiten der Reformation mit großer Eindringlichkeit und warnte vor Unnützlichkeiten und schwärmerischen Auswüchsen.

Ursprünglich wollte Zaiss keine eigenen Gemeinden gründen, sondern lediglich die Menschen zu Christus führen. Aber es ergab sich, daß die Besucher seiner Versammlungen zusammenbleiben wollten und lose

Kreise bildeten. Sie waren die Keimzelle einer Glaubensgemeinschaft, der Hermann Zaiss den Namen Gemeinde der Christen Ecclesia gab. Sie vertritt nach ihrer Satzung ein ganzes, totales Evangelium, frei von starren Formen. Sie ist gewiß, daß Christus den ganzen Mensch nach Leib, Seele und Geist auf Golgatha erlöst hat. Durch Männer voll des Heiligen Geistes in Wahrheit und Kraft verkündigt, ist das Evangelium von mitfolgenden Zeichen und Wundern begleitet.

Vor der Taufe in des Herrn Tod legt der Täufling im Angesicht der Gemeinde ein Zeugnis ab. Von diesem Zeugnis hängt es ab, ob er zugelassen wird oder ob er mit einer Zurückstellung rechnen muß. [Diese Praxis ist heute so nicht mehr üblich. WH]

Die Kindertaufe wird verworfen, denn Buße und Glauben können auf Grund des Wortes Gottes einer Taufe nicht folgen, sondern müssen die Voraussetzung sein. Zum Abendmahl wird jeder zugelassen, der von ganzem Herzen an Jesus Christus glaubt.

Die Evangelisationstätigkeit von Hermann Zaiss gewann immer mehr an Breite. Im Jahr 1956 wollte er 700.000 bis 1.000.000 Menschen mit seinen Versammlungen erreicht haben. Die Ecclesia wuchs von 28 Ortsgemeinden 1951 auf über 300 im Jahr 1958 an. Zur Rüstung der fast 200 dienenden Brüder sowie zur Abhaltung von Bibelkursen und Konferenzen wurde in Ohligs aus freien Opfergaben eine große Versammlungsstätte gebaut, die 1958 eingeweiht wurde und bis zu 1200 Menschen aufnehmen kann.

Da wurde Hermann Zaiss am 14. November 1958 durch einen Verkehrsunfall jäh aus dem Leben gerissen. Das bedeutete einen tiefen Einschnitt in die Geschichte der Ecclesia. Zwar führte ein Vorstand, dem auch seine Frau Clara Zaiss angehört [müßte "angehörte" heißen, da Clara Zaiss 1981 verstarb, WH], das Evangelisationswerk weiter. Aber das einzigartige Charisma von Hermann Zaiss ließ sich nicht ersetzen. Den überwiegend evangelistisch ausgerichteten Anfangsjahren folgte nun die Zeit des inneren Gemeindeaufbaus. Dabei suchte man die Kontinuität zu wahren, so gut es ging. [...]

Trotz dieser großen Veränderungen ist es gelungen, die Gemeinden geistlich zu festigen. Jede der heute rund 120 Ortsgemeinden [die aktuelle Zahl beträgt z.Zt. ca. 80, WH] ist selbständig und wird durch einen Ältesten geleitet. Mitgliederlisten werden nicht geführt [manche Ortsgemeinde führen ähnliche Listen inzwischen, auch wenn es in den allermeisten Ortsgemeinden immer noch keine Mitgliedschaft gibt, WH], auch keine Mitgliederbeiträge erhoben, sondern die Aufwendungen aus den Opfern der Gläubigen bestritten. Die Dienste werden überwiegend nebenberuflich besorgt. Nur einige hauptamtliche Mitarbeiter stehen im Dienst des Gesamtwerks [in der Zwischenzeit hat sich die Erkenntnis durchgesetzt, daß hauptamtliche oder zumindest teilzeitangestellte Mitarbeiter in den einzelnen Ortsgemeinden wichtig sind und der Gemeindeschwund in den letzten Jahrzehnten nicht zuletzt auf eine mangelnde Betreuung der Gemeinden vor Ort zurückzuführen war. In einigen Gemeinde sind deswegen jetzt Pastoren oder Mitarbeiter ganz oder teilweise angestellt, WH]. Die Ortsgemeinde sind in Bezirke zusammengefaßt. Die Bezirksältesten bilden gemeinsam den Gesamtvorstand der Gemeinschaft. Ein arbeitender Vorstand als kontinuierliches Leitungsorgan mit exekutiven Befugnissen wird von ihm bestätigt. Die Ortsgemeinden führen eifrig Evangelisationen durch. In verschiedenen Städten besitzen sie eigene Gemeindehäuser, dazu kommen Erholungsheime in Wiehl-Bielstein (Westfalen) und in Schömberg (Schwarzwald).

[naar inhoudsopgave](#)